

HYVINKÄÄ

Kaupunginvaltuusto 15.11.2021

Talousarvio 2022

Taloussuunnitelma 2022 – 2024

Investointisuunnitelma 2022 - 2026

Sisällys

Yleisperustelut.....	5
Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja	5
Hyvinkään kaupungin organisaatio.....	7
Hyvinkääläisen hyvinvointi	8
Talousarvio- ja strategiaprosessi	8
Toimintaympäristö	9
Väestö	9
Työllisyys.....	11
Rakentaminen	12
Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys.....	12
Taloudelliset lähtökohdat.....	14
Kansantalouden kehitysnäkymät	14
Kuntatalouden tilanne ja näkymät	15
Kaupungin talous.....	16
Henkilöstö	20
Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet.....	21
Valtuustotason sitovat tavoitteet	27
Käyttötalousosa.....	32
Kaupunginvaltuusto	34
Tarkastuslautakunta.....	35
Keskusvaalilautakunta	36
Kaupunginhallitus.....	37
Kaupungin johto	38
Sosiaali- ja terveystalot	39
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot.....	43
Konsernipalvelut ja hallinto	45
Sivistystoimi	54
Opetuslautakunta.....	55
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	69
Tekniikka ja ympäristö	74
Tekninen lautakunta	75
Ympäristölautakunta.....	81
Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous.....	84
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto	85
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	86
Hyvinkään Vesi.....	88
Tuloslaskelmaosa	91
Verotulot.....	95
Valtionosuudet.....	96

Investointiosa.....	98
Investointien perustelut.....	98
Rahoitusosa.....	106
Hyvinkään kaupunkikonserni	109
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet.....	110
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet.....	115
Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet.....	120
Liitteet.....	130
Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset.....	130
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet.....	131
Kestävän talouden ohjelma.....	143
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta	153

h

Yleisperustelut

Kaupunkistrategia

Hyvinkään kaupungin toimintamalli ja organisaatio

Talousarvio- ja strategiaprosessi
Hyvinkään kaupungin organisaatio

Toimintaympäristö

Väestö
Työllisyys
Rakentaminen
Alueelliset kehittämishankkeet

Taloudelliset lähtökohdat

Kansantalouden kehitysnäkymät
Julkinen talous ja kuntatalous
Kaupungin talous

Henkilöstö

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleisperustelut

Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja

Tässä pelikarttamme, yhteiset tavoitteemme ja tapamme toimia vuosille 2017-2027:

Kaupunkistrategia on valtuuston hyväksymä asiakirja ja keskeinen johtamisen ja toiminnan ohjauksen väline. Hyvinkäällä kaupunkistrategia on nimetty Hyvinkään Pelikirjaksi, ja nykyinen Pelikirja on ollut käytössä vuodesta 2017 lähtien.

Hyvinkään tahtotilana on Pelikirjan mukaisesti hyvinkääläisten kotikaupunkiylpeyden vahvistuminen sekä kaupungin kasvu ja tunnettuuden lisääntyminen. Tämän myötä Hyvinkäällä panostetaan strategiassa kolmeen kärkeen: kaupungin houkuttelevuuden lisäämiseen, yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä yhteisöllisyyden ja Hyvinkää-hengen vahvistamiseen. Pelikirjakauden aikana kehitettäväksi valitut kokonaisuudet on jäsennetty edelleen kärkihankkeiden muotoon. Kärkihankkeita on valittu seitsemän ja kunkin hankkeen keskeiset päämäärät on määriteltävä Pelikirjassa tarkemmin:

Hangonsilta

Hyvinkään Sveitsi

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Aktiivinen tapahtumakaupunki

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi.

Kärkihankkeiden lisäksi Pelikirja toteutuu osana kaupungin kaikkea palvelutuotantoa, viranomaistehtävien hoitamista sekä näihin kytkeytyvää päätöksentekoa ja johtamista.

Vuositasolla Pelikirjan ohjaava vaikutus ilmenee myös talousarviotavoitteiden suunnittelun kautta. Talousarviotavoitteiden suunnittelu pohjautuu Pelikirjaan koko kaupunkiorganisaation osalta.

Uudistuvat palvelut

Lakisääteisten perustehtävien osalta keskeisimmät muutokset ovat viime vuosina koskeneet sosiaali- ja terveystalvot. Pelikirjaa laadittaessa arvioitiin, että sote-palvelut tulevat poistumaan kuntien järjestämisvastuulta. Hyvinkään osalta näin on käynyt, sillä sosiaali- ja terveystalvot siirtyivät vuoden 2019 alusta lukien Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymän järjestämisvastuulle. Muutos on vaikuttanut myös jäljelle jäävään kaupungin organisaatioon, muun muassa hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien toimintojen organisointia koskien.

Eri toimijoiden yhteistyön sujuvuuteen kiinnitetään Pelikirjassa erityistä huomiota. Sote-rakenteiden uudistuttua työnjaon selkeyden ja yhteistyön merkitys on korostunut entisestään. Yhteistyökäytäntöjen aktiivinen, määrätietoinen ja pitkäjänteinen rakentaminen on tärkeää, jotta kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi onnistutaan jatkossakin parhaalla mahdollisella ja mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla. Vuoden 2022 osalta on syytä huomioda, että valtakunnallisen sote-uudistuksen valmistelu jatkuu. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023. Hyvinvoin-

tialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja sen asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

Hyvinkään kaupungin tulee määritellä uudelleen rooli elinvoimakkaana kaupunkina sekä tulevat toimintarakenteet.

Pelikirjan tukipilarit ja yhteinen tapa toimia

Strategisten päämäärien saavuttamista ja sen myötä kärkihankkeiden ja laadukkaasti hoidettujen perustehtävien toteuttamista tukevat Pelikirjan kuusi tukipilaria. Ne ovat organisaation läpileikkaavia toimintoja, jotka mahdollistavat arjen toimivuuden ja tukevat strategian toteuttamista. Hyvinkään Pelikirjan mukaiset tukipilarit ovat: demokratia ja osallisuus, talous, henkilöstö, turvallisuus, kestävä kehitys ja sähköiset palvelut.

Kaupunkistrategian yhteinen arvopohja / yhteiset toimintaperiaatteet on puolestaan Pelikirjassa nimetty Hyvinkään pelitavaksi. Hyvinkään pelitavan mukaisesti toimintaamme kuvaa, että toimimme asiakkaidemme parhaaksi, teemme työtämme sata lasissa; tehokkaasti, innokkaasti ja sitoutuneesti, kokeilemme ja uudistumme ja pelaamme yhdessä reilua peliä siten, että meidän kanssamme on mukava tehdä yhteistyötä.

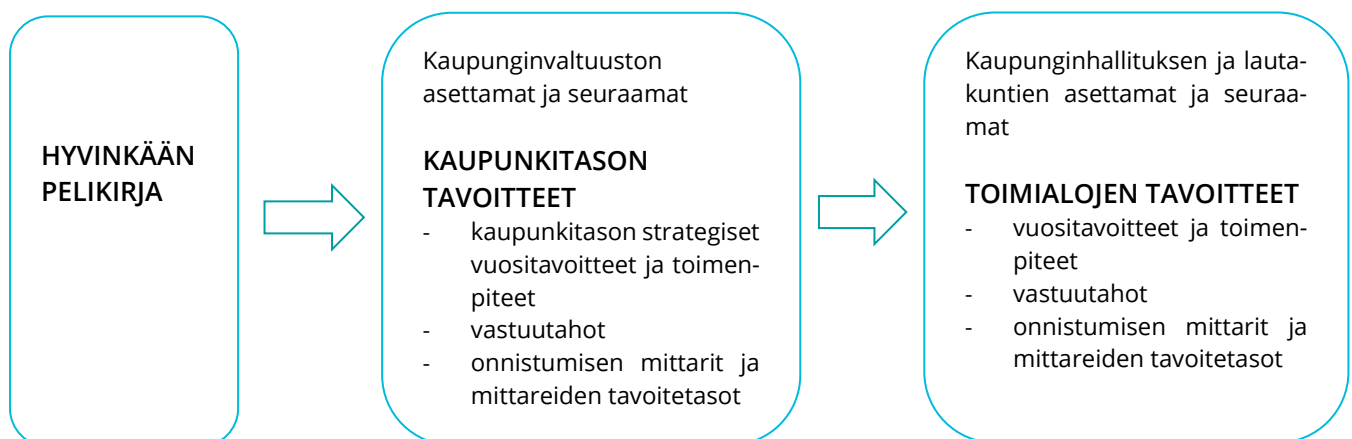
Pelikirja päivitetään keväeseen 2022 mennessä

Pelikirjan avulla Hyvinkään kaupunki viestii, mitä valintoja se on tehnyt tulevaisuuden kehittämisen suhteen ja mitkä periaatteet kaupungin toiminnan kehittämistä ohjaavat.

Pelikirjassa määritellään strategiakauden keskeiset päämäärät ja lähivuosien kehittämisen painopistealueet. Linjauksia täsmennetään ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien sekä talousarvioon kirjattavien tavoitteiden avulla. Samanaikaisesti Pelikirja on laadittu tavalla, joka mahdollistaa reagoimisen toimintaympäristön muutoksiin. Uuden valtuustokauden alkaessa Pelikirja tullaan päivittämään toimintaympäristön muutokset huomioiden. Pelikirjan päivitystarpeita on tunnistettu muun muassa pandemiatilanteesta ja kuntien tiukentuneesta taloustilanteesta johtuen. Pelikirjapäivitys valmistellaan poliittisen johdon tuella siten, että se voidaan hyväksyä kaupunginvaltuuston toimesta huhtikuuhun 2022 mennessä.

Talousarviotavoitteet Pelikirjan toimenpanon varmistamisen välineenä

Talousarviotavoitteiden laatiminen on keskeisin väline Pelikirjan toimeenpanon varmistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseen liittyvien muutosten ja korjausliikkeiden toteuttamiseksi. Kaupunginvaltuusto asettaa ja seuraa strategisten / keskeisimpien kaupunkitasoisten tavoitteiden toteutumista. Talousarvioon kytkeytyvien tavoitteiden konkretisoiminen ja pilkkominen pienempiin osiin tapahtuu kaupunginhallituksen ja lautakuntatason tavoitteiden avulla.

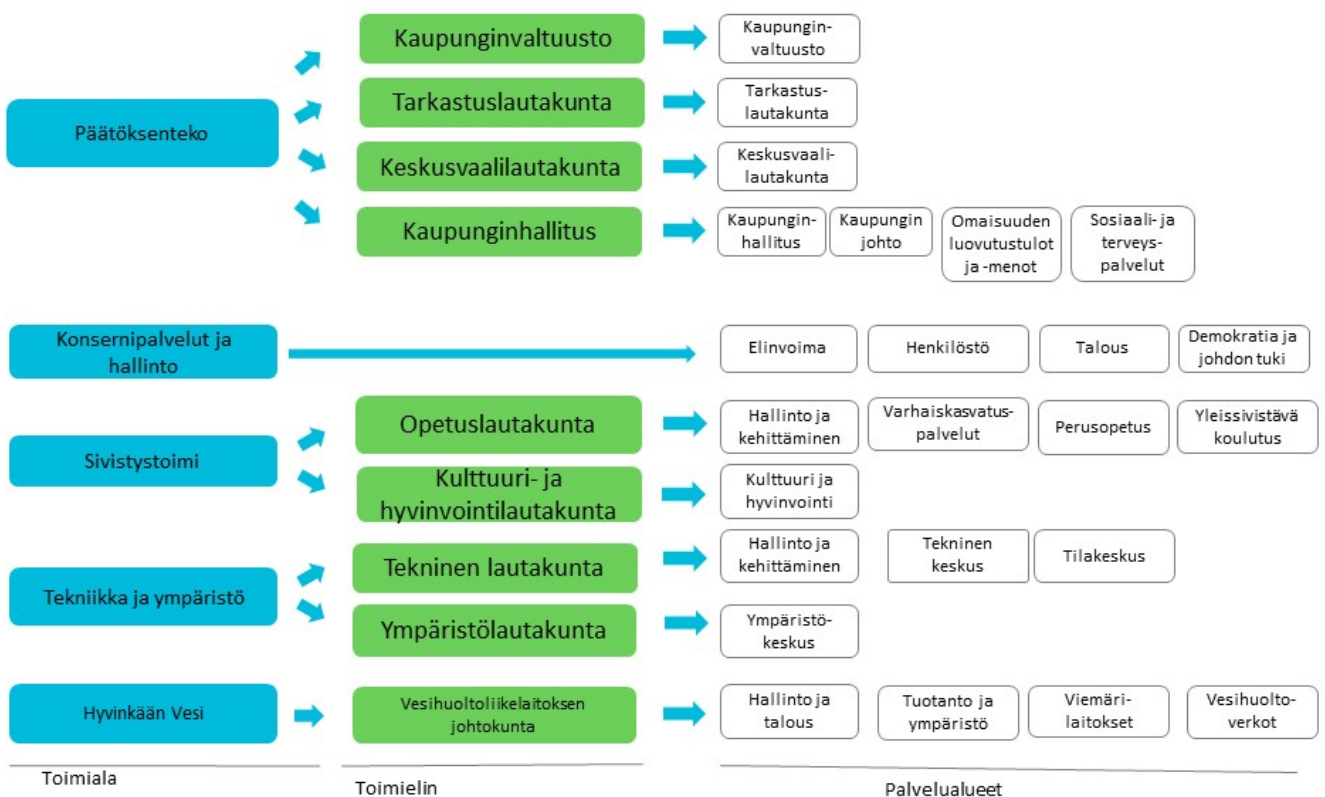
Hyvinkään kaupungin organisaatio

Kaupungin nykyisen organisaatiomallin perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.2.2017. Tämän päätöksen mukainen hallinnollinen organisaatiomalli astui voimaan 1.6.2017 ja vastaava talousarviorakenne 1.1.2018. Tämän päätöksen jälkeisistä muutoksista keskeisin on sosiaali- ja terveydenhuollon tuotannon siirtyminen Keski-Uudenmaa sote -kuntayhtymälle (Keusote), 1.1.2018 alkaen. Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunta poistui, sosiaali- ja terveystalouden määrärahat ja omistajaohjaus siirtyivät kaupunginhallituksen alaisuuteen ja hyvin

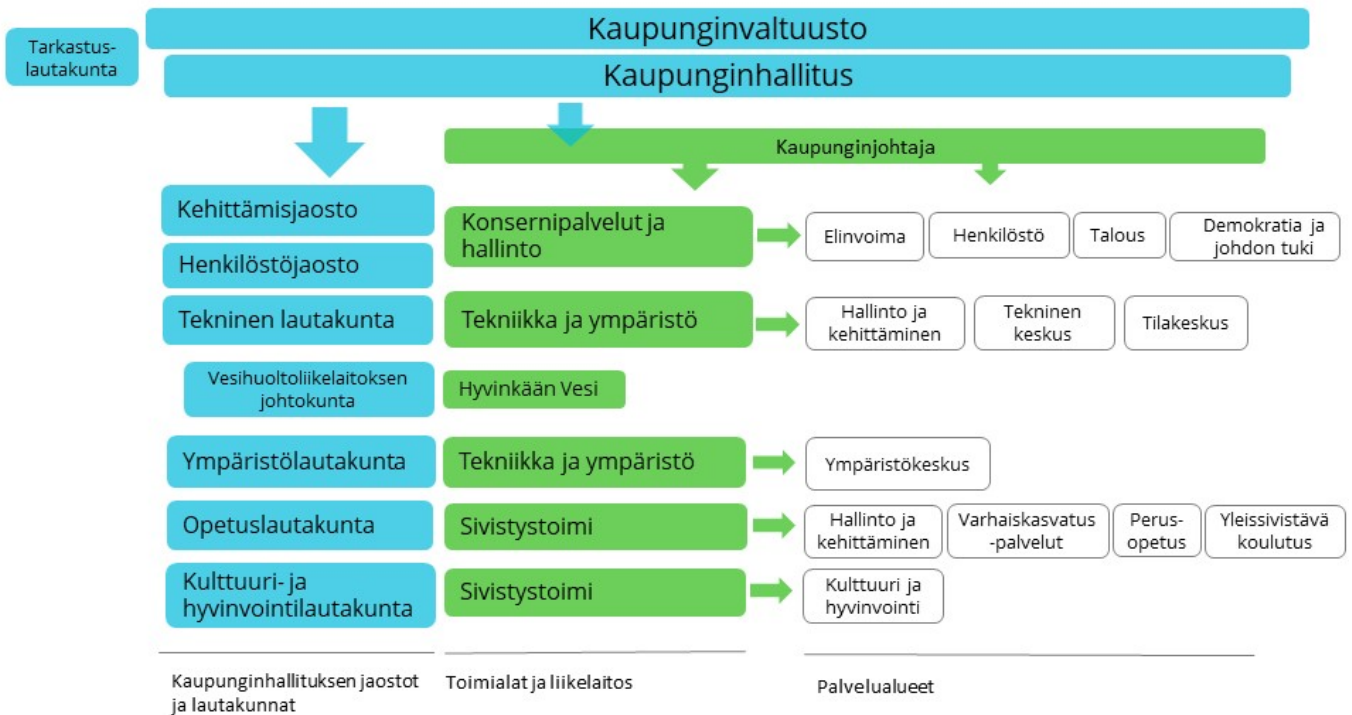
voinnin ja terveyden koordinaatiotehtävät ja muut kaupungille jääneet tehtävät kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

Alla on esitetty kuvat hallinnollisesta organisaatiosta ja taloushierarkiasta niin kuin ne on huomioitu talousarvion laadinnassa.

Talousarvion hierarkia 2022

Hyvinkään kaupungin hallinnollinen organisaatio

Hyvinkääläisen hyvinvointi

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tämä Kuntalain 1 §:n kohta merkitsee sitä, että kaikki Hyvinkään kaupungin organisaatiossa tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Samoin hyvinkääläisen hyvinvointia edistetään myös niissä toiminnoissa, joissa Hyvinkään kaupunki toimii järjestäjänä. Tällöin tuottaja on jokin muu taho kuin kaupunki itse ja kaupunki asettaa hyvinvointitavoitteita ja seuraa niiden toteutumista muun muassa jäsenenä (kuntayhtymät), omistajana (osaakeyhtiöt) tai ostajana. Itse tuottuilla ja muiden tuottamilla hyvinvointipalveluilla on usein yhteistä se, että niiden rahoituksesta vastaa viime kädessä kaupunki eli hyvinkääläiset veronmaksajat.

Hyvinkään kaupungin hyvinvointitavoitteet eivät ole muuttuneet, mutta järjestämistapa muuttui, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja tuottaminen on ollut Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän vastuulla 1.1.2019 alkaen. Kaupungin hyvinvointisuunnittelun ja -johtamisen vuoksi kaupungin tulee näin ollen jatkossa kerätä yhteen kaupunkiorganisaation sisäiset hyvinvointitoimijat ja muut hyvinvointia tuottavat organisaatiot, jotta kaupunkilaisen

hyvinvoinnin edistäminen tehostuu. Kaupungin operatiivinen hyvinvointityön koordinaatio kaupungin sisäisten hyvinvointitoimijoiden kesken sekä kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kesken tapahtuu kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Vastuutahoista omistajaohjaukseen, edunvalvontaan ja äänivallan käyttämiseen liittyen päätetään tapauskohtaisesti erikseen hallintosäännön mukaisesti kuten tähänkin asti. Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta määrärahat ovat talousarvioesityksessä kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Kaupungin talousarvion laadintaa on ohjannut Hyvinkään Pelikirja eli kaupunkistrategia. Tämä näkyy konkreettisesti toiminnallisissa tavoitteissa – ennen kaikkea tavoitteiden sisällöissä ja niiden laadintaprosessissa, mutta hieman myös niiden esittämistavassa. Myös määrärahakohdennuksia on tehty Pelikirjan hengessä. Kaupunkistrategian lisäksi talousarvion laadinnassa on huomioitu terveydenhuoltolain mukaisesti hyvinvointikertomus sekä lastensuojelulain mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupungin talouden tasapainottamiseksi 15.6.2020 Kestävän talouden ohjelmasta. Tämä ohjelma on ohjannut talousarviovalmistelua ja toiminut talousarviokehiksenä. Normaaliin kaupungin

budjetoitiprosessiin liittyvää erillistä talousarviokehystä ei ole siis erikseen päätetty.

Lautakunnat ovat antaneet talousarvioesityksensä syyskuussa. 25.10.2021 ja 1.11.2021 kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä ja tekee kaupunginvaltuustolle oman esityksensä vuoden 2022 talousarvoksi ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelmaksi.

Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 15.11., jolloin valtuutetut esittävät mahdolliset muutosesityksensä talousarvioon ja päättää vuoden 2022 tuloperusteista eli tulo- ja kiinteistöveroprosenteista.

Lautakunnat ja viranhaltijat tekevät valtuuston talousarviopäätöstä tarkentavat käyttösuunnitelmapäätökset tammi-helmikuun aikana. Tällöin kaupunginhallitus ja lautakunnat tarkentavat valtuuston talousarviopäätöstä niiltä osin kuin kyseessä ei ole valtuustoon nähden sitova erä.

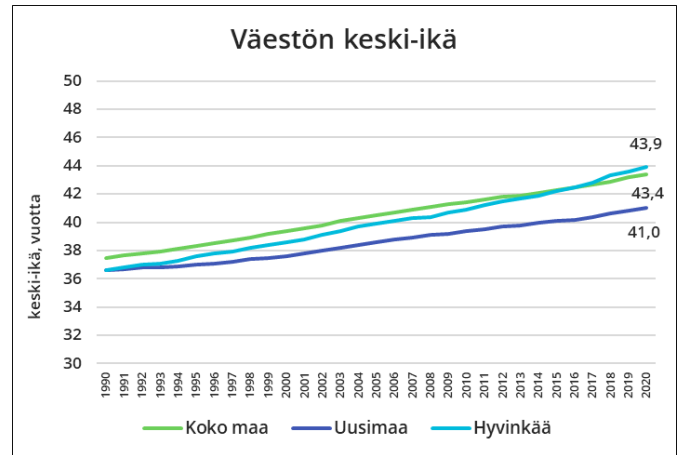
Toimintaympäristö

Väestö

Väestönkasvu on yksi keskeisimmistä kunnan vetovoiman mittareista ja se vaikuttaa suoraan mm. kunnan verotuloihin. Hyvinkää on ollut perinteinen kasvukunta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimääräinen kasvutahti on ollut 0,2 % vuodessa. Vuonna 2020 Hyvinkään väestömäärä kasvoi 106 henkilöllä. Kaupungissa oli vuoden lopussa 46 576 asukasta.

Kuluvana vuonna väestömäärä on Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kasvanut 160 asukkaalla tammi-elokuun aikana. Vuodet 2020 ja 2021 ovat väestönkehityksen kannalta olleet poikkeuksellisia vuosia. Opiskelijoiden muuttovirrat seisahtuivat ja suurten kaupunkien väestönkasvu hidastui. Odotettavissa on, että koronarajoitusten poistuessa muuttovirrat palautuvat ennalleen ja Hyvinkääläkin tullee olemaan korkeampaa lähtömuuttoa loppuvuonna ja ensi vuoden alkupuolella.

Syntyvyys on laskenut koko Suomessa vuosina 2011-2020. Tämä trendi oli myös nähtävissä Hyvinkään väestönkehityksessä. Syntyneiden määrä on laskenut kaupungissa selvästi. Vuosina 2001-2010 Hyvinkäälle syntyi vuosittain keskimäärin 500 lasta, mutta vuosina 2011-2020 syntyneitä on ollut keskimäärin 408. Vuonna 2020 syntyneiden määrä oli 336 lasta. Tänä vuonna syntyvyys tullee olemaan noin 15 % korkeammalla tasolla kuin viime vuonna.

Kuolleisuus on ollut Hyvinkäällä korkeampaa kuin syntyvyys vuodesta 2017 lähtien. Vuonna 2020 kuolleisuus ei koronan vuoksi kohonnut normaalitasoa korkeammalle. Kuluvana vuonna kuolleisuus on ollut noin 12 % alhaisempaa kuin viime vuonna.

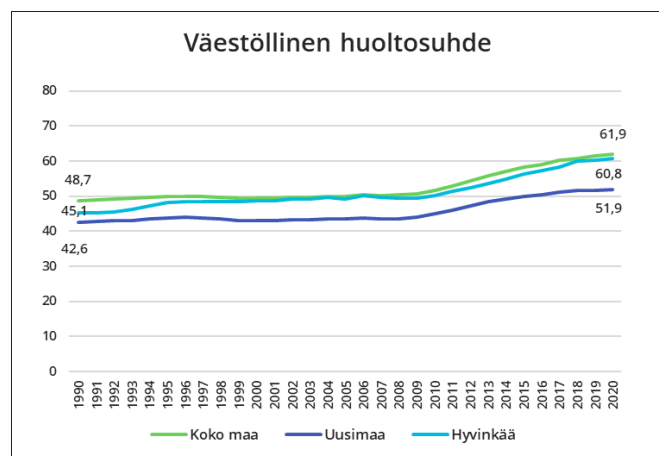
Hyvinkään väestönkasvu on riippuvainen muuttovoitosta. 2010-luvulla muuttovoitto on ollut vuosittain keskimäärin 100 asukasta. Vuonna 2020 muuttovoittoa kertyi 279 asukkaan verran. Tänä vuonna muuttovoittoa kuntien välisestä muutosta ja maahanmuutosta on kertynyt yhteensä 183 asukasta tammi-elokuun aikana.

Väestön ikärakenne

Väestön määrän lisäksi myös väestön ikärakenteella on merkittävä vaikutus talousarvion tuloihin ja menoihin. Esimerkiksi valtionosuuskriteereihin kuuluu monia väestörakenteen tunnuslukuja ja ei-työikäisten määrä vaikuttaa väistämättä verotulokertymään. Hyvinkään väestörakenne eroaa monin tavoin useista KUUMA-kunnista. Yksi keskeinen ero muihin lähikuntiin nähden on, että Hyvinkään väestö on keskimäärin vanhempaa. Väestön keski-ikä on kasvanut suurten ikäluokkien ikääntyessä.

Hyvinkääläisten keski-ikä vuonna 1990 oli 36,6 vuotta, vuonna 2010 keski-ikä nousi 40,9 vuoteen ja vuonna 2020 keski-ikäksi muodostui 43,9 vuotta. Hyvinkään väestön keski-ikä on korkeampi kuin Uudellamaalla (41,0) ja koko maassa (43,4) keskimäärin.

Toinen väestön ikärakennetta kuvaava tunnusluku on väestöllinen huoltosuhde. Väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2020 lopussa 60,8 eli Hyvinkäällä oli jokaista sataa 15-64-vuotiasta kohden n. 60 ei-työikäistä henkilöä. Koko maan väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2020 lopussa 61,9, kun taas Uudellamaalla 51,9. Hyvinkään huoltosuhdetta kasvattaa erityisesti iäkkäämmän väestön suuri osuus.

Väestönkasvu lähitulevaisuudessa

Väestönkasvun ennakointi on yksi osa talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion verotulokehityksen arvioinnissa on yleensä hyödynnetty väestönkasvun osalta Hyvinkään kaupungin väestösuunnitteen trendiennustetta ja huomioitu ennusteen mukainen ikärakenteen muutos. Vuoden 2022 talousarviossa käytetään kuitenkin poikkeuksellisesti keskivaihtoehdon mukaista suunnitetta verotulojen ennustamisessa, koska se vastaa tämänhetkistä väestönkasvuvauhtia.

Hyvinkään väkiluvun kehitys keskivaihtoehto -suunnitteen mukaan on esitetty ikäryhmittäin alla olevassa taulukossa. Vuoden 2020 tilastotiedot ovat toteutuneita tilastotietoja ja vuodesta 2020 eteenpäin luvut perustuvat syksyllä 2021 päivitettyyn väestösuunnitteeseen. Väestösuunnite on laadittu kaupungin väestö- ja asuntoennustemalli Vennin

Väestömäärän kehitys ikäryhmittäin (keskivaihtoehto). Lähde: Tilastokeskus ja Hyvinkään kaupunki

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	muutos	
								2020/2026	%
0-6-vuotiaat	2799	2743	2681	2661	2603	2583	2599	-200	-7,1 %
7-12-vuotiaat	3118	3037	2971	2886	2816	2730	2616	-502	-16,1 %
13-15-vuotiaat	1643	1670	1656	1621	1608	1579	1559	-84	-5,1 %
16-18-vuotiaat	1576	1571	1607	1628	1646	1648	1628	52	3,3 %
19-24-vuotiaat	2837	2840	2845	2868	2896	2931	2972	135	4,8 %
25-39-vuotiaat	8643	8689	8619	8601	8568	8537	8529	-114	-1,3 %
40-64-vuotiaat	15378	15299	15377	15417	15453	15442	15383	5	0,0 %
65-74-vuotiaat	6053	6107	6065	5982	5905	5919	5981	-72	-1,2 %
75-84-vuotiaat	3220	3448	3686	3956	4195	4434	4522	1302	40,4 %
85+	1309	1330	1378	1398	1451	1454	1582	273	20,9 %
Yhteensä	46576	46734	46885	47018	47141	47257	47371	795	1,7 %

avulla. Suhteellisesti eniten väestö kasvaa lähivuosina 75-84-vuotiaiden osalta.

Pidemmillä aikavälillä väestön ikääntymisen vaikutus näkyy vielä korostetummin. Mikäli muuttovoitto ja syntyvyys eivät kasva viime vuosien tasosta, tulee työikäisten määrä hieman laskemaan lähivuosina. Samaan aikaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa noin 2 400:lla vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että keskivaihtoehdotuennusteen mukainen väestönkasvu kasvattaa toteutukseen kaupungin veropohjaa hyvin maltillisesti. Jatkossa yhä suurempi osa kunnallisverotuotoista kertyy eläkkeistä.

Ikärakenteen muutos vaikuttaa väistämättä myös kuntien menoihin, sillä ikäsidoistaisten palvelujen järjestäminen kohdistuu osittain myös kuntien tuottamiin palveluihin. Väestön ikääntyminen on tosiasia, jonka tuomat haasteet ja mahdollisuudet on tärkeää huomioida Hyvinkäälläkin. Keskivaihtoehdotuennusteen mukaan 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa 35 prosenttia (2020 tasoon verrattuna) vuoteen 2026 mennessä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungissa on ennusteen mukaan vuonna 2026 lähes 2400 yli 75-vuotiasta asukasta enemmän kuin vuonna 2020.

Viime vuosien alhainen syntyvyys näkyy jo nyt alle kouluikäisten määrän pienentymisenä. Keskivaihtoehdotuennusteen mukaan 0-6-vuotiaiden määrä tulee laskemaan edelleen tulevaisuudessakin. Alakoululaisten määrä on myös jo alkanut pienentyä. Yläkoululaisten määrä hieman kasvaa vielä lähivuosina ja väheneminen alkaa näkyä siellä myöhemmin.

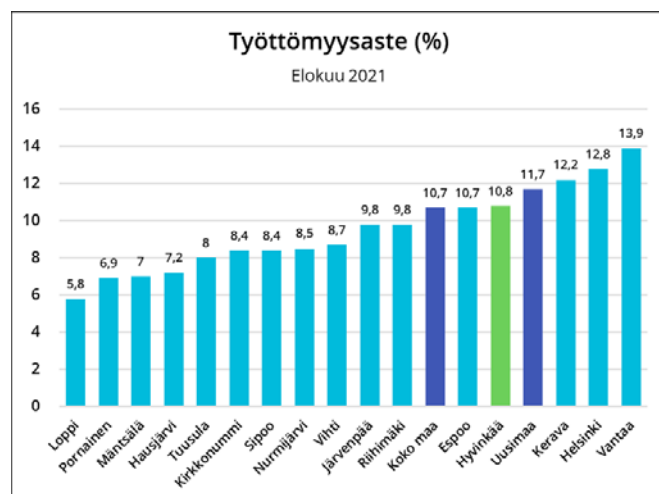
Työllisyys

Työttömyys on keskeinen Hyvinkään toimintaympäristön haaste ja se tuo paineita kaupungin taloudelle. Positiivinen työllisyyskehitys pysähtyi syksyllä 2019 ja työllisyystilanne on erityisesti koronapandemian vuoksi heikentynyt erittäin voimakkaasti viime vuoden maaliskuusta lähtien.

Hyvinkään työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan elokuun 2021 lopussa 10,8 %. Työttömyysaste on laskenut 2,1 % viime vuoteen nähden. Hyvinkään työttömyysaste oli elokuussa 2020 KUUMA-kuntien toiseksi korkein. Pornaisten työttömyysaste (6,9 %) oli KUUMA-kuntien alhaisin. Uudenmaan työttömyysaste oli 11,7 % ja koko maan 10,7 %.

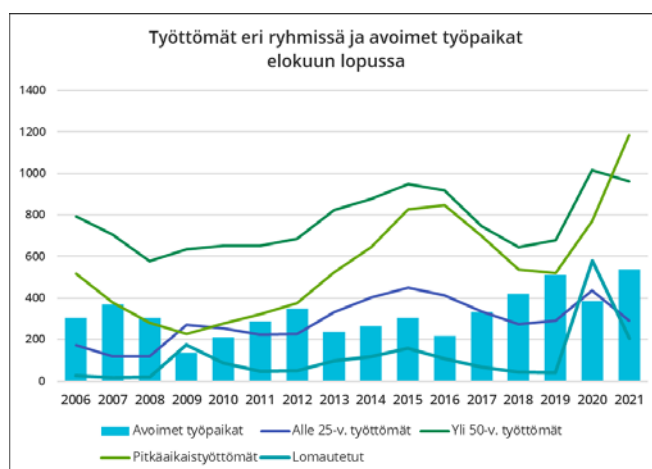
Alle 25-vuotiaita työttömiä oli elokuun lopussa 290. Määrä on pienentynyt edellisvuoteen verrattuna 33 %. Kaikista työttömistä työnhakijoista heidän osuutensa oli 11,9 %.

Kaupungin talouden näkökulmasta erityisen ongelmallista on pitkäaikaistyöttömyys. Pitkäaikaistyöttömien määrä oli elokuun lopussa 1184. Määrä on kasvanut 53,4 % viime vuoteen verrattuna. Vaikka yleinen työttömyyskehitys on ollut positiivista, pitkäaikaistyöttömien määrä edelleen korkealla tasolla. Tämä on tyypillistä työllisyyskehityksessä. Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee hieman muiden työttömien ryhmiä hitaammin. Kaupungin maksamien työmarkkinatuen kuntaosuusmenojen määrä tammi-elokuulta on kasvanut 27,7 % edellisvuodesta.

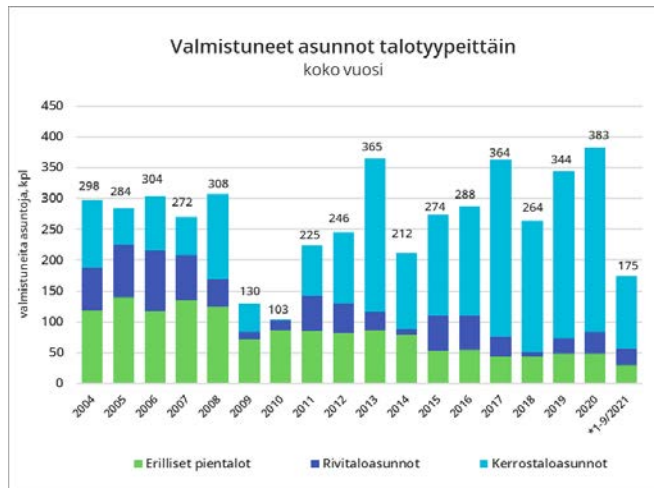
Koronapandemian aikana lomautettujen määrä oli korkeimmillaan toukokuussa 2020. Määrä oli silloin lähes 1300 henkilöä. Tämän vuoden aikana määrä on selvästi pienentynyt. Lomautettuja oli elokuun lopussa 204. Lomautettujen määrä on aiempina vuosina ollut melko matalalla tasolla. Vuonna 2019 lomautettuja oli keskimäärin 71 kuukausittain. Lomautetut sisältyvät työttömien työnhakijoiden määrään.

Avoimia työpaikkoja on vuonna 2021 ollut tarjolla Hyvinkäällä vähemmän kuin tammi-elokuussa vuonna 2020. Keskimäärin Hyvinkäällä on vuonna 2021 ollut avoinna 578 työpaikkaa kuukauden lopussa. Tammi-elokuussa 2020 työpaikkoja oli kuukauden lopussa avoinna keskimäärin 485.

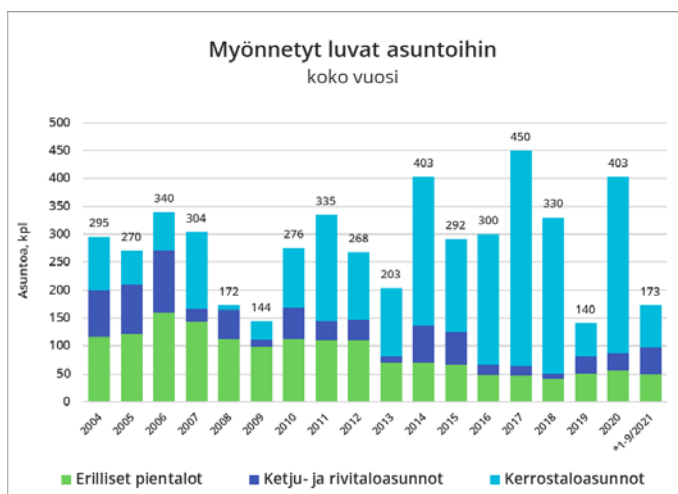
Rakentaminen

Asuntoja valmistui ennätysellisen paljon vuonna 2020. Määrä oli eniten koko 2000-luvulla. Vuosina 2010-2019 asuntoja on valmistunut keskimäärin 260 kpl vuosittain. Vuonna 2020 valmistui 344 asuntoa, joista 270 (78 %) oli kerrostaloasuntoja, 49 (14 %) pientaloja ja 25 (7 %) rivitaloasuntoja.

Tämän vuoden aikana tammi-syyskuussa uudisrakentamiseen on valmistunut asuntoja 175 kappaletta, joista 119 on kerrostaloasuntoja, pientaloja 30 kpl ja rivitaloasuntoja 26 kpl.

Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2020 yhteensä 403 uuteen asuntoon. Rakennusluvista 316 oli kerrostaloasuntoihin, 56 erillisiin pientaloihin ja 31 rivitaloasuntoihin. Rakennuslupien määrä kasvoi huomattavasti vuodesta 2019, jolloin myönnettiin lupa 140 uuteen asuntoon. Rakennuslupia on myönnetty tänä vuonna tammi-syyskuussa yhteensä 173 uudisasuntoon.

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Yhdyskuntarakenne ja rakennettu ympäristö luovat perustan kaupunkien elinvoimalle ja houkuttelevuudelle sekä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväälle kehitykselle.

Rakennettu ympäristö muodostaa pääosan Suomen kansallisvarallisuudesta. Yhdyskuntarakenne rakennuksineen, katuineen ja muine rakenteineen luo kuntalaisten arkielämälle ja yritysten toiminnalle puitteet, joiden suunnittelusta ja rakentamisesta merkittävä osa on kunnan vastuulla. Esimerkiksi uudet asuinalueet vaativat kaupungilta suuria investointeja ennen kuin uudet asukkaat pääsevät muuttamaan alueelle. Kaupunkiympäristön toimivuus, saatavuus ja elinympäristön laatu ovat myös vetovoimatekijöitä, jotka vaikuttavat muuttoliikkeeseen ja yritysten sijoituspäätöksiin.

Hyvinkää on tiivis radanvarsikaupunki, joka kasvaa tulevaisuudessa rautatiehen tukeutuen myös etelään Metsäkaltevan - Palopuron suuntaan. Matkat keskustaajamassa ovat lyhyitä ja helposti hoidettavissa eri kulkumuodoilla. Hyvinkää on myös kokoluokassaan hyvä joukkoliikennekaupunki. Maankäytön suunnittelulla huolehditaan siitä, että kaupallisille ja julkisille palveluille on riittävästi tilaa sekä ydinkeskustassa että asuntoalueiden alakeskuksissa.

Hyvinkää osallistuu Helsingin seudun 14 kunnan maankäytön yhteistyöhön ja on sitoutunut noudattamaan kuntien ja valtion välistä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimusta, jonka tavoitteena on koko toiminnallisen kaupunkiseudun eheä yhdyskuntarakenne, yhteisvastuullinen asuntopolitiikka ja toimiva liikennejärjestelmä. Uusimman MAL 2020-2023 sopimuksen mukaan Hyvinkäälle on tavoitteena rakentaa vuosittain keskimäärin 396 asuntoa ja kaavoittaa niitä varten noin 36 000 m² asuntokerrosalaa.

Vuosittain laadittavan maankäytön 10 vuoden toteuttamishjelman mukaan asuntorakentamisen painopiste on Hangonsillan alueella ja Metsäkaltevassa, ja näille alueille kohdistuu myös merkittävin väestönkasvu. Alueille on valmistunut myös uusia palveluita, Hangonsiltaan lukio-monitoimitalo Kipinä ja Metsäkaltevaan Metsäkaltevatulo, alakoulu. Lisäksi syksyllä 2021 valmistunut kevyen liikenteen Vanhankirkonsilta Hangonradan yli edistää Hangonsillan kehittymistä kestävästä asumisen ja liikkumisen alueena. Asuinkerrostalojen uudisrakentamisen potentiaalia on Sveitsin-Härkävehmaan alueella ja pääradan varrella mm. Urakansuun ja Koritsoonin alueilla.

Täydennysrakentaminen tulee tulevaisuudessa painottumaan keskustaajamassa entistä enemmän tontti- tai korttelikohtaiseen kehitykseen. Kaupungin Asumisen linjaukset 2019-2027 periaatteiden mukaisesti keskusta-alueella on tavoitteena edistää kaavoituksen keinoin tehokasta täydennysrakentamista asuntotuotannon määrän kasvattamiseksi.

Palopuron asemanseutu on osoitettu reservialueena keskustaajaman osayleiskaavassa, ja sen on arvioitu toteutuvan 2030 -luvulta alkaen. Osayleiskaavan laatiminen etenee Metsäkaltevaan tukeutuvan rakennemallin pohjalta, jolloin aseman vaikutuspiiriin voidaan saada riittävä väestömäärä, 10 000 – 15 000 asukasta. Uusi asema tulee parantamaan joukkoliikennedyhteyksiä entisestään. Palopuron asemanseutu on huomioitu myös Uusimaa-2050- kokonaisuusmaakunta-kaavassa.

Viime vuosien keskustan kehittämishankkeet, kauppakeskuksen toteuttaminen, liiketilojen uudistaminen ja täydentävä asuntorakentaminen ovat uudistaneet keskustaa voimakkaasti. Keskustan kehittämistyötä jatketaan edelleen yhteistyössä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa keskustan elinvoiman ja koko kaupungin houkuttelevuuden parantamiseksi. Hyvinkään Pelikirjan 2017-2027 mukaisia tavoitteita toteutetaan keskustaajaman osalta erityisesti Hangonsillan, Hyvinkään Sveitsin ja Kehittyvän kaupunkikeskustan kärkihankkeissa.

Hangonsillan asuinalueen 1. vaiheen asuinkerrostalojen korttelit ovat kohta rakentuneet, ja seuraavan asuinalueen kumppanuuskaavoituksen valmistelu on käynnissä. Sveitsin-Härkävehmaan alueen kehittämisessä ja yleis- ja asemakaavoituksessa on hyödynnetty alueen asuinrakentamisesta järjestettyä ideakilpailua. Kaupunginvaltuuston keväällä 2018 hyväksymä Sveitsin-Härkävehmaan osayleiskaava kuulutettiin voimaan 3.3.2021, kun päätöksestä tehdyt valitukset hylättiin.

Kärkihankkeen Kehittyvä kaupunkikeskusta päätavoitteena on lisätä keskustan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa, ja hankkeen projektisuunnitelman mukaisesti keskustaa tullaan tulevaisuudessa kehittämään sen osalle laadituista vaihtoehtoista valittavan ja muokattavan kehittämissuunnitelman pohjalta. Keskustan liikenteen yleissuunnittelu integroituu em. kehittämissuunnitelmiin. Osana kärkihanketta on laadittu myös Hyvinkään pysäköinnin linjauksia, jotka tulevat määrittämään pysäköinnin järjestämisen periaatteet ja kehittämistoimet tulevaisuudessa. Radan länsipuoleisen keskustan yleissuunnittelu puolestaan edistää alueen maankäyttöä mahdollisimman monipuolisena keskustatoimintojen alueena. Kärkihanketyössä on hyödynnetty vuonna 2019 käydyin nuorille eurooppalaisille kaupunkisuunnittelijoille suunnatun Europan 15-ideakilpailun tuloksia.

Asemakaavoitettua yritystonttivarantoa on Sveitsin portaalissa, Antinsaareissa ja Kytäjänkadun varrella sekä vanhemmilla alueilla Hakakalliossa ja Martinlehdossa. Hangonsillan alueen myötä Kalevankadun pohjoispäätä ja Hiiltomon vanhaa teollisuusaluetta kehitetään lähivuosina kaupunkikuvallisesti edustavammaksi yritystoiminnan alueeksi. Keväällä 2021 valmistui VT 3 Veikkarin liikekiinteistöjen asemakaava, joka mahdollistaa ko. alueen rakentumisen kaupallisten toimintojen alueena liikerakennuksin. Alueelta myydyin 1. tontin rakentaminen on jo käynnissä. Käynnissä on myös yritystoimintaa palvelevan uuden alueen kaavoitus Kehätien yritysalueella (Hähkäsuo). Aluetta suunnitellaan Kesko Oyj:n tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi logistiikka-alueeksi.

Maaseutualueilla rakentaminen tapahtuu oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen pohjalta pääasiassa yksittäisinä hankkeina. Tavoitteena on kylämäisen asutuksen sekä maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten tukeminen. Kytäjällä laaditaan maanomistajan ja kaupungin yhteistyönä myös asemakaavoja osayleiskaavan asettamien reunaehtojen mukaisesti. Kehittyvän keskustaajaman rinnalla myös kylien kehittäminen on yksi kaupungin Pelikirjan kärkihankkeista, ja kehittämistä jatketaan Kylien kehittämisen toimintasuunnitelman 2019-2027 perusteella.

Taloudelliset lähtökohdat Kansantalouden kehitysnäkymät

Valtionvarainministeriön 27.9.2021 julkistamassa taloudellisessa katsauksessa (51/2021) esitetään vuosien 2021–2023 taloudellista kehitystä koskeva ennuste.

Taloudellisen katsauksen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % vuonna 2021. Talouden toipuminen covid-19-epidemiasta on ollut nopeaa kuluvaan vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä 2021 varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Valtiovarainministeriön ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi aiemmin arvioitua hitaammin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokote-kattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta. Tämä epävarmuus heijastuu myös kuntien – myös Hyvinkään kaupungin – talouden suunnitteluun.

Työllisyyden kasvu on vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä

korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Julkisen talouden alijäämä pienenee vuosina 2021–2022 voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta.

Valtiovarainministeriön mukaan talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Väestön ikääntyminen on jo lisännyt 10 viime vuoden aikana eläkemenoja ja luo merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyteen pidemmällä aikavälillä. Erityisesti iäkkään vanhusväestön määrän kasvu lisää lähivuosikymmeninä hoiva- ja terveysmenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Samaan aikaan työikäinen väestö, joka veroiltaan rahoittaa julkiset palvelut ja sosiaaliturvan, supistuu. Julkisen talouden tulojen ja menojen välillä vallitsee pitkällä aikavälillä epätasapaino eli kestävyysvaje. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan runsaat 2,5 % suhteessa BKT:hen eli n. 8 mrd. euroa vuoden 2025 tasolla.

Kokonaistaloudellinen kehitys (VM ennuste 10/2021)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BKT:n arvo, mrd. euroa	240,1	236,2	248,9	260,9	269,4	277,7	286,0
BKT, määrän muutos, %	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4	1,1	1,0
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,8	6,8	6,4	6,3	6,2
Työllisyysaste (15-16-vuotiaat), %	71,6	70,7	72,4	73,6	74,1	74,3	74,5
Kuluttajahinnat, muutos	1,0	0,3	1,8	1,6	1,7	1,8	1,9
Yleinen ansiotaso, muutos	2,1	1,9	2,3	3,0	2,5	2,6	2,7
Kuntien ansiotaso, muutos	3,4	2,1	2,6	3,0	2,5	2,6	2,7
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	2,0	1,1	2,7	2,5	2,3	2,4	2,5

Keskeiset ennusteluvut suunnittelukaudelle 2021–2022.
Lähde: Tilastokeskus.

Kuluttajahinnat ovat nousseet nopeasti etenkin Yhdysvalloissa tarjontaan liittyvien pullonkaulojen sekä kysyntää tukevien tekijöiden takia. Euroalueella inflaation kiihtyminen on ollut huomattavasti maltillisempaa. Hintojen nousun nähdään kuitenkin laajasti olevan väliaikaista. Kulutushyödykkeiden tarjontaan liittyvät ongelmat ratkennevat ja kuluttajille kertyneiden säästöjen purkautuminen hiipuu. Palkkojen nousu välittyy selvemmin palveluiden hintoihin ja sieltä kuluttajahintoihin. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kiihtyvän

lähes 4 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022–2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,6 ja 1,7 prosenttiin vuosina 2022 ja 2023. Palkkojen nousu välittyy vähitellen erityisesti palveluiden hintoihin, joka ylläpitää inflaatiota eniten tulevina vuosina. Myös pohjainflaatio pysyy selvästi positiivisena.

Pitkien korkojen nousu kuluvaan vuoden alkupuolella on taittunut pääoman virratessa velkakirjoihin. Lyhyissä koroissa ei ole ollut mainittavia muutoksia. Sekä lyhyet että pitkät korot kuitenkin nousevat maltillisesti ennusteperiodilla.

Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän vuonna 2022 puolitoista prosenttia. Kasvu hidastuu talouden aktiviteetin myötä vuonna 2023 mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74 prosenttiin vuonna 2023.

Työttömiä oli alkuvuonna Tilastokeskuksen mukaan 12,4 % enemmän kuin vuosi sitten. Kesällä työttömien trendi ei ole kuitenkaan enää kasvanut ja työllisyyden jatkuva kasvu alkaa vähitellen supistaa myös työttömien määrää. Työttömyysaste kuitenkin nousee viime vuodesta hieman 7,8 prosenttiin alkuvuoden kasvun seurauksena. Erityisesti palvelualojen elpyminen vuonna 2022 vahvistaa työttömyyden laskua ja työttömyysaste laskee alle 7 prosentin. Mikäli työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammattittain ei muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi kuten ennusteessa oletetaan, työttömyysaste laskee vuonna 2023 alle kuuteen ja puoleen prosenttiin.

Valtionvarainministeriön 27.9.2021 julkaisemaan taloudelliseen katsaukseen voit tutustua tämän linkin kautta: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-530-8>.

Kuntatalouden tilanne ja näkymät

Valtion vuoden 2022 talousarvioesityksen antamisen yhteydessä 27.9.2021 julkaistiin myös Kunta-talousohjelma vuosille 2022–2025 (VM:n julkaisuja 49/2021). Kuntatalousohjelma vuosille 2022–2025 on laadittu valtion vuosia 2022–2025 koskevan julkisen talouden suunnitelman (JTS) valmistelun yhteydessä. Julkaisussa esitellään kuntatalouden tilannekuvaa, valtion kuntiin kohdistuvia toimenpiteitä, toimien yhteisvaikutusta ja kuntatalouden kehitysarviota vuosille 2022-2025. Kuntatalousohjelmassa valtion toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Koronavirusepidemia on ohjannut toimintaa pitkälti ja vaikuttanut monella tapaa kuntien talouteen. Valtio on tukenut kuntia mittavasti vuosina 2020 ja 2021 ja tuen ansiosta kuntien talous on näinä vuosina lopulta näyttäytynyt varsin hyvältä. Valtio on kuitenkin velkaantunut merkittävästi. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Maan hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyys-turvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidaskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen vaimeana kasvuna.

Kuntataloudessa vuodesta 2022 arvioidaan muodostuvan vaikea. Koronatilanteen hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin toimintaan, ja terveydenhuollossa monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa vaikealta menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, poistuvat. Toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan 3 prosenttiin vuonna 2022. On kuitenkin todennäköistä, että koronatautilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia jonkin verran myös ensi vuonna.

Kuntatalouden toimintakatteen ennakoidaan heikkenevän voimakkaasti, sillä toimintamenot kasvavat ja lisäksi toimintatulojen arvioidaan laskevan yli viisi prosenttia. Toimintatulojen pudotus on seurausta muun muassa korona-avustusten ja monien määräaikaisten toimien päättymisestä. Kuntien verotulojen kasvu hidastuu vajaan prosenttiin vuonna 2022. Kasvua hidastaa etenkin yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättymisen.

Paikallishallinnon nettoluotonotoksi ennakoidaan vuonna 2022 noin 1,8 miljardia, joka on bruttokansantuotteeseen suhteutettuna 0,7 prosenttia. Kuntatalous ei saavuta siten rahoitusasematavoitetta vuonna 2022.

Maan hallituksen toimet eivät sisällä kuntataloutta vahvistavia päätöksiä, joilla lisättäisiin aidosti kuntien tuloja, tuotavuutta tai karsittaisiin menoja.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kunta-sektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle.

Vuonna 2023 sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista

noin puolet siirtyy hyvinvointialueille. Kuntien valtion-osuuksia, veromenetysten korvauksia ja verotuloja vähennetään koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastavasti.

Vuodesta 2023 lähtien kuntien kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatuksen sekä koulutuksen järjestämisestä.

Koko 2010-luvun jatkunut syntyvyyden aleneminen on kääntämässä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelutarpeen laskuun.

Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta verovuosilta. Vuosina 2024–2025 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on yli 700 milj. euroa negatiivinen.

Kuntatalousohjelmaan 2022–2025 voi tutustua tämän linkin kautta: <https://vm.fi/kuntatalousohjelma>.

Kaupungin talous

Hyvinkään kaupungin toteutui alijäämäisenä vuonna 2018 ja erityisesti vuonna 2019. Erityisesti vuoden 2019 heikon tuloksen myötä kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä pieneni niin pieneksi, että tilikausien jatkuminen alijäämäisenä johtaisi kuntalain 110 § mukaiseen alijäämän kattamisvelvollisuuteen ja lopulta 118 § mukaiseen erityisen vaikeassa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelyyn. On syytä huomata, että vuoden 2019 tilinpäätöksen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen taseeseen kertynyttä ylijäämää ja ilman liikelaitoksen taseen ylijäämää kaupungin taseeseen on kertynyt alijäämää.

Ensimmäisenä koronavuonna 2020 kaupungin tilinpäätös päättyi merkittävien koronatukien myötä nollatulokseen: alijäämää ei kertynyt lisää, mutta ei olennaisesti myöskään ylijäämää, joten tarve ylijäämäisille tilikausille lähivuosille säilyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Hyvinkään kaupungin taloudellinen kehitys vastaa kunta-sektorin yleistä kehitystä samoin kuin alijäämäistymisen syyt: verorahoituksen kasvu on vähäistä ja toiminnan menokasvu suurta, johtuen erityisesti ikärakenteesta ja sen myötä sosiaali- ja terveyspalveluiden voimakkaasta palvelutarpeen kasvusta. Suomessa ja myös Hyvinkäällä erityisesti iäkkään vanhusväestön määrän kasvu lisää myös lähivuosikymmeninä hoiva- ja terveysmenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Samaan aikaan työikäinen väestö, joka veroillaan rahoittaa julkiset palvelut ja sosiaaliturvan, supistuu.

Jotta kaupungin talous täyttäisi jatkossakin lakisääteiset kunnan talouden vähimmäiskriteerit, kaupungissa valmisteltiin keväällä 2020 Kestävän talouden ohjelma, josta kaupunginvaltuusto teki päätöksen kokouksessaan 15.6.2020 (§ 44). Päätös ja ohjelma on nähtävillä kaupungin internet-sivuilla osoitteessa <https://www.hyvinkaa.fi/kaupunki-ja-hallinto/keskushallinto/talouspalvelut/kestavan-talouden-ohjelma/>.

Kestävän talouden ohjelma on valtuustotasoinen päätös, joka ohjaa kaudella 2020–2024 talousarviovalmistelua. Kaupungin talousarviokehitys perustuu vuosittain Kestävän talouden ohjelmaan. Kestävän talouden ohjelmalla sisältää toimenpiteitä, joiden myötä kaupungin tulos toteutuu vuonna 2024 14,0 milj. euroa parempana kuin ilman kyseisiä toimenpiteitä. Valtuuston päätös hyväksyä ohjelma ja päättää ohjelman mukaisesti talousarviosta vuodelle 2021 oli talouden näkökulmasta tärkeä, sillä ilman vuosina 2020–2021 toteutettavia 9,1 milj. eurolla tulosta parantavia toimenpiteitä kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä olisi muuttunut vuonna 2021 alijäämäksi tammi-elokuun talousennuste huomioiden. Tammi-elokuun talousennusteen mukaan tilikausi 2021 toteutuu 4,1 milj. euroa alijäämäisenä ja poikkeaisi täten alkuperäisen talousarvion nollatulostavoitteesta. Tammi-elokuun ennusteen laadinnan jälkeen valtioneuvosto päätti asetuksella koronatuesta, joka oli lausuntokierroksella olleeseen nähden korkeampi. Mikäli tammi-elokuun ennuste muilta osin toteutuu, kaupungin talous toteutuu vuonna 2021 arviolta noin 1 milj. euroa alijäämäisenä.

Kestävän talouden ohjelman myötä tavoiteltiin sitä, että talous tasapainottuisi ja taseeseen kyettäisiin palauttamaan sellainen ylijäämäpuskuri, että päätöksenteon, suunnittelun ja toiminnan roolia voitaisiin korottaa tiukan talouskurin rinnalle. Tämä tavoite edellyttäisi useita maltillisesti ylijäämäisiä tilikausia. Syksyllä 2021 arvioituna tämä edellytys ei näyttäisi toteutuvan. Ennusteen positiivisia riskejä ovat erityisesti arvioitua parempi verorahoitus ja liian varovaisesti laadittu ennuste tilikauden taloudesta. Ennusteen negatiiviset riskit liittyvät erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin ja arvioitua pienempiin hyväksytyihin koronatuikiin.

Kestävän talouden ohjelmaa käsitellään erikseen jäljempänä.

Tuloslaskelma, 1000 € koko kaupunki, ulkoinen	TP 2019	TP 2020	Muutettu TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	41 120	39 619	40 056	42 155	40 327	41 043
Valmistus omaan käyttöön	2 640	2 188	1 864	1 812	1 853	1 898
Toimintamenot	-295 137	-304 225	-312 302	-313 849	-138 745	-142 075
Toimintakate	-251 376	-262 419	-270 382	-269 882	-96 565	-99 134
Verotulot	199 029	210 987	225 500	227 100	117 190	111 000
Valtionosuudet	52 983	73 266	63 729	68 010	12 747	13 120
Muutosrajoitin					-990	-990
Siirtymätasaus					-1 079	-582
Rahoitustulot ja -menot	-728	-672	-1 162	-1 062	-1 571	-1 841
Vuosikate	-91	21 162	17 685	24 166	29 731	21 573
Poistot ja arvonalentumiset	-19 284	-20 445	-19 904	-21 000	-21 100	-20 200
Tilikauden tulos	-19 376	717	-2 219	3 166	8 631	1 373
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)		-10 952		366	366	366
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)		11 000				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 376	765	-2 219	3 532	8 997	1 739

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys päättyy 3,5 milj. euron ylijäämään eli ylijäämäarvio on 8,1 milj. euroa lautakuntien esitystä parempi. Muutos johtuu pääosin seuraavista asioista:

- Käyttöomaisuuden myyntivoittoarviota on korotettu 3,0 milj. eurolla (oletus kertaluonteisesta suuresta tonttimyynnistä)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon menoarviota on alennettu 6,5 milj. eurolla vastaamaan Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymältä saatua arviota
- Kaupunginhallituksen budjettirakenteeseen on tehty 5,0 milj. euron määräraha- ja varaus todennäköisiä budjettiriskejä varten (budjettivalmistelua suuremmat sopimuspalkkojen korotukset, sote-uudistuksen myötä tehtävien järjestelyjen mahdolliset taloudelliset vaikutukset sekä vaikeasti ennakoitavan talousarviovuoden menoriskit)
- Verorahoitusarviota on korotettu 3,5 milj. eurolla vastaamaan päivitettyjä, aiempaa korkeampia arvioita yleisestä talouskehityksestä
- Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioesitykseen sisältyi 94 000 euron talousarviokehityksen ylitys, josta on kaupunginjohtajan esityksessä karsittu 50 000 euroa, jolloin lautakunnan lisäämä hyvinvointityön määräaikaisen resurssi olisi mahdollista vakainaistaa.

Kaupunginjohtajan esitystä laadittaessa on tehty myös joitakin tarpeellisia määrärahasiirtoja, jotka eivät vaikuta kaupunkitasolla toimintakatteeseen. Tällaisia ovat mm perustietotekniikan palveluntuottajan laskutukseen varatun 1,1 milj. euron määrärahan siirto toimialoilta Tietohallintopalvelut -yksikköön sekä Riemurinne -varhaiskasvatustyöskönnön kunnallistamisesta aiheutuvan 70 000 euron ateria- ja puh-tauspalvelumenon kattaminen Tilakeskuksen vuokratulujen pienentymisellä johtuen päättyneistä nuorisopalveluiden ulkoisista vuokrasopimuksista.

Vaikka kaupunginjohtajan talousarvioesitys päättyy ylijäämään, on huomattava, että ylijäämä johtuu käytännössä kokonaan kertaluonteisesta suuresta myyntivoitosta. Ta-voitellun riittävän taloudellisen liikkumavaran ja tasapai-non saavuttaminen edellyttäisi pysyviin tuloihin ja menoihin perustuvaa ylijäämää. Kertaluonteinen tuloerä ei ole mielekäs syy lisätä pysyviä menoja, joko lisäämällä uusia menoja tai perumalla vanhoja päätöksiä: pysyvän ja kestä-vän talouden näkökulmasta on tärkeää toteuttaa Kestävän talouden ohjelma loppuun asti. Erityisen tärkeää tämä on tilanteessa, jossa kaupungin taseeseen kertyneet ylijäämät ovat merkittävässä määrin hutenneet, tuleviin vuosiin sisäl-tyy merkittävää epävarmuutta ja veroprosentti on normaalia pidempään kiinnitetty.

On huomattava, että ilman Kestävän talouden ohjelman toimeenpanoa taloussuunnitelma olisi merkittävästi alijää-mäinen: kaupungilla on halua ja kykyä päättää ja toimeen-panna Pelikirjan mukaista kehitystä.

Kaupungin talous on tasapainoinen vain tuloslaskelman näkökulmasta. Rahoituksellisesti seuraavat vuodet ovat ali-jäämäisiä, kaupunki velkaantuu lisää. Vaikka velkaantumisen on maltillista, se on kuitenkin toinen suunta kuin mihin aiemmin on pyritty: tarkoitus oli merkittävien investointi-vuosien jälkeen kyetä pienentämään lainakantaa ja siihen liittyviä riskejä. On kuitenkin huomattava, että kaupunki in-vestoi osin selkeisiin tuloihin tuottaviin ja Pelikirjaa toteutta-viin hankkeisiin. Maltillisesti velkaantumalla vahvistetaan palveluiden rahoitus pohjaa tulevaisuudessa.

Talouden näkymä on poikkeuksellisen sumea. Avoinna oleva kunta-alan palkkaratkaisu, sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistus ja sen vaikutukset, koronavirusepidemian vaiku-tukset ja yleinen talouskehitys ovat syksyllä 2022 merkittä-vimpiä riskejä sille, että tulevaisuus toteutuu suunnitellusta poikkeavasti. Siksi on talouden seuranta ja mahdollisiin poikkeamiin reagoiminen on vielä entistäkin tärkeämpää,

kuten myös kaupungin elinvoiman ja siten rahoituspohjan kehityksen varmistaminen.

Vuoden 2022 talousarvio, vuosien 2023-2024 taloussuunnitelma ja investointisuunnitelma vuosille 2022-2026 antavat hyvän pohjan kaupungin kehittymiselle.

Lainsäädäntömuutokset

Useat lainsäädäntömuutokset vaikuttavat kaupungin toimintaympäristöön ja talouteen vuonna 2022. Hyvinvointialueiden perustaminen ja sen toiminnan eriyttäminen kaupungin organisaatiosta sekä siihen liittyvät rahoitusmuutokset ovat lähihistorian suurin hallintouudistus.

Sivistystoimessa toimeenpannaan oppivelvollisuuden laajentaminen, joka aiheuttaa merkittävästi kustannuksia kaupungille, jotka valtio kompensoi vain osittain. Hoitajamitoituksen toimeenpano puolestaan on sosiaali- ja terveystoimen toimialan keskeisin lainsäädäntömuutos vuodelle 2022. Asiakasmaksulaeissa tapahtuneet muutokset alentavat sekä sivistystoimen että sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksutuottoja.

Vuonna 2022 valmistaudutaan myös kahteen suureen toimintaympäristön muutokseen: kunnille mahdollisesti siirtyviin työllisyyspalvelutehtäviin sekä maankäyttö- ja rakennuslain muutoksiin-

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa, kunnan ja kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa sekä henkilöstöpolitiikassa

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen siirtyi Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymälle 1.1.2019 alkaen. Siirto on merkinnyt ja merkitsee edelleen sitä, että jäsenkunnat ja kuntayhtymä toimivat yhteistyössä niin toiminnallisilla yhdyspinnoilla kuin talouden ohjauksessakin. Kuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta on erityisen tärkeää vuosina 2021-2022, sillä näiden vuosien arviot ja toteumat vaikuttavat suuresti sekä kaupungin että hyvinvointialueen rahoitukseen 1.1.2023 jälkeen.

Vuonna 2022 toimintansa vuonna 2021 aloittanut uusi valtuusto hyväksyy päivitetyn kaupunkistrategian eli Hyvinkään Pelikirjan. Tässä työssä määritellään uudelleen se, mitä Hyvinkään kaupunki on, miten se toimii ja miten se menestyy toimintaympäristön muuttuessa merkittävästi. Samalla pitää seurata ja arvioida talouden tasapainoa ja Kestävän talouden ohjelman riittävyyttä: vuoden 2022 aikana näkymät sote-uudistuksen jälkeiseen rahoitukseen kirkastuvat edes hieman. Osana Pelikirjatyötä ja sen seurauksena tulee arviotavaksi myös se, tukeeko nykyinen organisaatio parhaiten tulevan kunnan palvelu- ja hallinto-tehtävää.

Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelu-uudistus merkitsee myös sitä, että kaupunkikonsernin rooli muuttuu ja korostuu. Omistajapolitiikan tarkistaminen ja mahdolliset muutokset konsernirakenteessa käsitellään vuoden 2022 aikana.

Samoin korona-ajan jälkeen, osana Pelikirjan mukaisia tavoitteita kaupunkiorganisaatiossa tullaan seuraamaan mahdollisesti tarkistamaan työnteon mallia: asiakaslähtöinen toiminta voi olla mahdollista myös uusien hybridityön menetelmin, joissakin tapauksissa se voi näitä menetelmiä jopa edellyttää.

Kestävän talouden ohjelma 2020-2024

Kahden ylijäämäisen vuoden jälkeen kaupungin käyttötalous palasi alijäämäiseksi vuonna 2018. Osana kuntatalouden yleistä kehitystä kaupungin talous heikkeni ja alijäämä syveni vuonna 2019, jolloin tilikauden alijäämä oli noin 19,4 milj. euroa. Tilinpäätöksen 2019 myötä kaupungin taseeseen kertynyt edellisten tilikausien ylijäämä supistui 8,5 milj. euroon ja Hyvinkää-konsernin taseeseen kertynyt ylijäämä supistui 35,6 milj. euroon.

Kaupunginvaltuusto on osana vuoden 2020 talousarvio päätöstään asettanut tavoitteen, jonka mukaan talouden tasapainottamiseksi laadittava Kestävän talouden ohjelma on oltava hyväksytty kesään 2020 mennessä. Ohjelmalla tavoitellaan sitä, että menot ja tulot on sopeutettu yhteensopivaksi siten, että kaupunki säilyy elinvoimaisena, kehityskykyisenä ja houkuttelevana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Hyvinkään kaupungin kestävän talouden ohjelman kokouksessaan 15. ja 17.6.2020. Kaupungin eri toimialat ovat lähteneet toteuttamaan tasapainottamistoimenpiteitä ohjelman määrittämien aikataulujen mukaisesti. Kestävän talouden ohjausryhmä seuraa toimenpiteiden toteutumista.

Ohjelmassa päätettiin 14 miljoonan euron edestä kaupungin tulosta parantavia keinoja ajanjaksolla 2020-2024. Näistä Keusotelle asetettu 0,9 milj. euron säästötavoite ei tule toteutumaan. Kestävän talouden ohjelma sisältää lähes yhdeksänkymmentä toimenpidettä, joiden avulla taloutta tasapainotetaan. Ohjelma pitää sisällään henkilöstön vähentämistarvetta taloudellisin ja tuotannollisin perustein enintään 150 henkilöä. Yhtenä toimenpiteenä kunnallisveroprosenttia nostettiin vuodelle 2021 yhteensä 0,5 prosenttiyksikköä.

Talousarvio pitää sisällään Kestävän talouden ohjelman mukaisia taloutta tasapainottavia uusia toimenpiteitä 2,7 milj. euron edestä ja vuosilta 2020-2021 tulevia toimenpiteitä 8,9 milj. eurolla. Yhteensä vuoden 2021 talousarvio sisältää 11,6 milj. eurolla taloutta tasapainottavia Kestävän talouden ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Ilman ohjelmaa talousarvio päättyisi 8,1 milj. euroa alijäämäiseksi.

Vuoden 2023 taloussuunnitelma sisältää uusia talouden tasapainottamistoimia 1,1 milj. eurolla. Tästä 0,1 milj. euroa

on vuodelta 2022 siirtyneitä toimenpiteitä. Vuoden 2024 taloussuunnitelma sisältää ohjelman mukaisia uusia tasapainottamistoimia 0,4 milj. eurolla.

Talousarvion lopussa on erillinen liitetiedosto Kestävän talouden ohjelman seurannasta, josta käy ilmi talousarvioon sisältyvät ohjelman toimenpiteet.

Koronakriisin vaikutukset

Hyvinkään kaupunki on onnistunut epidemian hallinnassa hyvin: palvelut on koronan aikanakin pystytty tuottamaan varsin hyvin olosuhteisiin nähden. Tämä on vaatinut sekä henkilöstön että kaupunkilaisten joustavuutta ja venymistä. Koronan täsmällisiä talousvaikutuksia on enää vaikea eritellä, koska tilanne on pitkittynyt ja muuttunut osaksi kaupungin jokapäiväistä toimintaa. On kuitenkin todennäköistä, että koronasta aiheutuu pitkävaikutteisia tulonmenetyksiä ja lisäkustannuksia myös tuleville vuosille.

Valtion koronatuot pelastivat kuntien talouden vuosina 2020 ja arviolta myös 2021. Hyvinkään kaupunki sai vuonna 2020 koronatukea noin 17 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 tämänhetkisen arvion mukaan noin 10 miljoonaa euroa, kun luvussa huomioidaan arvio Keusoten hakemasta avustuksesta testauksen, jäljityksen ja hoidon valtioavustuksesta. Valtio on velkaantunut voimakkaasti, mutta ilman valtion tukea kaupungin talous olisi ollut vahvasti negatiivinen.

Kaupungin talousarviossa koronakriisin vaikutukset näkyvät erityisesti siinä, että Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä on varautunut niin sanottuun hoitovelkaan ja kaupunki on varautunut kasvaneen pitkäaikaistyöttömyyden aiheuttamiin kustannuksiin. Koronan jälkihoito toki näkyy useissa palveluissa toiminnallisella tasolla, toiminnan suuntaamisessa.

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

3,5 milj. €
TA 2022

VERORAHOITUS

+ 10,9 milj. €
TA 2022/TP 2020

TOIMINTAKATE

+ 2,5 %
TA 2022/TP 2020

Henkilöstö

Vuoden 2022 talousarviossa henkilöstömenot ovat 81,4 milj. euroa. Vuoden 2021 muutettuun talousarvioon näiden henkilöstömenot kasvavat 1,6 milj. euroa. Vuoden 2022 palkkaratkaisusta ei ole vielä tietoa talousarvion laadintahetkellä. Talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti talousarvio sisältää yhden prosentin palkankorotusvarauksen.

Henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan kaupunkitasolla 3 henkilöllä vuoden 2021 talousarvioon suunnitellusta henkilöstömäärästä.

Vuoden 2021 talousarvio sisältää kevään 2020 palkkaratkaisun mukaiset sopimuskorotukset vuodelle 2021, yhteensä 1,8 %. Yhden prosentin suuruisen yleiskorotus tehtiin 1.4.2021 ja sopimukseen kuului myös 1.4.2021 voimaan tullut paikallinen järjestelyerä. KVTES:ssä ja useassa muussa sopimuksessa sen suuruus on 0,8 %.

Henkilöstömenot, 1000 €	TP 2019	TP 2020	MTA 2021	TA 2022
Päätöksenteko	4 039	3 192	3 425	3 587
Konsernipalvelut ja hallinto	5 044	4 856	5 560	5 553
Sivistystoimi	52 592	51 944	53 838	55 023
Tekniikka ja ympäristö	15 753	14 885	14 908	15 081
Hyvinkään Vesi	1 764	1 761	2 013	2 110
Yhteensä	79 192	76 639	79 744	81 354

Toimiala, palvelualue	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Päätöksenteko	2	2	2	0
Konsernipalvelut ja hallinto	55	59,5	58	-1,5
Elinvoima	27	28,5	25	-3,5
Henkilöstö	17	20	18	-2
Talous	11	11	15	4
Demokratia ja johdon tuki	13	14	14	0
Sivistystoimi	1091	1102	1106,5	4,5
Hallinto ja kehittäminen	7	8	7	-1
Varhaiskasvatuspalvelut	398	409	423	14
Perusopetus	532	515	516	1
Yleissivistävä koulutus	68	77	69	-8
Kulttuuri ja hyvinvointi	86	93	91,5	-1,5
Tekniikka ja ympäristö	337	319	318	-1
Hallinto ja kehittäminen	10	11,5	9,5	-2
Tekninen keskus	250	240	235	-5
Tilakeskus	53	44,5	50	5,5
Ympäristökeskus	24	23	23,5	0,5
Hyvinkään Vesi	35	35	36	1
Yhteensä	1520	1517,5	1520,5	3

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleistä

Talousarvio sisältää kaupungin strategian ja siitä johdetut toimialoitteiset valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet sekä euromääräiset resurssit eri toimialoille.

Kuntalain 110 § säätelee talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla näiden valvonnan väline. Talousarvion muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvoite koskee myös kuntayhtymiä.

Talousarvion tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa toimivat kunnan kokonaistalouden ohjausvälineinä. Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalous jaettuna varsinaisen toiminnan menoihin ja tuloihin, verotuloihin, valtionosuuksiin, rahoituseriin ja suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toiminnan menokehitys tulee sopeuttaa keskeisten tuloerien kehitykseen. Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot varsinaisen toiminnan ja investointien osalta rahoitetaan.

Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa toimivat toiminnan ohjauksen välineinä.

Talousarvion 2022 sitovuudet

Talousarvion valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan alussa. Valtuuston hyväksymä sitova tavoite sitoo myös toimielimiä ja henkilöstöä samoin kuin määräraha. Toimiala voi lisäksi asettaa itselleen muitakin tavoitteita. Liitteenä on lautakuntien hyväksymät lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2022. Palvelualuekohtaisesti on talousarviossa lisäksi määrärahojen muutoksiin liittyvää perustelutekstia ja suoritettietoa, jotka ovat luonteeltaan informatiivisia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan. Tavoitteisto tulee pitää ajan tasalla myös määrärahojen ja tuloarvioiden mahdollisesti muuttuessa.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot

sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle asettama tulotavoite. Näiden erotus on toimintakate (nettomeno tai -tulo).

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden yleissitovuutena kaupunginvaltuustoon nähden on palvelualueen toimintakate eli määrärahan ja tuloarvion erotus. Määrärahaan ja tuloarvioon sisältyvät ns. sisäisen laskutuksen kautta kirjattavat sisäiset ostot ostajapuolelle ja myynnit myyvälle puolelle. Määrärahan ulkopuolella ovat suunnitelman mukaiset poistot ja vyörytyserät.

Tekniikan ja ympäristön toimialan sisällä on kaksi kohderahoitusta yksikköä, Ateria- ja puhtauspalvelut sekä Tilakeskus. Ateria- ja puhtauspalveluiden sitovuustasona on toimintakate. Tilakeskuksen sitovuutena on tulos. Tulokseen sisältyvät suunnitelmapoistot. Näiden yksikköjen osalta on talousarviokirjassa erikseen esitetty yhdistetty tuloslaskelma erotettuna budjettirahoitteisista yksiköistä.

Nuorten kesätyöllistämiseen kaupungille varattu määräraha on varattu Elinvoiman palvelualueen talousarvioon. Lisäksi Elinvoiman talousarvioon on varattu määräraha nuorten työllistämistä tukevaan kesätyöseteliin, jonka avulla edistetään nuorten kesätyöllistymistä yksityiselle sektorille.

Tuloslaskelmaosassa sitovia erii kaupunginvaltuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen netto.

Investointiosan sitovuutena on investointimenojen ja -tulojen välinen erotus investointityypeittäin.

Investointiosassa käsitellään vain poistonlaiset eli aktivoitavat hankintamenot. Aktivoinnin raja on 10 000 euroa sekä rakennuksissa ja rakennelmissa 30.000 euroa, jota suuremmat käyttömaisuushankinnat, ensikertainen kalustaminen ja osakkeiden ja osuuksien hankinta, käsitellään investointiosassa. Käyttömaisuuskirjanpidosta on ohjeistettu tarkemmin kaupungin talouspalveluiden toimintaohjeessa numero 7.

Rakennusten osalta sitovuus on hankekohtainen. **Muut rakennukset** -ryhmä tulkitaan tässä yhdeksi hankkeeksi. Teknisellä lautakunnalla on oikeus tehdä määrärahasiirtoja hankkeiden välillä edellytyksellä, että hankkeen laajuus ei oleellisesti muutu (enintään 10 % kustannusarviosta). Muut rakennukset -ryhmässä Teknisellä lautakunnalla on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä vuonna seuraavan vuoden määrärahasta enintään 500 000 euroa peruskorjausinvestointihankkeiden kilpailutusta varten.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden liikunta- ja ulkoilualueiden kokonaismääräraha sitoo kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaa ja muun julkisen käyttömaisuuden kokonaismääräraha teknistä lautakuntaa. Kunnallistekniikan osalta

teknisellä keskuksella on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä vuonna seuraavan vuoden määrärahasta 30 % kunnallisteknisten töiden kilpailutusta varten.

Elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien myynnin sekä niiden kunnallistekniikan ja vesihuollon rakentamisesta on erilliset määräraha- ja tulovaraukset, joiden käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Koneiden ja kaluston määräraha sekä maaperä- ja vesivahinkojen määräraha on sitova yhdessä ko. toimialan käyttötalouden toimintakatteen kanssa. Kalustojen ja koneiden hankinnan suunnitteluvaiheessa ei ole välttämättä vielä tiedossa, täyttyykö aktiivoinnin raja vai ei. Määrärahasiirtovaltuus investointi- ja käyttötalousosan kesken on tältä osin ao. lautakunnalla ja se tulee tehdä heti tarpeen ilmettyä talousarviovuoden aikana toteutuneiden kulujen mukaan. Päätös toimitetaan tiedoksi talouspalveluille. Rakennusten ensikertaisen kalustamisen määräraha on kuitenkin kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Aineettoman omaisuudessa ja sijoituksissa nimettyjen kohteiden määrarahat ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia. Mahdollisen varauksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahoituslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutokset, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ovat sitovia ilman liikelaitosta. Liikelaitoksen laskelmat esitetään erillisinä. Laskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

Hyvinkään Veden sidotun oman pääoman korko kaupungille on 5,8 %.

Ns. sosiaaliseen luototukseen saa olla sidottuna kaupungin varoja enintään 100 000 euroa.

Lainanottoa koskevat rajoitukset

Voimassa olevan hallintosäännön II osan 6:n luvun 29 §:ssä määritellään kaupunginhallituksen päätösvalta. Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamista, lainojen takaisinmaksua ja lainaehtojen muuttamista koskevat asiat.

Taloudellisen tilanteen sen salliessa talousarvioon merkitty pitkäaikaisten lainojen muutos voidaan alittaa tai korvata markkinatilanteesta riippuen lyhytaikaisella luotolla. Olemassa olevia pitkäaikaisia luottoja voidaan vaihtaa lainaehdoiltaan edullisempiin ylittäen rahoituslaskelmaan merkitty pitkäaikaisten lainojen lyhennysten ja lisäysten määrä.

Konsernipalvelut ja -hallinto -toimialan toimintasäännön mukaan talousjohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta rahalaitoksista tai tytäryhtiön maksuvalmiuden niin salliessa tytäryhtiöltä kaupungin maksuvalmiuden turvaa-

miseksi kaupunginvaltuuston vuosittain talousarvion yhteydessä vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lyhytaikaista luottoa saa olla enimmillään 90 000 000 euroa, joka voi olla kuntatodistuksia, shekkilimiittä tai muuta lyhytaikaista luottoa. Enimmäisrajaan eivät sisälly konsernin sisällä välitetyt luotot eivätkä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vastaan lyhytaikaisiin luottoihin kirjatut osuudet.

Käyttösuunnitelmat

Talousarviokirjassa tavoitteet, määrarahat, tuloarviot ja toimintakatteet on esitetty sitovina palvelualueitasolla. Lisäksi käyttösuunnitelmassa toimintamäärärahat on esitetty palveluyksiköittäin lisäinformaationa.

Lautakunnat ja kaupunginhallitus päättävät talousarvion käyttösuunnitelmasta sekä investointien käyttösuunnitelmasta palveluyksikkötasolla. Tässä yhteydessä toimitelmit myös hyväksyvät sitovista tavoitteista johdetut alemman tason tavoitteet eri palvelualueiden noudatettaviksi.

Palveluyksikköä alemman tason tavoitteet ja käyttösuunnitelmat hyväksyy viranhaltija toimitelimen hyväksymien valtuuksien mukaisesti.

Käyttösuunnitelman palvelualuekohtaisen toimintakatteen tulee vastata eurolleen valtuuston hyväksymää toimintakattetta.

Tilivelvollisten määrittely

Tarkastuslautakunta on alun alkaen määritellyt tilivelvolliset viranhaltijat. Tilivelvollisten luetteloa on tarkistettu organisaatiomuutoksia vastaavasti. Tilivelvolliset määritellään kunkin vuoden talousarvion yhteydessä. Kuntalain tulokintateoksen (Harjula-Prättälä 2015 s. 821) mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle.

Tilivelvollisten määrittelyminen liittyy sisäisen valvonnan ketjun varmistamiseen. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. siksi, että valtuuston vastuuvapauslausunto tilinpäätöksestä kohdistuu tilivelvollisiin. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi. Näin ollen tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja tilivelvolliselle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti **tilivelvollinen on kunnan toimitelimen jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnan johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä.** Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimitelinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisuus ei tuo esimerkiksi viranhaltijalle mitään selaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin - esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Vaikka päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaation alemmille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Vuoden 2022 talousarvion osalta tilivelvolliset viranhaltijat määritellään seuraavasti:

Toimielin/Palvelualue

Tarkastuslautakunta
 Keskusvaalilautakunta
 Kaupunginhallitus
 Demokratia ja johdon tuki
 Talous
 Henkilöstö
 Elinvoima
 Henkilöstöjaosto
 Kehittämisaosto
 Opetuslautakunta
 Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen
 Perusopetus
 Yleissivistävä koulutus
 Varhaiskasvatuspalvelut
 Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta
 Tekninen lautakunta
 Toimialan hallinto ja kehittäminen
 Tekninen keskus
 Tilakeskus
 Ympäristölautakunta
 Ympäristökeskus
 Hyvinkään veden johtokunta

Tilivelvollinen viranhaltija

tarkastussihteeri
 kansliapäällikkö
 kaupunginjohtaja
 toimialajohtaja
 talousjohtaja
 henkilöstöjohtaja
 liiketoimintajohtaja
 henkilöstöjohtaja
 kaupunginjohtaja
 sivistystoimenjohtaja
 sivistystoimenjohtaja
 perusopetuksen johtaja
 sivistystoimenjohtaja
 varhaiskasvatuksen johtaja
 kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
 tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
 tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
 tekninen johtaja
 kiinteistöjohtaja
 ympäristötoimenjohtaja
 ympäristötoimenjohtaja
 vesihuoltojohtaja

Investointiosa

Maa- ja vesialueet (kaupunginhallitus)
 Rakennukset (tekninen lautakunta)
 Kiinteät rakenteet ja laitteet
 Kunnallistekniikka
 Urheilu- ja ulkoilualueet
 Koneet ja kalusto
 Kaupunginhallitus
 Opetustoimi
 Kulttuuri ja vapaa-aika
 Sosiaali- ja terveystoimen palvelut
 Tekniikka ja ympäristö
 Aineettomat hyödykkeet (kaupunginhallitus)
 Sijoitukset (kaupunginhallitus)
 Vesihuolto
 Rahoitusosa

kaupunginjohtaja
 kiinteistöjohtaja
 kaupunginjohtaja
 tekninen johtaja
 kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

 kaupunginjohtaja
 sivistystoimenjohtaja
 kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
 talousjohtaja
 tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
 kaupunginjohtaja
 kaupunginjohtaja
 vesihuoltojohtaja
 talousjohtaja

Taloustarviomuutokset

Sitoviin erii taloustarviovuoden aikana tulevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Muutokset voivat koskea määrärahaa, tuloarviota tai tavoitteita. Muutosta haetaan osavuositarkastusten yhteydessä muutostarpeen tultua tietoon tai vuoden lopulla niin, että se voidaan käsitellä joulukuun kaupunginvaltuustossa. Toimielimen, jossa on useita palvelualueita, tulee etsiä ensin mahdollisuudet kattaa ylitystarve toimialan sisällä määrärahasiirtoina. Seuraavalle vuodelle jäävät määrärahaylitykset käsitellään ylityksinä ja niille haetaan ylitysoikeus, jonka yhteydessä niistä annetaan selvitykset kaupunginvaltuustolle. Ylitysoikeuskäsittelyyn lähdetään vain, mikäli ylitys on sitovaan määrärahaan nähden niin huomattava, että se on syytä käsitellä erikseen ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.

Määrärahasiirroista sitovien palvelualueiden välillä päättää valtuusto, lukuun ottamatta Päätöksenteon tai Konsernipalvelut ja -hallinto toimialan määrärahojen siirtoa kaupungin toimialojen välillä, josta päättää kaupunginhallitus. Esityksissä määräraha/tuloarviosiirroista tulee riittävän selkeästi mainita palvelualueet ja palveluyksikkö, josta siirretään ja minne siirretään. Kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätöksen jälkeen tulee lisäksi toimittaa Talouspalvelut -yksikköön yksityiskohtainen, meno/tulotilikohtainen erittely siirrettävästä summasta muutoksen kirjaamista varten. Määrärahasiirtoja ei enää tilikauden jälkeen voi tehdä.

Mikäli palveluyksikkö- tai tätä alemmalla tasolla halutaan tehdä määrärahasiirtoja taloustarviossa taloustarviovuoden aikana, näistä päättää käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin/viranhaltija. Siirtojen kirjaamista varten taloustarvioon tulee päätös sekä yksityiskohtainen meno/tulotilikohtainen erittely toimittaa talouspalveluiden Talouspalvelut -yksikköön.

Taloutta koskevat säännöt ja ohjeet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön 10.12.2018 ja on päivittänyt tätä edellisen kerran 23.8.2021. Hyväksytyssä hallintosäännössä on myös kunnan taloudenhoitoa säätelevä osa III. Tämän säännön lisäksi toimintaohjeina on toimielimen tai viranhaltijan päätöksin hyväksytyt noudatettavaksi konserniohjeen (2014), sisäisen valvonnan toimintaohjeen (2003), kokonaiskustannusten muodostuminen hinnoittelussa (2012), irtaimistokirjanpidon ohjeet (2011), käyttöomaisuuden ohjeen (2011), rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeen (2011), ostolaskujen käsittelyohjeen (2011), alitilittäjien ohjeet (2010), urakoiden, maa-ainelupien yms. vakuudet (2010), hankintaohjeen (2011) ja hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa (2021).

Kaupungin hallintosäännössä on yleiset ohjeet taloustarvion yleisestä täytäntöönpanosta, laskujen ja maksuasiakirjojen hyväksymisestä, taloustarvion muutoksista, poistosuunnitelman hyväksymisestä, rahatoimen hoitamisesta, maksujen määräämisestä sekä riskienhallinnasta.

Arvonlisävero

Taloustarvion laadintahetkellä on voimassa Verohallinnon "Kuntien ja kuntayhtymien arvonlisäverotusohje" A94/200/2016.

Arvonlisäveron verokannat ovat 24 %, 14 % ja 10 %. Lisäksi kunta saa laskennallisen 5 %:n palautuksen verottomista terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalihuoltoon liittyvistä hankinnoista sekä tällaisen toiminnan harjoittajalle myönnetystä avustuksesta.

Kunnan toiminnat jakautuvat verolliseen ja verottomaan toimintaan. Merkittävä osa kuuluu verottomiin palveluihin. Arvonlisävero saadaan palautuksena verottomassa toiminnassa ja verollisessa toiminnassa arvonlisävero saadaan vähentää. Verollisen toiminnan myyntihintaan tulee lisätä verokannan mukainen arvonlisävero, joka tilitetään valtiolle.

Toimialojen määrärahat ja tuloarviot ovat taloustarviossa ilman arvonlisäveroa.

Poikkeuksena verottomuuteen on henkilökunnan lahjat ja edustusmenojen käsittely. Edustusmenoihin ja lahjoihin sisältyvä arvonlisävero ei ole palautus- eikä vähennyskelpoinen, vaan meno käsitellään bruttoperusteisesti.

Edustusmenot

Edustaminen kohdistuu yleensä tiettyyn ennalta määrättyyn tahoon, tiettyyn asiakkaaseen, joihinkin henkilöpiireihin tai yritykseen ja kunnan ulkopuoliseen tahoon. Edustusmenoja eivät ole työtehtäviin liittyvät kokous- ja neuvottelumenot ja koulutustilaisuudet eikä henkilöstölle kohdennetut merkkipäivä- tai esimerkiksi pikkujoulutilaisuuden menot.

Tarjoilu-, edustus- ja suhdetoimintalaskujen varmentaminen:

Tarjoilu ym. laskut tulee varmentaa siten, että verottaja tai muu viranomaislainen voi niistä selkeästi todeta, onko kyseessä edustusmeno vai työtoimintaan liittyvä kulu. Tositteessa tulee näkyä tilaisuuden nimi ja tarkoitus sekä tilaisuudessa läsnäolleet henkilöt joko nimeltä tai ryhmän nimenä. Laskun hyväksyjän/asiatarkastajan tulee merkitä tositteeseen, onko kyseessä edustus/työkokous.

Valtionosuuksien hakeminen

Rahoitusosan valtionosuudet jaetaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen. Ne ovat yleiskatteisia tuloja varsinaisen toiminnan menojen kattamiseen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskemisen perusteina (valtionosuusperusteet) käytetään:

- yleisen osan määrääntymisperusteita;
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia;
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia;
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määrääntymisperusteita; sekä
- erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaiden kotiseutualueen kunnan lisäosien määrääntymisperusteita.

Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta otetaan huomioon myös laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus sisältää mm. lukioiden, ammatillisten koulujen sekä liikunnan, kulttuuritoimen ja nuorisotyön valtionosuudet.

Valtionosuuden tarkastaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen yleiskatteisista valtionosuuksista kuuluu kaupungin hallitukselle.

Erilliset valtionavustukset toimialoilla erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin kirjataan ko. toimialan tuloksi, jolloin tuloja voidaan käyttää toimintamenojen katteeksi.

Investointien perustamiskustannusten valtionavustusten hakemisesta ja selvityksistä vastaa se toimiala, jonka alaisesta hankkeesta on kysymys. Valtionavustus kirjataan ko. hankkeen rahoitusosuudeksi jaksotettuna investointiin toteutumisen mukaan. Tilakeskus valvoo rakennushankkeiden valtionlainojen ja -avustusten hakemista.

Sisäinen laskutus – kustannusten kohdentaminen

Sisäisen laskutuksen tavoitteena on kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan. Laskutuksen kohteena oleva palvelutoiminta tulee olla säännöllistä ja toistuvaa. **Yksittäisiä palvelutapahtumia kaupungin eri yksikköjen välillä ei laskuteta.**

Sisäisen palvelutoiminnan laskutushinnan määräytyminen on ohjeistettu 'Tuotteiden ja palvelujen kokonaiskustannusten muodostuminen ja hinnoittelu sisäistä ja ulkoista myyntiä varten'.

Sisäisessä myynnissä ei saa muodostua katetta. Mikäli vuoden mittaan näyttää, että katetta syntyy, tulee hinnat tarkistaa sen estämiseksi. Sisäisen palvelutoiminnan hinnat vahvistetaan vuosittain kaupungin hallituksessa kesäkuun loppuun mennessä seuraavan vuoden talousarviota varten. Vuoden aikana tehtävät tarkistukset sisäisiin hintoihin tulee tehdä osavuosisikatsausten yhteydessä, jolloin hintamuutosten mahdollisesti aiheuttamat talousarviomuutokset voidaan käsitellä samassa yhteydessä.

Tekninen lautakunta tekee esityksen sisäisistä vuokrista kaupungin hallitukselle, joka vahvistaa myös sisäisten vuokrien laskentaperiaatteet.

Toiminta markkinoilla (Kuntalaki, 15 luku)

Kaupungin yksiköt eivät lähtökohtaisesti harjoita taloudellista toimintaa kilpailuilla markkinoilla. Oman tuotannon palvelujen ja tuotteiden myynti kaupungin ulkopuolisille markkinoille on mahdollista vain lainsäädännön määrittelemissä tilanteissa. Mikäli myynti kaupungin ulkopuolelle on lain mukaan mahdollista, on hinnoittelu tehtävä markkina-perusteisesti ja on varmistettava toiminnan ja taloushallinnon läpinäkyvyys.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on linjannut markkinaperusteista hinnoittelua, ks <https://www.kkv.fi/globalassets/kkv-suomi/julkaisut/suuntaviivat/suuntaviivat-2017-markkinaehtoinen-hinnoittelu.pdf>

Hinnoittelussa palvelujen myynti markkinoille tulee huomioida seuraavat, osittain toisiaan täydentävät asiat:

- Markkinoille myytävien palvelujen hintojen tulee kattaa kaikki niiden tuotannon aiheuttamat kustannukset:
 - toimintaan kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan kaikki sen aiheuttamat kustannukset, myös hallinnon vyörytykset
 - markkinoille suuntautuva toiminta ei saa olla tappiollista ja tämä pitää voida todentaa sekä suunniteltu- että seurattavaiheessa
 - tuotannon aiheuttamien kustannusten lisäksi ulkoisten palvelujen hintaan lasketaan sisälle 4,0 % li-sä, joka heijastelee kohtuullista tavoitettua tuottoa

Projektiseuranta ja rekisterin perustaminen

Toimialojen tulee pitää rekisteriä projekteista, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta ja tallentaa rekisteri yhteiseen hakemistoon. Projekteista tulee merkitä seuraavat tiedot:

- Toimiala
- Projektin nimi
- Projektin vastuuhenkilö
 - Projektin toteutusaika
 - Projektin kustannusarvio, rahoitus ja niitä koskevat päätökset
 - Maksatuspäätökset/tilitysaikataulu
 - Projektin raportointitapa
 - Projektin yhteystiedot

Projektien käynnistämiseen, ohjaukseen ja kustannuseurantaan on laadittu erillinen talousosaston toimintaohje (ohje nro 5, päivitys 2011).

Talousarvion seuranta ja raportointi

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion ja tunnuslukujen seuranta tulee olla jatkuvaa ja se on osa toiminnan ja talouden ohjausta johtamisessa.

Lautakuntien ja kaupunkikonserniin kuuluvien merkittävien tytäryhtiöiden tulee raportoida toiminnastaan ja talouden kehittymisestä puolivuositteittain kaupungin hallitukselle ja -valtuustolle. Näissä katsauksissa informoidaan toimialan olennaisista tapahtumista sekä selvitetään tavoitteiden, tunnuslukujen ja talousarvion toteutumista. Merkittävistä poikkeamista tulee erikseen tehdä selkoa ja raportoida niistä korjaustoimenpiteistä, joihin ryhdytään talousarviossa pysymiseksi ja erityisesti selvittää ylitysuhan kohteena olevat toiminnat, ylitysten syyt ja mahdollisuudet päästä talousarvioon tai vähentää ylityksen määrää.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosisikatsauksessa

Ensimmäinen osavuosisikatsaus on ajalta 1.1 - 30.6 ja viimeinen osavuosisikatsaus on yhtä kuin toimintakertomus koko vuoden toiminnasta. Osavuosisikatsauksen lisäksi talouspalvelut raportoi kaupungin hallitukselle sekä tarpeen mukaan kaupunginvaltuustolle myös välikaudena talouden toteutumisesta ja olennaisista tapahtumista.

h

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Kaupunginvaltuusto – Kärkihanketavoitteet vuodelle 2022

Hangonsilta

Keskeisin keskustan asuinrakentamisen alue seuraavan 10 vuoden aikana kumppanuuskaavoituksen, tonttien luovutuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen avulla. Alueen ytimeen rakentuu uusi lukio ja monitoimitalo.

Hangonsilta 1

Alueen 1B suunnittelu ja asuntorakentaminen. Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaupungingeodeetti, vs. liiketoimintajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Hangonsillan seuraavaa asuinalueetta (1B) koskevan maankäytön suunnittelun jatkaminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa valmisteltu kaavaehdotus on hyväksymiskäsittelyssä vuoden 2022 loppuun mennessä.	Kaupungingeodeetti Kaavoituspäällikkö

Hangonsilta 2

Uusi lukio osana monitoimitaloa. Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Alueen liikuntatilan toteutuksen selvittäminen	Alueen liikuntatilan toteutusmuoto on selvitetty vuoden 2022 aikana.	Sivistystoimenjohtaja Kiinteistöjohtaja

Hyvinkään Sveitsi

Hyvinkään Sveitsin tunnettuuden edistäminen. Monimuotoisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen. Asuntotuotanto, uuden asuinalueen rakentaminen ja uusien asukkaiden houkuttelemine Hyvinkäälle. Matkailun edistäminen, modernit hyvinvointi-, kokous- ja majoituspalvelut. Yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen osahankkeiden kautta (asuntorakentaminen, hotelli- ja uimalakonsepti, yleiset alueet ja luontomatkailu, markkinointi ja luontomatkailu).

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaupungingeodeetti, vs. liiketoimintajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Sveitsin asuinalueetta koskevan asemakaavan eteneminen.	Kaavaehdotus on asetettu julkisesti nähtäville vuoden 2022 aikana.	Kaavoituspäällikkö

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Elävä kaupunkikeskusta, tärkeä vetovoimatekijä ja Hyvinkään käyntikortti. Monipuolinen työ- ja asumistarjonta. Sujuva ja turvallinen liikkuminen. Houkutteleva investointikohde.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Valitun keskustan kehittämissuunnitelman (Masterplan) toimeenpano	1. Vaiheittaisen asemakaavoituksen käynnistyminen 2. Liikenteen yleissuunnitelman toteuttamisen suunnittelu	Kaavoituspäällikkö Liikenneinsinööri

Aktiivinen tapahtumakaupunki

Tapahtumien sujuvan järjestämisen mahdollistaminen ja koordinointi Hyvinkäällä. Pitkäaikaisen yhteistyön kehittäminen tapahtumajärjestäjien kanssa. Hyvinkään imagon vahvistaminen ja tunnetuksi tekeminen.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Kehitetään Hyvinkään kaupungin strategian mukaisesti tärkeimpien tapahtumien järjestäjien kanssa tapahtumatoimintaa siten, että tapahtumat profiloituvat määritelmällisesti hyvinkääläisinä tapahtumina.	Yhdistykset, yritykset ja kaupunkilaiset ovat mukana tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa ja kokevat tapahtuman omakseen. Tapahtumat näkyvät kaupungin alueella ja Hyvinkää ja hyvinkääläisyys näkyy tapahtuman markkinoinnissa valtakunnallisesti.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen. Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille. Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallidentiteetin vahvistaminen. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Kolmannen sektorin toiminnan elpymisen tukeminen koronan jälkeen.	Kolmannen sektorin toimintaa pyritään palauttamaan koronaa edeltävän ajan tasolle (yhteinen sähköinen kysely 3. sektorin toimijoille 2022). Liikuntapalveluiden tilojen käyttöaste on palautunut koronaa edeltävälle tasolle.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Hyvinkääläisiä yhdistyksiä ja seuroja, ja sitä kautta kuntalaisia, autetaan toipumisessa olemassa olevilla kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta-avustuksilla, tarjoamalla 3. sektorille toimintaedellytyksiä antamalla edullisesti käyttöön kaupungin omistamia tiloja, edistämällä vuoropuhelua sekä järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja yhteistyön foorumeita.		
---	--	--

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä) Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on yleiskaavasuunnittelija.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Kylien kehittämisen toimintasuunnitelma	Kylien kehittämisen toimintasuunnitelma on saatettu hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 aikana	Yleiskaavasuunnittelija

Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi

Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen, uusien yhteistyön ja osallistumisen käytäntöjen luominen.

Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen panostaminen. Sote- ja maakuntauudistuksen muutosvaihe, osallistuminen kunnan tulevien hyvinvointitoimintojen kehittämiseen.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Osallistuva budjetointi kuntalaisille	Vuoden 2022 aikana toteutetaan osallistuva budjetointi	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Yksinäisyyden tunteen vähentäminen sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen tarjoamalla kuntalaisille mielekästä ja rakentavaa vapaa-ajan tekemistä sekä yhdistys- ja seuratoimijoille toimintaedellytyksiä	Asiakasmäärien, toimintamuotojen ja digitaalisten palveluiden volyymi Yhteisötila Onnin ja Hyvinkään yhdistykset ry:n hallinnoiman Onnensillan kiinteistön toiminnan volyymit ja uusien toimijoiden saaminen mukaan toimintaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Hyvinvointipäällikkö
TOIMENPITEET		

<p>Yksinäisyyttä ja osattomuutta kokevien kuntalaisten saaminen mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan kehittämällä ja tarjoamalla kuntalaisille uusia (myös digitaalisia) osallistumismahdollisuuksia yhteistyössä nuoriso-, sote-, liikunta- ja kulttuuriyhdistysten kanssa.</p> <p>Vapaaehtoisten käyttöön toistaiseksi luovutetun yhteisötilan Onnin sekä Hyvinkään Yhdistykset ry:n hallinnoiman Onnensillan kiinteistön toiminnan kehittäminen verkoston kanssa yksinäisyyttä lievittävään sekä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistavaan suuntaan.</p>		
--	--	--

Kaupunginvaltuusto – Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuhenkilö
Kaupunkistrategia	Pelikirjan päivittäminen	Kaupunkistrategian päivitystyön valmistelu etenee ja päivitys saadaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi alkuvuoden 2022 aikana.	Kaupunkistrategiapäivitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa huhtikuuhun 2022 mennessä.	Kaupunginjohtaja
Elinvoimakunnan määrittely	Päämääränä on määritellä yhdyspinnat, organisaatorakenne ja edunvalvontakärjet.	Kaupunginvaltuusto määrittelee elinvoimakunnan ja edunvalvontakärjet.	Määrittelyt on tehty vuoden 2022 loppuun mennessä.	Kaupunginjohtaja Strategia-asiantuntija
Elinvoimaisuuden edistäminen *	Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja työttömyyden vähentäminen	Työttömien aktivointiasteen nostaminen	1. Työttömien aktivointiaste on vähintään 40 %. 2. Pitkäaikaistyöttömien määrä on pienempi ed. vuoteen verrattuna	Työllisyyspäällikkö Elinkeinopäällikkö, Maahanmuuttokoordinaattori TYP-johtaja
Elinvoimaisuuden edistäminen	Valmistautuminen työllisyyden hoitoon liittyvien lakisäätöiden vastuiden siirtymiseen kunnille 2024	Valmistelun aloittaminen Keusote-kuntien, Keusoten, KU-TYPin ja TE-toimiston kanssa.	Valmistelu käynnistetty ja toimenpiteet ovat aikataulutettu	Työllisyyspäällikkö, TYP-johtaja

*) Kaupunginvaltuusto 15.11.2021 toivomusponssi: Lisätään ja tuodaan valtuustolle tietäväksi vuoden 2022 ensimmäisen osavuosisikatsauksen yhteydessä puuttuvat toimenpiteet palvelukokonaisuuden kohtaan: Elinvoimaisuuden lisääminen - Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja työttömyyden vähentäminen.

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Tehokas palveluverkko	Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon päivitys keskustan kehittämissuunnitelmaan kytkeytyen	Palveluverkkokonaisuus valmistellaan päätöksentekoon.	Palveluverkkopäätös on tehty vuonna 2022	Perusopetuksen johtaja Sivistystoimen hallinto- ja kehittämisspäällikkö
Perusopetus	Keskimääräisten ryhmäkokojen määrittäminen	Keskimääräisten ryhmäkokojen tavoitetasot ovat vuosiluokilla 1-2 20 oppilasta 3-6 22 oppilasta 7-9 22 oppilasta	Valtuusto on määritellyt perusopetuksen keskimääräiset ryhmäkoot vuosiluokille 1-2, 3-6 ja 7-9	Perusopetuksen johtaja
Asumisen markkinointi	Kaupungin järjestelmällinen asumisen markkinointi huomioidaan osana kärkihankkeiden toteuttamista ja asumisen markkinoinnin konseptin mukaisia toimenpiteitä käynnistetään vuoden aikana.	Noudatetaan vuoden 2021 asumisen markkinoinnin konseptissa kirjattuja toimenpiteitä.	Markkinointi konseptin mukaisilla toimenpiteillä on käynnistynyt. Vähintään yksi markkinointikampanja on toteutettu.	Viestintäpäällikkö ja kaupungingeodeetti
Kestävä kehitys	Teemme laaja-alaista yhteistyötä ja tiedostamme vastuumme ilmaston suojelemiseksi. Edistämme toimilamme hiilidioksidipäästöjen vähentymistä	Hyvinkään ympäristöohjelman 2023 - 2027 valmistelu ja kytkentä kaupunkistrategian valmistelutyöhön	Ympäristöohjelma on hyväksytty vuoden loppuun mennessä.	Ympäristötoimenjohtaja

h

Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto
Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohto
Sosiaali- ja terveystoimet
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	67	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-137 287	-149 652	-235 659	-234 459	56,7	-241 024	-247 773
Toimintakate	-137 220	-149 652	-235 659	-234 459	56,7	-241 024	-247 773
Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos			
Nettomenot euroa/asukas	-3	-3	-5	-2			

Toiminnan kuvaus

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Valtuustossa on 51 valtuutettua

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit ja uusi kaupunginvaltuusto aloitti toimintansa 1.8.2021. Valtuusto päättää kaupungin ylimpänä toimielimenä kaupungin kannalta merkittävimmistä asioista.

Kestävän talouden ohjelma

Kaupunginvaltuustolle ei sisälly kestävän talouden ohjelman toimenpiteitä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	2 555	2 500	8 012	8 012	220,5	8 012	8 012
Toimintakulut	-145 625	-165 259	-171 352	-165 434	0,1	-170 066	-174 828
Toimintakate	-143 070	-162 759	-163 340	-157 422	-3,3	-162 054	-166 816

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tarkastuslautakunta tukee kaupunkistrategian toimeenpanoa sekä talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista omalla arviointitoiminnallaan ja antamallaan arviointikertomuksella.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Kuntalain 14 luvussa ja Hyvinkään kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä siitä onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.

Kaupunkistrategia ja talousarviossa asetetut tavoitteet ohjaavat tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentu-

mista ja painotuksista. Lautakunta laatii vuosittain työohjelman arviointityötään varten, joka pohjautuu valtuustokaudelle laadittuun arviointisuunnitelmaan. Työohjelma sisältää tilivuotta koskevat arviointikohteet.

Hyvinkään kaupungin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Vuonna 2022 on voimassa tilikausille 2019–2022 kilpailutettu kaupungin tilintarkastuspalveluja koskeva sopimus. Tilintarkastajasta ja heidän tehtävistään säädetään kuntalaissa. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömääriin ei ole suunniteltu toimenpiteitä.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	0,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-3	-3	-3	0

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	84	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-805	-112 629	-113 755	-113 755	1,0	-116 940	-120 214
Toimintakate	-721	-112 629	-113 755	-113 755	1,0	-116 940	-120 214

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	0	-2	-2	0

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalilain tarkoittamista kunnan keskusvaalilautakunnalle määräytyistä vaalien ja eri

laeilla säädettyjen kansanäänestysten järjestelyihin liittyvistä tehtävistä.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tammikuussa 2022 järjestetään ensimmäiset aluevaalit, jonka tuloksen vahvistaa aluevaalilautakunta.

Kestävän talouden ohjelma

Keskusvaalilautakunnalle ei sisälly kestävän talouden ohjelman toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	70	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-763 708	-873 033	-867 035	-5 867 035	572,0	-6 031 312	-6 200 189
Toimintakate	-763 638	-873 033	-867 035	-5 867 035	572,0	-6 031 312	-6 200 189

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja viestinnästä sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus jakaantuu kehittämisjaostoon ja henkilöstöjaostoon

Kaupunginhallituksen painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Keväällä 2021 järjestetyt kuntavaalit merkitsivät uuden kaupunginhallituksen nimittämistä. Kaupunginhallituksella on iso rooli niiden merkittävien päätösten päätöksentekoprosessissa, joita vuonna 2022 on suunniteltu tuotavaksi päätöksentekoon.

Kuntatalouden suunnittelunäkymä on poikkeuksellisen epäselvä. Näin ollen talousarvio sisältää sellaisia riskejä, joihin on varauduttu kaupunginhallituksen talousarviossa 5,0 milj. euron määrärahasvarauksella. Tätä määrärahasvarausta käytetään kaupunginhallituksen niin päättäessä erilaisten riskien toteutuessa. Riskejä liittyy sosiaali- ja terveyshuollon uudistukseen ja sen myötä mahdollisesti toteutuviin järjestelyihin, koronaviruspandemian jatkumiseen tai sen seurauksiin, yleiseen talouskehitykseen ja verorahoitukseen, avoimna olevaan kunta-alan palkkaratkaisuun ja hintakehitykseen.

Kestävän talouden ohjelma

Kaupunginhallitukselle ei sisälly kestävän talouden ohjelman toimenpiteitä.

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-16	-19	-125	-106

Kaupungin johto

Kaupungin johto	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	117	0	0	0			
Toimintakulut	-414 876	-466 239	-471 184	-469 784	0,8	-482 938	-496 460
Toimintakate	-414 759	-466 239	-471 184	-469 784	0,8	-482 938	-496 460

Toiminnan kuvaus

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Palvelualueen talousarvioon sisältyy 200 000 euron määräraha Hyvinkään Pelikirjan kärkihankkeiden toteuttamiseen.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kaupungin johdon yksikköön ei sisälly kestävän talouden ohjelman toimenpiteitä vuodelle 2022.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupungin johdon erityisiin painopisteisiin kuuluu erityisesti kaupunkistrategian päivittämisen valmistelun johtaminen sekä sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen valmistelun johtaminen kaupungin näkökulmasta sekä Kestävän talouden ohjelman toimeenpano valtuuston päätöksen mukaisesti.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset				0,0
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	0,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-9	-10	-10	0

Sosiaali- ja terveystaloudet

Sosiaali- ja terveystaloudet	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	146 435	0					
Toimintakulut	-172 118 521	-164 724 500	-179 847 400	-173 305 400	5,2	0	0
Toimintakate	-171 972 086	-164 724 500	-179 847 400	-173 305 400	5,2	0	0

Toiminnan kuvaus

Kaupungin sosiaali- ja terveystalousten tuotanto ja tuotantoresurssit siirtyivät Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymään eli Keusoteen 1.1.2019. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä ja Pornainen. Hyvinkään osuus sosiaali- ja terveystalousten kuluista näkyy kaupungin tuloslaskelmassa asiakaspalvelujen ostoissa kuntayhtymältä. Myös erikoissairaanhoidon laskutus näkyy palveluiden ostoissa. Lisäksi kaupungin vastuulle kuuluvat eläkemenoperusteiset maksut näkyvät palvelualueen toimintakuluissa, tarkemmin eläkekulujen erässä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Sosiaali- ja terveystalousten osalta painopisteet liittyvät menokehityksen hallintaan ja sosiaali- ja terveystalousten uudistuksen valmisteluun. Ensimmäinen painopiste tarkoittaa erityisesti sitä, että kaupunki tukee Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän (jatkossa "Keusote") tuottavuusohjelman ja siihen kirjattujen taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Lisäksi kaupunki etsii yhdessä Keusoten ja HUS:n kanssa keinoja, joilla erikoissairaanhoidon menokehitys saatetaan vastaamaan kaupungin rahoitusohjelman kehitystä. Lopulta kyse on siitä, että kaupungin sosiaali- ja terveystalousten kokonaisuuteen käyttämät eurot ovat rahoitusohjelman nähdessä tasapainoiset ja määrärahojen käyttö on taloudellista, tehokasta ja tuottavaa. Tämä on tärkeää myös siksi, että vuoden 2022 sosiaali- ja terveystalousten menot vaikuttavat suoraan ja pysyvästi siihen rahoitukseen, joka kaupungilla on käytettävissä 1.1.2023 jälkeen kuntiin jäävien palveluiden järjestämiseen.

Toinen painopiste liittyy Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen syntymiseen ja siitä aiheutuviin järjestelyihin. Järjestelyillä on vaikutusta kaupungin elinvoimaan, omaan palvelutuotantoon ja talouteen sekä ennen kaikkea kaupunkilaisten hyvinvointiin.

Palvelualueen talousarvio perustuu yhteisvalmisteluun Keusoten ja HUS:n kanssa. Kaupungin maksuosuuksia on käsitelty muun muassa Keusoten johdon ja Keusote -kuntien (Hyvinkää, Järvenpää, Tuusula, Nurmijärvi, Mäntsälä ja

Pornainen) kuntajohtajakouksissa ja talousjohtajien kokouksissa.

Yhteisvalmistelusta huolimatta kaupungin talousarviossa sosiaali- ja terveystalousten tulo- ja menoarvio eroaa kuntayhtymien arvioimista. Erot johtuvat siitä, että kaupungille kirjautuu myös suoraan sosiaali- ja terveystalousten menoja. Ero saattaa kasvaa edelleen, sillä kuntayhtymien talousarviokäsittely on kaupungin talousarviokäsittelyn jälkeen.

Kaupungin talousarviossa sosiaali- ja terveystalousten kustannuksiin vuodelle 2022 arvioitu summa tarkoittaa sitä, että nettokustannukset olisivat 4,1 milj. euroa (2,3 %) pienemmät kuin kaupungin muutettu talousarvio vuodelle 2021. On huomattava, että vuoden 2021 muutettu talousarvio pitää sisällään arvion koronakustannuksista. Edelliseen koronattomaan vuoteen 2019 verrattuna määräraha on 27,9 milj. euroa suurempi eli kasvu on keskimäärin 9,3 milj. euroa/vuosi.

Nettokustannusten toteutuminen suunnitellusti edellyttää Keusoten tuottavuusohjelman toteutumista. Tätä korostaa se, että ennen korona-aikaa eli vuosina 2018-2019 kaupungin sosiaali- ja terveystalousten nettokustannus kasvoi 20,8 milj. euroa (14,6 %), siis keskimäärin yli 10 milj. euroa/vuosi: talousarviossa ei ole varauduttu vastaavaan kasvuun.

Keusoten talousarvion perustelut

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän yhtymähallitus hyväksyi 22.6.2021 § 90 talousarviokehityksen ja laadintaohjeet vuodelle 2022, minkä perusteella palvelualueet laativat talousarvioesityksen.

Oman palvelutuotannon maksuosuuksien kasvu kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on n. 6,15 %. Talousarviossa on varauduttu 1,5 %:n palkkojen sopimuskorotuksiin, todelliset sopimuskorotukset selviävät vasta myöhemmin. Palkkojen harmonisointiin henkilöstön saataavuuden parantamiseksi on varattu n. 2,25 milj. euroa. Palkkaharmonisointiin varattu määräraha on talousarviossa

henkilöstöpalveluissa. Kun harmonisointipäätökset tehdään, määrärahat kohdennetaan palvelualueille päätöksen mukaisesti. Koska henkilöstöpalvelujen ja palvelutuotannon kustannukset jakautuvat kunnille eri perusteiden, on muutoksella vaikutusta maksuosuuskokonaisuuden jakautumiseen kuntien välillä. Muutoksen vaikutusta kunnittain on mahdotonta arvioida talousarvion laadintavaiheessa.

Kehyksessä asiakaspalvelujen ostojen hinnankorotuksiin varauduttiin 2 %:n kasvulla. Joidenkin palvelujen hintojen korotukset ovat tätä suuremmat, mikä aiheuttaa riskin talousarviossa pysymiselle.

Erikoissairaanhoidon määräraha on budjetoitu HUS:lta keväällä saadun tiedon mukaisena (kasvu 3,9 %) kuitenkin siten, että tuottavuusohjelman erikoissairaanhoidon kohdentuvat toimenpiteet on vähennetty määrarahasta.

Hallituksen kesäkuussa hyväksymässä kehyksessä jäsenkuntien maksuosuudet olivat n. 647,3 milj. euroa. Kuntayhtymän johtajan talousarvioesityksen mukaiset maksuosuudet ovat n. 655,3 milj. euroa eli kehys ylittyy noin 8 milj. euroa. Kehyksen ylittymistä selittävät varautuminen koronahoito- ja palveluvelan purkuun (n. 6 milj. euroa) esimerkiksi mt- ja päihdepalveluissa sekä lastensuojelun palveluissa, Nurmijärven akuuttiosaston käyttöönotto remontin jälkeen aiheuttaa n. 0,5 milj. euron kertaluonteiset kustannukset ja lisäksi rintasyöpäseulonnan sopimus laajenee. Uutena toimintana kunnilta kuntayhtymälle siirtyy kehitysvammaisten lasten iltapäiväkerhotoiminta. Kehyksessä tämän toiminnan kustannukseksi arvioitiin 1,2 milj. euroa, mutta kustannus on tarkentunut 1,9 milj. euroon. Uusina velvoitteina kuntayhtymän kustannuksia lisää suolistosyövän seulonta (n. 0,5 milj. euroa) sekä hepatiittilääkitys (noin 0,2 milj. euroa).

Vuoden 2022 talousarvioon ei ole sisällytetty koronasta aiheutuvia välittömiä kustannuksia rokotuksiin, testaukseen ja jäljitykseen.

Kuntien maksuosuudet vuodelle 2022 ovat siis yhteensä 655,4 milj. euroa. Vuoden 2021 talousarviossa maksuosuudet ovat 626,6 milj. euroa ja tilinpäätösennusteen (8/2021) mukaiset maksuosuudet ovat 680,0 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaiset maksuosuudet olivat yhteensä 641,5 milj. euroa.

Talousarviossa pysyminen edellyttää tuottavuusohjelman 40 milj. euron (vuosille 2020-2022) tavoitteen toteutumista. Talousarviossa on huomioitu palvelujen verkoston toteutuminen esityksen mukaisena (mm. akuuttivuodeosaston

lakkauttaminen 2 milj. euroa, virka-ajan ulkopuolisen lääkäri-hoitaja-palvelun yhtenäinen toimintamalli 1 milj. euroa). Riskinä tunnistetaan asiakasmäärien ja palvelutarpeen kasvu, henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus, tilavuokramäärärahojen riittävyys, palvelujen ostoarvioitua suuremmat hintojen muutokset.

Hyvinkään kaupunki Keusoten talousarviossa

Keusote on laatinut myös Hyvinkään kaupungin osalta kuntakohtaisen perustelutekstin, joka selventää talousarvion mukaisen maksuosuuden perusteita.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueella ikäihmisten nykymuotoisesta päivätoiminnasta Keusoten toimintana luovutaan, mikä vaikuttaa Hyvinkään maksuosuuteen 0,2 milj. euroa.

Tuottavuusohjelman mukaisesti asumispalvelujen palvelurakennetta pyritään edelleen keventämään ja ostoja suunnataan edullisempien palvelutuottajien yksiköihin, ja näin kustannusten kasvua saadaan hillittyä maltillisemmaksi.

Hoidon ja hoivan tietopakettiin sisältyy myös akuuttiosastohoito ja kotisairaala. Akuuttiosastohoidon hoitopaikkojen määrää vähennettiin Keusoten alueella n. 30 paikalla 2021 Nurmijärven akuuttiosaston remontin ajaksi. Palveluverkostosuunnitelman mukaisesti yksi akuuttiosasto lakkautetaan ja tämä on huomioitu talousarviomäärärahoissa.

Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketista on siirtynyt vaativa kuntoutus kuntoutuksen tietopakettiin, mikä näkyy määrärahan alentumisena.

Kotirinteen perhetukikeskuksen kuntouttava yksikkö on avattu osana tuottavuustoimenpiteitä Paavolan palvelukeskukseen elokuussa 2021. Uuden yksikön profiili on kuntoutus ja arviointi. Kevään 2021 aikana on käynnistynyt Kotirinteen perhetukikeskuksen uudisrakennuksen hankesuunnittelu Hyvinkään kaupungin kanssa. Uuteen lastensuojeluyksikköön on suunniteltu tulevan vastaanotto- ja arviointiyksikkö sekä 4 lisäpaikkaa vaatavaan laitoshoidon tai erityiseen huolenpitoon. Kaupungin talousarvioesityksessä ja investointisuunnitelmassa ei Kotirinne-hanketta ole, johon sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirtymisestä hyvinvointialueelle. Hyvinkään lastensuojelun laitoshoidon kustannukset ovat Keusoten alueen kunnista korkeimmat (v. 2020 kustannukset olivat 10 milj. euroa ja talousarviovuodelle 2022 on varattu 9,4 milj. euroa). Avohuollon asiakasmäärä jatkaa kasvuaan. Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketin kustannukset kasvavat 0,1 milj. euroa tilinpäätöksen 2020 toteumaan nähden.

Uutena velvoitteena vuoden 2022 talousarvioon on lisätty suolistosyövän seulonta ja hepatiittilääkitys sekä rintasyöpäseulonnan laajennus. Hyvinkään osuus seulonnoista on 0,25 milj. euroa. Hepatiittilääkityksen varaus on lisätty Infektio- ja tartuntatautiyksikön määrärahoihin, josta määräraha jakautuu väestön suhteessa kunnille.

Hallituksen päätöksen mukaisesti apuvälinetoiminta ulkoistetaan HUSille vuoden 2022 alusta lähtien, tästä aiheutuu hieman kustannusten nousua ensimmäisenä vuotena, Hyvinkään määrärahavaraus 0,5 milj. euroa. Hoitotarvikejakelun määrärahavaraus on 2,1 milj. euroa, kasvua tilinpäätökseen 2020 nähden 0,4 milj. euroa. Apuvälinepalvelujen sekä hoitotarvikejakelun kriteerit on tarkistettu ja yhtenäistetty Keusote-tasoisiksi.

Keusoten kuntoutuskeskus aloitti Kiljavalla Keusoten omana toimintana vuoden 2021 alussa, mikä on vähentänyt ulkopuolisen lääkinnällisen kuntoutuksen ostotarvetta. Kuntoutuskeskukseen on keskitetty koko kuntayhtymän vaativa kuntoutus. Haasteena on ollut hoitohenkilökunnan saatavuus, jonka vuoksi käyttöastetta ei ole saatu nostettua riittävän korkeaksi. Vaativan osastokuntoutuksen varaus 2,6 milj. euroa.

Vastaanottopalveluissa virka-ajan ulkopuolisen lääkärihoitaja-vastaanottotoiminnan muutostyötä jatketaan edelleen, lisäksi etäpalveluin pyritään korvaamaan suurin osa läsnävastaanottoja ja näin vastaamaan myös kasvaneeseen palvelujen kysyntään. Myös fysioterapeuttien suora vastaanoton laajentumisella pyritään osin korvaamaan tuki- ja liikuntaelinpotilaiden lääkärikäyntejä. Lääkärin ja hoitajan vastaanottotoimintaan on varattu 7,2 milj. euroa.

Hoitajamaksun poistuminen asiakasmaksulain muutoksen myötä vähentää vastaanottopalvelujen asiakasmaksutuottoja. Maksukatton laajentuminen myös suun terveydenhuoltoon vähentää palvelun asiakasmaksutuottoja. Suun terveydenhuollon määrärahavaraus 3,5 milj. euroa. Suun terveydenhuollon jononpurku päättyy vuoden 2021 loppuun mennessä.

Erikoissairaanhoidon kokonaismaksuosuus ilman ensihoitoa on 64,4 milj. euroa eli 4,6 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2020 tilinpäätös. Ensihoidon ja sairaankuljetuksen varaus on 1,7 milj. euroa, joka on lähes vuoden 2020 tilinpäätöksen tasolla. Vuoden 2022 loppuun mennessä erikoissairaanhoidon mahdollinen alijäämä tulee jäsenkuntien katettavaksi, ennen hyvinvointialueelle siirtymistä.

Vammaispalveluihin kunnilta siirtyvään kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoitoon on varattu 0,3 milj. euroa. Kuljetuspalvelujen kustannukset nousevat 0,2 milj. euroa. Kuljetuspalvelujen uudet soveltamisohjeet tulivat voimaan syksyllä 2020, jolloin liikkumisalueita laajennettiin. Myös koronatilanteen helpottuminen lisää asiakkaiden liikumista. Omaishoidon tuen kustannukset nousevat 0,2 milj. euroa. Tavoitteena on hillitä tulevana vuosina alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen asiakasmäärän kasvua.

Hyvinkään kaupungille suoraan kirjautuvat sote-menot

Hyvinkään kaupungin sosiaali- ja terveystalouden kustannusvastuulle kuuluu myös sellaisia menoja, jotka eivät sisälly Keusoten ja HUS:n laskutukseen. Suoraan kaupungin kustannuksiksi kirjautuu eläkemenoperusteisia maksuja sekä kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta ennen järjestämisvastuun siirtoa Keusotelle. Näihin maksuihin on budjetoitu vuodelle 2022 yhteensä 2 427 400 euroa. Tämä on 338 100 enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa ja 343 781 euroa vähemmän kuin vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän osalta Kestävän talouden ohjelman toimenpiteet siirtyivät koronaviruspandemian myötä ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi tavoitetta ei kyetä saavuttamaan ennen 1.1.2023, jolloin järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle.

Merkittävät investoinnit

Kotirinteen perhetukikeskuksen suunniteltu investointi on poistettu investointisuunnitelmasta. Kaupungin rooli valtion rahoitteen toiminnan tilojen ylläpitäjänä ja erityisesti rakentajana tulee ratkaista ennen investointien toteuttamista.

Toivomusponsi:

Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry:n, Hyvinkään Toimari ry:n ja Hyvinkään Mäntylä ry:n toiminnan osarahoittaminen vuonna 2022.

Valtuusto velvoittaa vs. kaupunginjohtajan jatkamaan neuvotteluita Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän (Keusote) kanssa, jotta em. yhdistysten toiminnan tukeminen siirtyy

Keusoten vastuulle. Valtuusto näkee em. toiminnan kuuluvan sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, josta Hyvinkään kaupungin osalta vastaa Keusote.

Neuvotteluiden lopputuloksesta tulee informoida Hyvinkään kaupunginvaltuustoa, jotta valtuusto saa tarvittavan tiedon siitä, miten em. yhdistysten toiminta tulee jatkuamaan.

Valtuusto velvoittaa kaupunkia myös osaltaan edistämään: - siirtämättä jääneiden sopimusten saattamista Keusoten vastuulle Keusoten perussopimuksen mukaisesti (38 §: jäsenkunnat siirtävät tarpeellisessa laajuudessa tämän kuntayhtymän toimialaan kuuluviin tehtäviin liittyvät sopimukset ja veloitteen kuntayhtymälle 1.1.2018 lukien)

- kaupungissa sijaitsevien päihde- ja mielenterveyspalveluja tuottavien yhdistysten toiminnan tuntemusta oleellisissa Keusoten toimipisteissä sekä tarvittavan yhteistyön rakentamista kaupungin hyvinvointitoimialan, ennaltaehkäiseviä palveluita tuottavien yhdistysten ja Keusoten välille.

Toivomusponsi:

Hyvinkään kaupunki huolehtii neuvotteluissa Keusoten kanssa siitä, että ikäihmisten päivätoimintaa ei lakauteta.

Maksuosuudet tietopaketeittain, Hyvinkää	TP2020	TA2021	TA2022
Suun terveydenhuollon tietopaketti	3 550 958	2 339 540	3 568 601
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tietopaketti	4 747 339	4 568 693	4 841 632
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	21 643 661	20 781 872	21 749 506
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	2 327 206	2 618 092	2 860 655
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	42 100 819	39 537 145	39 191 064
Vammaisten palvelujen tietopaketti	14 634 598	14 044 856	14 838 676
Kuntoutuksen tietopaketti	3 100 154	3 284 077	4 704 949
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	12 831 558	9 199 663	9 777 176
Päivystyksen tietopaketti	2 873 666	2 955 476	3 108 136
Ensihoidon tietopaketti	1 611 055	1 767 400	1 734 320
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	59 334 248	63 118 715	64 357 777
Hallinto	110 411	73 564	145 416
Sote-tietopaketit, yhteensä	168 865 673	164 289 093	170 877 909

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos%
Nettomenot euroa/asukas	-3692	-3541	-3696	-156

Omaisuuuden luovutustulot ja -menot

Omaisuuuden luovutustulot	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	2 665 943	3 500 000	3 500 000	6 500 000	0,0	4 000 000	4 000 000
Toimintakulut	-149 103	0	0	0		0	0
Toimintakate	2 516 840	3 500 000	3 500 000	6 500 000	0,0	4 000 000	4 000 000

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	54	75	139	64

Toiminnan kuvaus

Kaupungin maanomaisuuden myynnistä syntyvät luovutusvoitot, tai -tappiot kirjataan tämän palvelualueen tietoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Maaomaisuuden myynnistä saatavien myyntivoittojen edellytys on onnistuminen maapolitiikassa ja kaupungin houkuttelevuuden säilymisessä. Pelikirjan kärkihankkeiden toteuttaminen palvelee myyntivoittotavoitteen toteutumista.

Vuoden 2022 talousarvio pitää sisällään oletuksen 3,0 milj. euron kertaluonteisesta suuresta tonttimyntivoitosta.

Konsernipalvelut ja hallinto

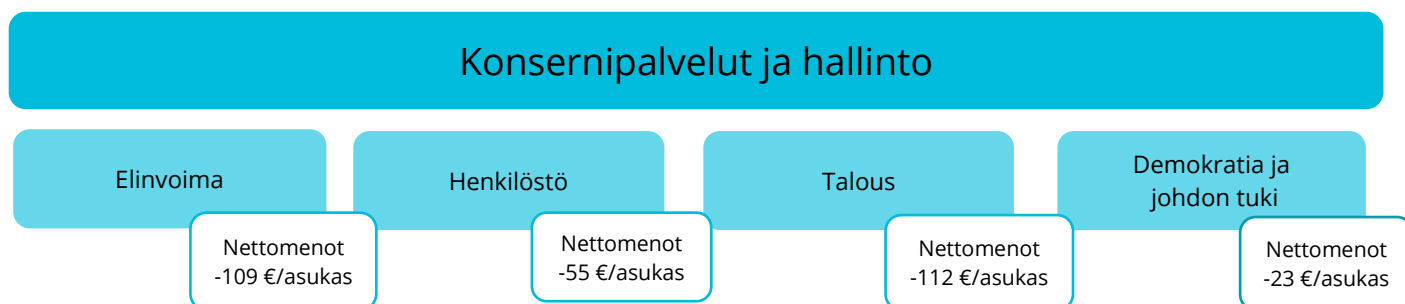
Elinvoima

Henkilöstö

Talous

Demokratia ja johdon tuki

Konsernipalvelut ja hallinto

Toimialan kuvaus

Toimiala muodostuu Elinvoima-, Henkilöstö-, Talous- ja Demokratia ja johdon tuki -palvelualueista.

Elinvoima -palvelualueen tehtävät ovat omistajaohjaus ja elinkeinotoimi, kaavoitus, tonttipalvelut ja työllisyyspalvelut.

Henkilöstö -palvelualueen tehtävät ovat palvelussuhdeasiat, palkanlaskentapalvelut, johdon ja esimiesten tu-

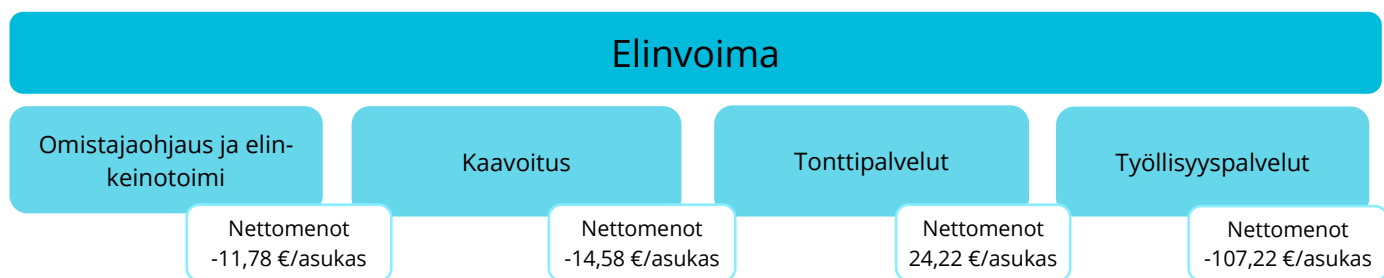
kipalvelut, osaamisen kehittäminen, työhyvinvointipalvelut ja työkykyjohtaminen sekä työsuojelu ja turvallisuus- ja valmiussuunnittelu.

Talous -palvelualueen tehtävät ovat tietohallintopalvelut, hankintapalvelut ja talouspalvelut.

Demokratia ja johdon tuki -palvelualue koostuu seuraavista toiminnoista: kaupunginkanslia, viestintä, kehittämistoiminta ja sisäinen tarkastus.

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	3 246 763	2 905 900	3 050 579	3 074 079	5,79	3 074 079	3 074 079
Myyntituotot	528 491	247 900	342 079	365 579	47,47	365 579	365 579
Maksutuotot	229 448	212 000	222 000	222 000	4,72	222 000	222 000
Tuet ja avustukset	474 992	635 000	648 500	648 500	2,13	648 500	648 500
Muut toimintatuotot	2 013 832	1 811 000	1 838 000	1 838 000	1,49	1 838 000	1 838 000
Toimintakulut	-14 487 478	-15 904 736	-16 068 917	-17 073 841	7,35	-17 291 658	-17 464 782
Henkilöstökulut	-4 856 448	-5 488 082	-5 499 966	-5 552 990	1,18	-5 770 807	-5 943 931
Palkat ja palkkiot	-3 789 881	-4 301 907	-4 387 663	-4 431 553	3,01	-4 564 500	-4 701 435
Henkilösivukulut	-1 066 567	-1 186 175	-1 162 038	-1 171 172	-1,26	-1 206 307	-1 242 496
Eläkekulut	-928 144	-1 018 465	-990 480	-997 898	-2,02	-1 027 835	-1 058 670
Muut henkilösivukulut	-138 423	-167 710	-171 558	-173 274	3,32	-178 472	-183 826
Palvelujen ostot	-5 008 685	-5 857 414	-6 042 630	-6 994 530	19,41	-6 994 530	-6 994 530
Aineet, tarvikkeet ja varat	-20 618	-69 300	-62 300	-62 300	-10,10	-62 300	-62 300
Avustukset	-4 038 960	-3 974 500	-3 924 500	-3 924 500	-1,26	-3 924 500	-3 924 500
Muut toimintakulut	-562 767	-515 440	-539 521	-539 521	4,67	-539 521	-539 521
Toimintakate	-11 240 715	-12 998 836	-13 018 338	-13 999 762	7,70	-14 217 579	-14 390 703

Elinvoima

Elinvoima	TP2020	TA2021	LTK 2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	2 535 048	2 448 000	2 475 000	2 475 000	1,10	2 475 000	2 475 000
Toimintakulut	-7 148 320	-7 872 761	-7 693 860	-7 602 528	-3,43	-7 815 399	-8 034 230
Toimintakate	-4 613 272	-5 424 761	-5 218 860	-5 127 528	-5,48	-5 340 399	-5 559 230

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on elinvoiman edistäminen sekä omistajaohjaus ja sen kehittäminen. Elinvoiman edistämiseen kuuluvat elinkeinotoimi, työllisyyspalvelut, maaseutupalvelujen järjestäminen, maa- ja tonttipolitiikka, asuntopolitiikan valmistelu, kaavoitus ja kaupunkia koskevien yleisten kehittämishankkeiden valmistelu ja ohjaus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toiminnassa painotetaan Pelikirjan mukaisia kärkihankkeita. Pelikirjan päivitys ja siihen liittyvien uusien kärkihankkeiden määrittely on vuoden 2022 tärkeimpiä aiheita.

Kärkihankkeen Kehittyvä kaupunkikeskusta osalla edistetään erityisesti keskustan kehittämisen pohjaksi valitun kehittämissuunnitelman (masterplan) toteutuksen suunnittelua. Hangonsillan osalla valmistellaan valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa seuraavan asuinalueen asemakaavaa kumppanuuskaavana ja Sveitsin alueen asemakaavoitus etenee vuonna 2021 voimaan tulleen osayleiskaavan pohjalta. Kaupunki ja monimuotoiset kylät - kärkihankkeessa edistetään osallistuvaa budjetointia ja laaditaan kylien toimintasuunnitelma.

Elinvoima -palvelualue koordinoi vuonna 2022 käynnistettäväksi suunniteltua yrityksille ja työikäisille henkilöasiakkaille suunnattua usean toimijan yhteistä palvelutori-konseptia. Tässä konseptissa neuvonta ja palvelu on saatavissa yhden kanavan sekä toimipisteen kautta. Tällä pyritään vaikuttamaan työvoiman kohtaanto-ongelmaan tiivistämällä osapuolten välistä yhteistyötä ja kehittämällä prosesseja toimivimmiksi ja tehokkaammiksi niin palveluntarjoajien kuin yritysten näkökulmasta.

Korona-aikana työttömyys on kasvanut voimakkaasti. Työhönvalmennuksen asiakasmäärien kasvattamisella vaikutetaan työttömyyden pitkittymisen estämiseen. Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyteen sekä maahanmuuttajien työllistämiseen panostetaan ensi vuonna. Työllisyyspalvelut tekee ensi vuoden alusta alkaen työnhakija-asiakkaiden uudet lakisääteiset aktivointisuunnitelmat, jotka aiemmin tehtiin Keusoten toimesta. Suunnitelmien laadukkaalla tekemisellä on vaikutus asiakkaiden etenemiseen ja työmarkkinatukimenojen kuntaosuuden määrään. Työllisyyspalveluiden ja sivistystoimen talousarviorakenteeseen kuuluvan kotouttamispalveluiden välistä yhteistyötä tiivistetään. Tällä vaikutetaan maahanmuuttajataustaisten työnhakijoiden sijoittumiseen opintoihin ja työelämään.

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille vuonna 2024. Valmistelutyö järjestämisvastuun siirtymiseen on jo aloitettu ja 2022 vuoden aikana valmistelutyö tiivistyy. Siirtymistä valmistellaan yhdessä TE-palveluiden, Keski-Uudenmaan TYP:n (= Työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu), Keski-Uudenmaan sotien ja alueen kuntien kanssa. TE-palveluiden ja muiden alueen kuntien kanssa kehitetään yhteisiä alueellisia palveluita henkilö- ja työnantaja-asiakkaille.

Kuntien välinen kilpailu asukkaista ja yrityksistä on kovaa. Maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti kaupunki tarjoaa rakennettavaksi tontteja monipuoliseen asuntorakentamiseen sekä työpaikkarakentamiseen. Hyvinkään asumista ja elinkeinoelämää tukevaa ja vetovoimaa lisäävää markkinointia tehdään palvelualueella ja yhteistyössä muun kaupunkiorganisaation kanssa kaupungin todennettujen vahvuuksien pohjalta. Kuntalaisten osallisuuden lisääminen ja hyvinkääläisten aktivoiminen kaupungin puolestapuhujiksi ja markkinoijiksi on keino lisätä Hyvinkään houkuttelevuutta asuin- ja yrittäjyyspaikkakuntana. KUUMA-kuntien kanssa toteutetaan Helsinki Ring of Industry -yhteistyötä, jonka tavoitteena on erityisesti ulkomaisten yritysten sijoittumisen edistäminen alueelle. HRI-

yhteistyötä tehostetaan jo käynnistyneellä hankkeella, jossa kuntien ja seudun osaamista syvennetään mm. koulutuksen keinoin.

Konserniohjauksen tärkeitä tehtäviä vuonna 2022 on uutena aloittavien yhteisöjen toimielinten tukeminen ja kouluttaminen uuteen tehtävään. Vuoropuhelua tytär- ja osakkuusyhteisöjen kanssa pyritään ylläpitämään tehokkaana hyvin käynnistyneen yhteisökummi -toiminnan avulla. Henkilöstössä ja kaupunkiorganisaatiossa tapahtuneiden muutosten johdosta kaupungin konsernijohtamisen rakenteita arvioidaan uudelleen.

Palvelualueen henkilöstömäärä on talousarviossa edellistä talousarviota pienempi, sillä talouspäällikkö on budjetoitu Talous -palvelualueelle ja osana Kestävän talouden ohjelmaa palvelualueen talousarviossa on yhden henkilön vähennys.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	26,0	27,5	25,0	-2,5
Määräaikaiset	1,0	1,0	0,0	-1,0
Yhteensä	27,0	28,5	25,0	-3,5

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Asukasluku	46576	46524	46885	361
Nettomenot euroa/asukas	-99,05	-116,6	-109,4	7
hyv. asemakaavat, kpl	7		10,0	
hyv. asemakaavat, ha	41		50,0	
tontit hyv. as. kaavat, kpl	12		40,0	
tonttien luovutus, kpl	28	30,0	45,0	

Kestävän talouden ohjelman toimenpiteet vuodelle 2022 ovat Kaavoitusta ja Tonttipalveluja koskevia maltillisia korotuksia palvelujen hinnoitteluun. Lisäksi maanvuokratuottojen kokonaismäärään tehdään suunnitelman mukaisia korotuksia (uudet vuokrasopimukset ja yleinen hintatason nousu). Myös edellä mainittu yhden henkilön vähenemä liittyy Kestävän talouden ohjelman tavoitteeseen.

Työllisyyden hoitoon liittyvät tehostamistoimet ovat Kestävän talouden ohjelmassa ajoitettu koko ohjelmakaudelle (2021-2024), euromääräistä toimenpidettä vuodelle 2022 ei ole.

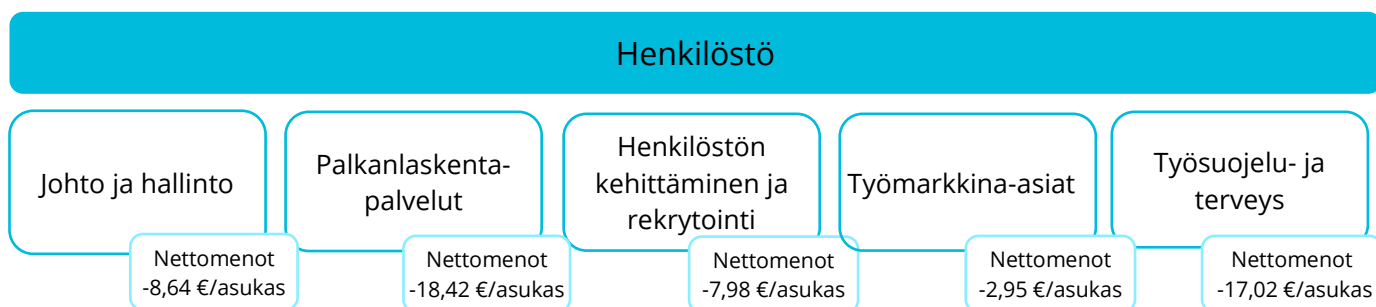
Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole merkittäviä investointeja vuonna 2022.

Henkilöstösuunnitelma

Kestävän talouden ohjelmaan ei sisälly henkilöstömäärää vähentäviä toimenpiteitä vuodelle 2022.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2020	TA2021	LTK 2022	TA2022	Muu- tos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	574 240	336 670	377 925	377 925	12,25	377 925	377 925
Toimintakulut	-2 933 398	-2 994 336	-2 976 775	-2 957 075	-1,24	-3 039 874	-3 124 990
Toimintakate	-2 359 158	-2 657 666	-2 598 850	-2 579 150	-2,95	-2 661 949	-2 747 065

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa toimialoille ja yksiköille sekä hallinnollisia peruspalveluja että strategisempia, johtoa, esimiehiä ja henkilöstöä tukevia ja ohjaavia palveluita koko palvelussuhteen elinkaaren ajan.

Toiminta-ajatus on henkilöstökokemuksen kehittäminen ja esimiestyön tukeminen. Palvelualue luo ja toimeenpanee yhtenäisiä HR-käytänteitä ja toimintatapaohjeita sekä -malleja. Palvelualue valmistee henkilöstöpoliittiset linjaukset, henkilöstön kehittämisen ja yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin suuntaviivat henkilöstöjaostolle ja vastaa näiden täytäntöönpanosta.

Henkilöstöpalvelut linjaa, auttaa, tukee ja neuvoo johtoa, esimiehiä ja henkilöstöä kaikissa henkilöstötyötä koskevissa asioissa. Palvelualue vastaa yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin ja -mallien luomisesta ja käytönotosta kaupungissa. Henkilöstöpalveluja tuotetaan yhteistyössä kaupungin johdon, esimiesten ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Hallinnollisia peruspalveluja ovat palkanlaskentapalvelut, palvelussuhdepalvelut ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisen palvelut. Peruspalveluja ovat lisäksi työterveyshuoltopalvelujen järjestäminen, työsuojelun, työturvallisuuden ja arjen turvallisuussuunnittelun koordinointi sekä työhyvinvointiin, riskienhallintaan ja valmiussuunnitteluun liittyvät tukipalvelut.

Henkilöstöpalvelut tukevat myös johtoa ja esimiehiä rekrytoinneissa, perehdytyksessä, osaamisen kehittämisessä, suorituksen johtamisessa ja työkykyjohtamisessa. Palvelualue huolehtii työnantajan velvoitteista ja lakisääteisistä raportoinneista. Lisäksi palvelualue kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmää yhteistyössä johdon, toimialojen ja henkilöstöedustajien kanssa.

Henkilöstöpalvelut edistävät ja koordinoivat henkilöstön osallisuuden ja yhteistoiminnan sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kaupungilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toiminnan keskiössä ovat Pelikirjan tukipilarin henkilöstölle määritellyt asiat:

- Toimimme asiakkaan parhaaksi taloudellisella ja asiakaslähtöisellä tavalla. Henkilöstömme uskalltaa uudistua. Luomme omalla toiminnallamme myönteistä kuvaa Hyvinkästä.
- Edellytämme ja edistämme henkilöstön ammatillisen osaamisen jatkuvaa kehittämistä, halua uuden oppimiseen, toiminnan joustavuutta ja tehokkuutta sekä vastuuta työyhteisön hyvästä ilmapiiristä. Pelaamme reilua peliä.
- Määrittelemme henkilöstösuunnitelmassa tarkemmin henkilöstöresurssien hyödyntämistä, henkilöstön työkyvyn ja -hyvinvoinnin edistämistä sekä osaamista ja esimiestyön kehittämistä koskevat suunnitelmat.
- Olemme houkutteleva työnantaja.

Palvelualueen toiminnassa merkittävänä toimenpiteenä ja painopisteenä on HR:n tehtävien keskittämiseen, prosessien tehostamiseen ja tehtävien uudelleen organisointiin liittyvien toimenpiteiden jatkaminen. Tavoitteena on henkilöstöprosessien kehittäminen ja toiminnan tehostaminen.

Toinen merkittävä toimenpide on laaditun henkilöstöohjelman käytäntöön vieminen koko organisaatioon. Nyt laadittu henkilöstöohjelma on ensimmäinen Hyvinkään kaupungilla tässä muodossa toteutettava ohjelma. Päämääränä on yhtenäinen henkilöstöpolitiikka läpi kaupunkiorganisaation sekä toimintatapojen yhtenäistäminen henkilöstöjohtamisessa. Henkilöstöohjelma toimii pohjana ja

perusteluina kaikille esimiestyössä tehdyille ratkaisuille. Näin koko henkilöstö tunnistaa henkilöstöohjelman periaatteet ja toimii niiden mukaisesti. Käytäntöön vieminen toteutetaan aktiivisella tiedottamisella, perehdyttämällä ja kouluttamalla sekä osallistamalla henkilöstö henkilöstöohjelman käsittelyyn.

Kolmantena painopistealueena on hybridityöhön siirtymisen tukeminen koroa-ajan jälkeen. Kyseessä on kulttuurimuutos, joka edellyttää uusien toimintamallien käyttöönottoa. Palvelualue tukee esimiehiä ja henkilöstöä järjestämällä aiheesta koulutuksia / valmennuksia ja tuottaa käyttöönottoa varten ohjeita, sopimusmalleja ja hyviä käytäntöjä.

Vuonna 2022 jatketaan vuonna 2019 aloitettua Johdon ja esimiesten työtä tukevaa Liideri – koulutusohjelmaa. Koulutusohjelma koostuu kolmesta osiosta; ”Esimies ihmisten johtajana”, ”Esimies ja tuottava työyhteisö”, ”Esimies ja toiminnan tehostaminen”. Toimintavuonna käynnistyy Liideri-koulutusohjelman toinen vaihe ”Esimies ja tuottava työyhteisö”.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman Henkilöstö -palvelualueetta koskevat toimenpiteet ovat ajoitettu vuodelle 2021, joten ne ovat pääosin jo toteutettu.

Merkittävät investoinnit

Yksi merkittävimmistä investoinneista on uuden työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto ja työajanseurannan ja kulunvalvonnan eriyttäminen. Nykyinen Timecon järjestelmä jää vain kulunvalvontaan, jonka järjestelmävastuu siirtyy Tilakeskukselle.

Tavoitteena tällä on saada koko soveltuva henkilöstö paikkariippumattoman työajanseurannan piiriin. Tämä paikkariippumattomuus tukee myös uutta hybridityömallia. Samalla automatisoidaan tuntikirjausten, palkanlaskennan ja sisäisten kustannuslaskutusten prosessit vähentämällä manuaalisia kirjauksia.

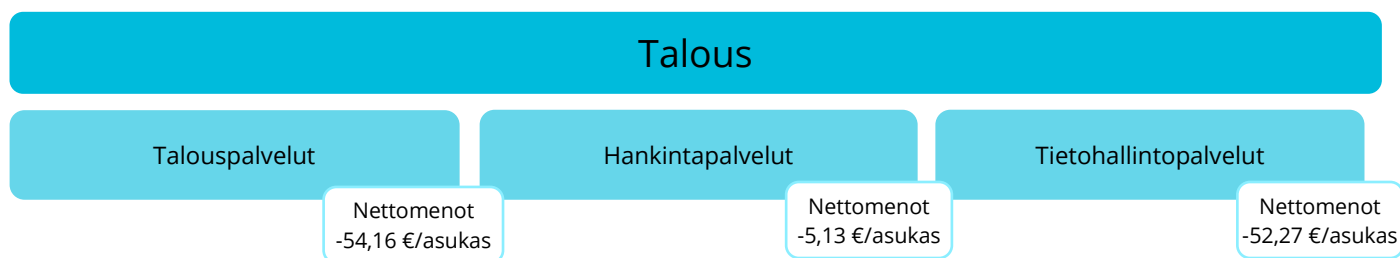
Henkilöstösuunnitelma

Palvelualueen henkilöstömäärän on suunniteltu pysyvän vuoden 2021 lopun tasolla. Vuonna 2020 käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa jo päätettyä HR-tehtävien keskittämistä toimialoilta henkilöstöpalveluihin sekä tehtävien uudelleen organisointia jatketaan.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	14,0	19,0	18,0	-1,0
Määräaikaiset	3,0	1,0	0,0	-1,0
Yhteensä	17,0	20,0	18,0	-2,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-50,65	-57,1	-55,0	2,1

Talous

Talous	TP2020	TA2021	LTK 2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	128 556	112 490	174 920	198 420	76,39	198 420	198 420
Toimintakulut	-3 283 046	-3 846 552	-4 269 825	-5 428 681	41,13	-5 580 684	-5 736 944
Toimintakate	-3 154 490	-3 734 062	-4 094 905	-5 230 261	40,07	-5 382 264	-5 538 524

Toiminnan kuvaus

Talospalveluihin kuuluu kolme palveluyksikköä: talous-, hankinta-, ja tietohallintopalvelut.

Palvelualueen tehtävänä on ohjata, tukea, koordinoita ja kehittää kaupunkikonsernia talous-, hankinta- ja tietohallintoasioissa. Lisäksi palvelualue järjestää edellä mainittuja palveluja kaupungille ja soveltuvin osin kaupunkikonsernille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Keskeisimpänä painopisteenä vuonna 2022 Talospalvelut -yksikkö koordinoi ja ohjaa kestävän talouden ohjelman toteuttamista ja seurantaa koko kaupunkikonsernissa. Lisäksi talospalveluiden painopisteenä jatkuu palveluperusteisen johtamismallin valmistelu ja käyttöönoton jalkauttaminen kaupungin organisaatioon. Talospalvelut osallistuvat sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymien omistajaohjaukseen ja raportointiin sekä hyvinvointialueen valmisteluun. Hyvinvointialueiden syntyminen edellyttää myös konsernirakenteen ja ohjauksmallien uudelleenarviointia ja tähän valmisteluun myös Talospalvelut osallistuu.

Taloustraportointia kehitetään edelleen niin kaupungin omista tarpeista kuin ulkoisista vaatimuksistakin lähtien. Uuteen raportointijärjestelmään ja toimielinraportointiin siirryttiin vuoden 2021 aikana.

Ulkoa tullessa vaatimuksena kuntien taloustietojen raportointi uudistettiin automatisoiduksi ja yhdenmukaiseksi, josta syystä vuodesta 2022 alkaen tilinpäätös- ja palvelukohtaiset taloustiedot toimitetaan Valtiokonttorin ylläpitämään Kuntatalouden tietopalveluun. Kaupunki toteuttaa raportoinnin yhteistyössä Sarastia Oy:n kanssa. Oikeansäilytysraportointi on erityisen tärkeää vuosina 2021 ja 2022, sillä raportoinnin tiedoilla on pysyvä vaikutus kaupungin rahoitukseen sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen jälkeen 1.1.2023 alkaen.

Omia tarpeita vastaamaan kaupungin omaa talousprosessia kehitetään vuonna 2022 tehokkaammaksi, laadukkaammaksi ja taloudellisemmaksi. Tähän liittyen taloustehtäviä on keskitetty toimialoilta talospalveluihin. Talousprosessien tehostamista tapahtuu myös yhdessä Sarastia Oy:n kanssa.

Perustietotekniikka- ja tietoliikennehankkeen toteutus alkaa syksyllä 2021. Siirtymä uuden palvelutarjoajan (Telia Finland Oyj) palveluiden piiriin kestää arviolta 1,5 vuotta ja tulee näkymään organisaation toimintaa häiritsevänä. Perustietotekniikka on erittäin oleellinen osa kaikkea toimintaa. Siirtymähanke vaatii tietohallinnon nykyiset resurssit, sen lisäksi palkataan uusi henkilö sekä osallistutaan omalla osuudella (1/3 palkkakustannuksista) Keravan, Mäntsälän ja Hyvinkään yhteisen hankepäällikön kustannuksiin. Mäntsälä hoitaa henkilön palkkaukseen ja työsuhteeseen liittyvät asiat.

Kaupungin palveluiden digitalisoinnin tukeminen ja tietohallinnon kehittämishankkeiden koordinointi ja tuki on Tietohallintopalveluiden toiminnan painopiste myös vuonna 2022. Lisäksi panostetaan edelleen digitaalisen turvallisuuden osa-alueiden kehittämiseen koko kaupunkiorganisaatiossa. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän palveluiden ja sopimusten siirto jatkuu edelleen vuonna 2022. Tietohallinto osallistuu myös hyvinvointialueiden VATE-suunniteluun.

Hankintapalveluiden painopisteenä on sisäisten ohjeistusten ja menetelmien päivittäminen sekä yhtenäisten asiakirjapohjien luominen. Uudistuksilla vastataan pelikirjan muutoksiin ja pyritään nykyistä tehokkaammin varmistamaan kaupungin asema vastuullisena sopimuskumppanina, joka puuttuu harmaaseen talouteen.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman toimenpiteet vuodelle 2022 ovat talousprosessien tehostamista ja kehittämistä sekä toiminnan keskittämistä koskevia. Näiden euromääräinen vaikutus vuonna 2022 on 100 000 euroa, ja toimenpiteellä

koko ohjelmakaudella on lisäksi enintään kolmen HTV:n suuruinen henkilöstövaikutus. Vuodelle 2022 ei ole suunniteltu henkilöstömäärää vähentäviä toimenpiteitä: talousprosessiin sitoutuneissa henkilötyövuosissa tavoiteltu väheneminen on toteutunut jo aiemmin.

Merkittävät investoinnit

Perustietotekniikka- ja tietoliikennepalveluiden siirtymisestä Telia Finland Oy:lle aiheutuu investointimenoja arviolta 600 000 euroa. Muihin keskitettyihin tietohallinnon kehittämishankkeisiin investoidaan arviolta 190 000 eurolla.

Henkilöstösuunnitelma

Talous -palvelualueen osalta henkilömäärän kasvu koostuu taloushenkilöstön siirtymisestä toimialoilta Talouspalvelut -yksikön henkilöstöksi sekä tietohallinnon vahvistamisella. Vuodelle 2022 päätavoite on se, että uusi organisoitumistapa selkeytyy ja tuottaa uudistukselle asetetut tavoitteet.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	11,0	10,0	15,0	5,0
Määräaikaiset	0,0	1,0	0,0	-1,0
Yhteensä	11,0	11,0	15,0	4,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-67,7	-80,3	-111,6	-31,3

Demokratia ja johdon tuki

Demokratia ja johdon tuki

Kaupunginkanslia

Nettomenot
-14,85 €/asukas

Viestintä

Nettomenot
-7,82 €/asukas

Demokratia ja johdon tuki	TP2020	TA2021	LTK 2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	8 919	8 740	22 734	22 734	160,11	22 734	22 734
Toimintakulut	-1 122 715	-1 191 087	-1 128 456	-1 085 556	-8,86	-1 115 952	-1 147 198
Toimintakate	-1 113 796	-1 182 347	-1 105 722	-1 062 822	-10,11	-1 093 218	-1 124 464

Toiminnan kuvaus

Demokratia ja johdon tuki -palvelualue koostuu seuraavista toiminnoista: kaupunginkanslia, viestintä, kehittämis-toiminta ja sisäinen tarkastus.

Kaupunginkanslian keskeisimpiä tehtäviä ovat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen valmistelu-, sihteerij- ja täytäntöönpanotehtävät, muiden toimielinten esityslista-/ pöytäkirjatehtävät, yleisiin vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyvät tehtävät, lakiasiat, kuntayhteistyön ja edunvalvonnan ja kansainvälisen yhteistyön koordinointi, kirjaamotehtävät sekä asianhallinta- ja arkistotoimen ohjaaminen, koordinointi ja kehittäminen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on toimia kaupunginhallituksen, konsernijohdon ja kaupunginjohtajan apuna heidän toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumisessa.

Viestintäyksikön tehtäviin kuuluvat kaupunkiorganisaation viestinnän ja markkinoinnin johtaminen, ohjaus, kehittäminen, koordinointi ja toteuttaminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toiminnan painopisteet vuonna 2022 liittyvät Pelikirjan päivittämiseen, hallintosäännön päivittä-

seen ja viestinnän kehittämiseen Tiedonhallintalain velvoitteiden toteuttamista jatketaan ja Whistleblower -direktiivin mukainen väärinkäytösten ilmiäntekokanavan toiminta käynnistyy. Sähköisen kokoushallinnan edistäminen ja käyttöönotto tapahtuu vuoden 2022 aikana.

Palvelualueella on lisäksi keskeinen rooli tietosuojatyöryhmässä. Kestävän talouden ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen koskee Demokratia ja johdon tuki -palvelualueetta.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman toimenpiteet vuodelle 2022 ovat hallinnon, tarkastustoimen, lakimiesresurssin ja tietosuojatyön uudelleen organisoimista koskevia. Näiden euro-määräinen vaikutus vuonna 2022 on 80 000 euroa, ja toimenpiteellä on vuosina 2021–2023 lisäksi enintään kolmen HTV:n suuruinen henkilöstövaikutus.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Syksyllä 2021 on aloitettu lakimiehen rekrytointi, joka kate-taan kaupungin lakipalveluiden ostojen vähentämisenä.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	12,0	14,0	14,0	0,0
Määräaikaiset	1,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	13,0	14,0	14,0	0,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-23,9	-25,4	-22,7	2,7

Sivistystoimi

Opetuslautakunta

Hallinto ja kehittäminen

Perusopetus

Yleissivistävä koulutus

Varhaiskasvatuspalvelut

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Kulttuuri ja hyvinvointi

Sivistystoimi

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.

Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen.

Talousseuranta ja suunnittelu, sekä erilaiset tukitoimet ovat oleellinen osa sivistystoimen hallinnon tehtävissä. Myös kotouttamistyö ja hyvinvointipalvelut kuuluvat sivistystoimen hallinnon alaisiin tehtäviin.

Toimialan talous

Sivistystoimi	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	7 791 794	8 498 145	7 772 909	7 772 909	-8,5	7 772 909	7 772 909
Toimintakulut	-94 170 177	-98 358 513	-100 790 505	-99 893 913	1,6	-102 148 365	-103 863 228
Toimintakate	-86 378 383	-89 860 368	-93 017 596	-92 121 004	2,5	-94 375 456	-96 090 319

Opetuslautakunta

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Opetuslautakunnan alaisuudessa toimii hallinto- ja kehittämisen, perusopetuksen, yleissivistävä koulutuksen ja varhaiskasvatuspalveluiden palvelualueet.

Perusopetus -palvelualue vastaa perusopetuksesta, oppilas- ja opiskelijahuollosta, aamu- ja iltapäivätoiminnasta, lasten ja nuorten kuvataidekoulusta ja muusta taiteen opetuksesta. Perusopetuksen ulkoinen toimintakate vuoden 2021 talousarviossa on 29 294 195 euroa. Henkilöstökulujen osuus perusopetuksen ulkoisista menoista on noin 90 %. Perusopetuksen talous on, kuten kahtena edellisenäkin vuonna, henkilöstökulujen osalta erittäin haasteellinen. Nykyisellä palveluverkolla eli kouluilla, joissa opetusryhmät vastaavat pääsääntöisesti tavoiteryhmäkokoja, henkilöstökulut ovat noin 500 000 euroa aiempien vuosien henkilöstöbudjettia suuremmat. Tämä epätasapaino on raportoitu osavuositarkastusten yhteydessä jo vuosina 2019, 2020 ja 2021. Perusopetuksen toiminnan ja laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi perusopetuksen henkilöstöbudjettiin on lisättävä tarvittavat määrärahat 500 000 euroa.

Lemmilän opetuksen siirtymistä Hyvinkään järjestettäväksi ei ole huomioitu perusopetuksen budjetissa, Perusopetuksen osalta Lemmilän opetuksen järjestämisestä aiheutuviksi kuluiksi on vuoden 2022 osalta arvioitu noin 348 000 euroa. Vuoden lopussa Helsinkiä laskutetaan kotikuntakorvauksen ylittävä osuus noin 200 000 euroa. Kokonaisuudessaan Lemmilän kustannukset vaikuttavat perusopetuksen toimintakatteeseen negatiivisesti 148 000 euroa.

Kouluvalmentajatoimintaa esitetään vakinaistettavaksi lukuvuoden 2022-2023 alusta alkaen neljän kouluvalmentajan osalta. Perusteena vakinaistamiselle on toiminnan väkittävyys perusopetuksen oppilaiden koulunkäyntiin juuri niiden oppilaiden osalta, joilla on suuria haasteita koulunkäynnin kanssa. Vakinaistamisen kokonaiskustannukset olisivat vuositasolla noin 150 000 euroa ja vuoden 2022 osalta noin 62 500 euroa.

Oppilaille kouluilla käytössä olevia oppilaslaitteita Hyvinkäällä on keskimäärin 1 laite 3 oppilasta kohti (1:3). Naapurikunnissa yläkoululaisilla suhdeluku on 1:1 ja joissakin kunnissa suhdeluku on 1:1 jo neljänneltä luokalta alkaen. Oppilaslaitteiden määrää esitetään nostettavaksi vuosittaisella ohjelmalla tulevien neljän vuoden aikana kuudennessa luokasta ylöspäin suhdelukuun 1:1. Vuositasolla kustannukset nykyikäluokilla olisi noin 50 000 euroa. Vuoden 2022 budjettivaikutus 08/22 alkaen olisi noin 21 000 euroa. Vuosien 2023-2025 osalta budjettivaikutus olisi noin 70 000 euroa vuodessa. Laitekustannuksia pystyttäisiin kattamaan

osittain muista materiaaleista luopumalla. Opetussuunnitelman mukaisen nykyaikaisen opetuksen mahdollistamiseksi ja oppilaiden TVT-taitojen varmistamiseksi laitekannan lisääminen olisi ensiarvoisen tärkeää. Lisäksi toisen asteen opiskelu tapahtuu nykyään ja tulevaisuudessa sähköisesti. Perusopetuksen yhtenä tehtävänä on antaa oppilaille riittävät valmiudet jatko-opiskeluihin ja TVT-taidot ovat hyvin tärkeä osa näitä taitoja. Yhteensä perusopetuksen budjettiin esitetään lisättäväksi 731 500 euroa vuodelle 2022.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut -palvelualue vastaa varhaiskasvatuspalveluista, yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden valvonnasta ja esiopetuksesta. Varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2021 ulkoinen toimintakate on 19 361 000 euroa. Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvioesityksen 2022 ulkoinen toimintakate on 20 087 000 euroa. Toimintakatteen muutos on noin 726 000 euroa. Esityksessä on huomioitu varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tuoma muutos maksutulokertymään, toimintatuotot vähenee 455 000 euroa vuoteen 2021 verrattuna. Loppuosaa toimintakatteen muutoksesta eli 271 000 euroa koostuu muun muassa varhaiskasvatuslain 1.8.2021 muutoksesta johtuvista varahenkilömäärän lisäyksestä ja Riemurinteen kunnallistamisesta sekä henkilöstön palkkakustannusten kehittymisestä. Avustusten (kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki) vähentymisellä on katettu osa toimintakulujen kasvusta. Varhaiskasvatuspalveluiden budjettiin esitetään lisättäväksi 726 000 euroa vuodelle 2022.

Yleissivistävä koulutus ja työpajatoiminta

Yleissivistävän koulutuksen ja työpajatoiminnan ulkoinen toimintakate oli 6 470 493 euroa. Lukiolaisten määrä on pysynyt hyvänä ja varsin tasaisena viime vuodet. Lukio-opiskelijoita oli elokuussa 2021 noin 1000. Kipinän valmistumisen myötä Hyvinkään lukion ja Hyvinkään Opiston opiskeluolosuhteet ovat ensiluokkaiset. Työpajatoimintaa jatketaan ja pyritään edelleen kehittämään yhteistyössä Hyrian kanssa. Kotouttamistyön osalta on ollut suunnitelmia sen siirtämiseksi elinvoiman yhteyteen. Mikäli tämä siirto toteutetaan vuoden 2022 alussa, se huomioidaan kaupunginjohtajan esityksessä.

Kestävän talouden ohjelma

Lautakunnan talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston 15.6.2020 §44 päätöksen mukaiset toimenpiteet, joiden yhteisarvo lautakunnalle on vuoden 2022 osalta 1 332 522 euroa, vuoden 2023 osalta 832 400 euroa ja vuoden 2024 osalta 252 000 euroa. Tarkemmin Kestävän talouden ohjelman mukaiset toimenpiteet on kerrottu sen palvelualueen kohdalla, jota toimenpide koskee. Kaupunkitasoinen

kooste Kestävän talouden ohjelmasta on talousarviokirjan liitteenä

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	6 792 597	6 509 145	5 703 409	5 703 409	-12,4	5 703 409	5 703 409
Myyntituotot	2 055 400	1 932 345	2 134 145	2 134 145	10,4	2 134 145	2 134 145
Maksutuotot	2 893 621	3 258 000	2 768 500	2 768 500	-15,0	2 768 500	2 768 500
Tuet ja avustukset	1 815 619	1 307 500	789 464	789 464	-39,6	789 464	789 464
Muut toimintatuotot	27 957	11 300	11 300	11 300	0,0	11 300	11 300
Toimintakulut	-82 112 006	-84 904 069	-86 549 057	-85 767 465	1,0	-87 829 865	-89 424 156
Henkilöstökulut	-48 507 924	-49 641 373	-51 147 455	-51 080 663	2,9	-53 143 062	-54 737 354
Palkat ja palkkiot	-39 426 630	-40 490 881	-42 310 803	-42 255 516	4,4	-43 523 181	-44 828 877
Henkilösivukulut	-9 081 294	-9 150 492	-9 351 195	-9 339 690	2,1	-9 619 881	-9 908 477
Eläkekulut	-7 549 717	-7 595 389	-7 697 150	-7 687 807	1,2	-7 918 441	-8 155 994
Muut henk.sivuk.	-1 531 577	-1 555 103	-1 654 045	-1 651 883	6,2	-1 701 439	-1 752 483
Palvelujen ostot	-13 068 375	-14 069 580	-14 273 365	-13 558 565	-3,6	-13 558 565	-13 558 565
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 290 574	-1 580 968	-1 756 518	-1 756 518	11,1	-1 756 518	-1 756 518
Avustukset	-4 399 288	-4 382 887	-3 653 387	-3 653 387	-16,6	-3 653 387	-3 653 387
Muut toimintakulut	-14 845 845	-15 229 261	-15 718 332	-15 718 332	3,2	-15 718 332	-15 718 332
Toimintakate	-75 319 409	-78 394 924	-80 845 648	-80 064 056	2,1	-82 126 456	-83 720 747

Hallinto ja kehittäminen

Hallinto- ja kehittäminen	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	330	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-676 585	-745 931	-644 467	-574 275	-23,0	-574 275	-590 355
Toimintakate	-676 255	-745 931	-644 467	-574 275	-23,0	-574 275	-590 355

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.

Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen. Talousseuranta ja suunnittelu, sekä erilaiset tukitoimet ovat oleellinen osa sivistystoimen hallinnon tehtävissä. Myös kotouttamistyö ja hyvinvointipalvelut kuuluvat ennestään sivistystoimen hallinnon tehtäviin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Sivistystoimen hallinnon ja kehittämisen osalta jatketaan työtehtävien ja toimenkuvien tarkastelua. Tavoitteena on

edelleen kehittää yhteistyötä sivistyksen hallinnon sisällä ja myös muiden toimialojen kanssa.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Sivistystoimi sai yhdessä tekniikan ja ympäristön toimialan kanssa yhteisen taloussuunnittelupäällikön elokuussa 2021.

Merkittävät investoinnit

Ei investointeja.

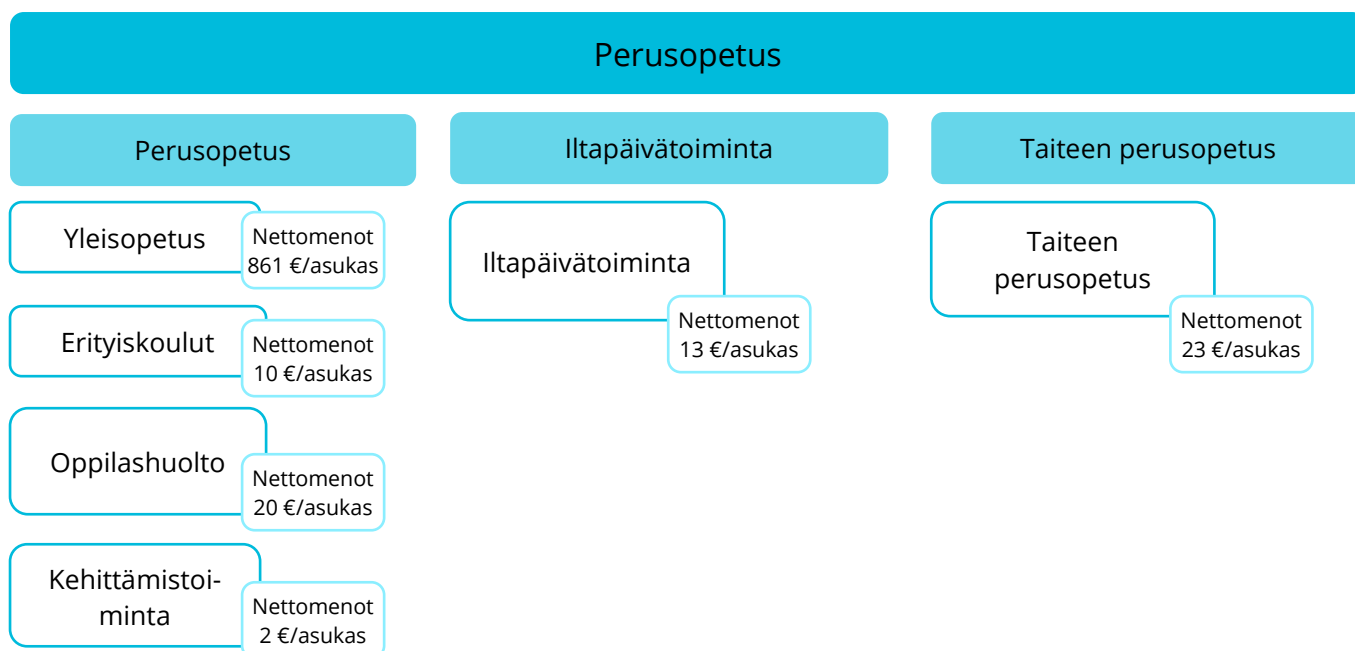
Henkilöstösuunnitelma

Ei muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	7,0	8,0	7,0	-1,0
Määräaikaiset	0	0,0		0,0
Yhteensä	7,0	8,0	7,0	-1,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-15	-16	-12	2
Hallinnon osuus toimialan bruttokust.	0,7 %	0,8 %	0,6 %	

Perusopetus

Perusopetus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	3 275 960	3 155 845	2 787 754	2 787 754	-11,7	2 787 754	2 787 754
Toimintakulut	-45 074 177	-45 740 276	-46 764 632	-46 292 432	1,2	-47 597 879	-48 940 139
Toimintakate	-41 798 217	-42 584 431	-43 976 878	-43 504 678	2,2	-44 810 125	-46 152 385

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen toiminta-ajatus on toteuttaa perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelmien mukainen opetus ja siihen liittyvät tukipalvelut. Perusopetuksen toiminnan perusyksikkö kouluilla on opetusryhmä. Opetusryhmän muodostuminen ja sen koko ovat ratkaisevassa roolissa opetuksen tavoitteiden ja lainmukaisuuden toteutumisessa. Lisäksi opetusryhmän koko tärkein kunnan taloudellisiin kustannuksiin vaikuttava tekijä perusopetuksessa.

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla pääosa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Perusopetus ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Hyvinkään kaupungissa toimii 16 perusopetusta antavaa koulua. Näistä yhtenäiskouluja on neljä. Härkävehmaan

koulun toiminnasta luovutaan lukuvuoden 2021-2022 lopussa 31.7.2022, jolloin koulujen yhteenlaskettu lukumäärä laskee 15:een. Ruotsinkielistä opetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 Svenka Skolan i Hyvingessä ja Hyvinkään englanninkielistä opetusta toteutetaan vuosiluokilla 1 – 6 tällä hetkellä Aseman koulussa. Hyvinkään alakoulujen musiikkiluokat toimivat tällä hetkellä myös Aseman koulussa. Yläkoulun musiikkiluokat toimivat vielä lukuvuoden 2021-2022 loppuun saakka Pohjoispuiston koulussa. Lukuvuoden 2022-2023 ne siirtyvät palveluverkkopäätöksen (26.5.2018) mukaisesti Tapainlinnan kouluun. Hyvinkään kaupungin yläkoulun matematiikkaluokat toimivat Tapainlinnan koulussa ja urheiluluokat Vehkojan koulussa.

Taiteen perusopetusta annetaan Lasten- ja nuorten kuvaidekoulussa. Maahanmuuttajien opetus järjestetään kuudessa keskittämiskoulussa (Asema, Härkävehmas, Martti, Paavola, Pohjoispuisto ja Puolimatka). Vastikään maahan saapuneiden opetusta toteutetaan valmistavassa opetuksessa. Valmistavaa opetusta tarvitsevien määrä vaihtelee ja sen myötä myös luokkien lukumäärä. Syyslukukaudella 2021 valmistavia luokkia on kolme. Valmistavan opetuksen kustannukset näkyvät perusopetuksen menoina, mutta tulot eli valtionosuudet tilitetään kaupungin kassaan seuraavana vuonna jälkikäteen.

Hyvinkäälle sijoitettujen vieraskuntalaisten lasten koulunkäynti pyritään järjestämään ensisijaisesti lähikouluissa. Lastensuojelulaitos Peiponpesässä asuvien lasten opetus järjestetään lähes poikkeuksetta laitoksen omissa tiloissa kahdessa opetusryhmässä.

Helsingin kaupungilla on Lemmilän lastensuojelun yksikkö Hyvinkään Ridasjärvellä. Helsinki on aiemmin järjestänyt opetuksen Lemmilässä itse mutta päätti viime lukuvuoden aikana lopettaa opetuksen järjestämisen kuluneen lukuvuoden loppuun. Koska Lemmillään sijoitetut helsinkiläiset lapset asuvat Hyvinkäällä, opetuksen järjestämisvastuu siirtyy Hyvinkäälle 1.8.2021 alkaen.

Kunta (tässä tapauksessa Helsinki), joka on lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sijoitetun esi- tai perusopetusta saavan oppilaan kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan opetusta järjestävälle kunnalle tai muulle opetuksen järjestäjälle oppilaan esi- tai perusopetuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen. Kotikuntalaskutuksessa opetuksen järjestäjälle aiheutuvista kuluista on vähennettävä valtion kunnalle maksama kotikuntakorvaus täysimääräisesti. Valtiovarainministeriö päättää vuosittain tästä kotikuntakorvausperusteen määrästä.

Lemmilän opetuksen siirtymistä Hyvinkään järjestettäväksi ei ole huomioitu perusopetuksen budjetissa, Perusopetuksen osalta Lemmilän opetuksen järjestämisestä aiheutuviksi kuluiksi on vuoden 2022 osalta arvioitu noin 348 000 euroa. Vuoden lopussa Helsinkiä laskutetaan kotikuntakorvauksen ylittävä osuus noin 200 000 euroa. Kokonaisuudessaan Lemmilän kustannukset vaikuttavat perusopetuksen toimintakatteeseen negatiivisesti 148 000 euroa.

Perusopetukseen osallistuminen on oppilaalle maksutonta. Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus saada myös opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto ja tarvittavat tulkintamis- ja avustuspalvelut. Ohjaajapalveluja järjestetään asiantuntijalausuntojen perusteella opetuksen järjestäjän harkinnan mukaan niihin oikeutetuille oppilaille. Edellä mainitusta johtuen on mahdollista, että kunta, tässä tapauksessa Hyvinkää, voi joutua palkkaamaan oppilaille ohjaajia, vaikka kunta olisi päättänyt avustajien määrän ylärajan.

Oppilashuolto toimii moniammatillisesti jokaisessa koulussa. Hyvinkäällä oppilashuollon resurssi on seitsemän koulukuraattoria ja seitsemän koulupsykologia vuodesta 2022 alkaen. Lisäksi osana oppilashuoltoa on lukuvuodesta 2020-2021 alkaen työskennellyt jokaisella yläkoululla oma kouluvalmentaja. Kouluvalmentajien työpanos kohdentuu yläkoulujen oppilaisiin, joilla oli suuria haasteita koulunkäynnin kanssa joko ylipäätään pystyä tulemaan kouluun

tai suuria pulmia vuosiluokan suorittamisen kanssa. Kouluvalmentajien tuen avulla pystymme pitämään näitä nuoria mukana opiskelussa ja samalla myös ennaltaehkäisemään syrjäytymistä. Kouluvalmentajilla oli yhteensä 84 nuorta asiakkaina kevätlukukaudella 2021. Kouluvalmentajat on palkattu valtion erityisavustusten turvin. Toiminnan tulokset nuorten kannalta ovat olleet niin merkittävät, että toiminta tulisi vakinaistaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Perusopetuksen kokonaisoppilasmäärä laskee ennusteen mukaan lukukauden 2022-2023 alussa noin 100 oppilaalla verrattuna elokuuhun 2021. Oppilasmäärän väheneminen johtuu pääsääntöisesti ensimmäiselle luokalle tulevien oppilaiden pienemmästä määrästä verrattuna peruskoulunsa päättävien yhdeksäsluokkalaisten määrään. Alakoulujen osalta oppilasmäärän väheneminen jakautuu tämänhetkisen tiedon valossa hyvinkin tasaisesti eri kaupungin osien kesken. Alakoulujen oppilasmäärän aleneminen koskee sekä keskusta-aluetta että kyliä. Se tekee oppilasryhmien vähentämisen oppilasmäärän vähenemisen suhteessa hyvin haastavaksi, mikä tarkoittaa paineita perusopetuksen tuntikehyksen käyttöön. Lisäksi Metsäkaltevan ja Paavolan alueiden oppilasmäärissä on lievää kasvua, mikä aiheuttaa painetta opetusryhmien määrään ko. kouluissa.

Palveluverkon osalta v. 2022 muutoksena tulee Härkävehmaan koulun koulukäytöstä luopuminen. Oppilasmäärän lasku kiihtyy tulevina vuosina eritoten alakoulussa ja syksyllä 2025 keskusta-alueen alakouluissa on noin -500 oppilasta nykyistä vähemmän. Lisäksi kyläkouluilta vähenemä samassa ajassa on noin -100 oppilasta. Jatkossa palveluverkkoa pitää tarkastella oppilasmäärän laskun valossa ja sopeuttaa palvelut tarvetta vastaavaksi.

Koronapandemian aiheuttamat epävarmuustekijät näkyvät todennäköisesti myös vuonna 2022. Perusopetuksessa koronan aiheuttamat poissaolot näkyvät edelleen korkeampina sijaiskuluina.

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja tutkintoon valmentavan koulutuksen virallinen aloittaminen 08/2022 nostavat perusopetuksen kustannuksia omalta osaltaan verrattuna lukuvuoteen 2020-2021.

Henkilöstökulujen osuus perusopetuksen ulkoisista menoista on noin 90 %. Perusopetuksen talous on, kuten kahdena edellisenäkin vuonna, henkilöstökulujen osalta erittäin haasteellinen. Nykyisellä palveluverkolla eli kouluilla, joissa opetusryhmät vastaavat pääsääntöisesti tavoiteryhmäkokoja, henkilöstökulut ovat noin 500 000 euroa aiempien vuosien henkilöstöbudjettia suuremmat. Tämä epätapaino on raportoitu osavuosisiksan yhteydessä ja vuosina 2019, 2020 ja 2021. Perusopetuksen toiminnan ja

laadukkaana opetuksen mahdollistamiseksi perusopetuksen henkilöstöbudjettiin on lisättävä tarvittavat määrärahat 500 000 euroa.

Kouluvalmentaja toimintaa esitetään vakinaistettavaksi lukuvuoden 2022-2023 alusta alkaen neljän kouluvalmentajan osalta. Perusteena vakinaistamiselle on toiminnan vaikeavuus perusopetuksen oppilaiden koulunkäyntiin juuri niiden oppilaiden osalta, joilla on suuria haasteita koulunkäynnin kanssa. Toiminnan avulla pystytään ehkäisemään syrjäytymistä ja edistetään merkittäväällä tavalla nuorten siirtymistä toiselle asteelle ja samalla vastataan oppivelvollisuuden laajentumisesta aiheutuneisiin velvoitteisiin opetuksen järjestäjälle. Vakinaistamisen kokonaiskustannukset olisivat vuositasona noin 150 000 euroa ja vuoden 2022 osalta noin 62 500 euroa. Isojen koulujen johtamisen resurssointi vaatii kaupunkitasoista huomiota. Rehtoreiden työmäärä on nykyisellään liian suuri.

Rehtoreiden työmäärä on kasvanut vuosien saatossa tulleiden lisävelvoitteiden, kuten kolmiportaisen tuen, lisääntyneen oppilashuoltotyöskentelyn, myötä selvästi. Myös suuri alaisten määrä lisää työn kuormittavuutta selvästi. Henkilöstöhallinnolliset tehtävät Myös rehtoreiden jaksamisesta huolehtiminen kuuluu työntekijän velvollisuuksiin. Palveluverkko on muuttumassa 08/2022 alkaen. Isot koulut tarvitsevat virka-apulaisrehtorit. Virka-apulaisrehtoreiden työpanos olisi selvästi suurempi kuin nykyisellä apulaisjohtajalla, koska virka-apulaisvirkarehtorit siirtyivät kokonaistyöaikaan nykyisen apulaisjohtajan opettajatyöajan sijaan. Lisäksi vastuiden määrittely olisi myös selkeää, koska virka-apulaisrehtori hoitaisi hänelle määrättyjä tehtäviä virkavastuulla.

Hyvinkäältä on koulujen yhdistymisten mukana poistunut rehtorin virkoja ja Härkävehmaan sulkeutuessa vähenee jälleen yksi lisää. Tämän resurssin uudelleen kohdentaminen olisi ajankohtaista ja järkevää, jotta Hyvinkää pystyy turvaamaan rehtoreiden työssäjaksamisen ja säilyy houkuttelevana työnantajana myös esimiestasolla. Viime vuosina on ollut selvästi havaittavissa kiinnostuksen väheneminen rehtorin tehtäviä kohtaan.

Vertailukohtana lähikunnissa on jopa kaksi apulaisvirkarehtoria samankokoisissa kouluissa kuin Hyvinkään suurimmat koulut ovat. Apulaisvirkarehtorikustannuksia pystytään rahoittamaan nykyisen apulaisjohtajasysteemin korvauksilla, joten muutoksesta aiheutuvat kulut eivät ole vuositasona suuret.

Kunta päättää, minkä kokoiselle koululle virka-apulaisrehtori osoitetaan. Jos ja kun koulujen oppilasmäärissä jatkossa tapahtuu muutoksia ja esimerkiksi jonkun koulun oppilasmäärä laskee selvästi päätetyn virka-apulaisrehtoria

edellyttävän koulun koon alle, on apulaisvirkarehtorin virka muutettava apulaisjohtajan tehtäväksi.

Perusopetus esittää virka-apulaisrehtorimallin ottamista valmisteluun toteutettavaksi vuoden 2023 alusta alkaen. Oppilailla kouluilla käytössä olevia oppilaslaitteita Hyvinkäällä on keskimäärin 1 laite 3 oppilasta kohti (1:3). Naapurikuntiin verrattuna tilanne on selvästi heikompi. Naapurikunnissa yläkoululaisilla suhdeluku on 1:1 ja joissakin kunnissa suhdeluku on 1:1 jo neljänneltä luokalta alkaen. Oppilaslaitteiden määrää tulisi pystyä lisäämään vuosiluokka kerrallaan kuudennesta vuosiluokasta alkaen. Neljän vuoden leasing-sopimuksella laite kulkisi oppilaan mukana peruskoulun loppuun saakka ja laitekierto olisi näin luonnollinen.

Vuositasolla kustannukset nykyikäluokilla olisi noin 50 000 euroa. Vuoden 2022 budjettivaikutus 08/22 alkaen olisi noin 21 000 euroa. Vuosien 2023-2025 osalta budjettivaikutus olisi noin 70 000 euroa vuodessa. Laitekustannuksia pystyttäisiin kattamaan osittain muista materiaaleista luopumalla. Opetussuunnitelman mukaisen nykyaikaisen opetuksen mahdollistamiseksi ja oppilaiden TVT-taitojen varmistamiseksi laitekannan lisääminen olisi ensiarvoisen tärkeää. Lisäksi toisen asteen opiskelu tapahtuu nykyään ja tulevaisuudessa sähköisesti. Perusopetuksen yhtenä tehtävänä on antaa oppilaille riittävät valmiudet jatko-opiskeluihin ja TVT-taidot ovat hyvin tärkeä osa näitä taitoja.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

1. Kohta 20: Härkävehmaan koulun toiminnasta luopuminen 1.8.2022 150 000 euroa.
2. Kohta 23: oppilasmäärän vähenemisen tuoma vaikutus opetusryhmien määrään
 1. muuttoliikettä ei pysty ennakoimaan
 2. oppilaat eivät välttämättä vähene sopivasti kouluittain
 3. arvioitu 70 000 euroa ei välttämättä toteudu, koska opetusryhmien määrää ei pystytä vähentämään aiemmin suunnitellusti
 4. vuosina 2020-2021 suunniteltu opetusryhmien määrän väheneminen on toteutettu ennakoitua suurempana
 5. Jatkossa on ensisijaisen tärkeä pyrkiä optimoimaan palveluverkon kapasiteetti olemassa olevan oppilasmäärän mukaiseksi.
3. Kohta 26: Yläkoulujen pisteryhmien poistaminen (biologia, maantieto, englanti) lukuvuoden 2021-2022 alusta -4 000 euroa.
4. Kohta 30 tuntijaon vähentäminen -1,5svt lukuvuoden 2021-2022 alusta 53 000 euroa.

5. Kohta 31: Ohjaajaresurssin sopeuttaminen -25 ohjaajaa v. 2022 -160 000 euroa on toteutumassa ellei oppilaiden tuen tarve edellytä ohjaajien palkkaamista suunniteltua enempää.
6. Kohta 35: Oppikirja- ja tarvikkehankintojen sopeuttaminen laskevaan oppilasmäärään 5000 euroa.
7. Kohta 36: ICT-koneiden ja laitteiden, kalusto-, rakennus, muiden materiaalihankintojen määrärahojen vähentäminen 7000 euroa.
8. Kohta 37: Henkilöstön koulutusmäärärahojen vähentäminen 3000 euroa.
9. Kohta 39: Määräaikaisten työntekijöiden palkkaaminen vain koulupäivien ajaksi 400 000 euroa.
 1. Aiheuttanut yli 10 opettajan pois lähdön.
10. Kohta 40: Oppilashuollon resurssointi, 1 kuraattori-psykologi-työparin palkkaaminen -100 000 euroa.
11. Kohta 41: Musiikkiopiston avustuksen sopeuttaminen 41 000 euroa.
12. Kohta 42: Taito Uusimaan avustuksen sopeuttaminen 4500 euroa.
13. Kohta 43: Kuvataidekoulun määrärahojen vähentäminen 2800 euroa.

Merkittävät investoinnit

Tapainlinnan koulun laajennuksen rakennustyöt alkoivat 06/2021. Rakennustyöt ovat edenneet suunnitellusti aikataulussa. Rakennus valmistuu 08/2022 lukuvuoden 2022-2023 alussa. Tapainlinnan laajennuksen ensisijainen kalustaminen toteutetaan jo aiemmin investointisuunnitelmassa olleen 300 000 euron määrärahan puitteissa. Jos tästä summasta jää rahaa, mahdollinen Pohjoispuiston liisäkalustaminen toteutetaan näiden rahojen puitteissa.

Henkilöstösuunnitelma

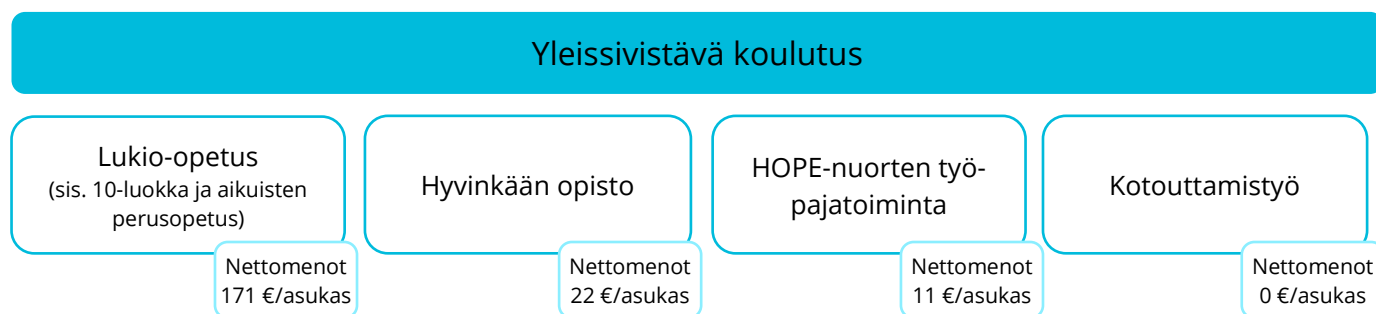
Härkävehmaan koulun toistaiseksi otetun henkilöstön uudelleen sijoittaminen kaupungin muihin opetusyksiköihin toteutetaan voimassa olevan yt-prosessin mukaan. Härkävehmaan toistaiseksi otettu henkilökunta sijoitetaan kaupungin muihin opetusyksiköihin 1.8.2022 alkaen, kun kaupunki luopuu Härkävehmaan koulun opetuskäytöstä. Siirto valmistellaan lukuvuoden 2021-2022 aikana yhteistyössä henkilöstön ja muiden koulujen kanssa.

Oppilashuollon henkilöstön siirto kuraattorien ja psykologien osalta hyvinvointialueelle tapahtuu vuoden 2023 alusta alkaen. Siirron valmistelu on jo alkanut. Hyvinkään oppilashuollon esimies ei siirry hyvinvointialueelle, koska hän ei ole sote-henkilöstöä. Lisäksi nykyisen oppilashuollon esimiehen tehtäväkuvaan kuuluu merkittävältä osalta erityisopetuksen koordinaattorin tehtävät. On hyvin tärkeää, että meillä on kaupungissa henkilö, joka toimii aktiivisesti kaupungin ja hyvinvointialueen rajapinnassa pyrkien huolehtimaan Hyvinkään oppilashuollon resurssien riittävästä ja saatavuudesta myös vuoden 2023 alun jälkeen. On olemassa suuri vaara, että oppilashuollon siirron yhteydessä palvelumme karkaavat tai poistuvat lähipalveluista.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	367,0	384,0	391,0	7,0
Määräaikaiset	165,0	131,0	125,0	-6,0
Yhteensä	532,0	515,0	516,0	1,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-897	-911	-928	-17
Perusopetus				
Oppilasmäärä	4 824	4 761	4 791	30
Opetustuntien määrä	330 831	341 772	326 895	-14 877
€/oppilasmäärä, netto	8 302	8 523	8 832	309
Opetustunnit/oppilas	68,58	71,8	68,2	-4
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Ohjaustunnit	37 791	56 511	47 752	-8 759
€/tunti, netto	15,84	11,61	12,16	1
Taiteen perusopetus				
Oppilasmäärä	331	326	328	2
Opetustuntien määrä	4 101	4 530	4 130	-400
€/oppilasmäärä, netto	3 474	3 599	3 270	-329
Opetustunnit/oppilas	12,39	13,90	12,59	-1,3

Yleissivistävä koulutus

Yleissivistävä koulutus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muu-tos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	960 377	720 000	736 655	736 655	2,3	736 655	736 655
Toimintakulut	-9 008 501	-10 247 952	-10 466 270	-10 364 570	1,1	-10 654 778	-10 953 112
Toimintakate	-8 048 124	-9 527 952	-9 729 615	-9 627 915	1,0	-9 918 123	-10 216 457

Toiminnan kuvaus

Hyvinkään lukio järjestää ja tarjoaa monipuolista ja korkeatasoista opetusta peruskoulunsa päättäneille nuorille ja aikuisille. Hyvinkään lukiossa toimii yleislinjan lisäksi luonnontiedelinja. Tämä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtakunnallinen erityistehtävä jatkuu toistaiseksi. Hyvinkään lukiossa opiskelija voi valita normaalia enemmän taideaineiden kursseja.

Hyvinkään lukion yhteydessä toimii myös aikuislinja. Aikuislinjalla voi suorittaa koko lukion oppimäärän tai täydentää opintojaan. Tämä on mahdollista myös muille toisen asteen opiskelijoille. Hyvinkään lukion alaisuudessa toimii myös ns. 10-luokka ja aikuisten perusopetus.

Hyvinkään Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön osalta aikuisille monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan. Hyvinkään Opisto ja lukiot tekevät tiiviisti yhteistyötä mm. harvinaisten kielten kurssien osalta. Näin saadaan ryhmät elinvoimaiseksi ja pystytään houkuttelemaan pätevää henkilökuntaa.

Hyria koulutus Oy:n kanssa lukio ja Hyvinkään Opisto tekevät monipuolista yhteistyötä mm. maahanmuuttajaopetuksen kaksoistutkintojen ja toisen asteen urheiluvallmennuksen osalta. Työpajatoiminnasta Hyvinkään kaupungilla ja Hyrialla on toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus. Hyvinkään kaupungin kotouttamispalvelut vastaa kunnan lakisääteisistä kotoutumisen palveluista. Kotouttamispalvelujen tehtäviä ovat muun muassa alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta kaikille Hyvinkäällä asuville maahanmuuttajille, pakolaisten vastaanotto sekä monialainen verkostotyön koordinointi kotoutumisen alueella. Kotouttamispalvelujen yksikkö toteuttaa, suunnittelee ja kehittää maahanmuuttajille suunnattuja palveluja yhteistyössä verkoston kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Elokuun 2020 alusta lähtien Hyvinkäällä on ollut hallinnollisesti yksi luki., Hyvinkään lukio muutti Kipinä-taloon helmikuussa 2021. Hyvinkään Opisto muutti kampuksen tammikuussa 2021. Monitoimisuuden pohjalle suunniteltu ja rakennettu Kipinä antaa uudenlaiset mahdollisuudet lukion, Hyvinkään Opiston ja myös Hyrian väliselle yhteistyölle. Rakennuksen sijainti on erinomainen ja siitä tulee vetovoimainen myös Hyvinkään ulkopuolella asuville nuorille ja aikuisille

Kipinän henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen on kokonaisuuden kannalta tärkein tavoite. Samoin opiskelijoiden me-hengen vahvistaminen ja osallisuuden lisääminen uusissa oppimisympäristöissä ja tässä positiivisessa muutoksessa.

Hyvinkään lukion luonnontieteellisen erityistehtävän kehittäminen ja säilyttäminen on tulevan vuoden keskeisiä tehtäviä, samoin laadukkaan yleislukion ja oikeiden painopisteiden löytäminen.

Elokuussa 2021 aloitettiin yhteistyössä Hyvinkään lukion, perusopetuksen ja Hyria-koulutuksen kanssa laajennetun oppivelvollisuuden mukainen toiminta. Uuden lain mukaisesti kaikille peruskoulunsa päättävillä on tarjottava maksuton toisen asteen opiskelumahdollisuus.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman mukaisesti lukion ja Hyvinkään Opiston kurssitarjontaa supistetaan vuosittain suunnitellusti. Myös Hyvinkään Opiston kurssimaksuja nostetaan vähintään 5 % vuodessa.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja vuodelle 2022.

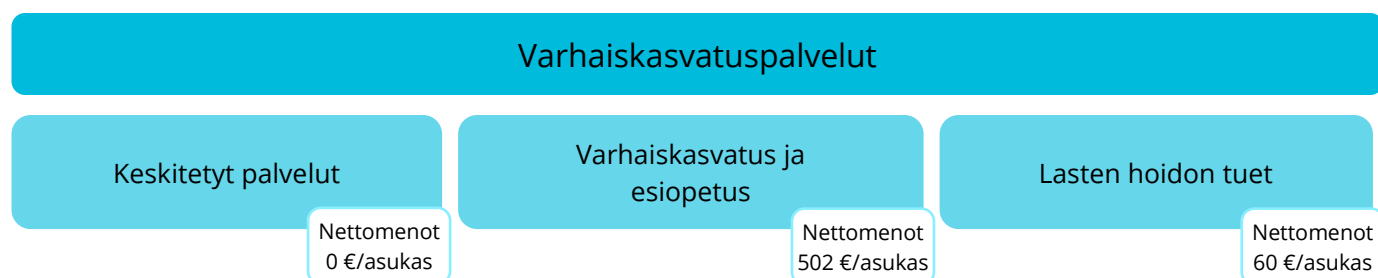
Henkilöstösuunnitelma

Eläköitymisen myötä jokainen virka/tehtävä katsotaan tarkasti ja vain pakolliset virat/tehtävät täytetään.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	54,0	62,0	61,0	-1,0
Määräaikaiset	14,0	15,0	8,0	-7,0
Yhteensä	68,0	77,0	69,0	-8,0

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-173	-204	-205	-1
Lukio-opetus				
Oppilasmäärä	970	970	1 060	90
€/oppilas, netto	6 615	7 796	7 585	-211
Hyvinkään Opisto				
Opetustunnit	12 303	14 000	13 500	-500
Menot, €/opetustunti	94,80	106,24	77,00	-29
Tulot, €/opetustunti	34,38	28,21	31,57	3

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	2 555 930	2 633 300	2 179 000	2 179 000	-17,3	2 179 000	2 179 000
Toimintakulut	-27 352 744	-28 169 911	-28 673 688	-28 536 188	1,3	-29 340 909	-30 168 323
Toimintakate	-24 796 814	-25 536 611	-26 494 688	-26 357 188	3,2	-27 161 909	-27 989 323

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä ja tavoitteena on varhaiskasvatuslain velvoitteiden täyttäminen ja perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Laadukas varhaiskasvatus on merkittävä tekijä varhaisen tuen mahdollistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Varhaiskasvatuslaki, laki yksityisen hoidon tuesta, laki kotihoidon tuesta sekä perusopetuslaki esiopetuksen ja esiopetuksen kuljetusten osalta määrittävät palveluiden keskeiset tehtävät. Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista säättää kunnan päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä ostopalvelussa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksuista. Lisäksi toimintaa ohjaavat opetuslautakunnan päätökset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmista ja asiakasmaksuista.

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä ostopalveluna yksityisillä palveluntuottajilla. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintayksiköt ja ryhmät perustetaan / muodostetaan siten, että lasten pedagoginen varhaiskasvatus ja esiopetussuunnitelma toteutuu, mutta myös siten, että taloudelliset ja toiminnalliset resurssit huomioidaan. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Pikku-Veturissa ja Päiväpirtissä sekä kerhoissa.

Kunnallisen varhaiskasvatuspaikan sijaan perhe voi valita kunnan hyväksymän yksityisen palveluntuottajan. Yksityiseen varhaiskasvatukseen perhe voi saada lakisääteistä yksityisen hoidon tukea, Hyvinkää-lisää sekä yksityisen varhaiskasvatuksen sisaruslisää. Lasten kotihoitoon on tarjolla myös lakisääteinen kotihoito-tuki.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valvira ja aluehallintoviranomainen (AVI) ovat linjanneet ja ohjeistaneet, että varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävä muu mahdollinen maksullinen toiminta ei ole varhaiskasvatusta. Joten tällainen muu mahdollinen toiminta sijoitetaan Hyvinkäällä varhaiskasvatuspäivän loppuun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

0-6-vuotiaiden väestöennuste

Viimeaikaisten tilastojen valossa Hyvinkäälle on syntynyt vauvoja ja muuttanut lapsiperheitä hiukan enemmän kuin edellisinä vuosina. Väestöennusteen mukaan 0-6-vuotiaiden lasten määrän arvioidaan kuitenkin edelleen laskevan. Vuoden 2022 ennusteessa arvioidaan 1-6-vuotiaiden lasten määrän putoavan 95 lapsella vuoden 2021 ennusteesta (pudotusta tapahtuu ikäluokissa 3, 4 ja 6). Laskua vuodesta 2022 vuoteen 2026 arvioidaan olevan jopa 170 lasta. Vuoteen 2040 tehdyn väestöennusteen mukaan arvioidaan koillisen, lounaisen ja Multikorpi-Kalvea alueiden kasvavan, muissa 0-6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan vähenevän.

Ennusteiden ja toteuman vaikutukset näkyvät varhaiskasvatuspalveluissa vuonna 2022 pienentyneinä 1-3-vuotiaiden ikäluokkina. Myös esiopetuksen ikäluokka on pienempi kuin vuonna 2021. Poikkeuksellisesti 5-vuotiaiden ikäluokka on vuonna 2022 suurempi kuin vuonna 2021, mutta vuonna 2023 sekin putoaa alle neljänsadan.

Vuonna 2024 kaikkien 0-6-vuotiaiden ikäluokkien ennustetaan olevan alle 400 lasta. Vuoteen 2030 mennessä 4-6-vuotiaiden ikäluokkaan kuuluvien lasten määrän arvioidaan vähenevän 237 lapsella.

Se, millaiseksi ikäluokat tosiasiallisesti muodostuvat ja miten paljon lapsia kustakin ikäluokasta osallistuu varhaiskasvatukseen, on haastavaa arvioida. Varsinkin alle 3-vuotiaiden osallistumisen palveluiden piiriin arvioidaan nousevan ja lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden arvioidaan lisääntyvän. Lapsiperheiden tulevaisuuden näkymät, perhevapauudistuksen, mutta myös esim. työ- ja opiskelumahdollisuuksien vaikutukset asumispaikkakunnan valintaan ja sitä myötä varhaiskasvatuspalveluiden tarpeeseen jäävät nähtäväksi.

Palvelujen järjestäminen

Varhaiskasvatuspalvelut tulee järjestää kaikille hakijoille huoltajien kysyntää ja lasten tarvetta vastaavana. Esiope- tusta tulee järjestää kaikille lapsille oppivelvollisuutta edel- tävänä vuonna.

Alle kolmevuotiaiden lasten varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen on aina kalliimpaa, koska alle kolmevuotiaita lapsia voi olla neljä lasta yhtä kasvattajaa kohden (1/4). Vas- taavasti yli 3-vuotiaiden lasten ryhmässä voi olla 7 lasta yhtä kasvattajaa kohden.

Talousarvio 2022 on laskettu syksyllä 2021 käyttöön tarvi- tun henkilöstö- ja kiinteistökapasiteetin mukaisena. Syksyn 2021 arvion mukaan, toimintavuoden 2022 aikana tarvi- taan lisää varhaiskasvatuspaikkoja, koska Touhula Leikki Oy Riemurinteen päiväkodin toiminta päättyy 31.12.2021 yrityssaneeraukseen liittyen. Käytössä olevasta kapasitee- tista poistuu 68 rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa. Jos toiminta ja päiväkodin kapasiteetti 68 paikkaa siirtyvät liik- keenluovutuksella kaupungille, kustannusvaikutuksen arvi- oidaan olevan noin 120 000–191 000 euroa vuodessa.

Kustannukset konkretisoituvat vasta, kun päätökset Riemu- rinteen toiminnan jatkamisesta on tehty (päätökset kiin- teistön vuokraamisesta tai muista vaihtoehtoista, lasten si- joituksista sekä henkilöstötarpeesta). Riemurinteen kun- nallistamiseen liittyen varhaiskasvatuksen vuoden 2022 ta- lousarvioesitykseen on varattu lisärahoitusta 120 000 eu- roa.

Tarvittavat varhaiskasvatuspalvelujen / toimintojen tilajär- jestelyihin liittyvät suunnitelmat ja valmistelut tehdään yh- teistyössä perusopetuksen ja tilakeskuksen kanssa. Väliai- kaisista tiloista pyritään luopumaan, mutta se näyttää epä- todennäköiseltä, koska mm. Paavolan alueella kapasiteetti ei vastaa kysyntää. Myös Metsäkaltevatalon kapasiteetin siirtyminen perusopetukselle aiheutti sen, että alueen var- haiskasvatuspaikat ovat täynnä.

Korona

Pandemiaan liittyvät ohjeistukset ja linjaukset huomioi- daan toiminnassa. Koronaan liittyviä erillisiä kustannuksia seurataan, mutta niihin ei ole talousarviossa tehty erillisiä varauksia, eikä esim. sijaismäärärahaa ole ollut mahdolli- suutta kasvattaa.

Varhaiskasvatuslain muutos 1.8.2021

1.8.2021 voimaan tuli päivitetty varhaiskasvatuslaki (HE249/2020vp). Laissa täsmennyksiä tuli pykäliin 36 hen- kilöstön mitoituksista poikkeaminen ja 57 a ja b §:t henki- lökunnan ilmoitusvelvollisuus. Voimassa olevassa varhais- kasvatuslaissa on määritelty mitoituksista poikkeaminen niin, että lapsista johtuvista poissaoloista johtuen mitoituks- ta on voitu tilapäisesti poiketa. Uudella lisäyksellä hen- kilöstömitoitusta koskevaa säännöstä tarkennetaan siten, että siinä nimenomaisesti kielletään säädetystä mitoituks- ta poikkeaminen henkilöstön poissaolojen takia. Lisäyk- sen tarkoituksena on selkeyttää voimassa olevaa sään- nöstä. Jotta henkilöstön poissaoloihin voidaan vastata mi- toituksen mukaisesti, on vakituisia varahenkilöitä lisätty.

Tulossa olevia lakimuutoksia

Varhaiskasvatuslain on tulossa muutos **lapsen tuen ratkai- suihin**. Lakiluonnos on lausunnolla ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2022 alkaen. Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 3a luku, jossa määritellään lapsen oikeus varhaiskasvatuk- sessa annettavaan tukeen ja tuen toteutukseen, tarkenne- taan tuen tarpeen arviointia ja tukeen liittyvää päätöspro- sessia.

Kuntaliiton mukaan vuonna 2022 lain voimaantulovuonna kustannuksista korvataan kunnille 5/12 yhteensä 6,25 M euroa. Lisäksi vuonna 2022 OKM menoina ja avustuksina jaetaan 8,75 M euroa toimeenpanon tukemiseen. Vuodesta 2023 alkaen kunnille osoitetaan 15,0 M euroa osana kun- tien peruspalveluiden valtionosuutta pysyvänä määräraha- lisäyksenä.

Lain kustannusvaikutuksia Hyvinkään osalle ei ole arvioitu, mutta ne liittyvät henkilöstön osaamisen lisäämiseen kou- lutuksen ja rekrytointien avulla, lapsiryhmän pienentämi- seen sekä hallinnon tehtävien lisääntymiseen.

Lakiluonnos **yksityisen varhaiskasvatustoiminnan luvan- varaisuudesta** on lausunnolla. Lakia ehdotetaan voimaan 1.1.2023 alkaen.

Seurataan hyvinvointialueuudistuksen toteutusta ja sen vaikutuksia varhaiskasvatuspalveluihin.

Perhevapauudistus

Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2022. Uu- distuksen tavoitteena on, että

- perhevapaat ja hoitovastuu jakautuvat perheissä tasaisesti molempien vanhempien kesken,
- yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työelämässä vahvis- tuvat ja
- sukupuolten väliset palkkaerot pienenevät.

Lisäksi tavoitteena on, että perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia perhevapaiden pitämisessä lisätään.

Hallitusohjelman mukaan kummallakin vanhemmalla pitää jatkossa olla yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöi- tyjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äi-

tien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perheväpöiden pitää sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaa- jakso. Vapaita on yhteensä 160 päivää, joista 0–63 päivää voi käyttää kumpi vain. Vanhempainrahaa voi käyttää halu- aminaan jaksoina lapsen kahden vuoden ikään saakka. Oi- keus varhaiskasvatukseen muuttuu, jatkossa oikeus alkaa sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää 9 kuukautta. Var- haiskasvatuspaikka säilyy 13 viikkoa ja siihen on oikeus pa- lata.

Uudistuksen vaikutusta varhaiskasvatuspalveluihin on vai- kea arvioida, koska paljon riippuu siitä, miten perheet van- hempainrahapäiviä pitävät. Voi olla, että muutos lisää vau- vaikäisten ja pienten lasten varhaiskasvatuspalvelun käyt- töä. Vauvaikäisten lasten palvelun järjestäminen lisää kus- tannuksia merkittävästi. Lisäksi vauvaikäisten palveluiden toteuttamiselle tarvitaan erilaisia tilaratkaisuja esimerkiksi nukkumisjärjestelyjen ja ruokailujen osalta.

Esityksen mukaan oikeus samaan varhaiskasvatuspaik- kaan säilyisi, vaikka lapsi olisi poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuu- tuslain mukaista vanhempainrahaa, mikäli poissaolo kes- tää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa ja mikäli se on en- nalta ilmoitettu. Vaikka joustavuus huoltajan näkökulmasta on hyvä ratkaisu, ei se ole sitä varhaiskasvatuspalveluiden näkökulmasta. Käytännössä joustava vanhempainrahakau- den käyttö lisää ”poukkoilevuutta” varhaiskasvatukseen osallistumisessa, mikä haastaa sekä laadukkaan varhais- kasvatuksen toteuttamisen että kustannustehokkaan pal- velukonseptin.

Uudistettu perhevapaajärjestelmä haastaa varhaiskasva- tuspalvelut myös työnantajana, kun työntekijät käyttävät vanhempainrahajärjestelmän mahdollistamia joustoja. Mikä lisää myös sijaistarvetta.

Myös asiakasmaksulakia muutetaan siten, että maksua ei saa periä niiltä päiviltä, jolloin lapsi on varhaiskasvatuslain 15§ tarkoitettulla tavalla ennalta ilmoitetusti poissa.

Vanhempainpäivärahopäivien määräjän lisääntymisen ar- vioidaan lyhentävän kotihoidontuella oloaikaa ja näin alen- tavan kotihoidontuen menoja valtakunnallisesti noin 10 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön arvion mukaan vanhempainpäiväraha- ja vanhempainvapaa- uu- distuksen muutokset toteutuvat kustannusneutraalisti var- haiskasvatuksen näkökulmasta.

Suomenkielisen ostopalvelusopimuksen kilpailutus

Varhaiskasvatuksen suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskas- vatuksen ostopalvelusopimukset ovat voimassa 31.7.2022 asti ja jatkuvat toistaiseksi voimassa olevana, mikäli hankin- tayksikkö ei irtisano sopimusta määräajassa. Suomenkieli- sen varhaiskasvatuspalvelun osalta kilpailutuksen / hankin- nan kohteena on kunnan omaa tuotantoa täydentävän pal- velun hankinta. Varhaiskasvatuspalveluiden näkökulmasta tavoitteena on, että kaikki Hyvinkäällä toimivat yksityiset ta- hot voisivat olla mukana ostopalvelusopimuksessa. Näin

hyvinkääläisten huoltajien valinnan mahdollisuudet mm. keskustan alueen palveluiden osalta lisääntyisivät. Tavoite on, että suomenkielisen varhaiskasvatuksen ostopalvelu- sopimus kilpailutetaan ja uudet sopimukset otetaan käyt- töön elokuusta 2022.

Henkilöstön rekrytoinnin haasteet

Vuosi vuodelta varhaiskasvatuksen rekrytointi on vaikeam- paa ja tehdyistä toimenpiteistä huolimatta (mm. järjestely- varaerätkäisut, markkinointivideo, tehtäväkuvan muu- tokset) kaikkiin opettajien ja erityisopettajien tehtäviin ei ole saatu kelpoisuusehdot täyttäviä työntekijöitä. Rekry- tointien pitkittyminen ja jatkuvuus työllistävät päiväkotien johtajia ja hallintoa merkittävästi. Vuosittain varhaiskasva- tuksen työntekijöitä eläköityy ja vuonna 2022 iän puolesta arvioidaan noin parinkymmenen työntekijän jäävän eläk- keelle.

Tulevissa rekrytoinneissa pyritään ottamaan huomioon varhaiskasvatuslain (540/2018) siirtymäsäännöksen voi- maantulo. Vuonna 2030 vähintään 2/3 henkilöstöstä tulee olla opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Vuoden 2022 aikana varhaiskasvatukseen tullaan rekrytoi- maan ensimmäiset ryhmissä toimivat varhaiskasvatuksen sosionomit. Sosionomien tehtäväkuva on rakennettu yh- teistyössä kuumakuntien kanssa.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän kehittämi- nen

Tavoitteena on nykypäivän vaatimukset täyttävä järjes- telmä, jonka avulla saadaan mm. sähköiset palvelut huolta- jille, sähköiset asiakasmaksu- ja sijoituspäätökset, auto- maattisen hoitoaikojen seurannan sekä nykyaikaisen vies- tintävälineen. Hankkeelle on perustettu ohjausryhmä, jo- hon kuuluu myös tietohallinto ja hankintapalvelut. Uusi ny- kyaikainen järjestelmä tuo asiakkaille mahdollisuuden laa- joihin digitaalisiin palveluihin varhaiskasvatuksen osalta. Samalla varhaiskasvatuksen henkilöstön työaikaa säästyy. Kustannusvaikutuksia itse ohjelman osalta on vaikea tehdä, koska päivitettyissä järjestelmissä on huomattavasti laajemmat toiminnot, kuin tämänhetkessä järjestel- mässä. Lisäksi hintaan vaikuttaa se, mikä uudeksi järjestel- mäksi valikoituu. Ohjelman käyttöönotto ja tiedonsiirto tuovat luonnollisesti myös kertaluonteisia lisäkuluja (esim. integraatiot, koulutukset, projektin koordinaattori).

Hankkeen käyttöönoton kustannuksiin varataan 50 000 eu- roa kaupungin ICT-kehittämisrahoja. Järjestelmän vuosit- taisten kustannusten arvioidaan olevan 100 000–110 000 euron luokkaa, mikä on noin 13 000–23 000 euroa enem- män kuin nykyisen järjestelmän vuosikustannukset. Järjes- telmän vaihto varmistetaan siten, että prosessiin varataan aikaa ja mahdollisuutta jatkaa vanhan tietojärjestelmän käyttöä, mikäli siihen tarvetta ilmenee. Vuoden 2022 bud- jettiin on varattu järjestelmien päällekkäiseen toimintaan ja lisäkustannuksiin 67 000 euroa.

Hankkeet ja avustukset

- Digitaaliset taidot ja osaaminen pedagogisen toiminnan kehittämiseen -hanke (31 666 euroa, käyttöaika 1.8.2021–31.7.2022), johon palkattiin yksi yhteisöllinen digiopettaja kehittämään digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvää hyvää pedagogista toimintaa.
- Yhteisöllisen työtavan laajentaminen ja kehittäminen -hanke (149 600 euroa, käyttöaika 1.8.2021–31.12.2022), jossa palkattiin kaksi yhteisöllistä varhaiskasvatuksen sosionomia (Martinkaaren ja Paavolan yksiköt) sekä yksi yhteisöllinen S2-opettaja koko varhaiskasvatukseen.
- Kaikille yhteinen varhaiskasvatus -hanke yhdessä Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kanssa (avustus yhteensä 314 000 euroa, käyttöaika 1.8.2021–31.12.2022). Hankkeen tarkoituksena on edistää tuen järjestelyjä ja inklusiivista varhaiskasvatusta koulutusten avulla sekä kehittää verkostoitumista kuntien kesken.
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021–2022 haettiin yhdessä perusopetuksen kanssa. Rahoitusta saatiin yhteensä 380 000 euroa, josta varhaiskasvatuksen osuus noin 97 000 euroa.
- Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa: Paikalliskulttuuri osana lasten oppimisympäristöä-hanke 2022–2023 (54 900 euroa, käyttöaika 1.1.2022–31.7.2023)

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelmaan liittyvät toiminnalliset muutokset on sisällytetty budjettiin: kasvatusaterioita vähennetty 20 000 euroa, supistettu tarvike- ja materiaalihankintoja 15 000 euroa. Kestävän talouden ohjelmassa kotihoidontuen ja yksityisen hoidontuen menojen arvioitiin pienentyvän lasten määrän vähentyessä 121 000 euroa, mutta koska lasten määrä on vähentynyt enemmän, budjetista on vähennetty 684 000 euroa.

Kestävän talouden ohjelmaan 2021 liittyvä päätös, jolla vähennettiin varhaiskasvatuksesta noin 10 henkilötyövuoden resurssi, oli erittäin haastava. Kestävän talouden ohjelmassa vuodelle 2022 henkilöstö vähennyksen kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan 137 000 euroa. Tästä vuodelle 2022 kohdentuu enintään vain viiden kuukauden kustannukset ja loput vuodelle 2023.

Koronan ja lakien asettamissa rajoissa kustannussäästöjä pyritään saamaan aikaan ryhmien täyttöastetta korottamalla ja päivystysaikoja laajentamalla siten, että päivystysviikkoja / vuosi olisi enemmän. Päivystysluonteista toimintaa pyritään toteuttamaan kustannustehokkaasti esiopetuksen loma-aikoina.

Henkilöstöön kohdistuvia vähennyksiä eläköitymistien tai/ja lasten palvelutarpeeseen liittyen pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan, kuitenkin niin, että ne eivät vaaranna palvelun toteuttamista lain edellyttämällä tavalla. Vähennykset konkretisoituvat kuitenkin sen mukaisena, millaiseksi lasten määrä tosiasiallisesti kehittyi Hyvinkään varhaiskasvatuspalveluissa.

Henkilöstöresurssin riittävyys tulee varmistaa kaikissa tilanteissa. Lakisääteinen palvelu tulee toteuttaa lakia noudattaen. Talousarvio esitys sisältää palkkavaraukset neljälle vakituiselle varahenkilölle ja määräaikaiselle varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän projektipäällikölle (asiakastietojärjestelmän uusiminen).

Asiakasmaksutulot

Asiakasmaksutuloja arvioidaan kertyvän 518 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021 uuden asiakasmaksulain 1.8.2021 voimaantulosta johtuen. Palveluvalikon muutoksen 2020 arvioitiin lisäävän tuloja, mutta koronavuosi ja hallituksen päätös alentaa asiakasmaksuja aiheuttivat sen, että tulokertymäodotukset jäivät arvioidusta. Palveluvalikkoon lisättiin sopimuspäiviä hallinto-oikeuden päätöksen perusteella 1.8.2021 lähtien, joten myös tämä vähentää asiakasmaksutulokertymää. Varhaiskasvatuksen talousarvioraamin toteuttaminen ilman lisärahoitusta on mahdoton yhtälö.

Merkittävät investoinnit

Varhaiskasvatuspalveluissa ei ole merkittäviä investointeja vuodelle 2022.

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuslaki määrittelee mm. henkilöstön kelpoisuusehdot, ryhmärakenteet ja kasvattaja-lapsisuhdeluvun. Talousarvion henkilöstöbudjetti 2022 on laskettu syksyllä 2021 käyttöön tarvittun vakituisen henkilöstön mukaan, johon on lisätty neljä varahenkilöä. Talousarviolaskelmassa on huomioitu Touhula Riemurinteen kunnallistaminen ja 10 työntekijän siirtyminen kaupungille. Varahenkilöjärjestelmän vahvistamisen kustannusvaikutus on noin 130 000 euroa. Asiakastietojärjestelmän käyttöönoton varmistamiseksi varataan palkka määräaikaiselle projektipäällikölle 46 500 euroa.

Muuta

Palvelualueella tehdään varhaiskasvatuslain velvoittamia ja toimintojen kehittämisen sekä palvelujen järjestämisen kannalta tarpeellisia vakanssimuutoksia ja/tai -vähennyksiä. Palkattomia työolomia ja lomarahavapaita suositaan aina, kun ne eivät aiheuta sijaistarvetta. Talousarviossa on arvioitu henkilöstön käyttävän palkattomia lomaa 72 000 euron edestä.

Haasteet

Talousarviossa ei ole kyetty varautumaan tilanteeseen, jossa lasten varhaiskasvatuspaikkojen tarve oleellisesti joko kasvaa ja vähenee. Talousarviossa ei ole arvioitu myöskään pandemiaan liittyvien ohjeistuksien ja uusien

toimintamallien vaikutuksia kustannuksiin. Ratkaisut Touhulan Riemurinteen päiväkodin osalta vaikuttavat myös varhaiskasvatuksen henkilöstömäärään ja kokonaiskustannuksiin. Henkilöstön rekrytoinnin haasteet lisääntyvät ja moninaistuvat. Uusien hankkeiden ja avustusten omarahoitusosuuteen ei löydy budjetissa varausta.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	344,0	400,0	414,2	14,2
Määräaikaiset	54,0	9,0	9,0	0,0
Yhteensä	398,0	409,0	423,2	14,2

Taulukossa TA2022 osalta henkilöstömäärä on kuvattu vakanssien määränä ja määräaikaiset -sarakeessa on huomioitu hanke-työntekijät.

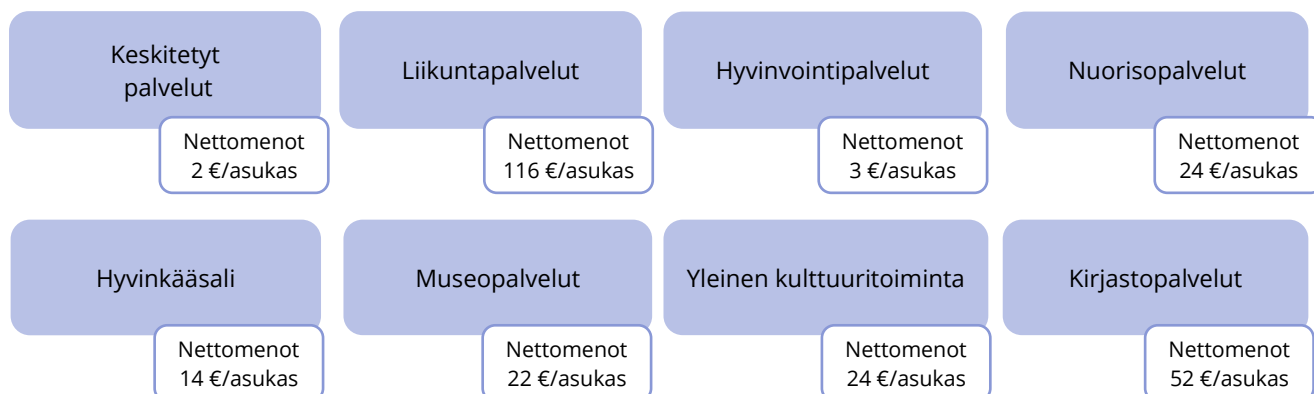
Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-532	-546	-562	-16
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Varhaiskasvatus hoitopäivät	282 061	354 720	354 720	0
-joista avoin pk ja parkki hoitopäivät				0
Esiopetus läsnäolopäivät	1 749	5 479	5 479	
Varhaiskasvatuslapset**	56 023	77 888	79 346	1 458
Kunnallinen	1 989	2 030	2 030	0
Päiväkoti	1 679	1 764	1 792	28
Perhepäivähoito	1 609	1 624	1 658	34
Kerho	42	43	35	-8
Avoin päiväkotiki ja parkki	28	33	35	2
Ostopalvelu	0	64	64	0
Päiväkoti	86	31	75	44
Perhepäivähoito	224	235	163	-72
Esiopetus	209	225	153	-72
Varhaiserityiskasvatus*	15	10	10	0
Toimintakate/hoitopaikka	398	402	409	7
Lastenhoidon tuet	186	191	217	26
Lasten kotihoidon tuki	67,60	54,6	56,7	2
Tuensaajia/perheitä, k.a.	11 490	11 626	12 127	501
Tuensaajia/lapsia, k.a.				
€/koti.hoidon tuen saaja/kk				
Yksityisen hoidon tuki				
Lapsia, k.a.				
€/yks.hoidontuen saaja/kk				

** sisältää kunnallisen, ostopalvelun ja yksityisen varhaiskasvatuksen

* sisältää erityisen tuen päätökset, tehostetun tuen ja seurannan lapset

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Kulttuuri ja hyvinvointi

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	999 197	1 989 000	2 069 500	2 069 500	4,0	2 069 500	2 069 500
Myyntituotot	44 289	36 700	36 000	36 000	-1,9	36 000	36 000
Maksutuotot	306 640	1 140 200	1 163 200	1 163 200	2,0	1 163 200	1 163 200
Tuet ja avustukset	188 493	6 000	26 200	26 200		26 200	26 200
Muut toimintatuotot	459 775	806 100	844 100	844 100	4,7	844 100	844 100
Toimintakulut	-12 058 171	-13 454 444	-14 241 447	-14 241 447	5,8	-14 318 501	-14 439 072
Henkilöstökulut	-3 436 248	-3 827 047	-3 941 990	-3 941 990	3,0	-4 019 044	-4 139 615
Palkat ja palkkiot	-2 667 209	-3 006 757	-3 104 711	-3 034 243	0,9	-3 125 270	-3 219 028
Henkilösivukulut	-769 039	-820 290	-874 632	-867 741	5,8	-893 773	-920 586
Eläkekulut	-668 090	-705 337	-743 106	-737 509	4,6	-759 634	-782 423
Muut henk.sivukulut	-100 949	-114 953	-131 526	-130 232	13,3	-134 139	-138 163
Palvelujen ostot	-2 619 186	-3 118 433	-2 966 764	-2 966 764	-4,9	-2 966 764	-2 966 764
Aineet, tarvikkeet ja tarat	-599 082	-639 083	-642 483	-642 483	0,5	-642 483	-642 483
Avustukset	-804 868	-870 950	-658 945	-658 945	-24,3	-658 945	-658 945
Muut toimintakulut	-4 598 787	-4 998 931	-6 031 265	-6 031 265	20,7	-6 031 265	-6 031 265
Toimintakate	-11 058 974	-11 465 444	-12 171 947	-12 171 947	6,2	-12 249 001	-12 369 572

Toiminnan kuvaus

Kuntalain (410/2015 § 1 ja 9) mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää tarvittavat palvelut ekonomisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Lain mukaan kunta voi tuottaa nämä palvelut itse tai hankkia ne joltain muulta palveluntuottajalta. Hyvinkäällä toimitaan kummallakin tavalla: hyvinvointia ja turvallisuutta edistetään omalla palvelutuntuotannolla, kun taas kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastus- ja ensihoitopalvelut ostetaan kaupunkiorganisaation ulkopuolelta.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden terveyttä edistävät vaikutukset lisäävät ihmisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia, tyytyväisyyttä

elämään ja jopa pidentävät ikää. Siksi paikallisen kulttuurin, liikunnan, nuoriso-, hyvinvointi- ja muiden vapaa-ajan palveluiden kehittäminen lisää alueellista henkistä hyvinvointia sekä ehkäisee kalliiden korjaavien sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta. Lisäksi se tukee ja synnyttää uutta yritystoimintaa ja luo sitä kautta uusia työpaikkoja, sillä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä niiden erilaiset tapahtumat tunnetusti houkuttelevat yleisöä.

Kulttuuri ja -hyvinvointipalvelut ovat tärkeä kaupungin vetovoimatekijä. Hyvinkään houkuttelevuutta lisäävät aktiivisesti kaupungissa näkyvät, kuuluvat ja osallistavat kulttuuripalvelut sekä tapahtumat ja erinomaiset liikuntamahdollisuudet. Perheiden kannalta on merkittävää,

että kaupungissa pystyy harrastamaan vapaa-aikana monipuolisesti. Taiteen perusopetus lisää kaupungin lasten hyvinvointia, turvaa monipuolisen kulttuuriperinnön siirtymisen tuleville sukupolville ja luo elinikäistä kulttuurilista sivistystä kaupunkilaisille. Nuorisopalvelut, kirjasto ja kulttuurilaitokset tarjoavat monipuolisesti palveluja kuntalaisten arkeen ja juhlaan. Hyvinvointipalvelut puolestaan läpileikkaavat ja kattavat koko kaupungin tuottamien palveluiden kirjon, sillä käytännössä kaikki, mitä nykyinen kaupunkiorganisaatio tekee, edistää kunnan ja kuntalaisten hyvinvointia. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä ja sen nelisen tuhatta työntekijää tuottaa nykyään kaikki hyvinkääläistenkin tarvitsemat ennaltaehkäisevät ja korjaavat, oikea-aikaiset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019), jonka tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle. Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Kirjastopalveluiden toiminnan ja arvojen perustana toimii kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen palvelut ovat kaikille avoimia ja peruspalvelut maksuttomia. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edesauttaa tiedon saatavuutta ja käyttöä, tukea lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa ja antaa mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Lisäksi lain tavoitteena on tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Lähtökohtaisesti tavoitteena ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. Kirjasto on kuntalaisen peruspalvelu, joka toteuttaa jokaisen kansalaisen sivistyksellisiä oikeuksia. Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on lukemisen edistäminen. Matalan kynnyksen neuvontapaikkoina kirjastot tarjoavat myös tukea erilaisiin tietotekniisiin ongelmiin sekä erilaisia tietoisuuksia digitaitojen kehittämiseen.

Hyvinkään kaupungin museopalvelut muodostavat Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään taidemuseo. Museot yhdistettiin hallinnollisesti vuoden 2010 alusta museopalveluyksiköksi. Vuoden 2021 alusta museopalve-

luilla on ollut yksi johtaja, joka vastaa molempien museoiden esimiestehtävistä, taloudesta, sekä kaupunginmuseon näyttelytuotannosta.

Hyvinkään kaupunginmuseon tehtävänä on vaalia, tutkia, tallentaa ja esitellä Hyvinkään alueen ja sen asukkaiden historiaa tämän päivän ihmisille. Museopalveluille asetettuja tehtäviään Hyvinkään kaupunginmuseo toteuttaa kokoelmatyönsä avulla tallentamalla Hyvinkään historiaan liittyviä esineitä, valokuvia ja arkistoaineistojaan pitkäaikaissäilytykseen tarkoitetuissa tiloissa. Museo esittelee Hyvinkään historiaa näyttelytoimintansa kautta. Museon näyttelytoiminta luo kiinnekohtia paikallisuuteen tarjoten työkaluja kotiutumiseen ja paikallidentiteetin rakentamiseen. Toiminnallaan museo luo hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Taidemuseo tarjoaa mahdollisimman laajalle yleisölle elämyksiä ja tietoa visuaalisesta kulttuurista monipuolisten ja laadukkaiden näyttelyiden, kokoelmien hoidon ja esittelyn, museopedagogiikan sekä asiantuntija tilapalveluiden muodossa. Taidemuseon tavoitteena on olla kaupunkilaisten ja kuvataiteen elämyksellinen kohtaamispaikka ja sen palvelut tukevat hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä. Toiminnan painopisteenä on oman alueen taide ja visuaalinen kulttuuriperintö. Taidemuseo tuo myös kuvataiteen valtakunnallisia ja kansainvälisiä ilmiöitä lähelle asukkaita.

Liikuntalaki (390/2015) edellyttää, että kunta turvaa eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikua ja harrastaa liikuntaa. Kuntien tehtävänä on huomioida väestön hyvinvointia, terveyttä ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa kuntalaisten fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi.

Hyvinkään urheiluseurat ovat merkittävässä roolissa liikuntalaisissa määritellyssä kansalaistoiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Liikuntapalveluiden tärkeänä tehtävänä on vastata, että liikuntalain mukaisia eettisiä periaatteita ja eriarvoisuuden vähentämistä toteutetaan hyvinkääläisissä seuroissa ja liikuntapalveluissa sekä huippu-urheilussa. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä seurojen, yhdistysten ja kaupungin omien organisaatioiden kesken. Hyvinkään liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalain mukaista terveiden elämäntapojen edistämistä sekä kestävä kehityksen ja asukasystävällisen ympäristön vaalimista vapaa-aikatoiminnan edistämiseksi.

Kolmannen sektorin toimijat, säätiöt, ja laitokset tuottavat suuren osan kuntalaisten palveluista. Yhteistyö heidän kanssaan on keskeistä kaikkien tulosyksiköiden kohdalla. Eri yksiköiden tehtävänä on mahdollistaa kuntalaisien ja kolmannen sektorin toimintamahdollisuudet ylläpitämällä toiminnan vaatimia tiloja ja suorituspaikkoja sekä myöntämällä avustuksia avustussäännön mukaisesti.

Yksiköt järjestävät kuntalaisille toimintaa niiltä osin kuin yhdistykset, säätiöt ja laitokset eivät niitä tuota. Taloudel-

lisesti merkitykselliseksi kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden roolin tekee yhteiskunnan painopisteen muuttuminen tuotantokeskeisyydestä kohti palvelukeskeisyyttä. Taloudessa korostuvat enenevässä määrin sisältö- ja kokemuskeskeisyys, jolloin myös perinteisten toimialojen kehitys ja monipuolistuminen voivat hyötyä luovien alojen osaamisesta. Kyseessä on siis merkittävä henkisen hyvinvoinnin ja taloudellisen toiminnan tukipilari.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen toimintaan ja talouteen. Eri palvelut ovat olleet osittain tai kokonaan suljettuna ja suurin osa tapahtumista on peruttu tai toteutettu digitaalisina. Vuoden 2022 osalta koko palvelualueen tavoitteena on palautua koronapandemiasta sekä myös tukea kolmannen sektorin toiminnan elpymistä koronan aiheuttamista vaikeuksista.

Hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta tärkeänä tavoitteena on vuoden 2022 aikana edelleen selkeyttää resursien määrään suhteutettua työnjakoa kaupungin, Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän ja muiden toimijoiden kesken, tehdä näkyväksi hyvinvointia ja hyvinvointipalveluita koskevaa tietoa sekä korostaa entisestään kaupungin nykyistä perustehtävää hyvinvoinnin vahvistajana.

Sosiaali- ja terveyspalvelut ja korjaava työ tuotetaan vuonna 2022 Keusotessa. Toisaalta tavoitteena on tiivistää sisäistä ja moniammatillista yhteistyötä kaupungin eri tulosyksiköiden välillä, mistä on esimerkkinä yhteisesti toteutettavat tilaisuudet hyvinvoinnin teemoista. Kolmantena tavoitteena vuonna 2022 on nostaa näkyville ja tukea olemassa olevien edellytysten puitteissa sosiaali- ja terveysalan paikallisyhdistyksiä ja eri ikäisten kuntalaisten hyväksi työskenteleviä vapaaehtoisia.

Liikuntapalvelut toteuttaa vuonna 2022 Hyvinkään uuteen liikuntasuunnitelmaan 2021–2025 perustuvia kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisäämisen mahdollistavia toimenpiteitä eri tasoilla ja toimialueilla. Liikuntapalveluiden taloudellisten tavoitteiden osalta vuosi 2022 pitää sisällään maksujen korotuksen 5 %:lla, mikä lisää kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan toimintatuottoja 60 000 eurolla.

Vuoden 2021 lopussa Hyvinkään kaupunginmuseo luopuu nykyisestä näyttelytilastaan ja siirtää niin näyttelytoimintansa kuin toimistonsa Jussintorin taide- ja liikekeskukseen. Uusi syntynyt museokeskus avataan yleisölle keväällä 2022.

Hyvinkään kirjastopalveluissa toteutetaan uusi toimintamalli vuoden 2021 aikana ja se otetaan käyttöön vuonna 2022. Vuoden 2022 aikana myös sopeutetaan toimintaa vastaamaan kestävä talouden kehittämisohjelman myötä supistunutta resurssia. Kirjastopalveluiden haasteena on kamppailla asiakkaista muiden toimijoiden

kanssa ja saada lapset ja nuoret kiinnostumaan kirjoista. Asiakkaiden toiveet ovat myös monipuolistuneet ja kasvaneet kirjaston aineistojen, aukioloaikojen, palveluiden, laitteiden, tapahtumien ja tilojen osalta. Myös digitalisointuminen on tuonut mukanaan uusia haasteita kirjastoille. Hyvinkään kirjasto onkin mukana Ratamo-kirjastojen hankkeessa, joka keskittyy tietoturvallisuuden lisäämiseen kirjastopalveluissa. Kirjastojen verkkopalveluiden käyttö on lisääntynyt huomattavasti ja e-aineistojen määrä kasvaa hiljalleen. Painetun kirjallisuuden asema on kuitenkin edelleen vahva. Monet julkiset ja yksityiset palvelut ovat siirtyneet verkkoon ja paine niiden neuvonnasta on siirtynyt kirjastoille.

Nuorisopalveluiden osalta merkittävimpiä haasteina ovat yhteiskunnallisista muutoksista johtuvat nuorten muuttuvat tarpeet. Nuoruus alkaa yhä aiemmin ja jatkuu yhä pidemmälle täysi-ikäisyyteen. Lisäksi digitalisaatio ja uuden teknologian vaikutukset näkyvät usein ensin nuorten elämässä ja heille suunnatuissa palveluissa, minkä vuoksi myös nuorisotyötä tehdään yhä enemmän digitaalisilla työmenetelmillä. Koska nuorisotyö tapahtuu pääasiassa nuorten vapaa-ajalla ja perustuu vapaaehtoisuuteen, täytyy palveluiden olla ajantasaisia ja niitä tulee jatkuvasti kehittää vastaamaan ajan haasteisiin. Vuonna 2022 painopisteenä on saada nuoret palaamaan takaisin palveluiden pariin koronaepidemian jäljiltä.

Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin kulttuuri- sekä tapahtumatoiminnan järjestämisestä, tuesta ja kehittämisestä. Yksikkö vastaa tukien jakamisesta hyvinkääläisille kulttuurin parissa toimiville yhteisöille ja yksittäisille taiteilijoille, tarjoaa yhden luukun periaatteella palveluita tapahtumajärjestäjille ja vastaa kaupungin omien tapahtumien järjestelystä.

Koronaviruksen aiheuttamat rajoitukset ovat vaikuttaneet monin tavoin avustettavien yhdistysten sekä muiden yhteistyötahojen toimintaan. Useiden yhteistyötahojen toiminta on ollut osin tai kokonaan tauolla, tilaisuuksia ja tapahtumia on jouduttu siirtämään tai perumaan ja suunnitelmia muuttamaan poikkeuksellisen tilanteen vuoksi. Monen tapahtuman jatkuvuus on vaakalaudalla. Yleisen kulttuuritoiminnan yksi painopiste vuonna 2022 onkin tukea eri yhteistyötahojen elpymistä koronaepidemian jälkeen. Vuoden aikana myös keskitytään kehittämään Hyvinkäälle palaavaa Rockfest-tapahtumaa yhdessä tapahtumajärjestäjän kanssa siten, että tapahtuma profiloituu jatkossa entistäkin enemmän hyvinkääläiseksi tapahtumaksi ja kaupunkilaiset sekä eri yhteistyökumppanit pääsevät mukaan tapahtuman kehittämiseen ja kokevat sen omakseen. Haasteen vuodelle 2022 luo toiminnan normalisoituessa jälleen kulttuuritilojen korkea täytöaste. Kulttuuripalvelut tarjoaa maksuttomia tai kohtuuhintaisia tiloja yhdistysten tarpeisiin ja myös osa sote-yhdistyksistä olisi toimintansa luonteen vuoksi oikeutettu näihin tiloihin. Normaalioloissa tilojen käyttöaste on kuitenkin niin korkea, että vapaita vuoroja ei riitä edes kaikille kulttuuriyhdistyksille.

Hyvinkäasalissa on otettu käyttöön uusi toimintamalli, josta kokemukset ovat hyvät. Hyvinkäsalin toiminnallinen volyyymi on kasvanut moninkertaiseksi, samoin kuten kävijämäärätkin. Tämä on kasvattanut budjetoituja maksuottoja merkittävästi, haasteena on toimintakatteen säilyttäminen kustannusten noustessa. Hyvinkäsalin kaksi edellistä toimintakautta on jouduttu koronan vuoksi käytännössä perumaan kokonaan. Vuoden 2022 osalta haasteena on toiminnan käynnistäminen uudelleen koronan jäljiltä ja siihen liittyvä kuluttajien sekä ohjelmatoimistojen käyttäytymiseen liittyvä epävarmuus.

Kaupunginjohtajan esityksessä kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioesityksestä vähennettiin 50.000 euroa raamiylitystä. Lautakunnan lisäämä hyvinvointikoordinaattorin palkka sisältyy talousarvioon.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kaupunkitasoinen kooste kestävän talouden ohjelmasta on talousarviokirjan liitteenä.

Lautakunnan talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston 15.6.2020 §44 päätöksen mukaiset toimenpiteet, joiden yhteisarvo lautakunnalle on vuoden 2022 osalta 90 000 euroa, vuoden 2023 osalta 34 000 euroa.

Liikuntapalveluiden hinnankorotukset asiakasmaksuihin (n. 5 %/vuosi). Eurovaikutus vuodelle 2022: 60.000 €.

Yleisen kulttuuritoiminnan avustusten vähentäminen. Eurovaikutus vuodelle 2022: 30.000 €.

Merkittävät investoinnit

Suunnittelukauden suurin investointi toteutuessaan on curlinghallin peruskorjaus.

Henkilöstösuunnitelma

Vapaaehtoistyön ohjaajan palkka 40 000 euroa sisällytetään vuoden 2022 talousarvioon. Aiheutuvat kulut kateetaan lisämäärärahalla.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	68,0	76,0	77,0	1,0
Määräaikaiset	18,0	17,0	14,5	-2,5
Yhteensä	86,0	93,0	91,5	-1,5

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-237	-245	-257	-12
Liikuntapalvelut				
Toimintatunnit	1 443	2 200	2 400	200
Asiakasmäärä	439 860	820 000	733 000	-87 000
€/asiakas	11,10	7,30	7,43	0,13
Nuorisopalvelut				
Asiakasmäärä	19 384	30 000	26 000	-4 000
€/asiakas	46,73	34,72	43,44	8,72
0-28 vuotiaat	14 119	14 195	13 812	-383
€/0-28 v	64,15	73,37	81,77	8,40
Hyvinkääsali				
Toimintatunnit	599	1 250	1 400	150
Tilaisuudet	73	190	200	10
Asiakasmäärä	7 706	40 000	40 000	0
Menot, €/asiakas	98,24	24,88	28,15	3,27
Tulot, €/asiakas	17,49	11,63	11,63	0,00
Museotoiminta				
Asiakasmäärä	16 612	19 000	15 000	-4 000
€/asiakas	58,39	53,78	69,83	16,04
Yleinen kulttuuritoiminta				
Asukasmäärä	46 574	46 572	46 885	313
€/asukas	21,84	23,14	23,73	1
Tapahtumakävijät	173 508	150 000	150 000	0,00
€/kävijä	5,86	7,18	7,42	0,23
Kaupunginkirjasto				
Lainausmäärä	544 341	650 000	630 000	-20 000
€/laina	4,33	3,71	3,89	0,18
Kävijät	219 672	310 000	290 000	-20 000
Aineistomääräraha/asukas	6,61	6,55	6,51	-0,04

Tekniikka ja Ympäristö

Tekninen lautakunta

Hallinto ja kehittäminen

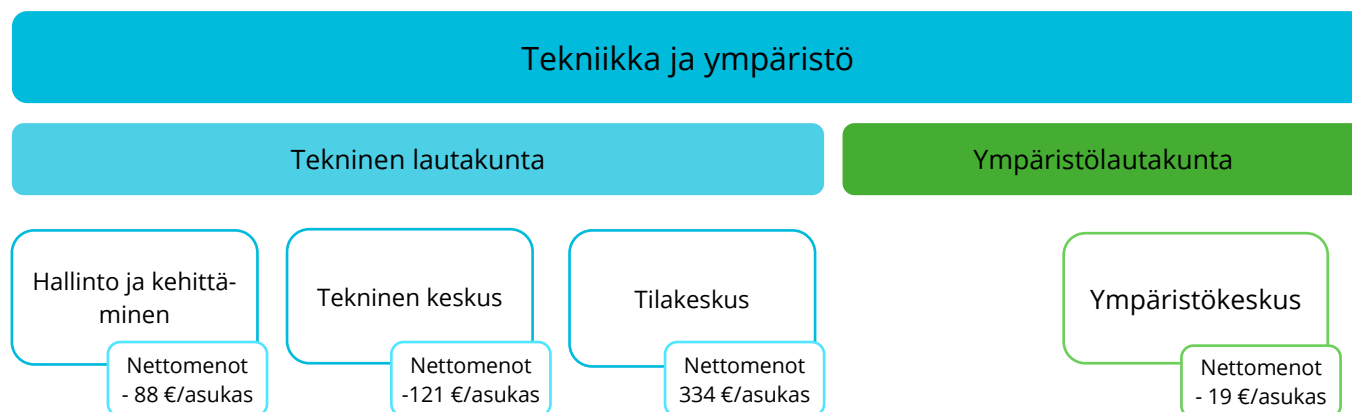
Tekninen keskus

Tilakeskus

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Tekniikka ja ympäristö

Toimialan kuvaus

Tekniikan ja ympäristön toimiala käsittää teknisen toimen ja ympäristötoimen. Teknisen toimen keskeisenä tehtävänä on ylläpitää ja kehittää kestävällä tavalla yhdyskunnan muun toiminnan perustana olevaa infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä. Ympäristötoimen keskeisenä tehtävänä on kestäväan kehitykseen sitoutuen turvata terveellinen ja viihtyisä elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö.

Toimialan päätehtävänä on yhteensovittaa yhdyskunnan infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä sekä luonnonympäristöä, siten, että ne tarjoavat kaupunkilaisille toimivan, viihtyisän, virikkeellisen, terveellisen ja turvallisen

elinympäristön sekä toteuttavat kestäväan kehityksen periaatetta.

Tekniikan ja ympäristön toimialan vahvuutena on yhtenäinen palveluorganisaatio, jonka toiminta perustuu kestäväan kehitykseen, asian- ja paikallistuntemukseen sekä toiminnalliseen ja taloudelliseen suorituskykyyn.

Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen- sekä ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Toimialan talous

Tekniikka ja ympäristö	TP2020	TA2021	LTK 2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	54 089 357	55 444 587	56 014 463	56 014 463	1,0	56 389 179	56 767 641
Valmistus omaan käyttöön	1 916 533	1 665 000	1 600 000	1 600 000	-3,9	1 600 000	1 600 000
Toimintakulut	-55 599 253	-53 207 100	-52 806 594	-52 662 194	-1,0	-53 122 673	-53 597 009
Toimintakate	406 637	3 902 487	4 807 869	4 952 269	26,9	4 866 506	4 770 632

Tekninen lautakunta

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluu seuraavat palvelualueet:

Toimialan hallinto ja kehittäminen vastaa toimialan johto-, hallinto- ja kehittämistehtävistä sekä pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja kaupungintalon aulapalveluista. Palvelualueen menoihin sisältyy aluepelastuslaitoksen Hyvinkään maksuosuus.

Teknisen keskus vastaa kaupungin yleisten alueiden rakenteiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpitämisestä sekä ateria- ja puhtauspalveluiden tuottamisesta. Lisäksi tekninen keskus huolehtii vesihuoltoverkoston, urheilu- ja liikuntapaikkojen sekä muiden maa-, vesi- ja ympäristörakenteiden teknisistä selvityksistä ja suunnitelmista sekä rakennuttamisesta ja kaupungin luonnonvaroista sekä maa- ja metsätaloudesta. Keskuksen tehtäviin kuuluu myös toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen tehtävät ja huolehtiminen liikennejärjestelmästä sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja valistustyöstä. Keskus huolehtii teknisistä palveluista pääasiassa kaupungin omalla henkilöstöllä.

Tilakeskuksen tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen ja toimitalomaisuuden hallinnasta, ylläpidosta ja teknisestä kehittämisestä. Palvelualue vastaa toimitila- ja talonrakennushankkeiden suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja peruskorjauksista. Tilakeskus järjestää kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat ja vastaa niiden hankinnasta. Tilakeskus vastaa vuokratason määrittämisestä, sisäisestä ja ulkoisesta vuokrankannosta ja tilojen vuokraamisesta ulkopuolisille toimijoille.

Tekniikan ja ympäristön toimialalla merkittävimmät muutokset vuosien 2020 ja 2021 talouteen, ovat toimialalle kohdistuneet talouden tasapainotuksen toimenpiteet. Nämä on kuvattu tarkemmin kunkin palvelualueen kohdalla.

Kestävän talouden ohjelma

Lautakunnan talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston 15.6.2020 §44 päätöksen mukaiset toimenpiteet, joiden yhteisarvo lautakunnalle on vuoden 2022 osalta 565 000 euroa, vuoden 2023 osalta 60 000 euroa ja vuoden 2024 osalta 0 euroa. Tästä poiketen vuoden 2021 toimenpiteistä toteuttamatta jääneet pysäköintivirhemaksun korotus ja paikallisliikenteen sopimusuudistuksen viivästyminen sisältyvät vuoden 2022 ja 2023 toimenpiteisiin.

Tarkemmin Kestävän talouden ohjelman mukaiset toimenpiteet on kerrottu sen palvelualueen kohdalla, jota toimenpide koskee. Kaupunkitasoinen kooste Kestävän talouden ohjelmasta on talousarviokirjan liitteenä.

Toimialan palveluiden tuottaminen on vaikeutunut henkilökunnan vähenemisen ja ulkoisten ostojen vähentämisen myötä. Tämä näkyy palveluiden käyttäjille pidentyneinä palveluaikoina ja joidenkin palveluiden lopettamisena.

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	53 217 922	54 549 782	55 055 733	55 055 733	0,9	55 430 449	55 808 911
Myyntituotot	17 420 772	18 156 528	17 578 190	17 578 190	-3,2	17 578 190	17 578 190
Maksutuotot	15 023	6 000	6 000	6 000	0,0	6 000	6 000
Tuet ja avustukset	118 933	30 000				0	0
Muut toimintatuotot	35 663 194	36 357 254	37 471 543	37 471 543	3,1	37 846 259	38 224 721
Valm. omaan käyttöön	1 916 533	1 665 000	1 600 000	1 600 000	-3,9	1 600 000	1 600 000
Toimintakulut	-53 794 391	-51 415 357	-50 924 024	-50 801 424	-1,2	-51 211 739	-51 634 363
Henkilöstökulut	-13 503 360	-13 667 095	-13 677 152	-13 677 152	0,1	-14 087 466	-14 510 090
Palkat ja palkkiot	-10 477 754	-10 691 665	-10 809 698	-10 754 341	0,6	-11 076 971	-11 409 280
Henkilösivukulut	-3 025 606	-2 975 430	-2 922 811	-2 922 811	-1,8	-3 010 496	-3 100 811
Eläkekulut	-2 625 294	-2 565 546	-2 501 252	-2 501 252	-2,5	-2 576 290	-2 653 579
Muut henkilösivukulut	-400 312	-409 884	-421 559	-421 559	2,8	-434 206	-447 232
Palvelujen ostot	-15 992 353	-17 198 545	-17 198 820	-17 076 210	-0,7	-17 076 210	-17 076 210
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 414 950	-6 834 354	-7 045 538	-7 115 538	4,1	-7 115 538	-7 115 538
Avustukset	-75 378	-80 000	-91 500	-91 500	14,4	-91 500	-91 500
Muut toimintakulut	-17 808 350	-13 635 363	-12 911 025	-12 841 025	-5,8	-12 841 025	-12 841 025
Toimintakate	1 340 064	4 799 425	5 731 709	5 854 309	22,0	5 818 709	5 774 548

Hallinto ja kehittäminen

Hallinto ja kehittäminen

Johto ja kehittäminen

Nettomenot
- 4 €/asukas

Talous- ja hallintopalvelut

Nettomenot
- 11 €/asukas

Aluepelastuslaitos

Nettomenot
- 74 €/asukas

Toimialan kuvaus

Palveluiden tarkoitus on taata hyvä hallinto sekä sen läpinäkyvyys ja ajantasaisuus, toimialan palvelualueiden mahdollisimman sujuva toiminta sekä asiakaspalvelu kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Hallinnon keskeisiä tehtäviä ovat päätöksenteon tuki, asiakaspalvelu, hankintapalvelut, kaupungintalon aulapalvelut sekä kaupungin pysäköinninvalvonta. Toimialan hallinnon kuluista katetaan myös Hyvinkään maksuosuus Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle. Toimialan talouspalvelut keskitettiin vuoden 2021 alussa konsernipalveluiden talouspalveluihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Koko toimialan toiminnan kehittäminen on tärkeää, jotta tiukentuvassa taloustilanteessa pystytään tarjoamaan palveluita aiempaa kustannustehokkaammin. Toimialan kehittämistoiminnan koordinointi ja ohjaaminen on tärkeä painopistealue vuonna 2022 hallinnolla.

Asiakaspalvelun kehittäminen on edelleen yhtenä tavoitteena, aulapalveluiden asiantuntijuutta ja osaamista kehitetään kohti yhteispalvelupistettä.

Sahanmäen vanhan kaatopaikan puhdistamisen on tarkoitus alkaa vuonna 2022. Työn koordinointi ja ohjaustyöhön osallistuu henkilöitä hallinnosta, teknisestä keskuksesta ja Hyvinkään vedestä.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman vuoden 2021 tavoite jää pysäköintivirhemaksun korottamisen osalta osittain toteutumatta. Myös yhtenä säästötavoitteena suunniteltu postimaksujen alentaminen jää tavoitteestaan. Postimaksut muodostuvat koko kaupunki organisaation postitusmäärästä. Postituksessa tulisi päästä yhä enemmän sähköiseen postitukseen.

Ohjelmassa ei ole vuodelle 2022 uusia säästötavoitteita.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärä muutoksia ei palvelualueella ole.

Hallinto ja kehittäminen	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	390 393	611 600	588 473	588 473	-3,8	588 473	588 473
Toimintakulut	-4 821 572	-4 825 558	-4 769 747	-4 737 547	-1,8	-4 769 747	-4 904 254
Toimintakate	-4 431 179	-4 213 958	-4 181 274	-4 149 074	-1,5	-4 181 274	-4 315 781

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	9,0	11,5	9,0	-2,5
Määräaikaiset	1,0	0,0	0,5	0,5
Yhteensä	10,0	11,5	9,5	-2,0

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-95	-90	-88	2,0

Tekninen keskus

Toimialan kuvaus

Tekninen keskus ylläpitää ja hallinnoi kaupungin taajamien katu-, viher- ja liikuntapaikka-alueita sekä muita kaupungin yleisiä alueita. Tekninen keskus myös toteuttaa kaupungin kunnallistekniset investoinnit. Tekniselle keskukselle kuuluu osaltaan myös viranomais- ja lupapalveluita. Tekninen keskus tuottaa myös ateria- ja puhtauspalvelut kaupungin toimialoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Yleisten alueiden ja katuvalojen alueurakat päättyivät vuoden 2021 syksyllä ja niiden osalta siirryttiin omajohtoiseen työhön, jossa oman työn lisäksi käytetään ulkopuolisia palveluita edelleen merkittävä määrä, mutta urakoitsijat toimivat kaupungin työnjohtoon suorassa ohjauksessa. Kyläkoulujen ateria- ja puhtauspalvelut palautuvat kaupungin omalla henkilökunnalla tuotettavaksi palveluksi. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä Ateria- ja puhtauspalveluille lisättiin 70.000 euron määräraha Päiväkoti Riemurinteen kunnallistamisen kustannuksiin.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Talousarvio sisältää kestävän talouden ohjelman säästöjä 475 000 euroa, joka koostuu alueurakoiden siirtymisestä omajohtoiseksi työkseen 100 000 eur, puunmyyntitulojen lisäämistä niin, että toimintakate paranee 100 000 eurolla ja henkilöstökulujen säästöjä 235 000 euroa. Lisäksi Härkävehmaan koulun sulkeutumisesta on kohdennettu ateria- ja puhtauspalveluille säästöjä 40 000 euroa.

Vuodelle 2021 kohdennettu 130 000 euron kestävän talouden ohjelman mukainen säästö paikallisliikenteestä ei toteutunut vuonna 2021, koska paikallisliikenteen uuden käyttöoikeussopimuksen alkua siirryttiin elokuulle 2021 ja uuden käyttöoikeussopimuksen kaksi ensimmäistä sopimusvuotta painottuivat maksuerissä loppuvuosi suuremmiksi. Näistä syistä kyseinen 130 000 euron säästö toteutuu vasta vuonna 2023.

Merkittävät investoinnit

Kunnallistekniikan uudisrakentamisen merkittävimpiä investointeja ovat kunnallistekniikan rakentaminen Kravunlaakso I C ja I E alueille. Hangonsillan alueella aloitetaan seuraavan korttelialueen esirakentaminen orsiveden kuivatuksella ja massanvaihtotöillä. Tehtaankulman alueella rakennetaan Värimestarinkaaren loppuosan (Tehtaankulma II) kunnallistekniikka. Metsäkaltevan alueella viimeistellään mm. Kaltevankulma, Paljoenvarsi alueet.

Henkilöstösuunnitelma

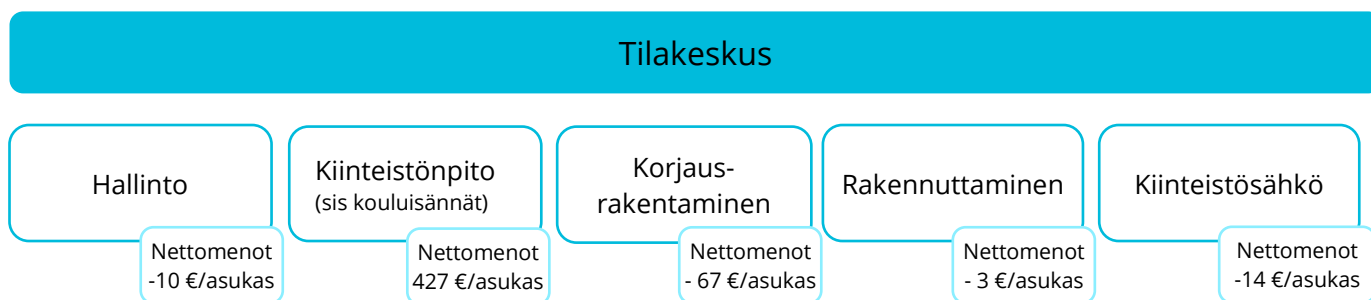
Kestävän talouden ohjelman mukaisesti henkilömäärä vähenee, mutta samanaikaisesti alueurakoiden päättymisen jälkeen tarvitaan kesäaikana lisää kausityöntekijöitä. Kyläkoulujen ateria- ja puhtauspalveluiden palautuminen kaupungin oman henkilökunnan hoidettavaksi lisää myös henkilömäärää.

Tekninen keskus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muu- tos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	17 600 477	18 524 354	16 955 130	16 955 130	-8,5	16 955 130	16 955 130
Valmistus omaan käyttöön	1 423 395	1 010 000	1 015 000	1 015 000	0,5	1 015 000	1 015 000
Toimintakulut	-29 433 182	-25 101 246	-23 634 474	-23 642 174	-5,8	-23 634 474	-24 300 966
Toimintakate	-10 409 310	-5 566 892	-5 664 344	-5 672 044	1,9	-5 664 344	-6 330 836

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	232,0	235,0	230,0	-5,0
Määräaikaiset	18,0	5,0	5,0	0,0
Yhteensä	250,0	240,0	235,0	-5,0

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-223	-119	-121	-2
Kunnossapidettävät liikennealueet, ha	283	283	283	0,0
Viheralueet, ha	120	120	120	0,0
Päiväkoti- ja koululounaat kpl/vuosi	1 073 881	1 380 961	1 401 023	20 062
Siivottavat neliöt, m ² /vuosi	126 544	128 318	124 809	-3 509,0

Tilakeskus

Toimialan kuvaus

Tilakeskuksen ydintehtävänä on vastata kaupungin rakennusomaisuudesta ja toimittaa käyttäjille terveelliset, turvalliset, taloudelliset ja tarkoitusta vastaavat tilat.

Tilakeskuksen toiminta jakautuu kolmeen pääosa-alueeseen: omistaminen sekä vuokraustoiminta, rakennuttaminen ja kunnossapito sekä kiinteistönpito. Toiminta pyritään toteuttamaan pääsääntöisesti omana työnä. Isot rakennushankkeet toteuttaa useimmiten ulkopuolinen rakennusliike. Pienemmät hankkeet ja kunnossapito toteutetaan omalla henkilöstöllä mahdollisuuksien mukaan. Kiinteistönpidossa oma henkilöstö hoitaa ydintehtävät ja erityisesti erikoisosaamista vaativia tehtäviä ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Suurin tilojen käyttäjä on perusopetus ja päivähoito. Kaupungin ulkopuolisista käyttäjistä suurin on Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Muita merkittäviä käyttäjiä ovat mm. lukio sekä liikuntapalvelut.

Tilakeskusta johtaa kiinteistöjohtaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Toiminnassa 2022 on eräänlainen välivuosi. Uudisinvestointien taso on maltillinen ja kestävän talouden ohjelman toimenpiteet on pitkälti suoritettu. Tilakeskuksen painopiste siirtyy investoinneissa uusien hankkeiden valmisteluun (merkittävimmät Aseman koulun hanke ja Sveitsin uimalan peruskorjaus) sekä organisaation ja toiminnan vaikiinnuttamiseen ja vahvistamiseen. Vuonna 2020 toteutettu organisaatiomuutos ja sen myötä siirtyminen uuteen toimintamalliin saatetaan loppuun. Samalla lähdetään rakentamaan organisaatiota, joka pystyy vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin 2020-luvulla.

Rakennetun ympäristön digitalisaatio ja vaatimus vastuullisuudesta etenee nopeasti. Uudisrakennukset mm. Kipinä ovat talotekniikan ja toiminnallisuuden osalta merkittävästi haasteellisemmin ylläpidettäviä rakennuksia (esim. aurinkovoimalat ja automaatio) kuin vanha kiinteistökanta. Haasteeseen vastataan kehittämällä henkilöstön osaa-

mista rekrytoimalla ja kouluttamalla. Samaan aikaan vahvistetaan tilakeskuksen verkostoja ja varmistetaan, että kaupungilla on kaikissa tilanteissa käytössä osaavaa resursssia eri tehtävien hoitoon.

Toimintaympäristössä korostuu myös rekrytointihaasteet. Kiinteistö- ja rakennussektorilla osaavasta henkilöstöstä on pulaa. Kaupungin kilpailukyky työnantajana korostuu uusissa rekrytoinneissa sekä olemassa olevan henkilöstön sitouttamisessa.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä Tilakeskuksen ulkoisia vuokratustannuksia vähennettiin 70 000 eurolla liittyen nuorisotoimen tilamuutoksiin. Tilamuutoksilla tarkoitetaan Willan ja Valtakadun tiloista luopumista.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Talousarvioesitys pitää sisällään kestävän talouden ohjelman mukaiset vähennykset.

Tilakeskuksen henkilöstömäärä on vähentynyt huomattavasti kestävän talouden ohjelman myötä. Vähennykset näkyvät palveluntuotannossa erityisesti kouluisäntäpalveluissa vähentyneenä läsnäolona sekä pidemmissä vastaajissa.

Tilakeskuksen toiminnan ja kaupungin taloudellisten riskien kannalta suurin vaikutus on kiinteistöhallinnan ja vuokraustoiminnan henkilöstön väheneminen. Kaupunki hallinnoi merkittävää kiinteistökantaa. Kiinteistöhallinnan osalta erityisesti vuokrasopimuksiin liittyvät sopimusriskit sekä kiinteistökehittämiseen liittyvät taloudelliset riskit korostuvat henkilöstötilanteesta johtuen. Riskiä ei voida toiminnan luonteesta johtuen hallita ostopalveluilla.

Rakennushankkeiden ja kunnossapidon osalta kestävän talouden ohjelman vaikutukset pystytään paremmin hallinnoimaan käyttämällä kohdennetusti ostopalveluita paikkaamaan puuttuvaa henkilöstöä. Investointitasojen noustessa on syytä vakavasti miettiä oman henkilöstön lisäämistä, koska isojen investointihankkeiden hallinnointi ulkopuolisella henkilöstöllä tarkoittaa kohonnutta operatiivista riskiä sekä taloudellisesti kalliita ratkaisuja.

Merkittävät investoinnit

Tilakeskuksen merkittävin valmistelussa oleva rakennushanke on Aseman koulun investointihanke. Terveydensuojeluviranomainen on 11.11.2020 päivityksessä terveydellisten olosuhteiden tarkastuksessa edellyttänyt, että kaupunki ryhtyy sellaisiin toimiin, joilla voidaan Aseman koulun olosuhteet saattaa sellaisiksi, ettei niistä aiheudu tilojen käyttäjille terveyshaittaa. Tilakeskuksen tekemän selvityksen mukaan se voidaan toteuttaa joko laajalla peruskorjauksella tai uudisrakentamisella. Tästä syystä talousarvioon on esitetty hankkeen valmistelun ja suunnittelun käynnistäminen vuonna 2022 ja rakennushankkeen toteuttaminen vuosina 2023–2024. Kaupungin tulee asiasta päättäessä huomioida ja ymmärtää, että terveydensuojelulain edellytysten täyttämättä jättämisellä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen sekä kaupungin talouteen.

Muita ensi vuonna toteutettavia investointeja ovat Tapainlinnan koulun laajennuksen loppuunsaattaminen, Vehkojan koulun peruskorjauksen jatkaminen, Sveitsin hiihtokeskuksen laajennus, Pihkalan stadionin ajantasaistaminen,

Pohjoispuiston väistömoduulikoulu sekä liityntäpysäköinti-investoinnin valmistelu.

Sveitsin uimalan nykytilaselvitys laaditaan vuoden 2021 aikana. Nykytilaselvityksen perusteella esitetään vuonna 2022 tarkennettu investointisuunnitelma tulevaa peruskorjausta varten.

Lisäksi vuoden aikana toteutetaan suunnitelmallisia peruskorjaus- ja energia-investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Tilakeskuksessa vuoden 2022 aikana tapahtuu todennäköisesti useampia eläköitymisiä. Siltä osin kuin toimet eivät sisälly kestävä talouden ohjelmaan, täytetään tehtävät huomioiden toiminnan painopistealueet. Erityisesti painotetaan kyvykkyyttä uusien teknologioiden ja työkalujen käytössä sekä talotekniikkajärjestelmien osaamista. Toinen painopistealue on oman toiminnan ja henkilöstön ohjaamisen sekä urakoiden tilaamisen osaamisen kehittämisessä. Vuoden aikana on tarkoitus rekrytoida eläköitymisistä riippuen yksi tai useampi työnjohtaja tai rakennusmestari.

Tilakeskus	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	35 227 053	35 413 829	37 512 130	37 512 130	5,9	37 887 252	38 266 124
Valmistus omaan käyttöön	493 138	655 000	585 000	585 000	-10,7	590 850	596 759
Toimintakulut	-19 539 636	-21 488 553	-22 519 804	-22 421 704	4,3	-22 745 002	-23 386 411
Toimintakate	16 180 555	14 580 276	15 577 327	15 675 426	7,5	15 733 100	15 476 472
Poistot	-8 149 330	-7 600 000	-8 200 000	-8 200 000			
Tilikauden tulos	8 031 225	6 980 276	7 377 327	7 475 426			

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	47,00	44,00	48,00	4,00
Määräaikaiset	6,00	0,50	2,00	1,50
Yhteensä	53,00	44,50	50,00	5,50

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	347	312	334	22
Ylläpidettävät neliöt	238 243	239 715	224 083	-15 632
Toimintamenot per huoneala, €/hum ²	79,62	84,92	98,02	13,10

Ylläpidettävät neliöt vuonna 2022

Huoneala, hum²

224 083

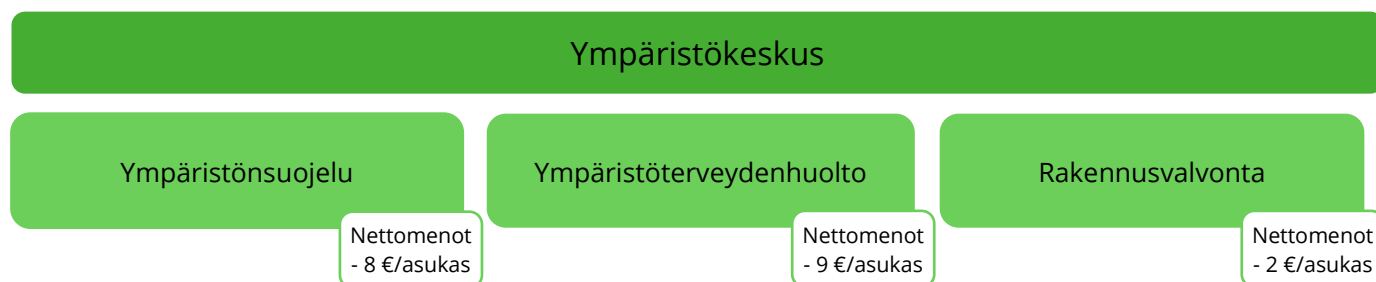
Toimintamenot per huoneala, €/hum²

98,02

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Toimialan kuvaus

Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen-, ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Ympäristölautakunta, hallinnon tehtävänä on palvelualueen lautakunta-, hallintopalvelujen tuottaminen sekä ympäristökeskuksen toiminnan johtaminen, kehittäminen, valvonta ja ohjaus kaupungin ja toimialan yhteisten periaatteiden, tulos- ja palvelutavoitteiden mukaisesti.

Ympäristöpalvelu huolehtii ympäristön- ja luonnonsuojelusta sekä niihin liittyvästä tiedotuksesta ja valistuksesta, ympäristön tilan seurannasta, ympäristönsuojeluhankkeiden toteuttamisesta sekä lupa- ja valvontaviranomaispalveluista tavoitteena turvata terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäisevä ympäristönsuojelutyö. Kestävän kehityksen toimintaa ja kaupunkiorganisaation ympäristönhallintaa koordinoidaan ympäristöpalvelusta.

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioiden valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla valvoa rakentamista ja rakennettua ympäristöä sekä kaavoituksen toteutumista. Rakennusvalvonta antaa rakentamisen neuvontaa ja ohjausta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat ja suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset. Rakennusvalvonnalle kuuluvat myös asumiseen liittyvät viranomaistehtävät, kuten asukasvalintojen valvonta sekä korkotukilainat.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuminen vuonna 2023 asettaa rakennusvalvonnalle ja sen toiminnalle merkittäviä uusia vaatimuksia. Pykälälouhonnosten perusteella rakennusvalvonnat jaetaan tavanomaisen ja vaativan tasoihin rakennusvalvontoihin. Ainoastaan vaativan tasoinen rakennusvalvonta saa itsenäisesti käsitellä pientaloja suuremmat hakemukset, mutta sillä tulee olla riittävän laaja asiantuntemus rakentamisen eri osa-alueilta. Lisävaatimuksia rakennusvalvonnan asiantuntemukselle asettavat myös rakentamisen hiilijalanjälkilaskenta ja lupakäsittelyn muuttuminen tietomallipohjaiseksi.

Rakennuslupa- ja valvontaprosesseja kehitetään jo ennen uuden lain voimaantuloa tietomallipohjaiseksi. Samalla rakennusvalvonnan digitaalista asiointialustaa kehitetään tukemaan entistä paremmin seudullista ja valtakunnallista yhteistyötä. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä muiden kuntien, erityisesti Järvenpään, Vantaan ja Oulun rakennusvalvonnan sekä ympäristöministeriön ja ohjelmistotoimitajien kanssa. Työn tuloksena rakennusvalvontaprosessit ovat entistä sujuvampia ja valtakunnallisesti yhtenäisempiä. Lisäksi eri kunnissa olevaa asiantuntemusta voidaan tarvittaessa hyödyntää helposti paikallisiin tarpeisiin.

Uusien toimintamallien kehittäminen ja niihin siirtyminen edellyttää tarvittavan asiantuntemuksen hankkimista rakennusvalvontaan sekä nykyisen henkilöstön kouluttamista uuden lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Ympäristöpalvelun resurssien kohdentamista jatketaan vuosina 2020–2021 tehdyn arvioinnin ja kehittämissuunnitelman pohjalta.

Palveluyksiköiden tuottamia palveluita joudutaan talousarviovuonna priorisoimaan tapauskohtaiseen harkintaan pohjautuen. Tämä johtuu mm. syystä, että määrärahoja joudutaan ohjaamaan Ympäristökeskuksen sisällä muista yksiköistä Rakennusvalvontaan, jotta rakentamisen viranomaishuolteiden kasvaneeseen kysyntään saadaan vastattua laadukkaammin.

Kestävän talouden ohjelman vaikutukset toimintaan, talouteen ja henkilöstöön

Kestävän talouden ohjelman mukaiset toimet toteutettiin vuonna 2020. Toimet huomioitiin kokonaisuudessaan jo vuoden 2021 talousarviota laadittaessa.

Henkilöstösuunnitelma

Rakennusvalvontaan on ohjattu lisäresurssia, erityisesti rakennustyönaikaisen valvontatyöhön, rekrytoimalla määräaikainen rakennustarkastaja vuoden 2022 loppuun saakka. Rekrytoinnilla vastataan rakentamisessa tapahtuneen vilkastumisen tuomaan palvelutarpeen kysynnän kasvuun.

Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin jatkamiseen varaudutaan määräaikaisen henkilön palkkakuuluihin.

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	LTK2022	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	871 435	894 805	958 730	958 730	7,1	958 730	958 730
Myyntituotot	61 072	102 405	117 730	117 730	15,0	117 730	117 730
Maksutuotot	761 388	787 400	836 000	836 000	6,2	836 000	836 000
Tuet ja avustukset	822	0	0	0		0	0
Muut toimintatuotot	48 153	5 000	5 000	5 000	0,0	5 000	5 000
Toimintakulut	-1 804 862	-1 791 743	-1 882 570	-1 860 770	3,9	-1 910 934	-1 962 646
Henkilöstökulut	-1 381 738	-1 362 968	-1 404 178	-1 404 178	3,0	-1 446 303	-1 489 692
Palkat ja palkkiot	-1 102 150	-1 088 660	-1 133 820	-1 119 020	2,8	-1 152 591	-1 187 168
Henkilösivukulut	-279 588	-274 308	-285 158	-285 158	4,0	-293 713	-302 524
Eläkekulut	-234 297	-232 782	-241 137	-241 137	3,6	-248 371	-255 822
Muut henk.sivukulut	-45 291	-41 526	-44 021	-44 021	6,0	-45 342	-46 702
Palvelujen ostot	-303 287	-280 159	-308 891	-287 091	2,5	-295 130	-303 452
Aineet, tarvikkeet ja tarvat	-12 072	-13 900	-11 000	-11 000	-20,9	-11 000	-11 000
Avustukset	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000	0,0	-1 000	-1 000
Muut toimintakulut	-105 765	-133 716	-157 501	-157 501	17,8	-157 501	-157 501
Toimintakate	-933 427	-896 938	-923 840	-902 040	0,6	-952 204	-1 003 916

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos
Vakinaiset	20,0	21,5	21,5	0,0
Määräaikaiset	4,0	1,5	2,0	0,5
Yhteensä	24,0	23,0	23,5	0,5

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos
Ympäristökeskus				
Nettomenot euroa/asukas	-20	-19	-19	0
Rakennusvalvonta				
Lupapäätökset	328	350	350	0
Vast.työnjohtajan päätökset	458	450	450	0
Lupapäätösten käsittelyaika vireillettö- lost, 2 kk:n tavoiteajassa, %	73	100	100	0
Ympäristöpalvelu				0
valvontatoimenpiteet, kpl	308	320	320	0
Lupapäätösten käsittelyaika vireillettö- lost, 4 kk:n tavoiteajassa, %	83	100	100	0
Ympäristöterveydenhuolto				0
Valvontatarkastukset	556	600	600	0
Eläinpotilaat	2 047	1 500	1 500	0
Ilmoitusten ja hakemusten käsittely 2 viikon tavoiteajassa, %	93	95	95	0

h

**Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto**

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta. Organisointimuotona voi olla nettoyksikkö, muu taseyksikkö tai liikelaitos.

Seuraavassa on esitetty tilakeskuksen ja ateria- ja puhtauspalvelun tehtäväalueet erillisinä. Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin. Liikelaitokseksi toimivan Hyvinkään Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kaupungin talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti omasta talousarviostaan.

Tilakeskus	TP 2020	TA 2021	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	35 227 054	35 413 829	37 512 130
Myyntituotot	1 425 980	1 157 000	1 216 000
Tuet ja avustukset	1 789		
Muut toimintatuotot	33 799 285	34 256 829	36 296 130
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	493 138	655 000	585 000
TOIMINTAKULUT	-19 539 636	-21 488 553	-22 421 704
Henkilöstökulut	-2 731 131	-2 706 396	-2 709 917
Palvelujen ostot	-3 077 599	-3 565 312	-5 065 056
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 541 732	-4 382 900	-4 581 000
Muut toimintakulut	-10 189 174	-10 833 945	-10 065 731
TOIMINTAKATE	16 180 556	14 580 276	15 675 427
VUOSIKATE	16 180 556	14 580 276	15 675 427
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 149 330	-7 600 000	-8 200 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 394 983	-7 600 000	-8 200 000
Arvonalentumiset	-754 347		
TILIKAUDEN TULOS	8 031 226	6 980 276	7 475 427

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	9 090 690	9 232 028	8 540 517
Myyntituotot	9 082 611	9 232 028	8 540 517
Tuet ja avustukset	8 079		
TOIMINTAKULUT	-9 070 739	-9 311 962	-8 534 148
Henkilöstökulut	-4 518 948	-4 950 235	-4 979 319
Palvelujen ostot	-2 730 057	-2 573 828	-1 641 088
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 172 479	-1 077 149	-1 143 354
Muut toimintakulut	-649 255	-710 750	-770 387
TOIMINTAKATE	19 951	-79 934	6 369

Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto

Toimielimittäin tuotot-kulut-kate	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022
Kaupunginvaltuusto					
Toimintatuotot	67				
Toimintakulut	-137 287	-149 652	-149 652	-235 659	-234 459
Toimintakate	-137 220	-149 652	-149 652	-235 659	-234 459
Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot	2 555	2 500	2 500	8 012	8 012
Toimintakulut	-145 625	-165 259	-165 259	-171 352	-165 434
Toimintakate	-143 071	-162 759	-162 759	-163 340	-157 422
Keskusvaalilautakunta					
Toimintatuotot	84				
Toimintakulut	-805	-112 629	-112 629	-113 755	-113 755
Toimintakate	-721	-112 629	-112 629	-113 755	-113 755
Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	2 821 484	3 500 000	3 500 000	3 500 000	6 500 000
Toimintakulut	-174 568 923	-166 063 772	-178 713 772	-181 185 619	-179 642 219
Toimintakate	-171 747 439	-162 563 772	-175 213 772	-177 685 619	-173 142 219
Konsernipalvelut ja -hallinto					
Toimintatuotot	3 237 845	2 905 900	2 905 900	3 050 579	3 074 079
Toimintakulut	-13 364 764	-15 904 735	-15 976 611	-16 068 917	-17 073 841
Toimintakate	-10 126 919	-12 998 835	-13 070 711	-13 018 338	-13 999 762
Opetuslautakunta					
Toimintatuotot	6 792 597	6 509 145	6 509 145	5 703 409	5 703 409
Toimintakulut	-82 112 006	-84 904 069	-85 465 069	-86 549 057	-85 767 465
Toimintakate	-75 319 409	-78 394 924	-78 955 924	-80 845 648	-80 064 056
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta					
Toimintatuotot	999 198	1 989 000	1 311 000	2 069 500	2 069 500
Toimintakulut	-12 058 171	-13 454 444	-12 953 444	-14 241 447	-14 126 447
Toimintakate	-11 058 973	-11 465 444	-11 642 444	-12 171 947	-12 056 947
Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	53 217 922	54 549 782	55 166 782	55 055 733	55 055 733
Valm. omaan käyttöön	1 916 533	1 665 000	1 665 000	1 600 000	1 600 000
Toimintakulut	-53 794 390	-51 415 357	-51 952 481	-50 924 024	-50 801 424
Toimintakate	1 340 065	4 799 425	4 879 301	5 731 709	5 854 309
Ympäristölautakunta					
Toimintatuotot	871 435	894 805	894 805	958 730	958 730
Toimintakulut	-1 804 861	-1 791 743	-1 791 743	-1 882 570	-1 860 770
Toimintakate	-933 427	-896 938	-896 938	-923 840	-902 040
Hyvinkään kaupunki ilman liikelaitosta					
Toimintatuotot	67 943 186	70 351 132	70 290 132	70 345 963	73 369 463
Valm. omaan käyttöön	1 916 533	1 665 000	1 665 000	1 600 000	1 600 000
Toimintakulut	-337 986 705	-333 961 661	-347 280 661	-351 372 400	-349 785 814
Toimintakate	-268 126 985	-261 945 529	-275 325 529	-279 426 436	-274 816 350

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Yhteenveto	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
Päätöksenteko			
Kaupunginvaltuusto	N	234	
Tarkastuslautakunta	N	157	
Keskusvaalilautakunta	N	114	
Kaupunginhallitus	N	5 867	
Kaupungin johto	N	470	
Sosiaali- ja terveystalvet	N	173 305	
Omaisuu den tuotot	N		6 500
Konsernipalvelut ja hallinto			
Elinvoima	N	5 128	
Henkilöstö	N	2 579	
Talous	N	5 230	
Demokratia ja johdon tuki	N	1 063	
Sivistystoimi			
Hallinto ja kehittäminen	N	574	
Perusopetus	N	43 505	
Yleissivistävä koulutus	N	9 628	
Varhaiskasvatuspalvelut	N	26 357	
Kulttuuri- ja hyvinvointi	N	12 057	
Tekniikka ja ympäristö			
Tekn.hallinto ja kehittäminen	N	4 149	
Tekninen keskus	N	5 672	
Tilakeskus	N		15 675
Ympäristökeskus	N	902	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		227 100
Valtionosuudet	B		68 010
Korkotulot	B		40
Muut rahoitustulot	B		1 860
Korkomenot	B	2 230	
Muut rahoitusmenot	B	90	
Satunnaiset erät	B		
Investointiosa			
Maa- ja vesialueet	B	1 500	8 500
Rakennukset	B	7 680	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	8 870	
Koneet ja kalusto	B	1 160	
Aineettomat hyödykkeet	B	790	
Sijoitukset	B	100	
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			16 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		12 610	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen		11 664	
Talousarvion loppusumma		343 686	343 686
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomäärä/-tuloarvio			

Hyvinkään vesi
kunnallinen liikelaitos

Hyvinkään Vesi

Kunnallinen liikelaitos

Toimialan kuvaus

Hyvinkään Vesi on Hyvinkään kaupungin liikelaitos, jonka tehtävänä on tuottaa vesihuoltopalveluita laadukkaasti ja tehokkaasti ympäristö huomioiden. Jätevedet puhdistetaan Kaltevan jätevedenpuhdistamolla siten, että lupaehdot täyttyvät. Vesijohtoverkoston kunnostaminen ja uuden verkoston rakentaminen sekä pumppaamoiden kunnossapito tehdään kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti

tavoitteena vedenjakelun katkottomuus. Talousvesi tuotetaan Hyvinkäänkylän ja Sveitsin pohjavedenottoilta ja Hikiän tekopohjavesilaitokselta. Tavoitteena vedentuotannossa on riittävästä hyvälaatuisista raakavesistä huolehtiminen sekä terveellinen ja turvallinen talousvesi.

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Liikevaihto	10 184 589	10 061 827	10 369 321	3,1	10 598 080	10 598 080
Valmistus omaan käyttöön	271 267	198 500	211 500	0,0	211 500	211 500
Liiketoiminnan muut tuotot	8 895	1 050	7 510		7 510	7 510
Materiaalit ja palvelut	-2 619 844	-2 820 448	-3 081 611	9,3	-3 081 611	-3 081 611
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 334 545	-1 460 148	-1 436 147	-1,6	-1 436 147	-1 436 147
Palvelujen ostot	-1 285 299	-1 360 300	-1 645 464	21,0	-1 645 464	-1 645 464
Henkilöstökulut	-1 760 574	-2 012 554	-2 109 948	4,8	-2 109 948	-2 109 948
Palkat ja palkkiot	-1 370 893	-1 564 680	-1 656 850	5,9	-1 656 850	-1 656 850
Henkilösivukulut	-389 681	-447 874	-453 098	1,2	-453 098	-453 098
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300 888	-4 303 728	-4 362 936	1,4	-4 530 586	-4 530 586
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 235 264	-4 297 728	-4 362 936	1,5	-4 530 586	-4 530 586
Arvonalentumiset, kertal.poistot	-65 624	-6 000	0		0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-376 389	-484 955	-462 595	-4,6	-462 595	-462 595
Liikelylijäämä	1 407 056	639 692	571 241	-10,7	632 350	632 350
Rahoitustuotot ja -kulut	-642 350	-642 350	-642 350	0,0	-642 350	-642 350
Korkotuotot	0					
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0,0	0	0
Korkokulut	0	0	0			
Korvaus peruspääomasta	-642 350	-642 350	-642 350	0,0	-642 350	-642 350
Muut rahoituskulut	0	0	0			
Ylijäämä ennen varauksia	764 706	-2 658	-71 109	2 575,3	-10 000	-10 000

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Hyvinkään Veden toiminnassa keskeinen tavoite on turvata hyvälaatuisen talousveden riittävä ja katkoton saanti sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen ympäristönäkökohdat huomioiden ja puhdistustavoitteet saavuttaen. Henkilöstön osalta jatketaan kehitystä, jossa avaintehtäviin löytyisi aina varahenkilö tarpeen tullen. Hintatason nousu ja tarvikkeiden ja laitteiden yms. saatavuus on osoittautunut haastavaksi ja sillä on merkittävä vaikutus hintatasoon. Urakointikustannusten nousu asettaa oman epävarmuustekijänsä saneerausten kuluihin.

Asiakaspalvelujärjestelmän hankintaa selvitetään vuoden aikana. Etäluettavien mittareiden käyttöönottoa valmistellaan yhteistyössä Hyvinkään Lämpövoiman kanssa. WiseMaster kunnossapito-, tiedonkeruu- ja kunnossapitojärjestelmän käyttöä kehitetään ja laajennetaan edelleen.

Pohjavesialueen rakenneselvityksen täsmentäminen varautumisen ja ennakkoseurannan tarpeisiin tehdään yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Toimitilojen suhteen Veden toimipisteen pihamaalla säilytettävät tarvikkeet pyritään saamaan suojaan. Tämän osalta selvitetään vaihtoehtoja.

Merkittävät investoinnit

Hyvinkään Veden investoinneista merkittävin osa kuluu aiempaan tapaan verkoston korvausinvestointeihin. Korvausinvestointikohteiden suunnittelussa on tehty yhteistyötä Teknisen keskuksen kanssa ja kohteiden priorisoinnissa on otettu vahvasti huomioon tutkimusten perusteella tehty kohdennettu saneeraussuunnitelma seuraaville vuosille. Verkostosaneerauksista osa on suunniteltu tehtäväksi

omana työnä ilman kaupungin taloudellista osallistumista hankkeeseen. Korvausinvestointien määrä vuodelle 2022 on merkittävästi aiempaa suurempi, jotta teknisen käyttöön lopun saavuttaneen verkoston korjausvelka saadaan pienemmäksi. Merkittävimmät saneerauskohteet vuonna 2022 ovat Sähkökadun loppuosan vesihuoltosaneeraus, Haukankuja ja Parikkaankadun alue.

Uudisrakentamisessa painopiste on kaupungin tarve saada vastauksi kohonneeseen tonttikysyntään. Uudisrakentaminen painottuu Kravunlaaksoon ja Hangonsiltaan sekä Teh-taankulma II:een.

Kaltevan jätevedenpuhdistamon huonokuntoisten betonialtaiden saneerausta on suunniteltu vuodesta 2019 lähtien. Suunnitelmia on täydennetty saneerauksen aikaisten riskien arvioinnilla ja riskinhallintasuunnitelmalla vuonna 2020. Suunnitelma sisältää myös jälkikäsitteilyn eli ns. tertiäärivaiheen lisäämisen prosessiin. Tämä mahdollistaa saneerauksen aikaisten riskien paremman hallinnan, tulevaisuuden saostuskemikaalin saatavuusongelman hallinnan sekä mahdollisten tulevien tiukempien lupaehtojen (hygienisointi ja esim. lääke- yms. aineiden poisto) saavuttamisen. Kaltevan saneeraus etenee tertiäärivaiheen prosessisuunnittelun jälkeen urakkakyselyn jälkeen rakentamisvaiheeseen.

Henkilöstösuunnitelma

Hyvinkään Veden henkilöstön kokonaismäärään ei suunnitella vuodelle 2022 muutoksia. Mahdollisten eläköitymistien kodalla tehdään uusien henkilöiden rekrytointi. Rekrytointiteja on tarkoitus kohdentaa vastaamaan tulevaisuuden uusia haasteita, mm. digitalisaation hyödyntämiseen.

Henkilöstömäärä	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Vakinaiset	32,0	30,0	31,0	1,0	31,0	31,0
Määräaikaiset	3,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0
Yhteensä	35,0	35,0	36,0	1,0	36,0	36,0

Investoinnit, netto	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Verkoston rakentaminen						
Korvausinvestoinnit	-2 820 000	-4 840 000	-5 000 000	-3 500 000	-3 000 000	-3 000 000
Uudisrakentaminen	-720 000	-1 190 000	-450 000	-600 000	-500 000	-500 000
Laitosinvestoinnit						
Vesilaitos	-225 000	-340 000	-500 000	-400 000	-500 000	-500 000
Puhdistamot	-335 000	-2 200 000	-2 200 000	-600 000	-700 000	-700 000
Yhteensä	-4 100 000	-8 570 000	-8 150 000	-5 100 000	-4 700 000	-4 700 000

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos%	TS2023	TS2024
Nettomenot/asukas	122,6	105,8	105,2			
Peruspääoma						
Korollinen	11 075 000	11 075 000	11 075 000	0,0	11 075 000	11 075 000
Koroton	16 534 830	16 534 830	16 534 830	0,0	16 534 830	16 534 830
Laskutettu vesi, m ³	2 392 305	2 453 333	2 440 390	-0,5	2 452 591	2 464 855
Laskutettu jätevesi, m ³	2 403 370	2 402 853	2 427 403	1,0	2 439 540	2 451 737
Vesimaksu, €/m ³	1,45	1,45	1,45	0,0	1,45	1,45
Jätevesimaksu, €/m ³	2,32	2,32	2,32	0,0	2,32	2,32

h

Tuloslaskelmaosa
Tuloslaskelma
Verotulot
Valtionosuudet

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on koko kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Kaupungin tuloslaskelmaan on yhdistelty kohde-rahoitteisten ja budjettirahoitteisten tehtävien erät, Ateria- ja puhtauspalvelut- sekä Tilakeskus. Koko kaupungista on lisäksi laadittu erillinen tuloslaskelma, johon on yhdistelty edellä mainittujen lisäksi Hyvinkään Vesi -liikelaitos. Yhdistelystä koko kaupungin tuloslaskelmasta esitetään myös ulkoinen tuloslaskelma, jossa on vähennetty kaupungin sisäiset ja kaupungin ja liikelaitoksen väliset tapahtumat.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä. Tuloslaskelman toimintakate kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Lisäksi verorahoituksella rahoitetaan rahoitusmenoja. Vuosikatteesta käy ilmi paljonko tulo-rahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos saadaan vähentämällä vuosikatteesta poistot. Tämän jälkeen esitetään varausten muutos. Näiden jälkeen tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Taloussuunnitelman 2022 tuloslaskelma

Vuosi 2022 on suunniteltu 3,5 milj. euroa ylijäämäiseksi. Vuoden 2021 alijäämäksi on budjetoitu muutetussa taloussuunnitelmassa 2,2 milj. euroa ja elokuun lopun tilanteessa laadittu tilinpäätösennusteen mukaan alijäämän arvioitiin nousevan jopa 4,5 milj. euroon. Tilinpäätösennusteen laadintahetken jälkeen valtio on tehnyt päätöksen koronakustannusten korvaamisesta täysimääräisesti ja tältä osin ennuste tulee muuttumaan positiivisemmaksi.

Taloussuunnitelman 2022 toiminnan nettomenojen arvioidaan kasvavan 7,5 milj. euroa (2,5 %) tilinpäätöksestä 2020. Ulkoisten toimintamenojen arvioidaan kasvavan 9,6 milj. euroa, investointien oman työn osuuden arvioidaan vähenevän 0,4 milj. euroa ja toimintatulojen kasvavan 2,5 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden. Toimintatulojen kasvu sisältää oletuksen 3,0 milj. euron kertaluonteisesta

suuresta tonttimyynnistä. Toimintatuloja puolestaan laskee mm. varhaiskasvatuslain muutoksesta aiheutuva asiakasmaksujen väheneminen.

Taloussuunnitelman laadintaohjeiden mukaan palvelualueet ovat varanneet henkilöstömenoihin yhden prosentin palkankorotusvarauksen ja tämän lisäksi kaupunginhallituksen määrärahat sisältävät 0,5 milj. euron varauksen palkankorotuksia varten. Taloussuunnitelman laadintahetkellä ei ole vielä tietoa tulevasta vuoden 2022 palkkaratkaisusta.

Taloussuunnitelma pitää sisällään Kestävän talouden ohjelman mukaisia taloutta tasapainottavia uusia toimenpiteitä 2,7 milj. euron edestä ja vuosilta 2020-2021 tulevia toimenpiteitä 8,9 milj. eurolla. Yhteensä vuoden 2021 taloussuunnitelma sisältää 11,6 milj. eurolla taloutta tasapainottavia Kestävän talouden ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Ilman ohjelmaa taloussuunnitelma päättyisi 8,1 milj. euroa alijäämäiseksi.

Taloussuunnitelman merkittävimmät riskit liittyvät verorahoitusarvioon ja arvioon sosiaali- ja terveysmenoista.

Taloussuunnitelman 2023-2024 tuloslaskelma

Taloussuunnitelman vuosien 2023-2024 toimintameno- ja tulot poikkeavat huomattavasti vuoden 2022 taloussuunnitelman 1.1.2023 sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoiminta ja oppilashuollon koulukuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle. Tämän uudistuksen myötä kaupungin rahoituksesta poistuu verotuloja ja valtionosuuksia. Suunnitelman vuosien verorahoitus on karkea arvio perustuen tällä hetkellä käytettävissä olevaan koko maan tasoiseen tietoon.

Lopullinen kunnallisveroon tehtävän leikkauksen suuruus koko maan tasolla ratkeaa vuoden 2022 taloussuunnitelmatietojen perusteella. Uudistuksen jälkeen jäljelle jäävän kunnan valtionosuuksista saadaan alustavat laskelmat vuoden 2021 tilinpäätöstietojen sekä vuoden 2022 taloussuunnitelmatietojen perusteella. Valtionosuuksien lopullinen laskelma tullaan tekemään vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Nyt käytössä olevat koko maan tason laskentamallit perustuvat taloussuunnitelman 2021 tietoihin, joiden pohjalta on pyritty arvioimaan vuosien 2023-2024 rahoitusta.

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

3,5 milj. €
TA 2022

VERORAHOITUS

+ 10,9 milj. €
TA 2022/TP 2020

TOIMINTAKATE

+ 2,5 %
TA 2022/TP 2020

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	74 863	67 943	70 351	70 290	70 346	73 369	72 259	73 742
Myyntitulot	28 837	20 199	20 478	20 478	20 216	20 240	20 705	21 202
Maksutulot	6 145	4 197	5 404	4 684	4 996	4 996	4 996	4 996
Tuet ja avustukset	1 931	2 599	1 979	2 021	1 464	1 464	1 464	1 464
Myyntivoivot	3 112	2 664	3 500	3 500	3 500	6 500	4 000	4 000
Muut toimintatulot	34 838	38 283	38 991	39 608	40 170	40 170	41 094	42 080
Valm. omaan käyttöön	2 420	1 917	1 665	1 665	1 600	1 600	1 642	1 686
Toimintamenot	-334 181	-337 987	-333 962	-347 281	-351 372	-349 786	-175 628	-179 725
Henkilöstökulut	-77 428	-74 878	-77 412	-77 732	-78 758	-79 244	-77 495	-79 355
Palvelujen ostot	-208 205	-207 004	-203 387	-216 347	-219 193	-217 120	-43 483	-44 153
Aineet, tarv. ja tavarat	-9 114	-8 420	-9 144	-9 334	-9 529	-9 599	-9 819	-10 311
Avustukset	-9 030	-9 374	-9 329	-9 379	-8 349	-8 349	-8 541	-8 746
Vuokrat	-29 640	-32 636	-34 217	-34 016	-35 148	-35 078	-35 885	-36 746
Muut toimintamenot	-764	-5 675	-473	-473	-395	-395	-404	-414
Toimintakate	-256 898	-268 127	-261 946	-275 326	-279 426	-274 816	-101 728	-104 297
Verotulot	199 029	210 987	214 800	225 500	223 600	227 100	117 190	111 000
Valtionosuudet	52 983	73 266	63 729	63 729	68 010	68 010	12 747	13 120
Muutosrajoitin							-990	-990
Siirtymätasaus							-1 079	-582
Rahoitustulot ja -menot	-185	-30	-520	-520	-420	-420	-929	-1 199
Korkotulot	62	58	40	40	40	40	40	40
Muut rahoitustulot	8 384	1 784	1 760	1 760	1 860	1 860	1 451	1 451
Korkomenot	-1 820	-1 831	-2 230	-2 230	-2 230	-2 230	-2 330	-2 600
Muut rahoitusmenot	-6 811	-41	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	-5 070	16 096	16 064	13 384	11 764	19 874	25 211	17 052
Poistot ja arvonalentumiset	-14 913	-16 144	-15 600	-15 600	-16 637	-16 637	-16 569	-15 669
Tilikauden tulos	-19 983	-48	463	-2 217	-4 873	3 237	8 641	1 382
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)		-10 952			366	366	366	366
Vapaaeht.var.lis./ väh.(+)		11 000						
Rahastojen lis. (-) / väh. (+)								
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 983		463	-2 217	-4 507	3 603	9 007	1 748

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toim.tulot / toim.menot, %	23,1	20,7	21,6	20,7	20,5	21,4	42,1	42,0
Vuosikate / poistot, %	-34,0	99,7	103,0	85,8	70,7	119,5	152,2	108,8
Vuosikate, €/asukas	-109	346	345	286	251	424	536	362
Kertynyt yli-/alijäämä	-10 712	-10 712	-10 248	-12 928	-17 435	-9 325	-318	1 430
Asukasmäärä 31.12.	46 455	46 576	46 524	46 734	46 885	46 885	47 018	47 141

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	84 885	78 137	80 414	80 353	80 723	83 746	82 864	84 348
Myyntitulot	38 850	30 384	30 540	30 540	30 585	30 609	31 311	31 808
Maksutulot	6 147	4 197	5 404	4 684	4 998	4 998	4 996	4 996
Tuet ja avustukset	1 938	2 608	1 980	2 022	1 470	1 470	1 464	1 464
Myyntivoitot	3 112	2 664	3 500	3 500	3 500	6 500	4 000	4 000
Muut toimintatulot	34 838	38 283	38 991	39 608	40 170	40 170	41 094	42 080
Valm. omaan käyttöön	2 640	2 188	1 864	1 864	1 812	1 812	1 853	1 898
Toimintamenot	-338 901	-342 744	-339 280	-352 599	-357 027	-355 440	-181 283	-185 380
Henkilöstökulut	-79 192	-76 639	-79 424	-79 744	-80 868	-81 354	-79 605	-81 465
Palvelujen ostot	-209 389	-208 290	-204 747	-217 707	-220 838	-218 766	-45 129	-45 799
Aineet, tarv. ja tavarat	-10 305	-9 754	-10 604	-10 794	-10 965	-11 035	-11 256	-11 747
Avustukset	-9 036	-9 374	-9 329	-9 379	-8 350	-8 350	-8 541	-8 746
Vuokrat	-30 143	-33 039	-34 630	-34 429	-35 529	-35 459	-36 348	-37 209
Muut toimintamenot	-835	-5 648	-544	-544	-477	-477	-404	-414
Toimintakate	-251 376	-262 419	-257 002	-270 382	-274 492	-269 882	-96 565	-99 134
Verotulot	199 029	210 987	214 800	225 500	223 600	227 100	117 190	111 000
Valtionosuudet	52 983	73 266	63 729	63 729	68 010	68 010	12 747	13 120
Muutosrajoitin							-990	-990
Siirtymätasaus							-1 079	-582
Rahoitustulot ja -menot	-728	-672	-1 162	-1 162	-1 062	-1 062	-1 572	-1 841
Korkotulot	62	58	40	40	40	40	40	40
Muut rahoitustulot	8 384	1 784	1 760	1 760	1 860	1 860	1 451	1 451
Korkomenot	-1 820	-1 831	-2 230	-2 230	-2 230	-2 230	-2 330	-2 600
Muut rahoitusmenot	-7 354	-683	-732	-732	-732	-732	-733	-732
Vuosikate	-91	21 162	20 365	17 685	16 056	24 166	29 731	21 573
Poistot ja arvonalentumiset	-19 284	-20 445	-19 904	-19 904	-21 000	-21 000	-21 100	-20 200
Tilikauden tulos	-19 376	717	461	-2 219	-4 944	3 166	8 631	1 373
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)		-10 952			366	366	366	366
Vapaaeht.var.lis./ väh.(+)		11 000						
Rahastojen lis. (-) / väh. (+)								
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 376	765	461	-2 219	-4 578	3 532	8 997	1 739

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toim.tulot / toim.menot, %	25,8	23,4	24,3	23,3	23,1	24,1	46,7	46,5
Vuosikate / poistot, %	-0,5	103,5	102,3	88,9	76,5	115,1	140,9	106,8
Vuosikate, €/asukas	-2	454	438	378	342	515	632	458
Kertynyt yli-/alijäämä	8 494	9 259	9 719	7 039	2 461	10 571	19 569	21 308
Asukasmäärä 31.12.	46 455	46 576	46 524	46 734	46 885	46 885	47 018	47 141

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL, ulkoinen	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	41 120	39 619	39 934	40 056	39 155	42 155	40 327	41 043
Myyntitulot	16 214	15 351	14 825	14 825	13 966	13 966	14 288	14 631
Maksutulot	6 147	4 197	5 404	4 684	4 998	4 998	4 998	4 998
Tuet ja avustukset	1 938	2 608	1 980	2 022	1 470	1 470	1 470	1 470
Myyntivoitot	3 112	2 664	3 500	3 500	3 500	6 500	4 000	4 000
Muut toimintatulot	13 709	14 798	14 226	15 026	15 222	15 222	15 572	15 945
Valmistus omaan käyttöön	2 640	2 188	1 864	1 864	1 812	1 812	1 853	1 898
Toimintamenot	-295 137	-304 225	-298 800	-312 302	-315 459	-313 849	-138 745	-142 075
Henkilöstökulut	-79 192	-76 639	-79 424	-79 744	-80 868	-81 354	-79 712	-81 625
Palvelujen ostot	-187 375	-193 427	-189 285	-202 245	-205 357	-203 261	-29 127	-29 826
Aineet, tarv. ja tavarat	-10 095	-9 588	-10 394	-10 584	-10 752	-10 822	-11 071	-11 337
Avustukset	-9 036	-9 374	-9 329	-9 379	-8 350	-8 350	-8 542	-8 747
Muut toimintamenot	-9 438	-15 199	-10 367	-10 349	-10 132	-10 062	-10 293	-10 540
Toimintakate	-251 376	-262 419	-257 002	-270 382	-274 492	-269 882	-96 565	-99 134
Verotulot	199 029	210 987	214 800	225 500	223 600	227 100	117 190	111 000
Valtionosuudet	52 983	73 266	63 729	63 729	68 010	68 010	12 747	13 120
Muutosrajoitin							-990	-990
Siirtymätasaus							-1 079	-582
Rahoitustulot ja -menot	-728	-672	-1 162	-1 162	-1 062	-1 062	-1 571	-1 841
Korkotulot	62	58	40	40	40	40	40	40
Muut rahoitustulot	1 125	1 142	1 118	1 118	1 218	1 218	809	809
Korkomenot	-1 820	-1 800	-2 200	-2 200	-2 230	-2 230	-2 330	-2 600
Muut rahoitusmenot	-94	-71	-120	-120	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	-91	21 162	20 365	17 685	16 056	24 166	29 731	21 573
Poistot ja arvonalentumiset	-19 284	-20 445	-19 904	-19 904	-21 000	-21 000	-21 100	-20 200
Tilikauden tulos	-19 376	717	461	-2 219	-4 944	3 166	8 631	1 373
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)		-10 952			366	366	366	366
Vapaaeht.var.lis. (-)/ väh. (+)		11 000						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 376	765	461	-2 219	-4 578	3 532	8 997	1 739

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toim.tulot / toim.menot, %	14,8	13,7	14,0	13,4	13,0	14,0	30,4	30,2
Vuosikate / poistot, %	-0,5	103,5	102,3	88,9	76,5	115,1	140,9	106,8
Vuosikate, €/asukas	-2	454	438	378	342	515	632	458
Kertynyt yli-/alijäämä	8 494	9 259	9 719	7 039	732	8 842	17 839	19 578
Asukasmäärä 31.12.	46 455	46 576	46 524	46 734	46 885	46 885	47 018	47 141

Verotulot

Verotulot, 1000 €	TP 2019	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kunnallisvero	171 907	183 623	192 000	199 000	92 755	86 719
Osuus yhteisöveron tuotosta	14 105	14 846	18 900	14 100	10 435	10 284
Kiinteistövero	13 018	12 519	14 600	14 000	14 000	14 000
Yhteensä	199 029	210 987	225 500	227 100	117 190	111 003

Verotulojen budjetoinnista yleisesti

Kuntalain 111. §:n mukaan valtuusto päättää viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle marraskuun 17. päivään mennessä seuraavaa varainhoitovuotta varten. Tuloslaskelmaosan verotulossa on budjetoituna kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Talousarviossa verotulot budjetoidaan Verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvia tilityksiä ovat ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain, verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta sekä oikaisutilitykset.

Kunnan tulovero

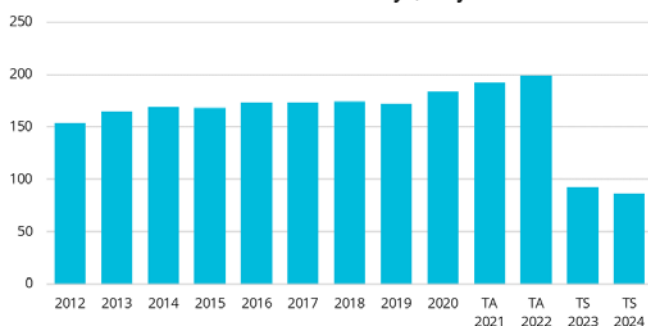
Talousarvio on laadittu voimassa olevan 20,25 tuloveroprosentin mukaan. Lisäksi arviossa on kaupungin arviot kunnallisverotuottoon vaikuttavien veroperusteiden muutoksista. Kunnallisverotuoton arvioidaan kasvavan 7,0 milj. euroa vuoden 2021 muutettuun talousarvioon nähden. Kunnallisverotuottoarviossa näkyy kesästä lähtien jatkunut talouden myönteinen kehitys.

Suunnitelmavuosien kunnallisverotuottoarviossa on huomioitu toukokuun siirtolaskelman mukainen leikkaus, -12,39 prosenttiyksikköä. Veroprosentin leikkauksen pohjätietona koko maan tasolla on vuoden 2021 talousarvio. Lopullinen leikkaus määrittyy vuoden 2022 talousarvioletien pohjalta ja nyt käytetty 12,39 prosenttiyksikön leikkaus tulee vielä muuttumaan.

Yhteisövero

Osana kuntien koronatukipakettia kuntien yhteisöverosuutta korotettiin määräaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä

Kunnallisveron kehitys, milj.€

vuodelle 2021. Korotuksen päättyminen näkyy yhteisöveroarvion vähenemisenä vuodelle 2022. Yhteisöveroarvio sisältää kuntien yhteisöveron jako-osuuden kahden prosenttiyksikön korotuksen, jolla kompensoidaan varhaiskasvatustmaksujen alentamisen kustannuksia. Muilta osin kaupungin yhteisöveron ensi vuoden jako-osuus määräytyy verovuosien 2020 ja 2019 perusteella joulukuun lopussa. Arvioidulla Hyvinkään jako-osuudella vuonna 2022 yhteisöverotuloja arvioidaan tilitettävän 14,1 milj. euroa.

Suunnitelmavuosien ennuste sisältää kuntaryhmän jako-osuuden leikkauksen kolmanneksella. Kyseessä on hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyvä leikkaus.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruudet vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolaissa määrätään eri kiinteistölajeittain vaihteluvälit kiinteistöverolle.

Vuoden 2022 kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuonna 2021. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 14,0 milj. euroa: uusi rakentaminen kasvattaa kiinteistöverotuottoa saman verran kuin mitä kiinteistöverotuotto vähenee kiinteistöjen ikävähennysten vuoksi. Vuoden 2021 muutetun talousarvion mukainen kiinteistöveron tuotto on vuonna 2021 noin 14,6 milj. euroa.

Kiinteistöverotuksessa on siirrytty joustavaan valmistumiseen vuonna 2021. Tämän vuoksi osa vuoden 2020 kiinteistöveroista tilittyi kunnille vasta vuonna 2021 ja vuoden 2021 kiinteistöveroista arvioidaan tilittyvän noin 10 prosenttia vuonna 2022.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluvälit 2021 (KiinteistöveroL)	Hyvinkää 2021	Hyvinkää 2022
Yleinen	0,93-2,00	1,30	1,30
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,45	0,45
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,05	1,05
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,93-6,00	4,30	4,30
Yleishyödylliset yhteisöt		0,00	0,00

Valtionosuudet

Valtionosuudet, 1000 €	TP 2019	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	55 495	75 765	66 214	70 495	15 347	15 720
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-2 511	-2 499	-2 485	-2 485	-2 600	-2 600
Muutosrajoitin					-990	-990
Siirtymätasaus					-1 079	-582
Yhteensä	52 983	73 266	63 729	68 010	10 678	11 548

Talousarvion rahoitusosan valtionosuudet muodostuvat kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta (676/2014). Uudistuksessa valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteerejä muutettiin olennaisesti. Keskeiset peruseriaatteet ja rakenteet kuitenkin säilyvät, ja opetus- ja kulttuuriministeriön osuus säilyi entisellään. Uudistuksessa valtionosuusjärjestelmää yksinkertaistettiin ja kriteerejä vähennettiin. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä jakokriteereinä toimii kunnan ikärakenteen lisäksi sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalousohjelman 2022–2025 mukaan kuntien vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuudet ovat 7 985 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensaatiot 2 652 miljoonaa euroa (yhteensä 10 637 miljoonaa euroa). Kuntatalousohjelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 2,08 prosenttiyksikköä ja on 23,59 prosenttia vuonna 2022.

Vuoden 2021 varsinaiseen talousarvioon verrattuna peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat noin 290 milj. eurolla vuonna 2022. Kasvua selittää kevään 2021 kehysriihen erillinen 246 milj. euron valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus (2,5 %), joka on noin 188 milj. euroa. Kuntien uudet ja laajenevat tehtävät lisäävät valtionosuutta noin 116 milj. euroa. Valtionosuuden tasoa puolestaan laskee vuonna 2021 koronapandemian vuoksi maksettujen noin 300 milj. euron kertaluonteisten lisäysten poistuminen. Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen vaikutusta, 564 milj. euroa, ei huomioitu vuodelle 2022, koska kuntataloutta tuettiin voimakkaasti vuonna 2020 ja koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset kompensoidaan myös vuonna 2021. Valtionosuutta vähentää 10 milj. euron siirto kuntien yhdistymisavustuksiin. Kuntien harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen on varattu 10 milj. euroa.

Kuntien tehtävien ja veloitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 116 miljoonaa euroa seuraavasti:

- Vanhuspalvelulain muutos (hoitajamitoitus) 43,7 milj. euroa (kokonaistaso 96,5 milj. euroa)
- Sote-asiakasmaksulain uudistus 28,0 milj. euroa (kokonaistaso 45,0 milj. euroa)
- Lastensuojelun jälkihuollon laajennus 12 milj. euroa (kokonaistaso 36,0 milj. euroa)
- Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen (kuraattorien vähimmäismitoitus) 8,4 milj. euroa
- Varhaiskasvatuksen tuki 6,25 milj. euroa
- Lastensuojelun vähimmäishenkilöstömitoitus (sosiaalityöntekijät) 4,8 milj. euroa
- Oppivelvollisuuden laajentaminen 2,8 milj. euroa (kokonaistaso 9,7 milj. euroa)
- Sairausvakuutuslain muutos (kuntoutustarpeen arvioinnin kehittäminen) 1,0 milj. euroa.

Hyvinkään kaupungin valtionosuuksien kokonaismääräksi vuodelle 2022 arvioidaan 68,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2021 valtionosuudet kasvavat 4,3 miljoonaa euroa.

Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2022 tehdään joulukuun 2021 lopussa. Myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta vuodelle 2022 tehdään päätökset kuluven vuoden loppuun mennessä. Koska Hyvinkään kaupungin lopullinen valtionosuuksien kokonaismäärä tiedetään vastavuodenvaihteessa, korjataan valtionosuuksien arviota tarvittaessa vuoden 2022 talousarviomuutosten yhteydessä.

Suunnitelmavuosien valtionosuudet ovat alustavia arvioita ja tulevat vielä muuttumaan. Valtionosuuksien lopullinen laskelma tullaan tekemään vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Nyt käytössä olevat koko maan tason laskentamallit perustuvat talousarvion 2021 tietoihin, joiden pohjalta on pyritty arvioimaan vuosien 2023-2024 rahoitusta. Osana hyvinvointialueille tehtävää rahoituksen siirtoa kuntien rahoituselementteihin tulee muutosrajoitin ja siirtymätasaus. Muutosrajoittimen lopulliseen suuruuteen vaikuttaa kustannusten ja verorahoituksen kehittymisen. Kuntien kannalta on erityisen haitallista, jos sosiaali- ja terveystoimen kasvat ovat oletusarvoja enemmän. Muutosrajoittimella jäljelle jäävän kunnan tasapainotilan muutoksen suuruus on enintään +/- 60 euroa. Siirtymätasauksella puolestaan porrastetaan tasapainotilan muutos neljälle vuodelle.

h

Investointiosa
Investointien perustelut
Investointilaskelma 2022-2026

Investointiosa

Investointien perustelut

Investointimenot (1000 euroa) vuosien 2021 - 2024 osalta jakautuvat investointiryhmittäin seuraavasti:

Investointimenot, 1000 €	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Maa- ja vesialueet	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rakennukset	-11 060	-7 680	-14 320	-18 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-9 470	-9 389	-8 150	-7 150
Koneet ja kalusto	-850	-1 160	-590	-1 390
Aineettomat hyödykkeet	-500	-790	-500	-500
Sijoitukset	-100	-100	-100	-100
Yhteensä	-23 480	-20 619	-25 160	-29 140
Hyvinkään vesi	-4 560	-8 570	-8 150	-5 100
Yhteensä	-28 040	-29 189	-33 310	-34 240

Maanhankintaan on tarkoitus käyttää 1,5 milj. euroa vuodessa koko suunnitelmakauden ajan. Maanmyyntituloiksi on arvioitu 7,5 milj. euroa vuonna 2022, 6,5 milj. euroa vuonna 2023 ja 5,0 milj. euroa vuonna 2024. Tämän lisäksi on jokaiselle vuodelle 1,0 milj. euroa elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien tuloarviota. Tätä vastaan on vastaavasti kunnallistekniikan investoinneissa samansuuruinen määrärahavaraus.

Talorakennushankkeisiin on varattu 7,7 milj. euroa vuodelle 2022. Vuonna 2022 jatkuu Tapainlinnan koulun laajennus, tähän on varattu 2,0 milj. euroa, hankkeen kokonaiskustannuksen arvio on 3,9 milj. euroa. Vehkojan koulun peruskorjaukseen on varattu 0,7 milj. euroa vuodelle 2022 ja 0,4 milj. euroa vuodelle 2023. Aseman koulun uudisrakennuksen suunnitteluun on varattu 0,2 milj. euroa vuodelle 2022 ja Pohjoispuiston väistömoduulikouluun 1,5 milj. euroa. Sveitsin hiihtokeskuksen laajennukseen on varattu ensi vuodelle 0,5 milj. euroa. Muihin rakennusten peruskorjauksiin on varattu 2,5 milj. euroa, energiainvestointeihin 0,1 milj. euroa ja liityntäpysäköintilaitoksen suunnitteluun 0,2 milj. euroa.

Kunnallistekniikan uudisrakentamiseen vuodelle 2022 on varattu 4,3 milj. euroa, joihin arvioidaan saatavan investointiavustuksia 0,5 milj. eurolla. Korvausinvestointeihin on varattu 3,3 milj. euroa sekä liikunta- ja ulkoilualueisiin 0,8 milj. euroa. Lisäksi elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien kunnallistekniikkaan on varattu 1,0 milj. euroa.

Kunnallisteknisiin investointeihin on varsinaisina talous-suunnitelmavuosina arvioitu käytettävän 8,2 milj. euroa vuonna 2023 ja 7,2 milj. euroa vuonna 2024. Vuosina 2025 ja 2026 määrärahavaraus on yhteensä 17,2 milj. euroa.

Koneisiin ja kalustoon on varattu 1,2 milj. euroa vuodelle 2022 ja vuosille 2023-2024 yhteensä 2,0 milj. euroa.

Aineettomissa hyödykkeissä on varattu ICT:n kehittämisinvestointeihin 0,8 milj. euroa.

Sijoituksissa on vuosittainen 0,1 milj. euron määrärahavaraus mahdollisia osake-, ym. hankintoja varten.

AINEELLISET HYÖDYKKEET		TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Maa- ja vesialueet							
	Maanhankintamenot	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
	Maanmyyntitulot	4 000	7 500	6 500	5 000	5 000	4 500
	Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maa- ja vesialueet yhteensä		TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Investointimenot	-1500	-1500	-1500	-1500	-1500	-1500
	Myyntituotot	5 000	8 500	7 500	6 000	6 000	5 500
	Nettomenot	3 500	7 000	6 000	4 500	4 500	4 000

TALONRAKENNUSIN- VESTOINNIT	brm ²	Yh- teensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Tapainlinnan koulun laajennus	650	-3 850	-1 850	-2 000					-128
Vehkojan koulun peruskorjaus		-1 125	-25	-680	-420				-56
Aseman koulun uudisrakennus*	4 500	-17 600		-200	-10 000	-7 400			-587
Paavolatalo (liikuntahalin uusiminen ja Jussilan päiväkodin uudet tilat)*		-2 700				-2 700			-90
Pohjoispuiston väistömoduulikoulu*		-1 500		-1 500					-50
<i>* laadintahetken arvio, ei perustu hankesuunnitelmaan</i>									
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen rakennukset									
Uimalan peruskorjaus ja laajennus		-10 101	-4 160						-328
Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus*		-10 000			-300	-5 000	-4 700		-500
Pihkalan stadionin ajantasaistaminen*		-1 500			-1 000	-500			-75
Hakalankentän huoltorakennus		-300					-300		-10
Sveitsin Hiihtokeskuksen laajennus		-533	-33	-500					-18
Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus		-300				-300			-10
Muut rakennukset									
Liityntäpysäköinti		-8 000		-200					
Rakennusten peruskorjaukset ja muutostyöt		-36 496	-2 200	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-1 825
Energiainvestoinnit		-1 529	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-76
Rakennukset yhteensä		Hanke yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Investointimenot		-83 720	-8 368	-7 680	-14 320	-18 500	-7 600	-2 600	
Rahoitusosuudet		270	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot		-86 641	-8 368	-7 680	-14 320	-18 500	-7 600	-2 600	-3 753

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	Hanke yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Kunnallistekniikan uudisrakentaminen	-20 509	-6 090	-4 349	-3 000	-3 000	-3 500	-3 500	-3 998
Tulot	519		519	300				
Kunnallistekniikan uudisrakentamisen hankkeet, yli 500 000 euroa								
Hanke 1: Hangonsillan jatkon kuivatus, maanrakentaminen, pima ja infra (ennakkopäätös Ara-avustuksesta 30%)			-680					
Hanke 2: Tehtaankulma II kerrostalotontit, Värimestarinkaaren kunnallistekniikan rakentaminen (mahd. Ara-avustus 30%)			-1 050					
Hanke 3: Kravunlaakso I C ja I E alueiden kunnallistekniikan rakentaminen			-780					
Hanke 4: Rautatieaseman pyöräpysäköintirakennus (mahd. Kuha-rahoitus 50%)				-600				
Hanke 5: Hähkäsuon yritysalueen kunnallistekniikka (Keskon tontti)				-600				
Kunnallistekniikan korvausinvestoinnit	-12 350	-1 580	-3 270	-3 000	-3 000	-3 500	-3 500	-2 470
Kunnallistekniikan korvausrakentamisen hankkeet, yli 500 000 euroa								
Hanke 1: Sähkökadun saneeraus (Urheilukatu - Munckinkatu)			-750					
Kunnallistekniikan korvausrakentamisen alle 500 000 euron hankkeet yhteensä			-2 520					
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit, kunn.tekniikka <i>Liikunta- ja ulkoilualueet</i>	-5 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ulkoilureitit, pohja ja valaistus ja uimarannat	-380		-100	-100	-100	-100	-100	-76
Metsäkaltevan kenttä (pohjatyöt kunn.tekniikassa)	-820		-20	-800				-164
Hakalan kentän pidennys ja keinonurmi	0		-200					-40
Perttula I peruskorjaus							-900	
Kenttien peruskorjaus	-100		-50	0	-50	0	-50	-20
Padel-kenttä						-60		
Tapainlinnan kentän keinonurmi			-80					
Curlinghalli maanrakennus*			-320					
Martin hiekkatekonurmen uusinta ja kentän pohjarakenteiden peruskorjaus				-250				
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	Yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Investointimenot	-39 679	-8 950	-9 389	-8 150	-7 150	-8 160	-9 050	
Rahoitusosuudet	519	0	519	300	0	0	0	
Myyntituotot	0							
Nettomenot	-39 160	-8 950	-8 870	-7 850	-7 150	-8 160	-9 050	-7 812

* Maanrakennustyöt voidaan toteuttaa, kun hallin rakentamista koskeva esisopimus on allekirjoitettu.

KONEET JA KALUSTO	Hanke yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Opetuslautakunta:								
<i>Ensikertainen kalustaminen</i>								
Opetuksen ja kasvatuksen kalustohankinnat		-50	-50	-50	-50	-50	-50	0
Metsäkaltevan koulu	-500							-200
Tapainlinnan koulun laajennus	-300		-300					-120
Paavolan koulun peruskorjaus, sis. Jusilan päiväkodin toiminnot	-700				-700			-280
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta:								
Ulkoliikuntalaitteet	-160	-40	-40	-40	-40			
Museon ensikertainen kalustaminen	-70	-30	-40					
Yl.kultt.palvelujen esiintymistekniikka			-10					
Hyvinkääsalin äänentoisto	-150				-150			-60
Nuorisotalo / pelitalo, kalustus	-30		-30					
Kirjaston nuorten osaston kalustus				-50				
Kirjaston ergonomian parantaminen/sähköpöydät			-40					
Perttula, ensilumenladun lumetuksen vesilinja			-50					
Tekninen lautakunta:	0							
Tekninen keskuksen kalustohankinnat	-2 400	-450	-600	-450	-450	-450	-450	-180
Koneet ja kalusto yhteensä	Hanke yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
Investointimenot	-4 850	-700	-1 160	-590	-1 390	-500	-500	
Rahoitusosuudet								
Myyntituotot								
Nettomenot	-4 850	-700	-1 160	-590	-1 390	-500	-500	-704
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET								
		TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	poisto/v
ICT-kehittämisinvestoinnit	-2 790	-500	-790	-500	-500	-500	-500	0
Arvopapereiden hankinta	-500	-100	-100	-100	-100	-100	-100	

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Hanke yhteensä	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Investointimenot	-131 539	-20 118	-20 619	-25 160	-29 140	-18 360	-14 250
Rahoitusosuudet	789	0	519	300	0	0	0
Myyntituotot	32 500	5 000	8 500	7 500	6 000	6 000	5 500
Nettomenot	-106 340	-15 118	-11 600	-17 360	-23 140	-12 360	-8 750

Investointien hankekortit

Tapainlinnan koulun laajennus

3,85 milj. €.

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 49.272 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 355.605 €/vuosi.

Hankesuunnitelmaan arvioitu hankkeen laajuus on noin 1000 brm². Suunnittelu käynnistyi vuonna 2019. Rakentaminen ajoittuu pääosin vuosille 2021-2022. Hanke sisältää myös olemassa olevien opetustilojen toiminnallisia muutoksia.

Tapainlinnan laajennus tuo noin 100 paikkaa lisää nykyisen koulun opiskelijakapasiteettiin. Tehtävä laajennus ja sen yhteydessä tehtävät toiminnalliset muutokset nykyisiin luokkatiloihin mahdollistavat Tapainlinnan koulun paremman toiminnallisuuden jatkossa, kun tilat ovat käyttötarkoitukseensa nykyistä paremmin soveltuvat.

Vehkojan koulun peruskorjaus

1,1 milj. €. (karkea arvio)

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 0 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja

kaluston osalta 58.667€/vuosi.

Hankkeen tarkoitus on jatkaa Vehkojan koulun vesikaton peruskorjausta vuonna 2022. Vuoden 2023 investointina toteutetaan opettajainhuoneen peruskorjaus.

Hankkeen suunnittelua on tehty vuosina 2020 ja 2021. Vesikaton peruskorjauksen jatko oli tarkoitus käynnistää alun perin vuonna 2021, mutta hanke siirrettiin toteutettavaksi vuonna 2022.

Aseman koulun uudisrakennus

17,6 milj. €. (Alustava arvio)

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 938.667 €/vuosi.

Hankesuunnitelmaan arvioitu hankkeen laajuus on noin 4500 brm². Suunnittelu on tarkoitus käynnistää vuonna 2022. Rakentaminen ajoittuu pääosin vuosille 2023-2024.

Hanke sisältää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteisen kampusrakennuksen, joka on tarkoitus toteuttaa nykyisen Aseman koulun tontille.

Hankkeen tarkempi toteutus ja sisältö selviää, kun hankesuunnittelu etenee.

Paavolatalo

2,7 milj. €.

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 60 000 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 144.000 €/vuosi.

Uudishankkeen laajuus on n. 1200 brm² sisältäen liikuntatilat ja päiväkodin. Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu on aloitettu 2021. Hankkeen lopullinen toteutus tapahtuu 2024.

Hankkeessa toteutetaan Paavolan koulun yhteyteen päiväkodin ja liikuntatilan sisältävä laajennus. Päiväkodin on tarkoitus korvata Jussilankadun päiväkotinä.

Hanke toteutetaan moduuliratkaisuna siten, että ensimmäisessä vaiheessa moduulirakennus toteutetaan Pohjoispuiston koululle väestökoulukäyttöön, josta se myöhemmin siirretään pysyvästi käyttöön Paavolaan.

Pohjoispuiston moduulikoulu

1,5 milj. €.

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 40.000 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 120.000 €/vuosi.

Hankkeen laajuus on n. 600 brm². Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu ja toteutus tapahtuu 2022.

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa 6 opetusryhmä väistötilat Pohjoispuiston koululle moduuliratkaisuna. Moduulirakennus siirretään myöhemmin pysyvästi sijaintiin Paavolan koululle osaksi Paavolan kampusta.

Sveitsin uimalan peruskorjaus

Budjettivaraus 10,5 milj. €.

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 265 000 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 533.333 €/vuosi.

Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu on alkanut 2017. Hanke kilpailutettiin kokonaisuudessaan, peruskorjaus ja laajennus, vuonna 2018. Budjettivaraus ylittyi merkittävästi, minkä vuoksi hanke päätettiin jakaa kahteen osaan.

Toisessa vaiheessa toteutettiin uimalan laajennusosa. Laajennushanke aloitettiin 2019. Uimalan laajennuksen lopullinen kustannusarvio on 10,5 milj. euroa. Hankkeen taloudellinen loppuseelvitys on tällä hetkellä käynnissä.

Pihkalan stadionin ajantasaistaminen

1,51 milj. €.

Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus 0€/vuosi. Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 82.700 €/vuosi.

Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu sekä toteutus tapahtuu vuosina 2023-2024.

Hankkeen tarkoituksena on saattaa Pihkalan stadion Suomen Pesäpalloliiton superpesiksen pesäpallokenttien olosuhdevaatimusten mukaiseksi.

h

Rahoitusosa
Rahoituslaskelma

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kaupungin maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2022 kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on 1,0 milj. euroa positiivinen. Kaupungin ja Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä on puolestaan 3,3 milj. euroa negatiivinen. Pitkäaikaisten lainojen lainanlyhennysten arvioidaan olevan 12,6 milj. euroa. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi kaupunki on budjetoitunut pitkäaikaisten lainojen lisäystä 16,0 milj. euroa. Vuoden 2022 lainakannan arvioidaan olevan 142,9 milj. euroa, mikä on 3047 euroa asukasta kohden.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta	-8 184	23 282	12 564	9 884	8 264	13 374	21 211	13 052
Vuosikate	-5 070	21 162	16 064	13 384	11 764	19 874	25 211	17 052
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjauserät	-3 113	2 120	-3 500	-3 500	-3 500	-6 500	-4 000	-4 000
Investointien rahavirta	-30 843	-33 767	-14 570	-18 080	-16 400	-11 600	-17 360	-23 140
Investointimenot	-35 253	-36 723	-19 570	-23 480	-22 219	-20 619	-25 160	-29 140
Rahoitusosuudet inv.menoihin	73	246		400	819	519	300	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 337	2 710	5 000	5 000	5 000	8 500	7 500	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-39 026	-10 485	-2 006	-8 196	-8 136	1 774	3 851	-10 088
Rahoituksen rahavirta	49 672	5 070	10 009	10 009	12 390	3 390	4 660	13 090
Antolainauksen muutokset	-100	54						
Antolainasaamisten lisäys	-154							
Antolainasaamisten väh.	54	54						
Lainakannan muutokset	27 766	14 067	10 009	10 009	12 390	3 390	4 660	13 090
Pitkäaik. lainojen lisäys	42 636		25 000	25 000	25 000	16 000	20 000	29 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-7 851	-12 610	-14 991	-14 991	-12 610	-12 610	-15 340	-15 910
Lyhytaik. lainojen muutos	-7 020	26 677						
Muut maksuvalm. muutokset	22 006	-9 051						
Vaikutus maksuvalmiuteen	10 646	-5 415	8 003	1 813	4 254	5 164	8 511	3 002
Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Investointien tulorahoitus, %	-14,4	57,2	82,1	56,0	51,1	94,0	99,0	58,5
Lainakanta, 1000 €	129 463	129 463	139 472	139 472	151 862	142 862	147 522	160 612
Lainat, €/asukas	2 787	2 780	2 998	2 984	3 239	3 047	3 138	3 407
Asukasmäärä 31.12.	46 455	46 576	46 524	46 734	46 885	46 885	47 018	47 141

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta	-3 205	23 282	16 865	14 185	12 556	17 666	25 731	17 573
Vuosikate	-91	21 162	20 365	17 685	16 056	24 166	29 731	21 573
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjauserät	-3 113	2 120	-3 500	-3 500	-3 500	-6 500	-4 000	-4 000
Investointien rahavirta	-33 918	-33 767	-18 670	-22 640	-24 470	-20 170	-25 510	-28 240
Investointimenot	-38 329	-36 723	-23 670	-28 040	-30 789	-29 189	-33 310	-34 240
Rahoitusosuudet inv.menoihin	73	246		400	819	519	300	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 337	2 710	5 000	5 000	5 500	8 500	7 500	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-37 123	-10 485	-1 805	-8 455	-11 914	3 390	4 660	13 090
Rahoituksen rahavirta	43 512	5 070	10 063	10 063	12 390	3 444	4 714	13 144
Antolainauksen muutokset	-52	54	54	54		54	54	54
Antolainasaamisten lisäys	-105							
Antolainasaamisten vähennys	54	54	54	54	54	54	54	54
Lainakannan muutokset	27 766	14 067	10 009	10 009	12 390	3 390	4 660	13 090
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	42 636		25 000	25 000	25 000	16 000	20 000	29 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-7 851	-12 610	-14 991	-14 991	-12 610	-12 610	-15 340	-15 910
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 020	26 677						
Oman pääoman muutokset								
Muut maksuvalmiuden muutokset	15 798	-9 051						
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 389	-5 415	8 257	1 607	476	940	4935	2 476

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	Alkuper. TA 2021	Muutettu TA 2021	LTK 2022	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Investointien tulorahoitus, %	-0,2	57,2	86,0	62,2	50,8	81,3	88,5	63,0
Lainakanta, 1000 €	129 463	129 463	139 472	139 472	151 862	142 862	147 522	160 612
Lainat, €/asukas	2 787	2 780	2 998	2 984	3 239	3 047	3 138	3 407
Rahavarat 31.12.*)	41 693	41 693	49 950	43 300	43 776	43 440	43 075	43 851
Asukasmäärä 31.12.	46 455	46 576	46 524	46 734	46 885	46 885	47 018	47 141

*) TA-vuosien rahavarojen arvioidaan muuttuvan Vaikutus maksuvalmiuteen -erän verran.

INVESTOINTIEN
TULORAHOITUS

81,3 %
TA 2022

LAINAMÄÄRÄ/AS.

3 047 €
TA 2022

LAINAKANTA

142,9 milj.€
TA 2022

h

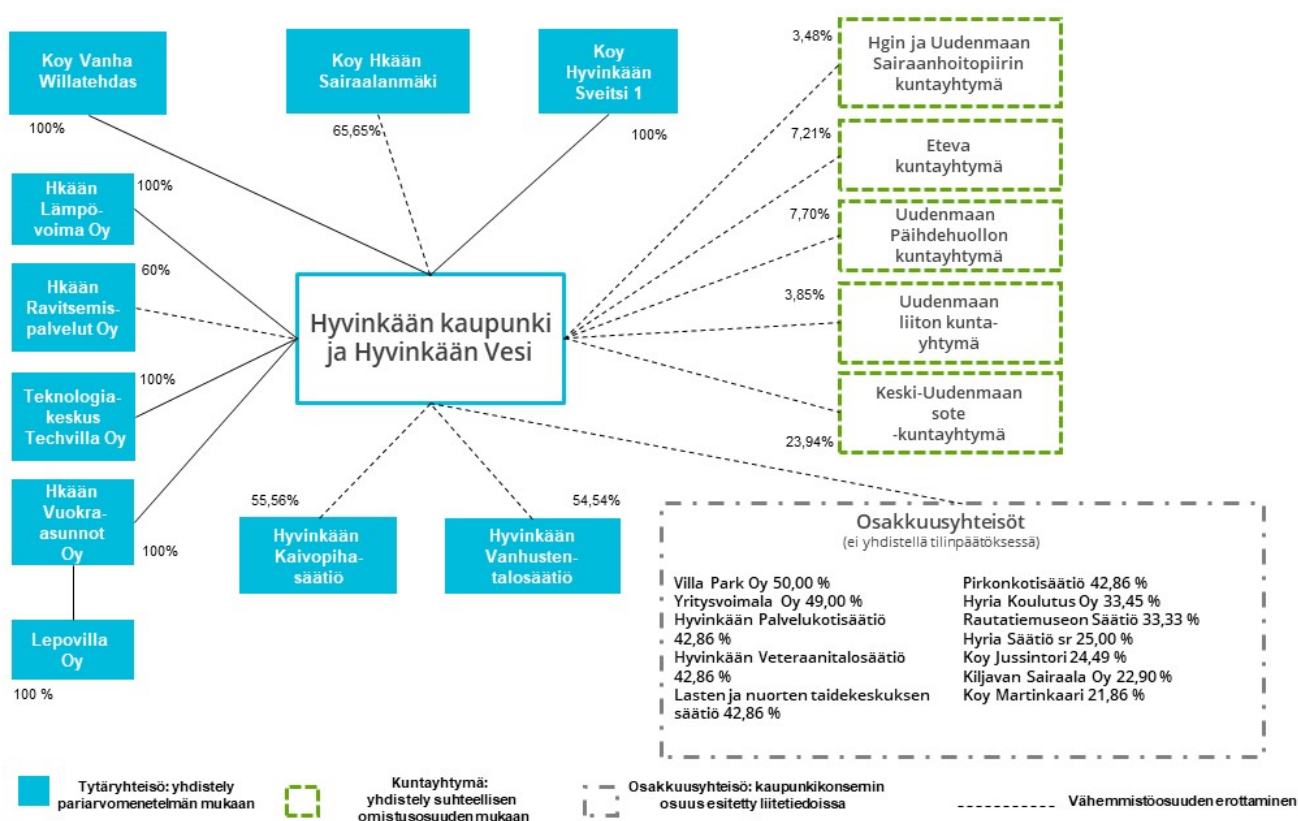
**Hyvinkään kaupunkikonserni
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan,
sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet**

Hyvinkään kaupunkikonserni

Hyvinkään kaupunkikonserni muodostuu kymmenestä tytäryhteisöstä (> 50 % omistus) ja 12 osakkuusyhteisöstä (20–50 % omistus) sekä viidestä kuntayhtymästä, joissa kaupunki on jäsenenä. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Hyvinkään kaupungin konserniohje tukee kaupunkikonsernin omistajapolitiittista ohjausta, kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Kaupunginvaltuusto asettaa taloudellisesti merkittävälle tytäryhteisöille keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Nämä tytäryhteisöt raportoivat niiden toteutumisesta kahdesti vuodessa: tammi-kesäkuun osavuositarkastuksen sekä koko vuoden tilinpäätöksen yhteydessä. Muut tytäryhteisöt raportoivat omasta toiminnastaan ja taloudestaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinkään kaupunkikonsernin rakenne 2022

Pelikirjan päivittäminen ja sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen valmistelu merkitsevät tarvetta arvioida myös omistajapolitiikkaa ja konserniyhteisöjen roolia uusien tavoitteiden toteuttajana.

Merkittävien kehittämishankkeiden yhteydessä toteutusvaihtoehtoja punnitaan niin suoran omistuksen kuin kaupungin taseen ulkopuolisen järjestelyn (ts. yhtiöittämisen) keinoin. Tämän tyyppisiä kohteita vuoden 2022 aikana ovat mm. liityntäpysäköintilaitos ja eräät sote-toiminnan käytössä olleiden kiinteistöjen jatkokäyttö.

Päivitetyn pelikirjan mukaisten tavoitteiden, periaatteiden ja kärkihankkeiden edistämistä tavoitellaan aktiivisesti myös niissä yhteisöissä, joissa kaupungilla ei ole enemmistöosuutta (ns. osakkuusyhteisöt). Tämän onnistumiseksi hyvä keskusteluyhteys konsernijohtoon ja ko. yhteisöjen hallitusjäsenten välillä on entistä tärkeämpää.

Kun kaupungin tulorahoitus pienenee merkittävästi sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen myötä, konsernin riskien arviointia tulee terävöittää.

Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet

Hyvinkään Lämpövoima Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Toiminta-ajatus

Hyvinkään Lämpövoima Oy tuottaa luotettavia energiapalveluita kilpailukykyisesti ja ympäristönäkökohdat huomioiden.

Keskeiset tehtävät

Luotettava ja häiriötön lämmön toimittaminen, lämmön hinnan pitäminen kilpailukykyisenä, lämmön hankinnan ja oman tuotannon kustannustehokkuus, hyvän taloudellisen tuloksen saavuttaminen, ympäristökuormituksen minimointi (ilmaston muutoksen torjuminen), hyvä asiakaspalvelu ja asiakastyytyväisyys sekä energian loppukäytön tehostaminen.

Kärkihanketavoitteet (strategiset)

Kärkihanke	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kestävä kehitys / Hiilineutraali lämmöntuotanto	TAVOITE: Hiilineutraalin kaukolämmön osuuden kasvattaminen TOIMENPIDE: Laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelmat maakaasun käytön pienentämiseksi ja hiilineutraalin lämmön osuuden kasvattamiseksi.	Laaditaan selvitykset erilaisista fossiilisia polttoaineita korvaavista lämmöntuotannon vaihtoehtoista. Tehdään selvitysten tulosten pohjalta pitkän tähtäimen suunnitelma maakaasun käytön vähentämiseksi ja hiilineutraalin lämmön osuuden kasvattamiseksi. Selvitykset ja suunnitelma valmistuvat vuoden 2022 aikana	Toimitusjohtaja
Kestävä kehitys / Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen	TAVOITE: Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen TOIMENPITEET: Kallionopon aluelämpöverkkoon investoidaan lämpöpumput, joilla korvataan öljyllä tuotettua lämpöä. Samalla lämpöverkossa pudotetaan merkittävästi lämpötilaa energiatehokkuuden kasvattamiseksi.	Lämpöpumppuinvestointi ja kaukolämpöverkon lämpötilan alentaminen Kallionopon aluelämpöverkkoon on toteutettu vuoden 2022 aikana suunnitelman mukaisesti.	Toimitusjohtaja
Kestävä kehitys / Yhteistyön lisääminen Hyvinkää-konsernin sisällä	TAVOITE: Käydään avointa keskustelua ja etsitään aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia kaupunkikonsernin sisällä. TOIMENPIDE: Rakennetaan Hyvinkää-konsernin yhteinen, uuden sukupolven etäluentaan perustuva mittausinfra ja -järjestelmä, jota tarjotaan palveluna muille konsernin toimijoille.	Konsernin yhteinen etäluentainfra ja -järjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2022 aikana, ja konsernitomijoiden kanssa on laadittu palvelusta yhteistyösopimukset.	Toimitusjohtaja

Muut toiminnalliset tavoitteet (operatiiviset)

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kilpailukyvyyn säilyttäminen energiamarkkinoilla	<p>TAVOITE: Kaukolämmön hinta pidetään valtakunnallisen keskihinnan alapuolella.</p> <p>TOIMENPIDE: Fortumilta ja muilta kumppaneilta hankittava energiamäärä maksimoidaan tiiviillä yhteistyöllä. Maakaasu, pelletti ja öljy hankitaan edullisesti. Yhtiön toiminta pidetään kustannustehokkaana.</p>	HLV:n energian hinta on alempi kuin valtakunnallinen keskihinta. Seuranta Energiateollisuus ry:n tilastoista 1.7. ja 1.1.	Toimitusjohtaja
Öljylämmityksen vähentäminen	<p>TAVOITE: Tarjotaan kaukolämpöä aktiivisesti nykyisille öljylämmityskiinteistöille.</p> <p>TOIMENPIDE: Tehdään aktiivista markkinointia ja kampanjointia nykyisille öljylämmityskiinteistöille, jotta he siirtyisivät kaukolämmitykseen.</p>	Markkinoidaan aktiivisesti kaukolämpöä öljylämmityskiinteistöille. Vuoden 2022 aikana 15 öljylämmityskiinteistöä vaihtaa lämmitysmuotonsa kaukolämpöön.	Toimitusjohtaja
Hyvä taloudellinen tulos ja tuloutus omistajalle	<p>TAVOITE: Kaukolämmön johtoaluevuokran 275.000 euron lisäksi yhtiö jaksaa omistajalleen tilikauden 2022 tuloksen perusteella osinkoa perustason 600 000 euroa ja lisäksi kaupungin kestävän talouden ohjelman mukaisesti lisäosinkoa 300.000 euroa.</p> <p>TOIMENPIDE: Oman toiminnan jatkuva tehostaminen ja nopea reagointi mahdollisiin ennakoimattomiin energian hinnan muutoksiin.</p>	Toteutunut tulos tilikaudelta 2022 mahdollistaa osingonmaksun tavoitetasolla. Lisäksi maksetaan vuokraa kaukolämpöjohtojen sijoittamisesta 275.000 euroa.	Toimitusjohtaja
Työturvallisuuden kehittäminen	<p>TAVOITE: Yhtiön turvallisuuskulttuurin kehittäminen.</p> <p>TOIMENPIDE: Koulutetaan henkilökuntaa ja pidetään yhteisiä turvallisuusinfoja. Kannustetaan henkilöstöä tekemään enemmän turvallisuushavaintoja. Otetaan käyttöön työkohtainen riskiarviointikäytäntö ennen töiden aloittamista.</p>	Henkilöstön turvallisuusinfoja on pidetty suunnitelman mukaisesti. Turvallisuushavaintoja on kirjattu vähintään 30 kpl. Työkohtainen riskiarviointikäytäntö on otettu käyttöön.	Toimitusjohtaja

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota edullisia ja monipuolisia vuokra-asuntoja hyvinkääläisille sekä toteuttaa osaltaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Kärkihanketavoitteet

Kärkihanke	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Hyvinkään houkuttelevuus	Kaupungin elinvoiman kannalta on tärkeää, että tarjolla on kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö pitää vanhan vuokra-asuntokantansa markkinakelpoisessa kunnossa tekemällä suunnitelmallisia peruskorjauksia	Jussilankatu 2-4 kerrostalojen peruskorjaukseen on saatu ARAn korkotukilaina ja rakennustyöt on aloitettu vuonna 2022.	Toimitusjohtaja
Hyvinkään houkuttelevuus	Kaupungin elinvoiman kannalta on tärkeää, että kaupungin vuokra-asuntojen palvelut ovat kilpailukykyisiä vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiöllä on menossa sähköautojen latauspaikkakartoitus vanhojen kiinteistöjen osalta. Vuoden 2022 aikana on selvitettävä palvelumalli ja tehtävä investointipäätös sähköautojen latauspisteiden rakentamisesta.	Vähintäänkin viidelle kiinteistölle on saatu rakennettua sähköautojen latauspistokkeet.	Toimitusjohtaja

Muut toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Asiakastyytyväisyyden ylläpitäminen	Asiakastyytyväisyystutkimus selvittää kokemuksia vuokraus-/palveluprosessista sekä palvelun laadusta. Asiakastyytyväisyystutkimus kohdistetaan aina kattavaan otokseen vuokralaisistamme.	Yhtiö suorittaa joka toinen vuosi asiakastyytyväisyystutkimuksen ulkopuolisella tutkimustalolla. Kokonaistyytyväisyysluku yli 3,5. Asteikko on 1-5.	Toimitusjohtaja
Vuokralaispysyvyyden kehittäminen	Jokainen vuokralaisen tekemä irtisanominen aiheuttaa yhtiölle kustannuksia. Yhtiö järjestää vuokralaisille tapahtumia mm. elokuvaillat, pesäpallotapahtumat jne. Asuntojen jatkuva kunnossapito.	Yhtiön vuokralaisvaihtuvuus on enintään 20 % vuonna 2022.	Toimitusjohtaja
Yhtiön talous ja resurssit Kannattavuuden ylläpitäminen	Vuositavoitteena on korkea vuokrausaste ja vuokrasaamiset laajenevassa kiinteistökannassa. Toimenpiteet asuntojen aktiivinen vuokraustoiminta ja tehokas vuokrien perintä.	Vuokrausaste 97,5 %. Vuokrasaamisten määrä pysyy alle 130 000 euron tason.	Toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Hyvinkään Wanha Villatehdas – Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Kiinteistö Oy Hyvinkään Wanhan Villatehtaan tehtävä on peruskorjata ja vuokrata entisiä teollisuusrakennuksia liiketoiminnan, kaupungin, taiteen, kulttuurin ja liikunnan tarpeisiin. Tehtävänä on nostaa kiinteistön sekä miljööän arvoa ja vetovoimaa. Yhtiön toiminta-ajatus on yhdistää joukko toimijoita ja toimintoja, jotka tukevat Villatehtaan dynaamista kehittymistä sekä toistensa toimintaa.

Kärkihanketavoitteet

Kärkihanke	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kehittyvä kaupunkikeskusta	TAVOITE: Ensimmäisen kulkuyhteyden/läpikulkukäytävän avaaminen Kutomokadun puolelta Villatehtaan saavutettavuuden parantamiseksi. Jo vuodelle 2021 asetettu tavoite jatkuu viivästyksen vuoksi (teknis-taloudellinen syy). TOIMENPIDE: Hankkeen kustannusten karsinta ja läpikulkukäytävähankkeen osatoteutusten pilkkominen aiempaa pienempiin osiin.	Kulkuyhteyden 1. osa Villa Arttuun ja kuntokeskukseen on käytettävissä syyskuun alkuun mennessä.	Toimitusjohtaja
Aktiivinen tapahtuma-kaupunki	TAVOITE: Kasvattaa Villatehtaan ulko- ja sisätapahtumien lukumäärää koronapandemiaa edeltäneeltä tasolta. TOIMENPIDE: Aktiivinen tilojen tarjoaminen/markkinointi, yhteistuotannot järjestäjien kanssa	Vakiintuneiden kolmen maksullisen suuren ulkotapahtuman lisäksi kuusi muuta yleisötapahtumaa (yli 500 osallistujaa)	Toimitusjohtaja

Muut toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kiinteistön energiankulutuksen tehostaminen ja ympäristökuormituksen pienentäminen.	TAVOITE: Syvempi integraatio WiRE- energianhallintapalveluiden ja talotekniikan valvomopalveluiden kanssa. Riippumattoman kolmannen osapuolen energiakatselmus kiinteistön eri osissa. TOIMENPIDE: Taloteknisen mittausjärjestelmän kehittäminen ja yhteensovittaminen valvomoon.	Kiinteistön taloteknisen valvonnan riippumattomuus yhtiön oman kiinteistöhuollon henkilöstöstä, sekä mitattavissa oleva energiansäästö toimenpide-ehdotusten toteuttamisen avulla.	Toimitusjohtaja, kiinteistöhoitaja
Asiakaskokemuksen ja -palvelun kehittämisen saadun palautteen perusteella	TAVOITE: Uuden asiakaspalautejärjestelmän luominen TOIMENPIDE: On selvitetty markkinoilla olevat valmiit palautejärjestelmät tai mahdollisuudet sellaisen tuottamiseksi omana toteutuksena.	Käyttöönotto vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla	Toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki – Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Kärkihanketavoitteet

Kärkihanke	Vuosituloite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Asiakastyytyväisyysindeksin keskiarvo yli 3,0 (maksimi 4,0).	Toimitusjohtaja

Muut toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Vuosituloite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Yhtiön rakennusten erinomainen kiinteistömanageraus	Hallinnollisten, taloudellisten ja teknisten tehtävien hoito	Varmistaa normaalin toiminnan sujuminen, jota arvioidaan jokaisessa hallituksen kokouksessa. Mittari: hallituksen antama palaute.	Toimitusjohtaja ja hallitus
Operatiivisen tuloksen taso	Operatiivinen tulos positiivinen	Operatiivinen tulos ylijäämäinen, siten että hoitovastikkeiden kumulatiivinen ylijäämä on hallinnassa.	Toimitusjohtaja
B- ja H-rakennuksien sekä pysäköintilaitoksen tekninen ylläpito	Huoltokirjanmukaiset ennakoivat huollot ja tarkistukset sekä mahdolliset käytöstä aiheutuvien vikojen nopea korjaaminen	Huoltokirjan täyttöaste seurantavuoden lopussa 100 %, Kiinteistöhuollon vasteaika alle 2,5 työpäivää.	Toimitusjohtaja
Kulutus-seuranta	Kulutuksen vertailu vastaavan sairaalarakennuksen arvoihin	Kulutukset ja hoitokustannukset ovat verrokkiryhmää pienemmät: lämmönkulutus < 145 kWh/brm ² /v; sähkönkulutus < 100 kWh/brm ² /v; vedenkulutus < 790 l/brm ² /v	Toimitusjohtaja
Takuutöiden tekeminen, B- ja H-rakennus	Takuunalaisten vikojen puutteiden kirjaaminen	Takuuajan vikojen ja puutteiden korjauttaminen pääurakoitsijalla. Tavoitteena jatkuva vikojen ja puutteiden 0-taso	Toimitusjohtaja
Turvallisuustoimintojen kehittäminen	Turvallisuuden parantaminen kiinteistöylläpidon toimin	Kiinteistön ylläpitoon liittyviä työtapaturmia eikä läheltäpiti tilanteita tapahdu. KOy:n vastuulla olevia kyberturvallisuusvaaratilanteita ei esiinny	Toimitusjohtaja
Vastuullisuus ja kestävä kehityksen noudattaminen	Toimivien ja viihtyisien terveydenhuoltoon tarvittavien tilojen tarjoaminen energiatehokkaasti	95 % ostetusta energiasta on päästötöntä ja oma sähköntuotanto aurinkovoimalalla on 30 % sähkön kokonaiskulutuksesta	Toimitusjohtaja

Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet

Riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmällä luodaan edellytykset toimivalle riskienhallinnalle, sisäiselle valvonnalle ja konsernivalvonnalle sekä niiden tuloksellisuudesta raportoinnille. Johtamisjärjestelmän avulla asetetaan tulos- ja vaikuttavuustavoitteita, ohjataan niiden saavuttamista ja muutosten hallintaa. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyt integroidaan osaksi johtamisen ja toiminnan prosesseja, rakennetaan sisälle organisaation toimintaprosesseihin. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskiä hallitsevat ratkaisut tehdään päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä.

Sisäisellä valvonnalla edistetään kaupunkikonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia

Valvontajärjestelmän avulla valvotaan, että lainsäädäntöä, määriteltyjä toimintaperiaatteita ja annettuja ohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta on osa kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää ja sisältää:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunkikonsernin johdon sekä muiden osapuolten toimenpiteet, joilla parannetaan riskienhallintaa ja lisätään tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen todennäköisyyttä
- ne menettely- ja toimintatavat, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- johdon ja hallinnon toimintatavat asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toimintaprosessien ja riskien arviointiin

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Lisäksi varmenneetaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnasta vastaa hallintosäännössä määritelty konsernijohto. Konserniohjeella ja omistajapoliittisilla linjauksilla tuetaan kaupunkikonsernin omistajapoliittista ohjausta, Pelikirjan (kaupunkistrategia) toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa. Konserniohjeella yhtenäistetään tytäryhteisöjen ohjausta, toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä emon ja tytäryhteisöjen välillä, että tytäryhteisöjen kesken. Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje täydentää kon-

serniohjetta. Sen tarkoituksena on yhtenäistää tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja tehostaa hallitus-työskentelyä.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tulee olla järjestelmällistä, jäsenneltyä ja ajantasaista ja perustua systemaattiseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Riskienhallinnan avulla parannetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa, raportointia ja lisätään sidosryhmien luottamusta. Sen avulla luodaan luotettava perusta suunnittelulle ja päätöksenteolle. Hyvä johtamis- ja hallintotapa muodostu niiden prosessien ja rakenteiden yhdistelmästä, jota johto käyttää informoidessaan organisaatiota sekä toimeenpannessaan ja seuratessaan toimintoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta:

- on johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja
- lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee ennakoivaa johtamista
- kattaa olennaisimmat kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen liittyvä riskit
- varmistaa, että kaikkialla organisaatiossa noudatetaan kaupunkikonsernia koskevia lainsäädännön vaatimuksia
- auttaa päätöksentekijöitä tekemään tietoisia valintoja ja asettamaan toimintoja tärkeysjärjestykseen.

Riskienhallinnan päämäärä	Riskienhallinnan tavoitteet	Edellytykset, joiden täytyttävä, jotta päämäärä voidaan saavuttaa	Periaatteet, joiden mukaan riskienhallintaa toteutetaan
Riskienhallinnan päämäärä on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta, asukaslähtöisyyttä, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja toiminnan jatkuvuutta ja uudistumista	Riskienhallinta luo perustasuunnittelulle ja päätöksenteolle. Sillä tuetaan päätöksentekoa kaupunkikonsernille hyväksyttävästä riskitasosta.	Kaupunkikonsernin organisaation ja sen toimintaympäristön ymmärtäminen siten, että käytettävissä on parasta saatavilla olevaa tietoa tavoitteisiin ja toimintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä, riskeistä ja uusista mahdollisuuksista.	Strategiaprosessissa, tavoitteiden asettamisessa, päätöksenteossa ja johtamisessa otetaan huomioon sisäiset ja ulkoiset epävarmuustekijät ja niiden käsittelymahdollisuudet.
	Riskienhallinnalla lisätään tavoitteiden toteutumisen todennäköisyyttä.	Riskienhallinta ei ole organisaation muista toiminnoista ja prosesseista erillinen toiminto. Riskienhallinta on osa johdon vastuualueita ja olennainen osa kaikkia prosesseja.	Riskienhallinta on osa kaikkia kaupunkikonsernin prosesseja.
	Riskienhallinnalla vähennetään tappioiden määrä mahdollisimman vähäiseksi.	Kaupunkikonsernin riskinottoa suhteessa riskinkantokykyyn seurataan säännöllisesti ja sitä arvioidaan strategiatyöskentelyn yhteydessä ja merkittävistä investoinneista päätettäessä.	Määritellyllä ja kuvatulla riskienhallinnan toimintamallilla varmistetaan riskienhallinnan dynaamisuutta, toistettavuutta ja ajantasaista reagoitua muutoksiin.
	Riskienhallinnalla tuetaan resurssien tehokasta ja vaikuttavaa kohdentamista ja käyttöä.	Käytössä on määritelty ja kuvattu riskienhallinnan toimintamalli sekä riskienhallinnan toimintasuunnitelmat kaikilla kaupunkikonsernin toimialoilla ja yksiköissä osana strategiaprosessia ja talouden sekä jatkuvuussuunnittelua.	Riskienhallinnan avulla jatkuvuuden turvaamiseksi kriittiset toiminnot ja niiden tarvitsemat resurssit varmistetaan. Riskien realisoitumiseen varaudutaan kriisi-, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien avulla sekä riittävällä vakuutusturvalla. Riskienhallinnan avulla vahinkoriskejä vältetään ja pienennetään.
	Riskienhallinnalla tuetaan johtamista, hyvän hallintotavan noudattamista ja toimivaa raportointia.	Riskienhallinta ymmärretään monitasoisena kaupunkistrategiaa tukevana prosessina.	Riskejä arvioitaessa taloudellisten vaikutusten lisäksi arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja organisaation maineeseen.
	Riskienhallinnalla tuetaan ulkoistamisen ja kumppanuuksien hallintaa.	Yhdenmukaiset ja tehokkaat menetelmät, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan riskejä ja niiden seurauksia.	Riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön arviointia.
	Riskienhallinnalla ehkäistään väärinkäytöksiä.	Riskienhallinta on avointa ja kattavaa.	Riskienhallinnan avulla rikosten ja väärinkäytösten mahdollisuudet minimoidaan.

Kattava valvontajärjestelmä

Tavoitteena on, että ohjaus- ja valvontajärjestelmät tuottavat johdolle oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon ja toiminnan arvioinnin pohjaksi. Valvonnan riittävyden varmistamiseksi johto suunnittelee ja järjestää toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Sisäistä valvontaa toteuttavat johto ja koko muu henkilöstö. Hyvinkään kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvonta on järjestetty siten, että sisäinen valvonta sekä ulkoinen (tarkastuslautakunta ja tilintarkastus) ja sisäinen tarkastus yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan ja konserni-valvontaan liittyvät keskeiset ohjeet

- kaupunginvaltuuston hyväksymä hallintosääntö, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tehtävät ja vastuut
- toimialojen toimintasäännöt
- omistajapoliittiset linjaukset
- hyvä hallinto- ja johtamistapa
- konserniohje
- muu sisäiseen valvontaan liittyvä ohjeistus on koottu Hyvinkään kaupungin intranettiin

Riskien määrittely ja luokittelu

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Vaikutus on poikkeama odotetusta niin

myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä. Riskiä kuvattaessa viitataan mahdollisiin tapahtumiin, niiden seurauksiin tai niiden yhdistelmiin. Riski ilmaistaan tapahtuman seurausten ja riskin todennäköisyyden yhdistelmänä. Kaupunkikonsernin riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet

Kaupunginvaltuusto on hyväksymällä tämän dokumentin päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan perusteet. Hallintosääntöön on kirjattu määräykset sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan tehtävistä ja vastuista mukaan lukien tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen tehtävät ja vastuut.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista koko kaupunkikonsernissa sekä toiminnan järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tilintarkastajien on kuntalain mukaan tarkastettava, ovatko kaupunkikonsernin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konserni-valvonta järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupunginvaltuusto päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan perusteet sekä ovatko niihin liittyvät tehtävät ja vastuut asianmukaisesti määritellyt. Järjestämisen asianmukaisuutta tarkastettaessa kiinnitetään huomiota järjestelmän ja prosessien ohjeistukseen, toimeenpanon systemaattisuuteen, kokonaisvaltaisuuteen, tuloksellisuuteen sekä toimintakertomuksessa annetun raportoinnin riittävyyteen ja kattavuuteen. Tilintarkastaja todentaa, että kaupunginhallitus seu-

raa ja arvioi dokumentoidusti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toimeenpanon tuloksellisuutta.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen ohjeistus on koottu Konserniohjeeseen ja sitä täydentävään Hyvä johtamis- ja hallintotapa -ohjeeseen.

Luottamushenkilöiltä ja virkamiehiltä edellytetään riittävää sitoutumista sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toteuttamiseen. Johdon tehtävänä on vastata sisäiselle valvonnalle, riskienhallinnalle ja konsernivalvonnalle perustan luovan sisäisen toimintaympäristön, organisaatorakenteen ja tehtäväjaon suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Johdolla on kokonaisvaltainen vastuu valvontajärjestelmän toimivuudesta ja tehokkuudesta. Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan johtamistehtävää ja kokonaisuuden toimivuuteen liittyvää vastuuta ei voi delegoida. Sen sijaan valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan delegoida.

Kaikilla henkilöstöön kuuluvilla on vastuu omalta osaltaan tukea hyvää sisäistä toimintaympäristöä, olla tietoinen sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan merkityksestä omien tehtäviensä ja tavoitteidensa näkökulmasta sekä toteuttaa omaan toimenkuvaan ja tehtäviin kuuluvia valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoja.

h

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät
valtuustoaloitteet

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Kaupungin hallintosäännön 120 § mukaan aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, valmistellaan seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Tullakseen käsitellyksi talousarvion yhteydessä aloite pitää jättää toukokuun loppuun mennessä. Käsitellyt aloitteet lausuntoineen on nähtävissä tässä osiossa. Lisäksi on mainittu mahdolliset vaikutukset vuoden 2022 talousarvioon.

Valtuustoaloite: Asuntomessut Hyvinkäälle

Kristiina Urtamo (VIHR), kaupunginvaltuuston kokous 21.10.2019:

"Hyvinkään väestö on kasvanut huomattavasti viimeksi vuonna 2013, eli asuntomessujen aikaan. Silloin kunnan väkiluku kasvoi +596 henkilöllä. Vuonna 2018 Hyvinkään väestömäärä väheni -235 henkilöllä. Meidän on syytä saada väestömäärä uudelleen kasvuun ja asuntomessut ovat siihen hyvä työväline.

Asuntomessut ovat ensi vuonna Tuusulassa, vuonna 2021 Lohjalla ja sitten Naantalissa. Monet kunnat, kuten Tuusula, ovat hakeneet ja saaneet asuntomessut useamman kuin yhden kerran. Miksi mekin emme hakisi messuja uudelleen tänne Hyvinkäälle.

Etsimme asuntomessualueeksi sopivan paikan hyvien kulkuyhteyksien varrelta, missä palvelut ovat helposti saavutettavissa. Paikan, joka on terveellinen asua eikä asuinalueen yli tai vieressä kulje voimasähkölinjoja. Löydämme kyllä, niin halutessamme, myös erityisen ja kiinnostavan teeman asuntomessuille. Esim. terveellinen ja ekologinen puurakentaminen voisi olla tulevaisuuden asuntomessujen teema.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Hyvinkään kaupunki etsii asuntomessuille sopivan paikan kaupungista ja hakee asuntomessuja mahdollisimman pikaisesti."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta kaavoitusyksikön sekä teknisen lautakunnan lausunnot.

Lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Asuntomessujen toteuttamiseen tai sen suunnitteluun liittyvää määrärahavarausta ei ole vuoden 2022 talousarviossa.

Valtuustoaloite jäähallin laajentamiseksi

Jaakko Haapamäki (KESK), kaupunginvaltuuston kokous 15.2.2021:

"Hyvinkäällä on viime vuosina tehty merkittäviä rakennusinvestointeja, eikä suuria investointeja ole juuri nyt mahdollista toteuttaa. Seuraavan valtuustokauden loppupuolella tulee kuitenkin panostaa liikuntapaikkarakentamiseen ja laajentaa Hyvinkään jäähallia.

Hyvinkään jäähallissa on nykyisellään kaksi kaukaloa, joiden käyttäjinä ovat mm. ringette-, jääkiekko- ja taisteluisteluuseurat sekä päiväkotij- ja koululaisryhmät. Kaukalot ovat kovassa käytössä eikä jäävuoroja ole seuroille riittävästi tarjolla. Lisäksi viime vuosina ulkoistelukenttien kausi on jäänyt erittäin lyhyeksi, joten myös yleisöluistelu varten tarvitaan lisää jäävuoroja. Yhden kaukalon lisäyksellä vastattaisiin hyvin näihin tarpeisiin.

Samalla alueella sijaitseva Hyvinkään Curling ry:n omistama Curling -halli on ollut jo pitkään elinkaarensa päässä. Curlingin harrastus- ja kilpailutoiminnan mahdollistaminen Hyvinkäällä edellyttää asianmukaisten olosuhteiden järjestämistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että jäähallia laajennetaan siten, että sinne saadaan rakennettua yksi kaukalo lisää ja samassa yhteydessä ratkaistaan Curlingin tarpeet osana jäähallin laajennusta tai omana hankkeena."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan sekä teknisen lautakunnan lausunnot.

Lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Investointiosassa on varauduttu siihen, että curling-hallin laajennus toteutuu yhteistyöhankkeena: vuodelle 2022 on varattu rahaa siihen, että kaupunki toteuttaa curling-hallin edellyttämät perustamistyöt erillisen sopimuksen mukaan määrärahan puitteissa. Mikäli hanke ei toteudu yhteistyöhankkeena, vuodelle 2025 on investointisuunnitelmaan alustavasti varattu 1,5 milj. euroa, mutta tämä varaus ei ole sitova. Jäähallin laajennusta ei ole sisällytetty talousarvioon.

=====

Valtuustoaloite monitoimihallin rakentamisesta

Veijo Lappalainen (PS), kaupunginvaltuuston kokous 15.2.2021:

"Hyvinkäälle on monia vuosia koitettu saada monitoimihallia kesälajien harrastamiseen myös talviolosuhteissa tämä on ollut suuri puute ja monet seurat ovatkin joutuneet hakemaan hallivuoroja lähikunnista. Ensimmäisenä tuleekin mieleen jalkapallon ja pesäpallon hankalat olosuhteet talvella unohtamattakaan yleisurheilua joka on myös todella hankalassa paikassa talviharjoittelun takia. Nyt tämä on tullut todella konkreettisesti käsille hyvinvointialueen jalkapallossa jossa annamme aivan liikaa eteen muille seuroille. On todellakin jopa surullista, että emme ole saaneet tätä hallia aikaiseksi jo ammoisina aikoina. On aika päättää tämän monitoimihallin rakentamisen ajankohdasta. Mikäli yksityinen monitoimi halli jää jostain syystä rakentamatta on Hyvinkään aloitettava paikallisesti hallin rakentaminen niillä spekkeillä, että kaikki kesälajit pystyvät hallissa harjoittelemaan."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan sekä teknisen lautakunnan lausunnot.

Lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Talousarviossa ei ole varauduttu liikuntahallin eikä varsinkaan monitoimihallin rakentamiseen kaupungin taseeseen. Talousarvio on siis laadittu sillä oletuksella, että loppuvuonna 2021 käytävät neuvottelut monitoimihallin toteuttamisesta johtavat kaupunginvaltuuston hyväksymän esisopimuksen mukaiseen toteutumiseen. Neuvotteluiden kariutuessa mahdollinen korvaava toteutus suunnitellaan kaupungin tilahankkeiden toteutussuunnitelman mukaisesti ja osana talousarvioprosessia.

=====

Valtuustoaloite: Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin

Hyvinkään Vasemmisto, kaupunginvaltuuston kokous 23.2.2021:

"Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 4. ja 5. luokkalaisista luku on 26 prosenttia, ja 8. ja 9. luokkalaisten osalta jopa 41,4 prosenttia. Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvän lähtökohdan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki tarjoaa jatkossa perusopetuksen oppilaille maksuttoman aamupalan kouluissa. Toimella pystymme tasaamaan oppilaiden välisiä sosioekonomisia eroja sekä rauhoittamaan koulupäiviä. Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta opetuslautakunnan, teknisen lautakunnan ja nuorisovaltuuston lausunnot.

Hyvinkään Nuorisovaltuuston lausunto 25.4.2021

"Nuorisovaltuusto kiittää lausuntopyynnöstä maksutonta aamupalatarjoilua koskien. Nuorisovaltuusto on samaa mieltä valtuustoaloitteen kanssa siitä, että huomattava osa peruskoululaisista ei syö aamupalaa joka arkiamu ja sillä on myös kielteisiä vaikutuksia koulumenestykseen. Kuitenkin näemme, että ilmainen aamupalatarjoilu ei olisi kustannuksellisesti kannattavaa.

Aamupalatarjoilua on kokeiltu jo esimerkiksi Pohjoispuiston koulussa. Vaikkakin tämän kokeilun aamiaistarjoilu oli maksullinen, kävi vain harva maksullisen välipalan käyttäjistä maksullisella aamupalalla. Tämän vuoksi aamupalatarjoilusta päätettiin luopua.

Uskomme, että peruskoululaisista, jotka eivät syö aamupalaa kotona, varsin pieni osa söisi maksutonta aamupalaa myöskään koulussa. Aamupalan syömättä jättämiseen voi vaikuttaa myös monet muut tekijät, kuin vain perheen taloudellinen tilanne. Osa peruskoululaisista jättää omaehtoisesti aamupalan syömättä ja näin tehdään myös koulussa maksuttoman lounaan kohdalla huomattavissa määrin.

Vaikka Nuorisovaltuustossa koemme, että maksuton aamupala ei olisi kannattavaa, voisi maksutonta aamupalaa kokeilla pienissä määrin esimerkiksi yhdellä tai kahdella koululla ja siten katsoa, olisiko aamupalatarjoilu kannattavaa. On hienoa, että Lahdessa tällainen järjestely on saatu toimimaan, mutta emme koe, että Hyvinkäällä aamupalatarjoilu olisi kannattavaa ainakaan tällä hetkellä. Olisi kuitenkin hienoa, jos pohdittaisiin erilaisia tapoja kannustamaan nuoria syömään aamupalaa kotona."

Opetuslautakunnan ja teknisen lautakunnan lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Talousarviossa ei ole varauduttu maksuttomaan aamupalatarjoiluun.

=====

Valtuustoaloite lampaiden maisemalaidunnuksen aloittamisesta Hyvinkäällä

Hyvinkään Vihreän valtuustoryhmä, kaupunginvaltuuston kokous 23.2.2021:

"Esitämme, että Hyvinkään kaupunki selvittää missä taajama-alueella olisi lampaiden maisemalaidunnukselle soveltuvia alueita, sekä miten lampaiden laiduntaminen voidaan järjestää eläimille ja niitä katsomaan tuleville ihmisille turvallisesti. Hyvinkään Vihreä valtuustoryhmä Lampaiden laidunnuksen tavoitteena on ylläpitää ja palauttaa perinteisiä kulttuurimaisemia, ja samalla lisätä luonnon monimuotoisuutta. Avara maaseutumainen maisema lisää yleistä viihtyisyyttä. Lampaiden avulla umpeenkasvaneiden alueiden kasvustoa voidaan harventaa, mikä antaa tilaa runsaslukuisille niittylajeille. Lampaat syövät myös haitallista vieraslajia jättipalsamia, jonka kitkentä ihmisvoimin tuntuu olevan lohduton urakka.

Lampaita voidaan laiduntaa hyvin myös kaupunkien pienialaisilla kohteilla. Laiduntavia kaupunkilampaita on ainakin Vantaalla, Jyväskylässä ja Tampereella. Hämeen linnan valleilla laiduntavat lampaat ovat olleet myös matkailijoille hyvin suosittu kohde. Lammaslaidun olisi oivallinen retkikohde keväästä syksyyn. Se toimisi matalankynnyksen kohteena päiväkotij- ja kouluryhmille sekä palvelukotien asukkaille."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja Hyria koulutus Oy:n lausunnot.

Hyria koulutus Oy:n lausunto 10.5.2021

"Hyria koulutus Oy:n koulutilan (Uudenmaankatu 249, Hyvinkää) lampaat ovat opetuskäytössä ympäri vuoden. Lampaiden laidunten sijainti koulutilan omalla tontilla, pääosin rakennusten läheisyydessä, mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen lampaiden hoitoon. Tämä ei onnistuisi, mikäli lampaat siirrettäisiin pois koulutilan tontilta.

Lampaiden turvallisuuteen liittyen mm. karkaamiset ja ilkivalta voidaan välttää, kun eläinten hoitohenkilökunta on lähellä koulutilalla. Jos lampaat sijaitsivat muualla kuin koulutilalla, eläintenhoitajat eivät pystyisi vastaamaan niiden turvallisuudesta. Lisäksi lampaiden tarkkailu ja hoito kauempana koulutilan alueelta aiheuttaisivat lisäkustannuksia.

Hyrian koulutilan lampaita ei edellä mainituista syistä voida hyödyntää Hyvinkään kaupungin esittämään lampaiden maisemalaidunnukseen.

On olemassa lammastalousyrittäjiä, jotka voisivat olla kiinnostuneita yhteistyöstä. Tätä varten on perustettu alusta <https://www.laidunpankki.fi/>, johon kannattaa tutustua."

Ympäristölautakunnan lausunto 23.9.2021

Valmistelija vs. 1. kaupungineläinlääkäri Järvimaa Taru p. 040 159 0965

Muut valmistelijat ympäristötoimenjohtaja Mika Lavia

"Lampaiden maisemalaidunnus on hyvä tapa hoitaa perinnebiotooppeja ja lampaiden elämää on mukava seurata. Perinnebiotoopit tuottavat monipuolisen elinympäristön monille hyönteis- ja kasvilajeille. Perinteisten maanviljelys- ja karjanhoitomenetelmien loputtua niityt sekä kuivempien alueiden kedot ovat kasvaneet umpeen, mikä on

johtanut usean niitylajin taantumiseen. Lammaslaidunnuksen kautta perinnebiotooppien määrää voidaan lisätä ja moni uhanlainen avoimilla niityillä viihtyvä laji hyötyisi laidunnuksesta. Lisäksi vieraslajien, erityisesti jättipalsamin torjunnassa lampaista voi olla hyötyä ja umpeen kasvaneet alueet voisivat kehittyä maisemallisestikin arvokkaimmiksi niitty- ja ketoympäristöiksi. Myös lampaiden lanta toimii mikrobiotooppeina monille hyönteislajeille.

Laiduntamisen onnistumiseksi on kuitenkin tehtävä paljon työtä. Useimmiten palvelu kannattaa ostaa kokonaisuutena lampurilta. Kirjallinen sopimus käytännön työnjaosta, vastuista ja kustannuksista kannattaa laatia aina ennen laiduntamisen aloittamista.

Laitumen perustaminen, ruoka ja juoma

Etelä-Suomessa laidunkausi on tavallisesti kesäkuun alusta syyskuun loppuun. Hyvissä ajoin suunnitellaan laidunnuksen aloitus, lopetus, laiduntavat ryhmät ja niiden kasvutavoitteet, eläinmäärät eri lohkojen laidunryhmissä, laidunten vaihtoväli sekä mahdolliset lisärehut. Laidunalan mitoitus ja laiduntavien eläinten määrä on sovittava kasvuston määrään. Lammas on laumaeläin ja niitä oltava vähintään neljä eläintä laumassa. Jos laidunta on liian vähän eläinmäärään nähden, niin loispaine kasvaa, samoin riski lampaiden karkaamiseen ja puiden vahingoittamiseen. Esim. 70 kg

painava uuhi tarvitsee laidunruohoa noin 10 kg päivässä. Rehua tulee olla 2 - 3 kertaa lampaan tarpeeseen nähden. Hyvällä nurmilaitumella voi laiduntaa 4-12 uuhta karitsoineen hehtaarilla. Kaikilla laitumilla tarvitaan lisärehuksi kivennäistä ja suolaa. Juomavetenä käytetään talousvettä. Mikäli käytetään luonnonvettä, sen puhtaus ja kivennäiskoostumus on tarkistettava vesinäytteen avulla, jotta kivennäistäydennys voidaan suunnitella oikein ja varmistua veden turvallisuudesta eläinten terveydelle. Laitumille on varattava riittävän suuria juoma-astioita, jotta kaikki voivat juoda yhtä aikaa. Vesi on vaihdettava päivittäin ja astia puhdistettava. Samalla tarkastetaan eläinten kunto.

Aitaus ja säänsuoja

Aitavaihtoehtoina laitumelle ovat verkko-, sähkö-, peto- ja perinteinen riukuaita. Laitumen aitojen on oltava lampaille turvallisia, hyvässä kunnossa ja sopivasta materiaalista. Verkkoaitaa on tarvittaessa kiristettävä, jotta verkkoon takertumisen vaara olisi mahdollisimman vähäinen. Sähköistetyt aidat on rakennettava turvallisiksi sekä ihmisille että lampaille. Verkkoaita on kestävä ja lähes huoltovapaa. Se on kuitenkin melko kallis ratkaisu ja sen siirtäminen on työlästä. Sähköaita on edullinen ja helppo pystyttää tai siirtää, mutta sen toimivuutta on tarkkailtava. Sähköaita vaatii enemmän huoltoa kuin kiinteät aidat. Vantaalla on rakennettu vankka verkkoaitaus, jota käytetään useina kesinä. Lisäksi katsojille on rakennettu koroke. Toivottavaa on, ettei lampaisiin päästä koskemaan, sillä valitettavasti myös ilkivaltaa esiintyy, mikä on otettava huomioon aitarakenteissa ja valvonnassa.

Lampaat tarvitsevat säänsuojaa sateelta, voimakkaalta tuulelta ja auringon paahteelta. Säänsuojana voi toimia tiheä puusto. Pelto- ja niitylaitumelle on rakennettava suojakatos. Katos on kolmiseinäinen kevyt rakennus, jonka tarvittaessa voi siirtää lohkolta toiselle. Katokseen pitää mahtua samaan aikaan koko laiduntava katras.

Luonnonlaitumen muut haasteet

Luonnonlaitumien ikävänä puolena on niillä viihtyvät loiset ja punkit. Luonnonlaitumilla on usein myös vaikeampi tarkkailla eläimiä. Aitoja tarvitaan paljon, joten aitauksen järjestäminen on kalliimpaa ja vie enemmän aikaa kuin viljellyllä laitumella. Luonnonlaitumet kasvavat viljeltyä laidunta heikommin ja niillä voi esiintyä myrkkukasveja.”

Teknisen lautakunnan lausuntoa ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Talousarviossa ei ole varauduttu erillisellä määrärahalla lampaiden maisemalaidunnuksen aloittamiseen.

=====

Valtuustoaloite koronatuon kohdentamiseksi ohjaajaresurssien sopeuttamiseen

Hyvinkään kokoomuksen valtuustoryhmä, kaupunginvaltuuston kokous 26.4.2021:

"Kun kaupunginvaltuusto viime keväänä kokouksissaan 15.-16.6.2020 päätti raskaista Kestävän talouden ohjelmaan kerätyistä leikkausesityksistä, ei meillä kenelläkään ollut vielä todellista tietoa tai ymmärrystä siitä, miten Covid-19 tulisi vaikuttamaan meihin hyvinkääläisiin inhimillisestä tai taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Tuossa ajassa meillä Kokoomuksessa oli vahva vastuu Hyvinkään talouden nopeasti heikentyneen tuloksen kääntämisestä paremmaksi. Päätökset olivat kovia ja tekivät kipeää.

Perusopetuksen osalta kulunut kevätlukukausi oli tuolloin vietetty pääosin etäkoulussa ja tietoa sen huolestuttavista seurauksista oli jo kertynyt, mutta lukuvuosi oli kuitenkin saatu päätökseen lähiopetuksessa ja ilmoilla oli toive siitä, että virus saataisiin kesän aikana kuriin ja koulut sekä oppilaitokset voisivat toimia syksystä alkaen lähes normaalisti, vaikkakin tiukkojen rajoitusten ohjaamina.

Nyt olemme viisaampia. Korona ei ole väistynyt ja peruskoulu, lukio ja 2. asteen oppilaitokset ovat monilta osin olleet joko kokonaan tai osittain etäopetuksessa tai suurin poikkeusjärjestelyin toiminnassa.

Oppilaat, huoltajat, opetushenkilöstö sekä oppilashuollon psykologit, kuraattorit sekä terveydenhoitajat ovat tuoneet esille suurta huoltaan etäopetuksen sekä muiden koronarajoitusten vaikutuksista lapsiin ja nuoriin. Opinnoista selviäminen on tullut monelle täysin mahdottomaksi tai merkittävän vaikeaksi. Masentuneisuus ja toivotonmuus ovat yleistyneet nuorten keskuudessa etäkoulun sekä harrastusmahdollisuuksien kieltojen ja rajoitusten myötä.

Haastava aika vaatii vahvoja toimenpiteitä ja Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että valtiolta saatua, ennakoitua suurempaa korona-tukea, joka on tarkoitettu kohdennettavaksi usealle vuodelle koronasta aiheutuneiden ongelmien ja pahoinvoinnin hoitoon, käytetään muuttamaan Kestävän talouden ohjelman kohtaa "Ohjaajaresurssien sopeuttaminen" niin, että säästöohjelman päätös leikata vuosien 2021-2024 aikana ohjaajaresurssista 500 000 €, ja tämän siirron myötä henkilöstövaikutus -25 htv poistuu. Tällä päätöksellä halutaan tukea perusopetuksen lapsia ja nuoria selviämään korona-ajan haasteista ja ennakoita tulevia mahdollisia lisäkustannuksia, joita koronan seurausten jälkihoito tulee vaatimaan."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta opetuslautakunnan ja talousosaston lausunnot.

Lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Talousarviossa ei ole varauduttu erillisellä määrärahalta ohjaajaresurssiin. Kaupunki on kuitenkin aktiivisesti hakenut ja saanut valtionavustuksia, joiden myötä korona-aikana ohjaajaresurssien sopeuttamisen vaikutukset ovat lieventyneet ja siirtyneet.

Valtuustoaloite esteettömästä Sveitsin hiihtokeskuksesta

Kristiina Urtamo (VAS), kaupunginvaltuuston kokous 26.4.2021:

"Etelä-Suomen toimintarajoitteisille laskettelijoille ei ole montaakaan inva-wc:llä varustettua laskettelukeskusta. Lasketteluharrastus lisää heille mahdollisuuksia virkistävään liikuntaan sekä toimintakyvyn säilyttämiseen ja parantamiseen.

Hyvinkään Sveitsin Hiihtokeskukseen ollaan rakentamassa uutta huoltorakennusta. Hiihtokeskuksessa ei tällä hetkellä ole lainkaan Inva-WC:tä, ei luiskia päästä kahvioon tai muihin tiloihin eikä toimintarajoitteisille tarkoitettuja, Inva-merkillä merkittyjä pysäköintipaikkoja huoltorakennuksen läheisyydessä, lähellä laskettelurinnettä. In-vapysäköintipaikka olisi hyvä olla lähellä rinnettä myös rinteiden alapuolella.

Sveitsin hiihtokeskuksen huoltorakennuksen rakennustöiden yhteydessä ja siihen varatulla määrärahalta on hyvä mahdollisuus rakentaa toimintarajoitteisten inva-wc, pyörätuoliasiakkaan rakennukseen sisälle, yleisölle tarkoitettuihin tiloihin, menon mahdollistavat käyntiluiskat ja invamerkillä varustetut pysäköintipaikat ylä- ja alarinteiden lähelle. Rakentamalla Hyvinkään kaupunki edistää yhdenvertaisuutta ja esteettömyyden toteutumista.

Samalla kaupungin on mahdollista saada myönteistä näkyvyyttä ja tulla huomatuksi yhdenvertaisuutta arvostavana kaupunkina.

Liikuntarajoitteiset asiakkaat (esim. pyörätuolilla liikkuvat ja raaja-amputoidut) käyttävät toimintarajoitteisten lasketteluun tarkoitettuja lasketteluvälineitä, kuten laskettelukelkkaa. Avustamista tarvitsevien, toimintarajoitteisten laskettelijoiden henkilökohtainen avustajan luulisi pääsevän mäkeen samalla lipulla kuin avustettava.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Hyvinkään kaupunki tekee omistamastaan Sveitsin hiihtokeskuksesta esteettömän ja toimintarajoitteisten laskettelijoiden käyttöön sopivan rakentamalla inva-wc:n, käyntiluiskat ja inva-pysäköinnin hiihtokeskuksen laajennusosan toteutuksen yhteydessä."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan sekä teknisen lautakunnan lausunnot.

Lausuntoja ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Talousarviossa ei ole varauduttu erillisellä määrärahalta Sveitsin hiihtokeskuksen esteettömyyden edistämiseen. Aluetta kehitetään yhteistyössä yrittäjän kanssa talousarvioon sisältyvien yleisten määrärahojen puitteissa.

=====

Vapaaehtoiskoordinaattorin tehtävä osana Hyvinkään hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluja

Hannele Liesmäki (SDP), Riitta Puupponen (KOK), Anette Helén (SDP) ja Sirpa Kalliomaa (VIHR), kaupunginvaltuuston kokous 31.5.2021:

"Keski-Uudenmaan Sote -kuntayhtymän aloittaessa tuotantovastuun vuonna 2019 loppui vapaaehtoistyön eri toimijoita kokoava yhteinen koordinointi Hyvinkäällä. Vapaaehtoistyön koordinoinnista aiemmin vastasi ammattitaitoisesti kaupungin organisoima VapaaehtoisVoimala. Toiminnassa olleet vapaaehtoiset oli kaupunki vakuuttanut. VapaaehtoisVoimalan lakkautuessa vapaaehtoiset jäivät hoitamaan työtään omin avuin, ilman koordinointia ja ohjausta tai ovat siirtyivät jonkin yhdistyksen tai seurakunnan vapaaehtoiseksi. Monet myös lopettivat toimimisen vapaaehtoisena.

Vapaaehtoistoiminnan koordinointia on tehty pienemmässä mittakaavassa kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan testamenttirahoista palkkaaman hyvinvointisuunnittelijan toimesta. Testamenttirahat on käytetty ja tehtävä loppuu 2021 lopussa.

Hyvinkäällä vapaaehtoistyötä eniten tekevät eläkkeellä olevat kuntalaiset. Lähes joka neljäs hyvinkääläinen on eläkkeellä. Sote-palveluiden tarve on lisääntyvää väestömme ikääntyessä. Kolmannen sektorin tekemä vapaaehtoistyö on ensiarvoisen tärkeää niin vapaaehtoisille kuin myös saajalle.

Vapaaehtoistyö ei ole ammatillista auttamista vaan arkiapua ja ystävöimintää, joten tärkeää on pelisääntöjen luominen yhdessä koko sote -verkoston kanssa. Tavoitteena on viedä omais- ja kotihoidon asiakkaille ja heidän omaisille arkiapua, tukea, läheisenergiaa, välittämistä ja huolenpitoa ihmisten arkeen ja arjesta selviytymiseen.

Vapaaehtoistyö tarvitsee ammattitaitoista koordinoitua, jotta vapaaehtoistyön resurssit saadaan parhaalla mahdollisella tavalla tukemaan mm. omaishoitajien, kotihoidon ja yksinäisten ihmisten tarpeita. KeuSoten muissa kunnissa on panostettu ja jopa lisätty vapaaehtoistyön koordinointiin tehtävää työpanosta. Kuntiin on palkattu vapaaehtoiskoordinaattoreita.

Vapaaehtoiskoordinaattori toimii verkostojen, asiakkaiden, vapaaehtoisten ja yhdistysten yhteyshenkilönä kaupungin, sote-palveluiden, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Vapaaehtoiskoordinaattorin tehtävänä on tukea järjestöjen ja kaikkien kaupunkilaisten osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia.

Hyvin toteutettu vapaaehtoistyön verkostomainen malli tarvitsee koordinoitua ja organisointia sekä yhteistä vapaaehtoistyön koulutusta. Vapaaehtoistyön koulutuksien keskeinen tavoite on luoda innostusta ja innovatiivisuutta, yhteishenkeä, yhteisiä tavoitteita sekä osaamista osallistujille. Vapaaehtoiskoordinaattori kouluttaa myös sote-alan työntekijöitä kohtaamaan vapaaehtoiset työssään ja yhdessä heidän kanssa kehittää ja löytää uusia tehtäviä vapaaehtoistyöhön. Hyvinä esimerkkeinä ovat laulu- ja taidehetket palvelutaloissa tai riksa-ajelut kaupungin keskustassa.

Tavoitellut vapaaehtoistoiminnan tulokset eivät synny ilman taloudellisia resursseja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Hyvinkään kaupungin Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluihin palkataan vapaaehtoistyökoordinaattori 1.1.2022 lähtien. Tämä huomioidaan vuoden 2022 budjettia laadittaessa."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston lausunnot.

Vanhusneuvoston lausunto 24.8.2021

Vanhusneuvosto kannattaa valtuustoaloitetta vapaaehtoiskoordinaattorin toimen perustamisesta. Vapaaehtoistyön koordinaattori on välttämätön, jotta vapaaehtoistyö saisi sille kuuluvan arvon ja toiminta olisi paremmin ohjattua. Asia tulee ratkaista vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan ja vammaisneuvoston lausunnot ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta ylitti kaupunginhallituksen antaman talousarviokehyyksen noin 0,1 milj. eurolla. Osin ylitys johtui lautakunnan esityksestä lisätä vapaaehtoiskoordinaattorin toimi. Tältä osin talousarviokehyyksilytystä ei ole leikattu kaupunginjohtajan esityksestä.

=====

Kaupunkisähköpyörät Hyvinkäälle

Hyvinkään vihreät -valtuustoryhmä, kaupunginvaltuuston kokous 31.5.2021:

"Hyvinkään vihreät esittävät, että kaupunkipyöräpalvelua täydennettäisiin sähköavusteisilla polkupyörillä.

Sähköavusteisilla polkupyörillä matkustaminen on vaivatonta, sillä pieni sähkömoottori auttaa esimerkiksi ylämäkeen pyöräilyä. Hyvinkään harjumaisemissa esimerkiksi työmatka sairaalalle ylämäkeen taittuu sähköavusteisella pyörällä helpommin, eikä työpaikalle saavuttaessa tarvitse heti syöksyä suihkuun. Helpompi pyörämatka houkuttelee kaiken kuntoisia kuntalaisia pyöräilyn pariin ja tukee kestävän liikkumisen tavoitteitamme.

Sähköpyörien hankintahinta on monelle kynnyks, mutta hyötyliikunnan lisäämisestä tuloutuisi meille kaikille kuntalaisille. Sähköpolkupyörällä liikkumisen ilosta saavat paremmin kiinni esimerkiksi iäkkäät- tai huonokuntoiset kaupunkilaiset. Myös ilmastotavoitteidemme saavuttamiseksi kaikkien lyhyiden autolla tehtävien matkojen vähentäminen on tavoiteltava asia.

Suomessa sähköavusteisia kaupunkipyöriä on käytössä Kuopiossa, jossa ne tulivat liikenteeseen v. 2019."

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta teknisen lautakunnan lausunnon.

Lausuntoa ei talousarviokäsittelyyn mennessä saatu.

Vaikutukset talousarvioon 2022

Kaupunkipyöriin tai kaupunkisähköpyöriin ei ole talousarviossa erillistä määrärahaa.

=====

h

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet
Kestävän talouden ohjelma
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset

Alla olevassa laskelmassa on esitetty kaupunginjohtajan talousarvioesityksen sisältämät muutokset lautakuntien talousarvioesitykseen nähden.

Toimielin, palvelualue \ toimenpide (positiivinen luku parantaa toimintakatetta)	Yhteensä	Perustietotekniikkaveloitusten ja muiden tietojärjestelmäkustannusten uudelleen kohdennukset	Muut muutokset
Kaupunki yhteensä	5 110 086	0	1 610 086
Päätöksenteko	1 550 518	4 200	1 546 318
Kaupunginvaltuusto	1 200	1 200	
Tarkastuslautakunta	5 918	1 600	4 318
<i>Raamiylitys</i>			4 318
Keskusvaalilautakunta	0		
Kaupunginhallitus	-5 000 000		-5 000 000
<i>Määrärahavaraus</i>			-5 000 000
Kaupungin johto	1 400	1 400	
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot	0		
Sosiaali- ja terveystalvet	6 542 000		6 542 000
<i>Keusoten TA:n mukaan</i>			6 542 000
Konsernipalvelut ja hallinto	-1 004 924	-951 900	-53 024
Elinvoima	91 332	18 700	72 632
<i>Taloustehtävien keskittäminen</i>			72 632
Henkilöstö	19 700	19 700	
Talous	-89 956	35 700	-125 656
<i>Taloustehtävien keskittäminen</i>			-125 656
Tietohallinto	-1 068 900	-1 068 900	
Demokratia ja johdon tuki	42 900	42 900	
Opetuslautakunta	781 592	714 800	66 792
Hallinto ja kehittäminen	70 192	3 400	66 792
<i>Taloustehtävien keskittäminen</i>			66 792
Perusopetus	472 200	472 200	
Yleissivistävä koulutus	101 700	101 700	
Varhaiskasvatus	137 500	137 500	
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	115 000	65 000	50 000
Kulttuuri- ja hyvinvointi	115 000	65 000	50 000
<i>Raamiylitys (n.50%)</i>			50 000
Tekninen lautakunta	122 600	122 600	0
Hallinto ja kehittäminen	32 200	32 200	
Tekninen keskus	31 800	31 800	
Ateria- ja puhtauspalvelut	-39 500	30 500	-70 000
<i>Riemurinteen vaikutukset</i>			-70 000
Tilakeskus	98 100	28 100	70 000
<i>Kahdesta nuorisotilasta luopuminen (Willa ja Valtakatu)</i>			70 000
Ympäristölautakunta	21 800	21 800	
Ympäristökeskus	21 800	21 800	
Hyvinkään Vesi	23 500	23 500	
Rahoitusosa	3 500 000		
Kunnallisvero	4 500 000		
Yhteisövero	-900 000		
Kiinteistövero	-100 000		

Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet

Kaupunginhallitus – Kärkihanketavoitteet vuodelle 2022

Hangonsilta

Keskeisin keskustan asuinrakentamisen alue seuraavan 10 vuoden aikana kumppanuuskaavoituksen, tonttien luovutuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen avulla. Alueen ytimeen rakentuu uusi lukio ja monitoimitalo.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Ei KH-tason tavoitteita vuodelle 2022.		

Hyvinkään Sveitsi

Hyvinkään Sveitsin tunnettuuden edistäminen. Monimuotoisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen. Asuntotuotanto, uuden asuinalueen rakentaminen ja uusien asukkaiden houkuttelemine Hyvinkäälle. Matkailun edistäminen, modernit hyvinvointi-, kokous- ja majoituspalvelut. Yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen osahankkeiden kautta (asuntorakentaminen, hotelli- ja uimalakonsepti, yleiset alueet ja luontomatkailu, markkinointi ja luontomatkailu).

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaupungingeodeetti, vs. liiketoimintajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Ei KH-tason tavoitteita vuodelle 2022.		

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Elävä kaupunkikeskusta, tärkeä vetovoimatekijä ja Hyvinkään käyntikortti. Monipuolinen työ- ja asumistarjonta. Sujuva ja turvallinen liikkuminen. Houkutteleva investointikohde.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Liityntäpysäköinnin asemakaavoituksen valmistelu	Radan itäpuolen asemakaava on hyväksymiskäsittelyssä vuoden 2022 loppuun mennessä. Radan länsi- puolella valmistelu etenee syksyllä 2021 keskustan kehittämissuunnitelmaksi valitun vaihtoehdon ja liikenteen yleissuunnitelman toimeenpanon mukaisesti.	Kaavoituspäällikkö
Urakansuun asemakaavoitus valitun yhteistyökumppanin kanssa	Kaava luonnoksena nähtävillä vuoden 2022 loppuun mennessä	Kaavoituspäällikkö

Aktiivinen tapahtumakaupunki

Tapahtumien sujuvan järjestämisen mahdollistaminen ja koordinointi Hyvinkäällä. Pitkäaikaisen yhteistyön kehittäminen tapahtumajärjestäjien kanssa. Hyvinkään imagon vahvistaminen ja tunnetuksi tekeminen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Ei KH-tason tavoitteita vuodelle 2022		

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen. Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille. Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallidentiteetin vahvistaminen.

Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Ei KH-tason tavoitteita vuodelle 2022		

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Kyliä vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä)

Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on yleiskaavasunnittelija.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Ei KH-tason tavoitteita vuodelle 2022		

Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi

Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen, uusien yhteistyön ja osallistumisen käytäntöjen luominen.

Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen panostaminen. Sote- ja maakuntauudistuksen muutosvaihe, osallistuminen kunnan tulevien hyvinvointitoimintojen kehittämiseen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
<p>Kuntalaisten ja erityisesti heikoimmassa asemassa olevien digitaalisten vahvistaminen ja uusien osallistumismahdollisuuksien tukeminen sekä sähköisten palvelujen saavutettavuuden parantaminen.</p> <p>Toimenpiteenä on kaupungin eri palveluiden ja yhteistyökumppaneiden toimesta tehdä tutuksi olemassa olevia sähköisiä palveluita, tukea niiden käyttöönotossa sekä edistää niiden itsenäistä ja turvallista käyttöä.</p>	<p>Hyvinkään Digitukimessujen järjestäminen vuonna 2022 yhdessä eri toimialojen, yhdistysten ja muiden palveluntuottajien sekä alueen oppilaitosten kanssa.</p> <p>Digitukiverkoston säännöllinen kokoontuminen vähintään 4 kertaa vuoden aikana.</p> <p>Kohdennetun digituen tarjoaminen eri palvelupisteissä kaikenikäisille kuntalaisille, joiden digitaalisen syrjäytymisen riski on kasvanut.</p>	<p>Kirjastotoimenjohtaja</p> <p>Hyvinkään opiston rehtori</p>

Kaupunginhallitus – Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Maankäytön toteuttamisohjelma	Maankäytön toteuttamisprosessin ohjaaminen sekä MAL-asuntotuotantotavoitteiden mukainen tonttivaranto pitkällä aikavälillä.	Maankäytön toteuttamisohjelman laatiminen ja ohjelman vuositavoitteiden toteuttaminen.	Maankäytön toteuttamisohjelma on laadittu. Asuntotavoite; 396 asuntoa. Tontinluovutus-tavoite; Omakoti 40 kpl, kerros- ja rivitalo 3 kpl, yritys / teollisuus 2 kpl.	Kaupungingeodeetti
Kaavoitusohjelma	Kaavoitustoiminnan ohjaaminen ja kaavojen toteuttamistoimenpiteiden ohjelmoinnin ja kaavoitusta tukevan maanhankinnan tukeminen.	Kaavoitusohjelman laatiminen	Kaavoitusohjelma on laadittu ja ohjelman vuositavoitteet toteutuvat. Asuntotonttien kerrosalareservi MAL-sitoumuksen mukainen (144 000 m ² /4-vuotisjakso)	Kaavoituspäällikkö
Yritystoiminnan edistäminen	Uusia yrityksiä Hyvinkäälle	Vähintään 15 yritystä harkitsee Hyvinkäätä sijoittautumispaikaksi	Tavoitettu vähintään 15 yritystä, jotka harkitsevat sijoittumista Hyvinkäälle ja yritysten kanssa on käyty sijoittumisneuvotteluja	Elinkeinopäällikkö

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoimaisuuden edistäminen	Keskustan elinvoiman edistäminen	Keskustassa järjestetään yrittäjien ja muiden kumppaneiden kanssa/yrittäjille tilaisuus tai tilaisuuksia, jotka lisäävät kaupunkikeskustan veto- ja elinvoimaa	Yhteistyössä kumppaneiden kanssa on toteutettu vähintään kaksi tilaisuutta	Elinkeinopäällikkö
Elinvoimaisuuden edistäminen	Palvelutoritoiminnan käynnistäminen	1.Yrityksille ja työkäisille henkilöasiakkaille suunnatun palvelutorin perustaminen 2. Yritysneuvontatoimintojen keskittäminen ja verkostotoimijoiden tehostuva asiakaspalvelu palvelutorilla	1. palvelutori on toiminnassa, 2. yhteinen asiakastytyväisyysmittari käytössä	Työllisyyspäällikkö Elinkeinopäällikkö
HR prossien kehittäminen	Suorituksen johtaminen	Henkilökohtaisen palkitsemisen mallin luominen Hyvinkään kaupungille	Palkitsemisen malli kuvattu vuoden 2022 aikana siten, että voidaan arvioida käyttöönoton mahdollisuudet osana vuoden 2023 suunnittelua.	Henkilöstöjohtaja Palvelussuhdepäällikkö
Henkilöstö	HR järjestelmien uudistaminen	Järjestelmä uudistusta edeltävien pohjatöiden ja selvitysten laadinta	HR prosessit on kuvattu	Henkilöstöjohtaja Palkanlaskennan esimies
Henkilöstöohjelma	Päämääränä on yhtenäinen henkilöstöpolitiikka läpi kaupunki organisaation sekä toimintatapojen yhtenäistäminen henkilöstöjohtamisessa.	Vuositavoite: Tavoitteena on laaditun henkilöstöohjelman jalkauttaminen koko organisaatioon. Toimenpide: Jalkauttaminen toteutetaan aktiivisella tiedottamisella, perehdyttämällä ja kouluttamalla sekä osallistamalla henkilöstö henkilöstöohjelman käsitteilyyn.	Tavoitetaso: Koko henkilöstö tunnistaa henkilöstöohjelman periaatteet ja toimii niiden mukaisesti. Henkilöstöohjelma toimii pohjana ja perusteluina kaikille esimiestyössä tehdyille ratkaisuille. Onnistumisen mittari: Henkilöstö kokee oikeudenmukaista ja tasa- puolista kohtelua huolimatta siitä, missä osassa organisaatiota henkilö työskentelee ja esimiehet kokevat henkilöstöjohtamisen helpommaksi yhtenäisen toimintatapojen kautta. Toteutetaan kysely.	Henkilöstöjohtaja Työhyvinvointipäällikkö

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Henkilöstö / kelpoisuusehdot / osaaminen	Opetuksen ja kasvatuksen laadun varmistaminen. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstö määrä suhteessa vakituisiin paikkoihin.	Vakituisissa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävissä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö. Palkataan ensimmäiset varhaiskasvatuksen sosionomit. Pätevät opettajat perusopetuksessa ja lukiossa	Vähintään 90% kaikissa em. vakan tehtävissä on kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö 20.9 tilastointipäivänä. Pätevien vakinaisten opettajien osuus tilastointipäivänä 20.9. vähintään 90%.	Varhaiskasvatuksen johtaja Perusopetuksen johtaja Sivistystoimen johtaja
Oppilashuollon siirtymisen hyvinvointialueelle	Toimivat rajapinnat kunnan ja hyvinvointialueen välillä	Toimivien rajapintojen suunnittelu yhteistyössä Keusoten kanssa riittävien oppilashuoltopalvelujen toteuttamiseksi jatkossakin	Oppilashuollon palveluiden järjestämissuunnitelma takaa palveluiden toteutumisen esiopetuksessa ja kouluilla oppilashuollon järjestämisvastuun siirron jälkeenkin	Varhaiskasvatuksen johtaja Perusopetuksen johtaja Oppilashuollon esimies
Viestintä	Hyvinkaa.fi -verkkosivuston rakenteen sekä sisältöjen arviointi.	Verkkosivuston auditointi (toimialakohtainen sisällön ja rakenteen tarkistus). Varmistetaan kaupungin verkkopalvelujen sisältöjen ajantasaisuus ja että kaupungin verkkosivut vastaavat kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tarpeisiin.	Auditointi tehty siten, että tarvittavat korjaukset toimenpiteet voidaan käynnistää vuoden loppuun mennessä	Viestintäpäällikkö Verkkoviestinnän asiantuntija

Opetuslautakunta – Sitovat tavoitteet - Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän kehittäminen	Nykypäivän vaatimukset täyttävä järjestelmä, jonka avulla saadaan mm. sähköiset palvelut huoltajille ja sähköiset sijoitus- ja asiakasmaksupäätökset. Henkilöstön ajankäytön tehostaminen nykyaisilla ja käyttäjäystävällisellä työvälineellä.	Asiakastietojärjestelmän hankintapäätös. Järjestelmä otetaan käyttöön prosessisuunnitelman mukaisesti vaiheittain.	Asiakastietojärjestelmän ensimmäinen vaihe on otettu käyttöön viimeistään 1.8.2022.	Varhaiskasvatuksen johtaja
Lapsen tukemiseen liittyvät ratkaisut varhaiskasvatuksessa	Vastata varhaiskasvatuslain muutokseen, jossa määritellään lapsen oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen ja tuen toteutukseen.	Lapsen tuen kirjaaminen Hyvinkään varhaiskasvatussuunnitelmaan (Vasu).	Hyvinkään Vasu päivitetty ja hyväksytty kesäkuussa 2022 opetuslautakunnassa.	Varhaiskasvatuksen johtaja
TUVA -koulutuksen suunnittelu ja toiminnan käynnistäminen 1.8.2022 alkaen	Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä TUVA -koulutus aloittaa toimintansa 1.8.2022	TUVA -koulutus on suunniteltu ja valmis aloittamaan 1.8.2022	Toiminta käynnistyy 1.8.2022 suunnitellusti	Sivistystoimen johtaja Perusopetuksen johtaja
Lukiokoulutuksen tehokkuus	Opiskelijamäärän maksimointi	Aloituspaiikkojen täyttöaste on mahdollisimman suuri ja opiskelujen keskeyttäminen on mahdollisimman vähäistä.	Aloituspaiikkojen täyttöaste on 100 % ja keskeyttämisprosentti on alle 4.	Lukion rehtorit Sivistystoimenjohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta – Kärkihanketavoitteet vuodelle 2022

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen. Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille. Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallisidentiteetin vahvistaminen. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Liikuntaseurayhteistyön vahvistaminen tiedottamisen ja käyttäjien kuulemisen keinoin.	Ajankohtaisinfot ja seurojen kuuleminen toteutuu vähintään 4 krt vuodessa.	Liikuntapäällikkö
Uimalan käyttöönotto laajennettuna ja toiminnan vakiinnuttaminen ympärivuotiseen asiakaspalveluun.	Uimalatoiminta on pidetty käynnissä ilman käyttökatkoja läpi vuoden sekä vähintään 220 000 asiakaskäyntiä.	Liikuntapäällikkö
Kulttuurifoorumien uudelleen käynnistäminen koronan aiheuttaman tauon jälkeen.	Järjestetty kulttuurifoorumi vähintään kaksi kertaa vuoden 2022 aikana.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
Museopalveluiden uuden toimintakonseptin käyttöönotto.	Uusi tila- ja johtamismalli on luotu ja otettu käyttöön vuoden 2022 aikana.	Museopalveluiden johtaja

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä) Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on yleiskaavasunnittelija.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Nuorisotyö kylässä -toiminta: Kylillä tehtävän nuorisotyön tavoitteena on tarjota kyläalueilla asuville nuorille säännöllinen paikka ja aika, jossa kokoontua yhdessä tapaamaan toisiaan sekä nuoriso-ohjaajaa.	Vuonna 2021 pilotoidun hanke on vakiinnutettu vuoden 2022 aikana.	Nuorisopäällikkö

Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi

Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen, uusien yhteistyön ja osallistumisen käytäntöjen luominen.

Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen panostaminen. Sote- ja maakuntauudistuksen muutosvaihe, osallistuminen kunnan tulevien hyvinvointitoimintojen kehittämiseen.

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuhenkilö
Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden kuntalaiskyselyn toteuttaminen.	Sähköinen kysely toteutettu ja tulokset julkaistu vuoden 2022 loppuun mennessä.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta – Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuhenkilö
Tehokas palveluverkko	Kirkes- ja Ratamo-kirjastojen yhteistyön syventämismahdollisuuksien selvittäminen	Hankkeen aikana on selvitetty hanketyöntekijän johdolla kirjastokimppojen yhdistymisen edut ja haitat, niin asiakkaiden kuin kirjastojen toiminnan näkökulmasta. Lisäksi on selvitetty mahdollisesta yhdistymisestä syntyvät kustannukset sekä mahdolliset kustannussäästöt sekä yhteistyön syventämisen muut vaihtoehdot.	Selvityshanke on toteutettu ja hankkeesta on laadittu loppuraportti.	Kirjastotoimenjohtaja
Kulttuuripalvelut	Hyvinkään taidemuseon keskeisten kokoelmien julkaiseminen kaupunkilaisten ulottuville Taide.Art -portaalin kautta	Projektin aikana Hyvinkään taidemuseon keskeiset kokoelmat käydään läpi ja valmistellaan julkaisuvalmiiksi. Kokoelmien avaaminen digitaalisesti yleisölle tapahtuu osana uuden museokeskuksen avaamista vuoden 2022 aikana.	Hyvinkään taidemuseon sivujen ja kokoelmien avaaminen Taide.Art -portaalissa.	Museopalveluiden johtaja

Tekninen lautakunta – Kärkihanketavoitteet vuodelle 2022

Hangonsilta

Keskeisin keskustan asuinrakentamisen alue seuraavan 10 vuoden aikana kumppanuuskaavoituksen, tonttien luovutuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen avulla. Alueen ytimeen rakentuu uusi lukio ja monitoimitalo.

Hangonsilta 1

Alueen suunnittelu ja asuntorakentaminen. Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaupungingeodeetti, vs. liiketoimintajohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Hangonsilta 1b alueen kunnallistekniikan esirakentaminen	Työt aloitettu	Tekninen johtaja

Aktiivinen tapahtumakaupunki

Tapahtumien sujuvan järjestämisen mahdollistaminen ja koordinointi Hyvinkäällä. Pitkäaikaisen yhteistyön kehittäminen tapahtumajärjestäjien kanssa. Hyvinkään imagon vahvistaminen ja tunnetuksi tekeminen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Lentokentän tapahtumainfra	Valmistuu 05/2022 mennessä	Tekninen johtaja

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen. Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille. Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallisidentiteetin vahvistaminen. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Vesijohtoverkoston laajentaminen ensilumen latua varten.	Vesijohdot rakennettu.	Tekninen johtaja

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä)

Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa.

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on yleiskaavasunnittelija.

Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2022	Vastuuhenkilö
Nopeusnäyttöjen hankinta kyliin (Ylentola)	Nopeusnäytöt asennettu	liikenneinsinööri
Linja-autopysäkkikatosten parantaminen	Uudet pysäkkikatokset (2 kpl) asennettu	liikenneinsinööri

Tekninen lautakunta – Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Henkilöstö	Etätöiden takia vapaaksi jääneiden tilojen arviointi	Nykyaikaisen toimistoratkaisun soveltuvuuden arviointi	Tilojen käyttö on arvioitu	Kiinteistöjohtaja
Turvallisuus	Ei yhtään vakavaa tapaturmaa	MVR taso>92 ja TR taso>95	Ei vakavia tapaturmia	Toimialajohtaja
Talous	Laatutason parantaminen	Liikennealueiden kunnosta aiheutuneiden vahinkotapausten määrän vähentäminen	Kaupungin korvaamien vahinkotapausten määrä pienempi kuin edellisenä vuonna	Tekninen johtaja
Talous	Katuvalosähkön kulutuksen pienentäminen	Valaisinta kohden toteutuneen kulutuksen pienentäminen	Valaisinkohtainen kulutus (kwh) edellistä vuotta pienempi	Tekninen johtaja
Talous	Investointien tarkkuus	Kustannuslaskennan ja seurannan parantaminen	Ei merkittäviä ylityksiä kustannusarvioihin nähden toteutuksessa	Kiinteistöjohtaja ja Tekninen johtaja
Henkilöstö	Henkilöstötyytyväisyyden parantaminen	Henkilöstötyytyväisyyden parantamiseen tähtäävät toimet	Tulokset parempia kuin vuonna 2020	Toimialajohtaja
Talous	Kestävä kehitys	Vaihtoehtojen toteutustapojen löytäminen energiainvestoinneille	Yksi onnistunut hankinta tehty vaihtoehtoisella toteutusmallilla	Kiinteistöjohtaja
Sähköiset palvelut	Sähköautojen latauspaikkojen rakentaminen	Sähköautojen latauspaikkojen rakentaminen palvelumallilla	5 kpl latauspaikkoja	Kiinteistöjohtaja

Ympäristölautakunta – Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukkaasti hoidetut lakisäätteiset perustehtävät, asiakaslähtöinen toiminnan kehittäminen.	Kehitämme ja tehostamme prosesseja monipuolisia toimintatapoja hyödyntäen.	LaatuNetin interkalibrointiin (1 kpl) osallistuminen sekä sisäisen auditoinnin toteuttaminen.	Asetettujen suoritemäärien saavuttaminen tavoiteajoissa sekä vähintään hyvien Oiva-arvosanojen korkea suhteellinen osuus.	Kaupungineläinlääkäri
Sähköiset palvelut	Tehostamme asiakaspalvelua ja muuta toimintaamme sähköisten palvelujen avulla.	Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukseen valmistautuminen.	Rakentamisen tietomallipohjaiseen suunnitteluun ja - lupaprosessien kehitystyöhön liittyvät kehittämistoimet	Johtava rakennustarkastaja
Sähköiset palvelut	Tehostamme asiakaspalvelua ja muuta toimintaamme sähköisten palvelujen avulla.	Ympäristönsuojelun viranomaispalveluiden sähköisen asioinnin jatkokehitystyöhön osallistuminen mm. TEM:in hankkeet: Luvat ja valvonta sekä Red II-hanke.	Ympäristönsuojelun prosessien yhteensovittamiseen liittyvät kehittämistoimet	Ympäristövalvontapäällikkö

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta – Sitovat tavoitteet - Muut toiminnalliset tavoitteet

Palvelukokonaisuus, suunnitelma tai ohjelma	Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2022	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Demokratia ja osallisuus	Asiakastyytyväisyyden ylläpito ja parantaminen	Kokonaisuutena vähintään aiemman vuoden tasoon pääseminen asiakastyytyväisyystutkimuksessa ja hyvä vastausprosentti	Hyvä menestys asiakastyytyväisyystutkimuksessa. Vastausprosentti on vähintään 30 %	Vesihuoltojohtaja taloussuunnittelija
Talous, kestävä kehitys	Laskuttamattoman veden määrän vähentäminen edelleen	Kohdennetun talousperusteisen saneerausohjelman toteuttaminen alkaa	Saneerausohjelman mukaisia kohteita toteutetaan	Verkostopäällikkö
Sähköiset palvelut	Rakentajan ohjeistuksen päivitys luettavammaksi	Visualisoinnin käyttö ohjeistuksen päivityksessä	Video ohjeistuksesta valmiina	Verkostopäällikkö taloussuunnittelija
Turvallisuus	Pohjavesialueen rakenneselvityksen päivitys	Rakenneselvitys käynnissä GTK:n ja UUELY:n kanssa	Hanke käynnistyy ja valmistuu vuoden loppuun mennessä	Tuotantopäällikkö vesihuoltojohtaja
Talous / turvallisuus	Luvallisten vedenottoasemien suunnittelu	Suunnitelma sijoituksista ja toteuttajan kilpailutus	Suunnitelma valmis	Verkostopäällikkö vesihuoltoinsinööri
Henkilöstö	Työturvallisuuden parantaminen	Työturvallisuuspäivän järjestäminen	Päivä pidetty	Vesihuoltojohtaja

Päätöksenteko

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Päätöksenteko					
1. Kärkihankkeisiin kohdennettujen kehittämismäärärahojen vähentäminen. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus 100.000 €	100 000	100 000			
2. Palkankorotuksiin ja ylläpitäviin henkilösivukulmaksujen tasoituslaskuihin varatun määrärahan purkaminen. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus 120.000 €	120 000	120 000			
3. Markkinointimäärärahojen vähentäminen portaittain. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 50.000 €	50 000	15 000	15 000	20 000	
4. Hallinnon, tarkastustoimen, lakiesresurssin ja tietosuojatyon uudelleen organisointi. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 150.000 € Henkilöstövaikutus: 3 htv	150 000	50 000	80 000	20 000	

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Konsernipalvelut ja -hallinto

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Konsernipalvelut ja hallinto					
5. Talousprosessien tehostaminen ja kehittäminen, toiminnan keskittäminen sekä tehtävien uudelleen organisointi. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 230.000 € Henkilöstövaikutus: 3 htv	230 000	130 000	100 000		
6. Tietohallinnon kehittämismäärärahojen vähentäminen. Vähennyksen jälkeen määrärahat ovat sillä tasolla, miten ne ovat toteutuneet viime vuosina. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 70.000 €	70 000	70 000			
8. Hankintojen tehostaminen hankintaprosessia kehittämällä ja hankintapalvelujen henkilöstön osaamista kehittämällä. Edellyttää keskitettyä hankintapalvelua. Saattaa ajoittain ruuhkauttaa hankintoja ja kasvattaa tarvetta hankintojen ennakoinnille ja suunnittelulle. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 40.000 € Henkilöstövaikutus: 1 htv	40 000	40 000			
9. Ulkoistetun työterveyshuoltopalvelun oston euromäärän vuosittainen määrittäminen. Henkilöstön vähenemisen tuomat vaikutukset tuleville vuosille. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 100.000 €	100 000	100 000			
10. Uudelleen sijoittamisen valmennusmäärärahan vähentäminen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 80.000 €	80 000	80 000			
11. HR:n keskittäminen, prosessien tehostaminen ja tehtävien uudelleen organisointi. Pitää sisällään eri toimialoilta keskitettävän HR-henkilöstön henkilöstöpalveluihin. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 40.000 € Henkilöstövaikutus: 1 htv	40 000	40 000			

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Konsernipalvelut ja -hallinto

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Konsernipalvelut ja hallinto					
12. Matkailutoimen säästöt, matkailuyhdistyksen perustaminen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 100.000 € Henkilöstövaikutus: 1 htv	100 000	100 000			
13. Tonttipalveluiden tulojen lisäys (hintojen korotus, palveluiden hinnoittelu). Ajoitus: 2020-2024 Eurovaikutus: 23.000 €	23 000	8 000	5 000	5 000	5 000
14. Kaavoituksen kaavoitustaksojen ja aineisto- ja tulostehinnastojen korotus. Ajoitus: 2020-2024 Eurovaikutus: 23.000€	23 000	8 000	5 000	5 000	5 000
15. Maanvuokratulojen lisäys. Ajoitus: 2020-2024 Eurovaikutus: 200.000 €	200 000	125 000	25 000	25 000	25 000
16. Työllisyyden hoidon tehostaminen. Tavoitellaan työttömien työllistymistä erilaisin keinoin, kuten Hyria-yhteistyö, työkokkeilu- ja palkkatukityöpaikat, kaupungin hankintojen kautta työllistäminen, työ- ja toimintakykyarviointi -tilimi Keusoteen, TE-toimiston ja Keusote-kuntien kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen. Siirretään vuosille 2024-2028, johtuen työllisyystilanteesta tapahtuneista muutoksista. Ohjelmakauden ulkopuolelle jää 200.000 euroa. Ajoitus: 2024 Eurovaikutus: 54.000 €	54 000	0			54 000
17. Konserniin liittyvät osinko-, omistus- ja avustuserjestelyt. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 479.000 €	479 000	100 000	259 000	110 000	10 000

HYVINKÄÄ

 = Toteutettu, säästö toteutuu
 = Toteutuu osin/myöhässä
 = Ei toteudu

Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen					
18. Tarvike- ja palveluhankintojen leikkaaminen (10 %). Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 47.000 €	47 000	24 000	23 000		
19. Hyvinkään taidekoulun tuki ry:n avustuksen sopeuttaminen, 50 % nykytasosta. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 13.000 €	13 000	13 000			

HYVINKÄÄ

 = Toteutettu, säästö toteutuu
 = Toteutuu osin/myöhässä
 = Ei toteudu

Perusopetus, oppilasmäärän väheneminen ja kouluverkon muutokset

- Härkävehmaan koulun toimenpide viivästyy Tapainlinnan koulun laajennuksen viivästyksen vuoksi

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Perusopetus, oppilasmäärän väheneminen ja kouluverkon muutokset					
20. Härkävehmaan koulun toiminnasta luopuminen. Oppilaat sijoitettaisiin pääsääntöisesti Pohjoispuiston koulun. Opettajat sijoittuvat muihin kouluihin, kaikille virassa oleville ei riitä töitä. Esityksessä huomioitu myös vaikutukset Ateria- ja puhtauspalveluihin. Ajoitus: 2021-2022 -> 2022-2023 Eurovaikutus: 260.000 € Henkilöstövaikutus: 2 htv + 2 htv (apu)	260 000	0	150 000	110 000	
21. Uudenkylän koulun toiminnasta luopuminen. Koulun oppilasmääräperusteinen luopuminen. Oppilaat sijoittuvat olemassa oleviin muiden koulujen ryhmiin. Laskelmassa huomioitu mahdollinen kotikuntakorvauksen pieneminen. Esityksessä huomioitu myös vaikutukset Ateria- ja puhtauspalveluihin sekä Tilakeskukseen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 225.000 € Henkilöstövaikutus: 3 htv	225 000	225 000			
23. Oppilasmäärän vähenemisen tuoma vaikutus opetusryhmien määrään. Opetusryhmien väheneminen ei vaikuta oppilaisiin. Ajoitus: 2020-2024 Eurovaikutus: 400.000 € Henkilöstövaikutus: 8 htv	400 000	70 000	70 000	140 000	120 000

HYVINKÄÄ

 = Toteutettu, säästö toteutuu
 = Toteutuu osin/myöhässä
 = Ei toteudu

Perusopetus, lakisääteisen minimitason ylittävän palvelun purkaminen

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Perusopetus, lakisääteisen minimitason ylittävän palvelun purkaminen					
24. Musiikkiluokkatoiminnan lopettaminen asteittain. Oppilaille ei enää jatkossa tarjota mahdollisuutta painotettuun musiikkiluokkaopetukseen. Oppilaat sijoittuvat olemassa oleviin muihin luokkiin. Oppilasmäärien tulee kehittyä normaalin ryhmäkoon mukaisiksi vuoteen 2023 mennessä, jotta opetus säilyy. Syksystä 2024 lähtien mahdollistaa yhden opetusryhmän vähennyksen kouluissa vuotta kohden. Ajoitus: 2024 Eurovaikutus: 21.000 € Henkilöstövaikutus: 0,5 htv	21 000	0			21 000
25. Englanninkielisten luokkien lopettaminen asteittain. Oppilaille ei enää jatkossa tarjota mahdollisuutta painotettuun englannin opetukseen. Oppilaat sijoittuvat olemassa oleviin muihin luokkiin. Oppilasmäärien tulee kehittyä normaalin ryhmäkoon mukaisiksi vuoteen 2023 mennessä, jotta opetus säilyy. Syksystä 2024 lähtien mahdollistaa yhden opetusryhmän vähennyksen kouluissa vuotta kohden. Ajoitus: 2024 Eurovaikutus: 21.000 € Henkilöstövaikutus: 0,5 htv	21 000	0			21 000
26. Yläkoulujen pisteryhmien poistaminen (biologia, maantieto ja englanti). Yläkoulujen oppilaita opetetaan enemmän koko luokan ryhmissä. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 74.000 € Henkilöstövaikutus: 1,5 htv	74 000	30 000	44 000		
30. Tuntijako valtakunnan minimiin (224 vvt). Päätös 225,5 vvt. Hyvinkään kohdalla tarkoittaisi alakoulujen osalta 2 vvt:n vähentämistä ja yläkoulujen osalta 1 vvt:n vähentämistä. Hyvinkää nyt 227 vvt (lähialueen kunnat: Hausjärvi 230 vvt, Järvenpää 226 vvt, Kerava 226 vvt, Mäntsälä 229 vvt, Nurmijärvi 226 vvt, Riihimäki 228 vvt, Tuusula 229 vvt ja Vihti 228 vvt). Muutetaan toimenpide-ehdotuksen tuntijaon vähennyistä pienemmäksi, pyritään takaamaan alakoululaisille minimiä enemmän tunteja. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 90.000 € Henkilöstövaikutus: 1-2 htv	90 000	37 000	53 000		
31. Ohjaajaresurssin sopeuttaminen. Tällä hetkellä ohjaajia on 104, joista neljännes on hankerahoituksella ja lisäksi neljännes määräaikaista. Tukea tarvitsevien oppilaiden tuen järjestäminen muuttuu haastavammaksi. Ajoitus: 2021-2024 Eurovaikutus: 500.000 € Henkilöstövaikutus: 25 htv	500 000	80 000	160 000	170 000	90 000

HYVINKÄÄ

 = Toteutettu, säästö toteutuu
 = Toteutuu osin/myöhässä
 = Ei toteudu

Perusopetus, muut toimenpiteet

- Määräaikaisten työntekijöiden palkkaaminen vain koulupäivien ajaksi (elo-toukokuu) eurovaikutus siirtyi vuodelle 2022

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Perusopetus, muut toimenpide-ehdotukset					
32. Aamu- ja iltapäivähoidon koordinaattorin töiden uudelleen järjestely. Palvelu pystytään tuottamaan henkilövähennyksestä huolimatta. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 45.000 € Henkilövaikutus: 1 htv	45 000	45 000			
35. Oppikirja- ja tarvikkehankintojen sopeuttaminen laskevaan oppilasmäärään. Uuden opetussuunnitelman mukaisten materiaalien hankkiminen on edelleen puutteellista. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 15.000 €	15 000	5 000	5 000		5 000
36. ICT-koneiden ja laitteiden, kalusto-, rakennus- ja muiden materiaalihankintojen määrärahojen vähentäminen. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 20.000 €	20 000	4 000	7 000		9 000
37. Henkilöstön koulutusmäärärahojen vähennys. Vaikuttaa henkilöstön koulutustavoitteiden täyttämiseen. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 10.000 €	10 000	3 000	3 000		4 000
39. Määräaikaisten työntekijöiden palkkaaminen vain koulupäivien ajaksi (elo-toukokuu). Ei vaikuta henkilöstön määrään lukuvuoden aikana, palkanmaksua ei ole kesä-heinäkuussa. Voi vaikuttaa rekrytointiin ja Hyvinkään houkuttelevuuteen työnantajana. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 400.000 € Henkilöstövaikutus: 10 htv	400 000	0	400 000		
40. Oppilashuollon lisäresursointi. Palkataan 1 työpari lisää (koulukuraattori ja -psykologi). Tavoitellaan erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kulujen vähennystä perustason edullisemmalla työllä. Lisäksi toimella pystytään lisäämään ryhmäkuntoutusta. Ajoitus: 2022-2023 Eurovaikutus: -120.000 € (kasvattaa tasapainotettavaa eurosummaa) Henkilöstövaikutus: + 2 htv (lisää kaupungin työntekijöitä)	-120 000	0	-100 000		-20 000

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Taiteen perusopetus

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Taiteen perusopetus					
41. Musiikkiopiston avustuksen sopeuttaminen (20 % kolmen vuoden aikana). Voi vaikuttaa palvelun tarjontaan ja asiakasmaksuihin. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 122.800 €	122 800	41 000	41 000		40 800
42. Taito Uusimaan avustuksen sopeuttaminen (20 % kolmen vuoden aikana). Voi vaikuttaa palvelun tarjontaan ja asiakasmaksuihin. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 13.600 €	13 600	4 500	4 500		4 600
43. Kuvataidekoulun määrärahojen vähennys (10 % ulkoisista toimintamenoista). Voi vaikuttaa palvelun tarjontaan. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 30.000 €	30 000	10 000	10 000		10 000

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Yleissivistävä koulutus

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Yleissivistävä koulutus					
44. Lukion kurssitarjonnan vähentäminen 35 kurssilla vuodessa. Minimiryhmäkoko 15 opiskelijaa. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 360.000 € Henkilöstövaikutus: 3 htv	360 000	120 000	120 000	120 000	
45. Työpajatoiminnan hankinnan vähentäminen. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 105.000 €	60 000	20 000	20 000	20 000	
46. Hyvinkään Opiston maksutuottojen lisääminen ja toiminnan tehostaminen. Opiston käytössä olevien tilojen pienenemisen vaikutus Ateria- ja puhtauspalveluihin. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 125.000 € Henkilöstövaikutus: 0,5 htv	125 000	50 000	35 000	40 000	

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Varhaiskasvatus, lapsimäärän väheneminen ja palveluverkon muutokset

- Varhaiskasvatuksen euromääräinen säästöavoite täyttyy, mutta kertyy osin muualta/toisin kuin ohjelman toimenpiteissä.

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Varhaiskasvatus, lapsimäärän väheneminen ja palveluverkon muutokset					
47. Opelan päätös 28.1.2020 §2, oikaisuvaatimuksen käsittely 31.3.2020 §25: Hyvinkäänkylän päiväkodin toiminnasta luopuminen. Päiväkodissa on 2 ryhmää. Vaikutus 33 kokopäivähoitoa käyttävään lapseen ja 19 kerhoa käyttävään lapseen. Lapset siirtyisivät muihin päiväkoteihin (oma/ostopalvelu). Esityksessä huomioitu myös vaikutukset Ateria- ja puhtauspalveluihin sekä Tilakeskukseen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 210.000 € Henkilöstövaikutus: 7 htv	210 000	210 000			
51. Perhepäivähoidosta luopuminen. Perhepäivähoitopaikan suosio on vähentynyt, hakemuksia perhepäivähoitoon tulee vähän. Vaikutus noin 41 lapseen. Lisäksi perhepäivähoitajien rekrytointi on haastavaa, hoitajien ja perheiden toiveiden mukaiset alueet eivät välttämättä kohtaa tarpeen kanssa. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 246 000 € Henkilöstövaikutus: 14 htv	246 000	28 000	84 000	134 000	
52. Johtamiskokonaisuuksien tarkastelu palveluverkkomuutoksien yhteydessä. Ajoitus: 2020-2022 Eurovaikutus: 79.000 € Henkilöstövaikutus: 1,5 htv	79 000	26 000	53 000		
53. Kotihoidontuen ja yksityisen hoidontuen menojen vähentyminen lasten määrän vähentyessä. Mikäli lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa nousee, on säästö pienempi. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 412.000 €	412 000	283 000	93 000	36 000	

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Varhaiskasvatus, toiminnalliset muutokset

- Toimenpide 54. Elokuussa 2021 palveluvalikkoja jouduttiin uusimaan ja lisäksi asiakasmaksulaki muuttui, näistä johtuen aiemmin jo kertynyt säästö poistui.

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Varhaiskasvatus, toiminnalliset muutokset					
54. Opelan päätös 3.3.2020 §16: Asiakasmaksujen nostaminen. Asiakkaista n. 25 % on 0-maksuluokassa ja enimmäismaksua maksaa n. 53 % asiakkaista. Asiaksmaksun arvioitaisiin nousevan n. 25 - 35 %:lla. Arvio asiakasmaksujen muodostumisesta perustuu palveluvalikon uusimiseen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 150.000 €	150 000	150 000			
55. Toteutuksessa: Kerhorakenteen uudistaminen ja henkilöstörakenteen muuttaminen vaka ih-painotteiseksi. Kohtaamispaikkatoiminnan muuttaminen perhekahvilatyypiseksi, säilyttäen kuitenkin ryhmäohjauksen, esim. vauvatreffit. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 95.000 € Henkilöstövaikutus: 3 htv	95 000	95 000			
56. Varhaiskasvatuksen käyttöastetavoitteeksi 85-90% ja täyttöasteeksi 105-110%. Toimella voidaan vähentää palvelujen ostotarvetta. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 130.000 €	130 000	130 000			
57. Päiväkotien päiväystyötoimien supistaminen. Kesän päiväystyöaika, 5-6 viikkoa, vaikuttaa perheiden hoitomatkain. Henkilöstön lomat voidaan keskitellä ja sijastarpeita vähentää. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 42.000 €	42 000	42 000			
59. Ryhmäavustajista luopuminen eläköitymisen myötä. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 64.000 € Henkilöstövaikutus: 2 htv	64 000	64 000			
60. Kasvatusaterioiden vähennys, ryhmää kohden yksi ruokailija. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 40.000 €	40 000	20 000	20 000		
62. Varhaiskasvatuksen tarvikke- ja materiaalihankintojen supistaminen. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 31.000 €	31 000	16 000	15 000		
63. Henkilöstön koulutus- ja kehittämismäärärahojen vähennys. Hyödynnetään ja kehitetään vakan sisäisiä koulutusmahdollisuuksia. Ajoitus: 2023 Eurovaikutus: 24.000 €	24 000	0			24 000

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut					
64. Museopalveluiden kehittäminen. Museoilla jatkossa yksi johtaja. Ajoitus: 2020 Eurovaikutus: 52.000 € Henkilöstövaikutus: 1 htv	52 000	52 000			
65. Liikuntapalveluiden hinnankorotukset asiakasmaksuihin (n. 5 %/vuosi). Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 120.000 €	120 000	60 000	60 000		
66. Liikuntapalveluiden avustusten vähentäminen ja vuokrasopimusten tarkistaminen. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 25.000 €	25 000	10 000	15 000		
67. Yleisen kulttuuritoiminnan avustusten ja markkinointikustannusten vähentäminen. Ajoitus: 2022 Eurovaikutus: 70.000 €	70 000	0	70 000		
69. Hyvinkäsalin tuotantojen kustannustehokkuuden parantaminen. Ajoitus: 2022 Eurovaikutus: 22.000 €	22 000	0	22 000		
70. Kirjastopalveluiden kehittäminen. Paavolan sivukirjaston sulkeminen, toimintoja keskitetään pääkirjastoon, vahtimestarin toimen täyttämättä jättäminen, aineistohankinnat. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 135.000 € Henkilöstövaikutus: 2,5 htv	135 000	63 400	48 600		23 000

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Tekninen keskus

- Toimenpiteet 72. ja 73. siirtyvät vuoteen 2023. Paikallisliikenteen sopimuksen alkaminen siirtyi ennakoitua myöhemmäksi ja sopimuksen ensimmäisen ja toisen vuoden maksueriä painotettiin loppuvuotia suuremmiksi.

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Tekninen keskus					
71. Organisaation tehostaminen ja kilpailukykyyn parantaminen tuotannollisin ja taloudellisin perustein työntekijämäärää supistamalla henkilöstön tehtäviä muuttamalla ja yhdistelemällä siten, että ydinpalvelutuotanto ei kuitenkaan oleellisesti heikenny. Palveluita karsitaan ja palveluiden taso laskee, mutta oikein kohdennettuna ei kuitenkaan suurta vaikutusta ydinpalveluihin. Sisältää myös Keusoten myydyin inva-kuljetuspalvelun päättymisen. Ajoitus: 2021-2023 Eurovaikutus: 745.000 € Henkilöstövaikutus: 24-25 htv	745 000	450 000	235 000	60 000	
72. Paikallisliikenteen käyttöoikeussopimuksen polttoaineeksi valitaan nykyinen biodiesel eikä siirrytä sähköenergian käyttöön. Summa sisältää vaikutuksen joukkoliikennetukeen. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 50.000 €	50 000	50 000		50 000	
73. Paikallisliikenteen supistaminen 10 %. Summa sisältää vaikutuksen joukkoliikennetukeen. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 80.000 €	80 000	80 000		80 000	
75. Katujen ja puistojen alueurakan sekä katuvalojen alueurakan päättymisen jälkeen tehdään työt omajohtoisesti pienemmällä ulkoisilla kokonaismenoilla. Ajoitus: 2022 Eurovaikutus: 100.000 € Henkilöstövaikutus: kausityöntekijöitä 3-5 lisää	100 000	0	100 000		
76. Kaupungin talousmetsien hakkuiden lisäys 100 %. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 200.000 €	200 000	100 000	100 000		

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Tilakeskus

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Tilakeskus					
77. Koulusäntien toiminta-alueen laajentaminen, 2-3 koulua koulusäntää kohti. Muutoksen myötä kouluissa ei ole koulusäntää jatkuvasti paikalla. Ajoitus: 2020-2022 Eurovaikutus: 180.000 € Henkilöstövaikutus: 5 htv	180 000	130 000	50 000		
78. Organisaation tehostaminen ja kilpailukykyyn parantaminen. Työntekijämäärän supistaminen henkilöstön tehtäviä muuttamalla ja yhdistelemällä siten, että ydinpalvelutuotanto ei kuitenkaan oleellisesti heikenny. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 250.000 € Henkilöstövaikutus: 5 htv	250 000	250 000			
79. Ulkoisten rakentamispalveluiden ja konsultointien ostamisen vähentäminen. Ajoitus: 2021-2022 Eurovaikutus: 90.000 €	90 000	50 000	40 000		

HYVINKÄÄ

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Ympäristökeskus

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Ympäristökeskus					
80. Ympäristökeskuksen henkilöstöjärjestelyt. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 35.000 € Henkilöstövaikutus: 1 htv	35 000	35 000			
81. Rakennusvalvonnan erityissuunnitelmien digitoimien ostopalveluhankinnan lopettaminen. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 20.000€	20 000	20 000			
82. Ympäristöterveydenhuollon klinikamaksun käyttöönotto. Ajoitus: 2020 Eurovaikutus: 10.000 €	10 000	10 000			

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Tekniikan ja ympäristön hallinto ja kehittäminen

- Pysäköintivirhemaksujen korottamisen tavoitteesta siirtyi 50 000 euroa vuodelle 2022, koska korotus saatiin voimaan vasta kesällä 2021. Koronasta johtuen eurovaikutusta ei tavoiteta vuonna 2021.

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi 2022*	Vuosi 2023*	Vuosi 2024*
Tekniikan ja ympäristön hallinto ja kehittäminen					
83. Hallinnon ja tietopalveluiden henkilöstöjärjestelyt. Työntekijämäärän supistaminen henkilöstön tehtäviä muuttamalla ja yhdistelemällä siten, että ydinpalvelutuotanto ei oleellisesti kuitenkaan heikenny. Vaikuttaa 3D kaupunkikehitystyön etenemisnopeuteen. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 200.000 € Henkilöstövaikutus: 2-3 htv	200 000	200 000			
84. Pysäköintivirhemaksun korottaminen 60 euroon. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 100.000 €	100 000	50 000	50 000 100 000		
85. Ulkoisten asiantuntijapalveluostojen vähentäminen sekä muut hallinnon menojen tarkastelut, kuten postimaksujen siirto edullisempaan hintaluokkaan. Ajoitus: 2020-2021 Eurovaikutus: 169.000 €	169 000	169 000			

■ = Toteutettu, säästö toteutuu
■ = Toteutuu osin/myöhässä
■ = Ei toteudu

Yhteenveto

- Sosiaali- ja terveystalouksille asetettu säästötavoite ei toteudu vuonna 2022.
1.1.2023 sosiaali- ja terveystaloukset siirtyvät Hyvinvointialueelle.

Toimenpide	Yhteensä	Kum. 2020-2021	Vuosi		
			2022*	2023*	2024*
Päätöksenteko yhteensä	420 000	285 000	95 000	40 000	
Konsernipalvelut ja -hallinto yhteensä	1 439 000	801 000	394 000	145 000	99 000
Sivistystoimi yhteensä	4 679 400	2 030 900	1 536 100	860 400	252 000
Tekniikka ja ympäristö yhteensä	2 229 000	1 594 000 1 414 000	575 000 625 000	60 000 190 000	
Sosiaali- ja terveystaloukset	870 000		870 000		
Verorahoitus	4 400 000	4 400 000			
Yhteensä	14 037 400 13 167 400	9 110 900 8 930 900	3 470 100 2 640 100	1 105 400 1 245 400	351 000

§ 98 **Talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 sekä investointisuunnitelma 2022-2026**

HYD/913/02.02.00.00/2021

Valmistelija talousjohtaja Peevo Markus p. 040 155 4228

Esittelijä kaupunginhallitus

Valmisteluteksti **Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan esitys käsittelyjärjestykseksi**
Kaupunginhallituksen 1.11.2021 käsittelemä esitys talousarvioksi, taloussuunnitelmaksi sekä investointisuunnitelmaksi on käsitteilyn pohjana.

Kaupunginvaltuusto toteaa, että kaupunginhallituksen talousarvioesitys on jaettu kaupunginvaltuutetuille.

Asiassa käydään ensin yleiskeskustelu.

Yleiskeskustelussa annetaan ensimmäinen puheenvuoro kaupunginjohtajalle ja toinen puheenvuoro kaupunginhallituksen puheenjohtajalle. Tämän jälkeen annetaan yksi puheenvuoron jokaisen valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä (jos ryhmät ovat yhtä suuret, noudatetaan aakkosjärjestystä) seuraavasti:

- Kokoomuksen valtuustoryhmä
- Hyvinkään sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä
- Perussuomalaisten Hyvinkään valtuustoryhmä
- Vihreä valtuustoryhmä
- Hyvinkään Vasemmiston valtuustoryhmä
- Keskustan valtuustoryhmä
- Kristillisdemokraatit -valtuustoryhmä.

Yleiskeskustelun päätyttyä käydään yksityiskohtainen keskustelu. Yksityiskohtaisen keskustelun kuluessa on tehtävä muutosesitykset ja esitettävä niiden mahdolliset perustelut sekä tehtävä mahdolliset toivomusponnit.

Käsittely tapahtuu palvelualueittain.

Kaikki muutosesitykset ja ponsiesitykset on jätettävä puheenjohtajalle kirjallisina. Esityksistä tulee selvittää palvelualueen nimi ja ehdotettu euromäärä, sitova tavoite tai muu tekstimuutos.

Yleisperusteluista ei erikseen päätetä.

Yksityiskohtainen käsittely käydään seuraavassa järjestyksessä:

Talousarvion sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

- osana ohjeita valtuusto päättää Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen korollisen peruspääoman koroksi 5,8 % (ei muutosta)

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Käyttötalousosa

- Kaupunginvaltuusto
- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kaupunginhallitus
- Kaupungin johto
- Sosiaali- ja terveystaloudet
- Omaisuuden luovutustulot ja menot
- Konsernipalvelut ja hallinto
- Elinvoima

- Henkilöstö
- Talous
- Demokratia ja johdon tuki
- Opetuslautakunta
- Hallinto ja kehittäminen
- Perusopetus
- Yleissivistävä koulutus
- Varhaiskasvatuspalvelut
- Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta
- Tekninen lautakunta
- Hallinto ja kehittäminen
- Tekninen keskus
- Tilakeskus
- Ympäristölautakunta
- Ympäristökeskus
- Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
- Hyvinkään Vesi

Tuloslaskelmaosa

Investointiosa

- Aineelliset hyödykkeet
- Talonrakennusinvestoinnit
- Kiinteät rakenteet ja laitteet
- Koneet ja kalusto
- Aineettomat hyödykkeet

Rahoitusosa

Merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Esitys

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä talousarvion vuodelle 2022, taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 sekä investointisuunnitelman vuosille 2022-2026;
2. vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2022 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. hyväksyä esityksen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista ja
4. merkitä tiedokseen talousarviomääräraharavauksiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Päätös

Talousarvion yleiskeskustelussa ensimmäisen puheenvuoron käytti vs. kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen, toisen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pentti Puhakka.

Valtuustoryhmien puheenvuorot pidettiin seuraavasti:

- Kokoomuksen valtuustoryhmä, Krista Silfverberg
- Hyvinkään sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä, Pekka Laine
- Perussuomalaisten Hyvinkään valtuustoryhmä, Arto Järvinen
- Vihreä valtuustoryhmä, Terhi Korpela
- Hyvinkään Vasemmiston valtuustoryhmä, Johanna Jokinen
- Keskustan valtuustoryhmä, Juhani Skyttä
- Kristillisdemokraatit -valtuustoryhmä, Mirja Pajunen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehtiin muutosesityksiä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan. Hallintosäännön 114 pykälän mukaan valtuusto voi tehtyään käsiteltävänä olevasta asiasta päätöksen hyväksyä käsiteltäviin asiaan liittyvän toimenpideohjeen.

TALOUSARVION SITOVUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

VALTUUSTOTASON SITOVAT TAVOITTEET

Muutosesitys 1

Johanna Jokinen teki Olli Savelan ja Inga-Lill Rajalan kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 30 Elinvoimaisuuden edistäminen; Lisätään: Kaupunki ei lomauta eikä irtisano työntekijöitään tuotannollis-taloudellisista syistä, jos työntekijä on sijoitettavissa tai koulutettavissa toisiin tehtäviin."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 45

EI 5

TYHJÄ 1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 2

Mirja Pajunen teki Inga-Lill Rajalan kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 31 Perusopetus; Keskimääräisten ryhmäkokojen tavoitetasot ovat vuosluokilla 1-2 18 oppilasta ja 3-6 20 oppilasta."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Mirja Pajusen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 35

EI 16

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Toivomusponsi 1

Inga-Lill Rajala teki Mirja Pajusen kannattamana seuraavan ponsiesityksen:
"s. 30 Elinvoimaisuuden edistäminen; Lisätään ja tuodaan valtuustolle tiettäväksi Vuoden 2022 ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä puuttuvat toimenpiteet palvelukokonaisuuden kohtaan: Elinvoimaisuuden lisääminen - Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja työttömyyden vähentäminen."

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ponsiesityksen.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Muutosesitys 3

Johanna Jokinen teki Olli Savelan kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 37 Kaupunginhallitus; Vähennetään toimintakatteesta 4 miljoonaa euroa.

Poistetaan tekstistä kappale:

Kuntatalouden suunnittelunäkymä on poikkeuksellisen epäselvä. Näin ollen talousarvio sisältää sellaisia riskejä, joihin on varauduttu kaupunginhallituksen talousarviossa 5,0 milj. euron määrärahavarauksella. Tätä määrärahavarausta käytetään kaupunginhallituksen niin päättäessä erilaisten riskien toteutuessa. Riskejä liittyy sosiaali- ja terveyshuollon uudistukseen ja sen myötä mahdollisesti toteutuviin järjestelyihin, koronaviruspandemian jatkumiseen tai sen seurauksiin, yleiseen talouskehitykseen ja verorahoitukseen, avoinna olevaan kunta-alan palkkaratkaisuun ja hintakehitykseen.

Sen tilalle tulee:

Määrärahasta 1 miljoonaa euroa on varattu avoinna olevaan kunta-alan palkkaratkaisuun ja muihin palkankorotuksiin rekrytoinnin helpottamiseksi."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 47

EI 4

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 4

Olli Savela teki Riika Raunisaloon kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 39 Sosiaali- ja terveyspalvelut; Lisätään toimintakatteeseen 4 miljoonaa euroa.

Perustelu: Keusoten talousarvio on alibudjetoitu. Koska hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2023 riippuu kuntien sote-menoista vuosina 2021 ja 2022, ei sote-menoja pidä nyt alibudjetoita.

Esitetty määrärahavaraus edellyttää Keusoten ja HUS:n tuottavuusohjelmien tavoitteiden toteutumista, mikä on epärealistista aiempien vuosien kokemusten perusteella. Myös henkilöstön saatavuuden ja työhyvinvoinnin turvaamiseen liittyy merkittäviä riskejä. Erityisesti kotihoito vaatii lisää työntekijöitä. Asiakaspalvelujen ostojen hintojen korotuksiin ja tilavuokriin ei ole varattu riittävästi määrärahoja. Myös asiakasmäärien ja palvelutarpeen arvioitua suurempi kasvu sekä koronakustannukset edellyttävät isompaa määrärahaa samoin kuin vanhusten päivätoiminnan jatkaminen."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Olli Savelan muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 46

EI 4

TYHJÄ 1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Toivomusponsi 2

Juha Hakala teki Leena Meren kannattamana seuraavan ponsiesityksen:
"s. 39 Sosiaali- ja terveyspalvelut; Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry:n, Hyvinkään Toimari ry:n ja Hyvinkään Mäntylä ry:n toiminnan osarahoittaminen vuonna 2022.

Valtuusto velvoittaa vs. kaupunginjohtajan jatkamaan neuvotteluita Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän (Keusote) kanssa, jotta em. yhdistysten toiminnan tukeminen siirtyy Keusoten vastuulle. Valtuusto näkee em. toiminnan kuuluvan sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, josta Hyvinkään kaupungin osalta vastaa Keusote.

Neuvotteluiden lopputuloksesta tulee informoida Hyvinkään kaupunginvaltuustoa, jotta valtuusto saa tarvittavan tiedon siitä, miten em. yhdistysten toiminta tulee jatkumaan.

Valtuusto velvoittaa kaupunkia myös osaltaan edistämään:

- siirtämättä jäseniä sopimusten saattamista Keusoten vastuulle Keusoten perussopimuksen mukaisesti (38 §: jäsenkunnat siirtävät tarpeellisessa laajuudessa tämän kuntayhtymän toimialaan kuuluviin tehtäviin liittyvät sopimukset ja veloitteen kuntayhtymälle 1.1.2018 lukien")

- kaupungissa sijaitsevien päihde- ja mielenterveyspalveluja tuottavien yhdistysten toiminnan tuntemusta oleellisissa Keusoten toimipisteissä sekä tarvittavan yhteistyön rakentamista kaupungin hyvinvointitoimialan, ennaltaehkäiseviä palveluita tuottavien yhdistysten ja Keusoten välille."

Johanna Jokinen ilmoitti esteellisyydestään asian käsittelyssä ja oli poissa ajan klo 18:55 - 19:25 (kuntaL 97.1§)

Henri Perälähti ilmoitti esteellisyydestään asian käsittelyssä ja oli poissa ajan klo 18:55 - 19:25 (kuntaL 97.1§)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ponsiesityksen.

Toivomusponsi 3

Inga-Lill Rajala teki Mirja Pajusen kannattamana seuraavan ponsiesityksen:

"s. 40 Sosiaali- ja terveyspalvelut; Hyvinkään kaupunki huolehtii neuvotteluissa Keusoten kanssa siitä, että ikäihmisten päivätoimintaa ei laukkauteta."

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ponsiesityksen.

Muutosesitys 5

Johanna Jokinen teki Anu Karvisen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 46 Elinvoima; Työllisyyspalveluiden budjettiin lisätään 100.000 euron lisämääräraha, joka kohdennetaan palkkatukeen. Tällä paikattaisiin aiempina vuosina leikattuja määrärahoja ja mahdollistettaisiin työllisyyspalveluiden tavoitteiden toteutuminen."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 42

EI 9

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 6

Leena Meri teki Tiina Karhusen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

" s. 54 Sivistystoimi; Hyvinkää irtisanoo ELY:n kanssa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen

pakolaisten säännönmukaisen ottamisesta välittömästi.

Hyvinkää on vuosia ottanut pakolaisia joten uusien henkilöiden ottamisesta voidaan nyt keskeyttää. Hyvinkää on sitoutunut 20 kiintiöpakolaisen vastaanottoon joka toinen vuosi. Lisäksi Ely-keskuksen kanssa on vuoden 2016 osalta solmittu sopimus 111 oleskeluluvan saaneen turvapaikanhakijan sijoittamisesta kuntaan vuoden 2016 loppuun mennessä.

Kyseessä on pitkän ajan säästötavoite poistaa ei lakisääteisiä tehtäviä sekä vähentää haitallisen maahanmuuton aiheuttamia kulurasituksia Hyvinkään taloudessa. Talousarviossa on leikkausesityksiä joiden rahoitukseen voidaan nyt ja tulevina vuosina kohdentaa nämäkin säästyneet varat."

Koska irtisanomisaika on 12 kuukautta tulee irtisanominen voimaan loppuvuodesta 2022."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Leena Meren muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 36
EI 15

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 7

Johanna Jokinen teki Olli Savelan kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 58-61 Perusopetus; Lisätään toimintakatteeseen 560 000 euroa. Perustelu: Ei toteuteta määräaikaisten työntekijöiden palkkaamista vain koulupäivien ajaksi (400 000 euroa) eikä säästetä ohjaajaresursseista (160 000 euroa)."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 36
EI 15

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 8

Veijo Lappalainen teki Tiina Karhusen kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 61 Perusopetus sekä kestävä talous; Hyvinkään Perussuomalaiset ovat huolissaan Hyvinkään koulujen määräaikaisten opettajien palkanleikkauksista. Ensinnäkin tulee mieleen näiden opettajien " roikottaminen" määräaikaississa työsuhteissa. Kysynkin valtuustolta kuinka moni on halukas tekemään työtä 100 prosenttia ja saamalla palkkaa vain 80 prosentin työstä? Tänä päivänä opetustyö on myös ihan kaikkea muuta kuin vain oppitunnit, mitä pienemmät oppilaat niin sitä enemmän kaikkea muuta.

Opettajien työntehtävät ovat todella kaukana siitä mitä ne vielä olivat, kun suurin osa valtuutetuista kävi koulunsa. Olemme olleet työstämässä pelikirjaa ja siihen olemme siihen suunnitelleet ja maalailleet reilun pelin henkeä. Onko todella niin, että tietty joukko joka on venynyt ja paukunut miltei liitoksistaan revennyt, unohtamatta korona vitsauksenkaan tuomia haasteita, ansaitsee palkkioksi palkanleikkauksen.

Ei ole millään mittarilla oikeudenmukaista rangaista tätä joukkoa, joka todellakin on pistänyt kroppaa likoon ja monesti ollut jaksamisen ääri rajoilla. Meidän tulee huomioida myös se, että opettajien palkka on jaettu 12 kk ja tämä säästökohde kestävän talouden ohjelmassa on noin 17 -20 prosentin leikkaus heidän palkkaansa.

Hyvinkäällä kuten monissa muissakin kunnissa koulut ovat iso vetovoima sekä imagotekijä kaupungille. Nyt korviini on myös kantautunut rekrytointi vaikeuksia, koska kaupunki alkaa näyttäytymään epäreiluna työnantajana. On todellakin lyhytnäköistä säästää nuorista, koska seuraukset ovat kauaskantoisia.

Onko oikein se, että haastavan lukuvuoden jälkeen, kun olisi hetki aikaa hengähtää, onkin lähdeittävä etsimään töitä toimeentulonsa takaamiseksi.

Joten perussuomalainen valtuustoryhmä esittääkin kestävän talouden ohjelmassa kohdassa 39 olevan tekstin ja säästön poistamista

Määräaikaisten työntekijöiden palkkaaminen vain koulupäivien ajaksi (elo-toukokuu). Ei vaikuta henkilöstön määrään lukuvuoden aikana, palkanmaksua ei ole kesäheinäkuussa. Ajoitus: 2021 Eurovaikutus: 400.000 € .

On mahdollista, että hyvinkään ehkä suurin tonttikauppa 3,5 miljoonaa tulee maaliin jo 2022 vuoden alussa ja rahojen kotiutus samalla. voimme käyttää tästä summasta palkan maksuun puuttuvan 400.000 euroa, tai etsiä säästökohteen jostain muualta.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Veijo Lappalaisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 35

EI 15

TYHJÄ 1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 9

Johanna Jokinen teki Olli Savelan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 58/61 Perusopetus: Lisätään toimintakatteeseen 160 000 euroa.

Perustelut: Ei säästetä ohjaajaresursseista (160 000 euroa)."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 32

EI 19

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 10

Tiina Karhunen teki Henri Perälähden ja Leena Meren kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 58 Perusopetus; Vähennetään 16 000 € perusopetuksesta oman äidinkielen opetuksesta, joka on ei-lakisäätöinen palvelu. Tämä tarkoittaa käytännössä oman äidinkielen opetuksen lakkaamista."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Tiina Karhusen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 37

EI 14

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 11

Juhani Skyttä teki Onni Rostilan, Marja-Leena Laineen ja Mirja Pajusen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 64 Varhaiskasvatus; Kotihoidon tuen kuntalisän käyttöön ottaminen uudelleen 1.8.2022 alkaen ja uudistaen lisän ehdot niin, että lisästä tulee tasa-arvoinen ja yhdenmukainen kaikille kuntalaisille, jotka haluavat hoitaa lapsensa kotona 2-vuotiaaksi saakka. Ehtona ainoastaan se, että perheen muutkin lapset hoidetaan kotona, esiopetusta lukuunottamatta, joka on velvoittavaa.

Tuki vapauttaa päiväkotien pikkulasten hoitopaikkoja ja helpottaa samalla syksyllä ilmennyttä pätevän henkilökunnan ja sijaisten puutetta varhaiskasvatuksessa. Kotihoidon tuen kuntalisä on kunnalle vetovoimatekijä ja antaa perheille vaihtoehdon valita itse lapsensa hoitomuodon lapsen tärkeiksi ensimmäisiksi vuosiksi."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Juhani Skyttän muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 29

EI 22

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 12

Johanna Jokinen teki Laura Alkulan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 69 Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta; Hyvinvointipalveluiden budjettiin lisätään avustuksiin yhteensä 150.000 euron lisämääräraha.

50 000 euroa kohdennetaan kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan avustussääntöä ja -repertuaaria täydentävään hyvinvointiavustukseen. Avustusten valmistelu ja jakaminen tapahtuisi kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnassa, tarkoituksena jakaa pieniä avustuksia nimenomaan hyvinkääläisille ennaltaehkäisevää työtä tekeville, hyvinvointia tuottaville sote-yhdistyksille, joille ei ole varattuna budjetissa euroakaan.

100 000 euroa kohdennetaan avoimesti haettavaan kumppanuusavustuksiin. Tätä tukea on aiemmin maksettu sosiaali- ja terveyslautakunnan toimesta ja viime vuosina mm. kaupunginhallituksen budjetista. Tarkkaan harkittu valmistelu ja seuranta tehtäisiin esimerkiksi hyvinvointipalveluiden ja tilapalveluiden toimesta. Tällaista kumppanuusavustusta voitaisiin jakaa alueellisten toimijoiden toiminnan tukemiseen. Lisämäärärahojen tarkoitus ei ole paikallisen sote-työn tekeminen tai teettäminen kaupungin toimesta, vaan tukea yhteisöjä, jotka omalta osaltaan auttavat säästämään sote-kustannuksissa tuottamalla elintärkeitä ennaltaehkäiseviä palveluita edullisesti.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 32

EI 16

TYHJÄ 3

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 13

Annikka Kokko teki Jaakko Rainion kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 69 - 72 Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta; Vapaaehtoistyön ohjaajan palkkaa ei sisällytetä vuoden 2022 talousarvioon. Valtuuston vuonna 2020 hyväksymä Kestävän talouden ohjelma piti sisällään irtisanomisia, joten ohjelman ollessa vielä kesken, ei uusia työntekijöitä pidä palkata kuin aivan välttämättömiin tehtäviin. Vapaaehtoistyö on tärkeää, mutta sitä voi ja pitää tehdä yhteistyössä Keusoten kanssa ja kaupungin puolelta hyvinvointipäällikön toimesta."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Annika Kokon muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 37

EI 13

TYHJÄ 1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

TULOSLASKELMAOSA

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Merkittiin, että kokous keskeytettiin klo 21:58. Kokousta jatketaan 22.11.2021 klo 17:00.

Kokous jatkui 22.11.2021 klo 17:03.

INVESTOINTIOSA

Muutosesitys 14

Olli Savela teki Riika Raunison kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 80 Tilakeskus; Lisätään tilikauden ylijäämään 1 000 000 euroa."

Perustelu: Poistetaan Sveitsin lukion ja Härkävehmaan koulun purkamisen toimintakuluista. Sen sijaan aletaan selvittää näiden osayleiskaavassa rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi määriteltyjen rakennusten tulevaa käyttöä, jos niitä ei käytetä enää koulutiloina."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Olli Savelan muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:

JAA 47

EI 4

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 15

Irma Pahlman teki Janne Bruunin kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 99 Investointiosa, aineelliset hyödykkeet, talonrakennusinvestoinnit; Esitän, että Pihkalan kentän investointi 1,5 miljoonaa poistetaan talousarviosta."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Irma Pahlmanin muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 31
EI 20

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 16

Juha Hakala teki Jaakko Haapamäen kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 99 Investointiosa, aineelliset hyödykkeet, talonrakennusinvestoinnit; Esitämme Pihkalan stadionin ajantasaistamisen siirtämistä vuodelta vallitsevan taloustilanteen vuoksi sekä hankkeen yksityiskohtien työstämiseksi ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden selvittämiseksi."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Juha Hakalan muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 11
EI 40

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää Pihkalan stadionin ajantasaistamisen vuodelle 2023.

Toivomusponsi 4

Janne Bruun teki Ossi Ollikaisen kannattamana seuraavan ponsiesityksen:
"Hyvinkään kaupunginvaltuusto velvoittaa Hyvinkään kaupungin jatkamaan neuvotteluja Pesäpalloliiton ja Tahko Superperis Oy:n kanssa, jotta Pihkalan stadionin ajantasaistamiselle löydetään sekä osapuolille sopiva aikataulu, että hankkeelle tarvittava rahoitus kaikki vaihtoehdot huomioiden."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
ponsiesityksen hylkäämisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja ponsiesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 27
EI 24

Kaupunginvaltuusto päätti hylätä ponsiesityksen.

Muutosesitys 17

Henri Perälähti teki Riika Raunialon ja Tiina Halla-ahon kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 99 Investointiosa, aineelliset hyödykkeet, talonrakennusinvestoinnit: liityntäpysäköinti. Poistetaan

määräraha vuosi 2022 -200ke, vuosi 2023 -5.8Me ja vuosi 2024 -2Me."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Henri Perälähdén muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 29
EI 22

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 18

Juhani Skyttä teki Riika Raunisalón ja Marja-Leena Laineen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"s. 99 Investointiosa, aineelliset hyödykkeet, talonrakennusinvestoinnit: Poistetaan liityntäpysäköinti investointi. Vuosi 2023 - 5,8 milj. euroa ja vuosi 2024 - 2,0 milj. euroa, yhteensä -7,8 milj.euroa.

Perustelut: Kaupunginvaltuusto on ponsiesityksellään ilmaissut kantansa. Liityntäpysäköinti halutaan radan länsipuolelle. Keskusta-alueen suunnittelu pitäisi päättää kokonaisuutena, eikä palastella näin. Lisäksi selvitetään pysäköintihallin tarve."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Juhani Skyttän muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 12
EI 37
TYHJÄ 2

Kaupunginvaltuusto päätti, että poistetaan liityntäpysäköinnin investoinnista vuodelta 2023 5,8 milj. euroa ja vuodelta 2024 2 milj. euroa eli yhteensä 7,8 milj. euroa.

Muutosesitys 19

Arto Järvinen teki Onni Rostilan ja Johanna Jokisen kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 99 Investointiosa, aineelliset hyödykkeet, talonrakennusinvestoinnit; Poistetaan 1,5 miljoonaa euroa investointivaroista vuodelta 2024.

Perustelut: Curlinghallin maanrakennukseen (s.100) on varattu ehdollisesti 320.000 euroa vuodelle 2022 maanrakennustöihin. Työt voidaan toteuttaa kun hallin rakentamista koskeva esisopimus on allekirjoitettu. Tarkoituksena on että rakentamisen suorittaa ulkopuolinen toimija ja kaupungin osuudeksi jää ainoastaan maanrakennustyöt, joten investointivaraus 1,5 milj. tulee poistaa."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Arto Järvisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 1
EI 49
TYHJÄ 1

Kaupunginvaltuusto päätti, että Curlinghallin investoinnista poistetaan vuodelta 2025 1,5 milj. euroa.

Muutosesitys 20

Johanna Jokinen teki Riika Raunisaloon kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 100, Investointiosa, Kiinteät rakenteet ja laitteet; Poistetaan curling-hallin maanrakennus vuodelta 2022 (320 000 euroa)."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Johanna Jokisen muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 42
EI 9

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Muutosesitys 21

Henri Perälähti teki Heikki Jäsken ja Juha Hakalan kannattamana seuraavan muutosesityksen:
"s. 100, Investointiosa, Kiinteät rakenteet ja laitteet; Hakalan kentän pidennys ja keinonurmi -200ke vuosi 2024. Siirretään investointi aloitettavaksi vuonna 2022."

Perustelut: Kulttuuri - ja hyvinvointilautakunta kokouksessaan 23.9.2021 käsitellessään vuoden 2022 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2023-2024 päätyi yksimielisesti näin esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Miksi sitten tähän päädyttiin? Hyvinkää tunnetaan valtakunnallisesti, yhtään muita lajeja väheksymättä pesäpallosta. Pelaahan meillä peräti 6 eri joukkuetta maan korkeimmalla sarjatasolla. Näiden joukkueiden lisäksi meillä on hyvinkäällä satoja harrastajia nuoremmissa junioreissa sekä alemman sarjataso aikuisten joukkueissa.

Junioreissa kenttätilanne onkin parempi, mutta ei täydellinen. Toista voidaan sanoa aikuisten tason pelaajien tilanteesta. Hyvinkäältä puuttuu ns. kakkoskenttä pihkalle, jossa pääsarjataso pelit ja harjoitukset kesäaikaan on syytä järjestää.

Tämä aiheuttaa sen ongelman, että koska kaikille ei vain yksinkertaisesti löydy lajiin sopivia olosuhteita kaupungistamme joudutaan turvautumaan järjestään ne toisella paikkakunnalla. Nyt meillä olisi mahdollisuus vaikuttaa tähänkin tilanteeseen.

Varsinkin, kun sveitsinkenttä, joka sekään ei ole enään 2000 luvun tarpeita vastaavassa kunnossa on päätetty lakkauttaa ja tilalle rakentaa asuntotuotantoa. Ei tuhota mahdollisuutta harrastaa kansallispeleämme pesäpalloa hyvinkäällä nyt ja tulevaisuudessa."

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
pohjaesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Henri Perälähten muutosesityksen hyväksymisen kannalla olevat äänestävät 'EI'.

Äänestystulos:
JAA 17
EI 34

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää 200 000 euron investointivarausten 'Hakalan kentän pidennys ja keinonurmi' vuodelle 2022.

RAHOITUSOSA

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

MERKITTÄVIEN TYTÄRYHTIÖIDEN SITOVAT TAVOITTEET

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

HYVINKÄÄN KAUPUNKIKONSERNIN RISKIENHALLINNAN, SISÄISEN VALVONNAN JA KONSERNIVALVONNAN PERUSTEET

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

TALOUSARVION YHTEYDESSÄ KÄSITELTÄVÄT VALTUUSTOALOITTEET

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2022, taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 sekä investointisuunnitelman vuosille 2022-2026 seuraavin muutoksin;

Investoinnit; Talonrakennusinvestoinnit

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen rakennukset:

- siirretään investointi "Pihkalan stadion ajantasaistaminen" aloitettavaksi vuonna 2023
- poistetaan Curling-hallin investointivaraus 1,5 milj. euroa vuodelta 2025.

Muut rakennukset:

- poistetaan liityntäpysäköinti -investoinnista 5,8 milj. euroa vuodelta 2023 sekä 2,0 milj. euroa vuodelta 2024, yhteensä 7,8 milj. euroa.

Investoinnit; Kiinteät rakenteet ja laitteet

Liikunta- ja ulkoilualueet

- siirretään investointi "Hakalan kentän pidennys ja keinonurmi" aloitettavaksi vuonna 2022.

Lisäksi kaupunginvaltuusto

- vahvisti tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2022 sekä sitovuus- ja täytöntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
- hyväksyi esityksen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista ja
- merkitsi tiedokseen talousarviomäärärahavarauksiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat ponsiesitykset:

Toivomusponsi 1 (Inga-Lill Rajala) "s. 30 Elinvoimaisuuden edistäminen; Lisätään ja tuodaan valtuustolle tiettäväksi Vuoden 2022 ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä puuttuvat toimenpiteet palvelukokonaisuuden kohtaan: Elinvoimaisuuden lisääminen - Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja työttömyyden vähentäminen."

Toivomusponsi 2 (Juha Hakala) "s. 39 Sosiaali- ja terveystaloudet; Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry:n, Hyvinkään Toimari ry:n ja Hyvinkään Mäntylä ry:n toiminnan osarahoittaminen vuonna 2022.

Valtuusto velvoittaa vs. kaupunginjohtajan jatkamaan neuvotteluita Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän (Keusote) kanssa, jotta em. yhdistysten toiminnan tukeminen siirtyy Keusoten vastuulle. Valtuusto näkee em. toiminnan kuuluvan sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, josta Hyvinkään kaupungin osalta vastaa Keusote.

Neuvotteluiden lopputuloksesta tulee informoida Hyvinkään kaupunginvaltuustoa, jotta valtuusto saa tarvittavan tiedon siitä, miten em. yhdistysten toiminta tulee jatkumaan.

Valtuusto velvoittaa kaupunkia myös osaltaan edistämään:

- siirtämättä jääneiden sopimusten saattamista Keusoten vastuulle Keusoten perussopimuksen mukaisesti (38 §: jäsenkunnat siirtävät tarpeellisessa laajuudessa tämän kuntayhtymän toimialaan kuuluviin tehtäviin liittyvät sopimukset ja veloitteen kuntayhtymälle 1.1.2018 lukien")
- kaupungissa sijaitsevien päihde- ja mielenterveyspalveluja tuottavien yhdistysten toiminnan tuntemusta oleellisissa Keusoten toimipisteissä sekä tarvittavan yhteistyön rakentamista kaupungin hyvinvointitoimialan, ennaltaehkäiseviä palveluita tuottavien yhdistysten ja Keusoten välille."

Toivomusponsi 3 (Inga-Lill Rajala) "s. 40 Sosiaali- ja terveyspalvelut; Hyvinkään kaupunki huolehtii neuvotteluissa Keusoten kanssa siitä, että ikäihmisten päivätoimintaa ei laukkauteta."

Äänestysluettelot ovat pöytäkirjan liitteenä.

Liitteet

Talousarvio 2022, kaupunginhallituksen esitys 1.11.2021
KV 22.11.2021 §98 äänestysluettelo 1-9
KV 15.11.2021 §98 äänestysluettelot 1-13

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

talouspalvelut

Tiedoksi

Tarkastustoimi

Toimialat

Kaupungin viestintäyksikkö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitusohje

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 1.11.2021 §304

Valmistelija

talousjohtaja Peevo Markus

Esittelijä

vs kaupunginjohtaja Luukkonen Johanna

Valmisteluteksti

Tausta

Kuntalain 110 § koskee kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa:

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitettun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden

kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Taloussarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Taloussarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava taloussarviota."

Taloussuunnittelun lähtökohdat - Kestävän talouden ohjelma

Kaupunginhallitus antoi 5.7.2021 (§ 192) taloussarviovalmistelua ohjaavan laadintakehyksen, jonka runkona oli valtuuston 15.6.2020 (§ 44) päättämä Kestävän talouden ohjelma.

Laadintakehyksen taustatietona oli kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös ja hyvinvointitiedot, vuoden 2020 taloussarvio, vuoden 2021 alkuvuoden talouden toteumaennuste, sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymistä saadut tiedot ja kaupungin strategisten painopisteet.

Taloussarvioraamin laatimisen lähtökohta oli tasapainoinen talous. Laadintakehyksen lähtöoletus oli, että tasapaino vuonna 2022 pyritään saavuttamaan ilman verojen korotuksia.

Laadintakehyksen mukainen kaupunkitasoinen määrärahatavoite jaettiin edelleen toimielimille. Toimielimille jaettu tavoite piti sisällään toimielimelle kuuluvan osuuden Kestävän talouden ohjelman mukaisista tulosparannustavoitteista. Ohjelman toteutusajataulun mukaisesti vuodelle 2022 oli kehykseen osoitettu 2,8 milj. euron tulosta parantava tavoite. Taloussarviokehyksessä arvioitu verorahoitus kasvoi vuoden 2021 aloittavaan taloussarvioon nähden 13,1 milj. euroa.

Kulujen kasvuista merkittävin oli sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymien ja aluepelastuslaitoksen menoihin varattu 12,9 milj. euron kasvu vuoden 2021 aloittavaan taloussarvioon nähden. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin liittyvä Kestävän talouden ohjelman mukainen 0,9 milj. euron kuluja leikkaava tavoite oli koronavaikutusten vuoksi siirretty tuleville vuosille. Menojen lisäyksiä taloussarviokehyksessä oli huomioitu myös arvio työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista (0,8 milj. euroa), maltillinen varaus hintojen korotuksiin (0,5 milj. euroa) ja perustietotekniikkapalvelujen toimittajavaihdoksen myötä aiheutuva kustannusten kasvu (0,5 milj. euroa). Yhteensä taloussarviokehykseen laskettiin vuoden 2021 aloittavaan taloussarvioon nähden menojen lisäyksiä 14,6 milj. euron edestä.

Taloussarviokehyksessä huomioitiin myös 3,9 milj. euron edestä sellaisia tekijöitä, jotka parantavat tulosta vuoden 2021 taloussarvioon nähden. Kestävän talouden ohjelman mukaisen 2,8 milj. euron tulosparannuksen lisäksi ulkoisten vuokratuottojen budjetointia oikaistiin lähemmäs oikeaa toteutuvaa tasoa. Taloussarvion laadintakehyksen mukainen ylijäämätavoite vuodelle 2022 oli 1,8 milj. euroa.

Koko kaupungin tuloslaskelmassa ei taloussarviokehysvaiheessa huomioitu hyvinvointialueiden syntymistä vuonna 2023. Uudistus ja arvio sen vaikutuksista on huomioitu vasta syyskauden suunnittelussa.

Taloussarvion laadintakehykseen ei sisällytetty edellä mainitun lisäksi uusia tehtäviä tai muita toimintamenoja kasvattavia hankkeita. Näin ollen sisäiset kehittämishankkeet ja palveluiden kehittämistarpeet tai avoinna oleviin valtuustoaloitteisiin liittyvät menolisäykset ohjeistettiin katettavaksi toimielinten taloussuunnitelman sisäältä, muuta toimintaa tehostamalla, määrärahoja ja toimintaa uudelleen kohdistamalla, ulkoista rahoitusta hyväksi käyttämällä tai maksuja ja myyntihintoja mahdollisuuksien mukaan korottamalla. Tällaisia kehyksen ulkopuolella olevia asioita ovat esimerkiksi opetuslautakunnan alaisten ohjaajaresurssien lisääminen suunniteltuun nähden sekä kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäresurssit,

mukaan lukien hyvinvointipalveluiden avustukset.

Talousarvion laadintakehyksessä kaupunginhallitus ohjeisti myös investointien suunnittelua. Investointien suunnittelussa kaupunginhallitus ohjeisti noudattamaan tiukkaa välttämättömysharkintaa, sillä vuosina 2019-2021 toteutettujen investointien myötä kaupungin lainakanta on lähes tuplaantunut. Kasvanut lainakanta muodostaa riskin palvelujen rahoituksen kannalta, sillä hyvinvointialueiden syntyminen merkitsee kaupungin tulojen puolittumista lainakannan pysyessä ennallaan ja siten kaupungin korkorisikin sietokyky ja sopeutumismahdollisuudet heikkenevät. Tämä merkitsee sitä, että muita kuin jo päätettyjä ja ehdottoman välttämättömiä investointeja tulee mahdollisuuksien mukaan ohjeistettiin suunniteltavaksi siten, että ne toteutettaisiin suunnitelmakauden jälkeen, pienimuotoisemmin tai edullisemmin. Toiminnan ja investointien rahavirta pyrittiin suunnittelemaan vuosille 2022-2024 positiiviseksi.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys ja perustelut

Lautakuntien talousarvioesitysten perusteella toimintakate oli 7,2 milj. euroa talousarviokehystä heikompi ja johti 4,6 milj euron alijäämään. Merkittävimpiä eroja lautakuntien esitysten ja talousarviokehysten kesken olivat:

- Päätöksenteko 2,4 milj. euroa (sosiaali- ja terveydenhuollon menot)
- Konsernipalvelut 0,2 milj. euroa (työllisyydenhoito)
- Sivistystoimi 2,9 milj. euroa (palkkabudjetointi, laajennettu oppivelvollisuus, maksutuotot, Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan kehysylitys 93 000)
- Tekniikka ja ympäristö 1,7 milj. euroa (etupäässä Tilakeskuksen kertaluonteisia palveluverkon muutokseen liittyviä määräraharavauksia)

Lautakuntien talousarviovaiheen jälkeen ja talousarvioesitysten perusteella on valmisteltu kaupunginjohtajan talousarvioesitystä. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys päättyy 3,5 milj. euron ylijäämään eli ylijäämäarvio on 8,1 milj. euroa lautakuntien esitystä parempi. Muutos johtuu pääosin seuraavista asioista:

- Käyttöomaisuuden myyntivoittoarviota on korotettu 3,0 milj. eurolla (oletus kertaluonteisesta suuresta tonttimyynnistä)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon menoarviota on alennettu 6,5 milj. eurolla vastaamaan Keusotelta saatua arviota
- Kaupunginhallituksen alle on tehty 5,0 milj. euron määräraharavaus todennäköisiä budjettiriskejä varten (budjettivalmistelua suuremmat sopimuspalkkojen korotukset, sote-uudistuksen myötä tehtävien järjestelyjen mahdolliset taloudelliset vaikutukset sekä vaikeasti ennakoitavan talousarviovuoden menoriskit)
- Verorahoitusarviota on korotettu 3,5 milj. eurolla vastaamaan päivitettyjä, aiempaa korkeampia arvioita yleisestä talouskehityksestä
- Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioesitykseen sisältyi 94 000 euron talousarviokehysten ylitys, josta on kaupunginjohtajan esityksessä karsittu 50 000 euroa, jolloin lautakunnan lisäämä hyvinvointityön määräraikaisen resurssi olisi mahdollistavakinaistaa.

Kaupunginjohtajan esitystä laadittaessa on tehty myös joitakin tarpeellisia määrärahasiirtoja, jotka eivät vaikuta kaupunkitasolla toimintakatteeseen. Tällaisia ovat mm perustietotekniikan palveluntuottajan laskutukseen varatun 1,1 milj. euron määrärahan siirto toimialoilta Tietohallintopalvelut -yksikköön sekä Riemurinne -varhaiskasvatusyksikön kunnallistamisesta aiheutuvan 70 000 euron ateria- ja puhtauspalvelumenon kattaminen Tilakeskuksen vuokratulujen pienemisellä johtuen päättyneistä nuorisopalveluiden ulkoisista vuokrasopimuksista.

Vaikka kaupunginjohtajan talousarvioesitys päättyy ylijäämään, on huomattava, että ylijäämä johtuu käytännössä kokonaan kertaluonteisesta suuresta myyntivoitosta. Tavoitellun riittävän taloudellisen liikkumavaran ja tasapainon saavuttaminen edellyttäisi pysyviin tuloihin ja menoihin perustuvaa ylijäämää. Kertaluonteinen tuloerä ei ole mielekäs syy lisätä pysyviä menoja, joko lisäämällä uusia menoja tai perumalla vanhoja päätöksiä: pysyvän ja kestävä talouden näkökulmasta on tärkeää toteuttaa Kestävän talouden ohjelma loppuun asti. Erityisen tärkeää tämä on tilanteessa, jossa kaupungin taseeseen kertyneet ylijäämät ovat merkittävässä määrin hupenneet, tuleviin vuosiin

sisältyy merkittävää epävarmuutta ja veroprosentti on normaalia pidempään kiinnitetty.

Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen vaikutukset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan

Talousarvio ja taloussuunnitelma laaditaan hetkenä, jolloin epävarmuus on huomattavasti normaalia suurempaa. Siitä huolimatta tarve arvioida talous oikein on historiallisen suuri: sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten ja muiden kustannusten arvio vaikuttaa kunnilta hyvinvointialueille siirrettävään rahoitukseen ja siten myös siihen rahoitukseen, joka jatkossa kunnilla on käytössä kuntiin jäävien palveluiden rahoittamiseen. Oikeaan osumisen tärkeyttä korostaa se, että vuodelle 2022 määriteltävä kunnallisvero määrittää myös vuoden 2023 kunnallisveron: uudistuksen vuoksi kunnat eivät voi tarkistaa veroprosenttia vuonna 2022 vuodelle 2023.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset on arvioitu Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän antaman arvion mukaiseksi. S

uunnitelmavuosille 2023 ja 2024 tehdyt laskelmat perustuvat tuoreimpiin, mutta varsin epävarmalla pohjalla oleviin tietoihin ja niiden pohjalta tehtyihin laskelmiin kuntien rahoituksesta sote-uudistuksen voimaantumisen jälkeen. Lisäksi vuoden 2023 verorahoituksen osalta on oletettu, että kunnilta ei leikata vuonna 2023 vuodelta 2022 tilittäviä veroja. Hyvinkään kaupungin osalta tämä tilitys on arviolta noin 9 milj. euroa.

Investoinnit ja rahoitus

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä investointien omahankintameno on korkealla tasolla suunnitelmavuosina 2022-2026: 29,5 milj. euroa, 38,3 milj. euroa, 35,9 milj. euroa, 24,6 milj. euroa ja 18,9 milj. euroa. Investointien nettomenot ovat vastaavasti 21,0 milj. euroa, 30,8 milj. euroa, 30,0 milj. euroa, 18,6 milj. euroa ja 13,4 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2022-2024 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 81,7 milj. euroa, kun arvioitu vuosikate eli investointien omarahoitus on 75,5 milj. euroa. Kaupunki siis velkaantuu taloussuunnitelmakaudella.

Merkittävimmin investointitaso korottuu Hyvinkään Vesi -liikelaitoksessa, jonka investointisuunnitelman hyväksyy liikelaitoksen johtokunta. Liikelaitos on varsin hyvin varautunut investointeihin jo ennakoivasti.

Vuoden 2022 investointiosassa maan myyntitulot on arvioitu normaalitasoa korkeammiksi. 7,5 milj. euron myyntituloarvio perustuu normaalia suurempaan arvioon yritys- ja asuintonttimyynnistä. Tuloarvioon sisältyy riski siitä, että kaavahanke ei etene suunnitellusti, jolloin myyntituloa ei suurelta osin kertyisi.

Talonrakennusinvestointien osalta vuonna 2022 määrärahavaraukset on kohdennettu Tapainlinnan koulun laajentamiseen, Vehkojan koulun peruskorjauksen jatkumiseen ja Pohjoispuiston koulun väistömoduulikouluun. Vuodelle 2022 on myös varattu määräraha Aseman koulun uudisrakennuksen suunnittelua varten. Liityntäpysäköintiin on varattu vuosille 2022-2024 8,0 milj. euroa, mutta tämän investoinnin osalta arvioidaan myös mahdollista muuta ratkaisua kuin kaupungin taseeseen tehtävä investointi. Talonrakennusinvestoinneissa ei ole Kotirinteen vastaanotto- ja arviointiyksikön tilainvestointia, sillä sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät pois kuntien tehtävistä eikä tilainvestointia ole tässä tilanteessa arvioitu järkeväksi toteuttaa kaupungin toimesta.

Pihkalan stadionin ajantasaistaminen, Sveitsin hiihtokeskuksen huoltorakennus sekä curling-hallin maanrakennustyöt ovat esimerkkejä liikuntapaikkoihin kohdistuvista investoinneista. Myös Metsäkaltevan kentän suunnittelu aloitetaan vuonna 2022. Kaupunginjohtajan esityksessä Hakalan kentän toteutus on siirretty vuodelle 2024.

Nyt suunnitellulla investointitahdilla tuloarahoitus ei riitä kattamaan investointimenoja vaan kaupunki velkaantuu. Jotta kaupunki voi jatkossakin investoida kasvuun ja kehitykseen, vuosikatteen tulee

säilyä riittävänä. Arvioituilla vuosikatteilla ja investoinneilla kaupungin lainakanta olisi vuoden 2024 lopussa 173,0 milj. euroa eli 3 670 euroa / asukas. Tämä on 43,5 milj. euroa eli 883 euroa / asukas enemmän kuin vuoden 2019 lopussa.

LIITTEENÄ on kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi 2022 ja taloussuunnitelmaksi 2023- 2024 ja investointisuunnitelmaksi 2022-2026

Kaupunkistrategia ja toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion valmistelua on ohjannut uusi kaupunkistrategia, Hyvinkään Pelikirja. Lisäksi valmistelussa on huomioitu hyvinvointisuunnittelutyö ja erilaiset muut ohjelmat ja suunnitelmat.

Pelikirjatyö näkyy erityisesti talousarvioon sisältyvissä toiminnallisissa tavoitteissa, joissa Pelikirjan mukaisista kärkihankkeista johdetut vuositavoitteet on erotettu omaksi osiokseen erotuksena muista tavoitteista. Kärkihankkeiden edistämiseen on varattu erikseen myös määräraha.

Osana talousarviota on asetettu tavoitteet myös keskeisille tytäryhtiöille.

Sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet

Sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeisiin on tehty joitakin muutoksia.

Konsernipalvelut ja -hallinto -toimialan sekä Päätöksenteko -kokonaisuuden osalta esitetään muutosta, jolla palvelualueen ja toimialarajat ylittävät toimintakate neutraalit talousarviomuutokset voisi tehdä kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston asemesta. Tällöin keskitetysti budjetoidun määrärahakatteen siirtäminen toimialoille olisi joustavampaa. Tilivelvollisia on täsmennetty kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa. Demokratia- ja johdon tuki -palvelualue on siirtynyt Konsernipalvelut ja -hallinto toimialalalle ja palvelualueen tilivelvolliseksi on määriteltä toimialajohtajaja.

Talousarvion yhteistoiminnallinen käsittely

Kaupungin talousarvion sisältämien henkilöstövaikutusten osalta on käyty yhteistoiminnalliset neuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 15.10.2021. Kaupunginhallitus tekee päätöksensä neuvottelujen päättämisestä maanantaina 25.10.2021 ja yt-neuvotteluiden päättäminen viedään tiedoksi valtuustolle 15.11.2021. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys ja yhteistoimintaneuvottelut merkitään tiedoksi myös kaupungin yhteistyötoimikunnan kokouksessa 29.10.2021.

Esitys

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että:

1. talousarvio vuodelle 2022, taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 sekä investointisuunnitelma vuosille 2022-2026 hyväksytään;
2. valtuusto vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2022 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. esitys kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista hyväksytään; ja
4. kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedokseen talousarviomäärärahavarauksiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Kaupunginhallitus oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan muita kuin sitovia määrärahoja ja tavoitteita koskevia täydennyksiä ja korjauksia.

Päätös

Tiina Karhunen teki Leena Meren kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"Vähennetään 16 000 € perusopetuksesta oman äidinkielen opetuksesta, joka on ei-lakisääteinen palvelu. Tämä tarkoittaa käytännössä oman äidinkielen opetuksen lakkaamista."

Suoritettussa äänestyksessä pohjaesityksen hyväksymisen kannalla oli 7 jäsentä (Puhakka, Pahlman,

Haapamäki, Hyytiäinen, Kukkola, Rainio, Salminen). Karhusen muutosesityksen kannalla oli 2 jäsentä (Meri, Karhunen).

Irma Pahlman teki Jussi Kukkolan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"Muutosesitys investoinnit s. 99 ja s. 104.

Esitän, että Pihkalan stadionin ajantasaistaminen siirretään valmistelun ja toteutuksen osalta vuosille 2023-2024."

Suoritetussa äänestyksessä pohjaesityksen hyväksymisen kannalla oli 6 jäsentä (Puhakka, Meri, Haapamäki, Karhunen, Rainio, Salminen). Pahlmanin muutosesityksen kannalla oli 3 jäsentä (Pahlman, Hyytiäinen, Kukkola).

Jaakko Haapamäki teki seuraavan muutosesityksen:

"Martin hiekkatekonurmen pinnan uusinta ja kentän pohjarakenteiden peruskorjaus sekä tekojäätputkien asennus (varaus)."

Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että:

1. talousarvio vuodelle 2022, taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 sekä investointisuunnitelma vuosille 2022-2026 hyväksytään;
2. valtuusto vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2022 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. esitys kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista hyväksytään; ja
4. kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedokseen talousarviomäärärahavarauxiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan muita kuin sitovia määrärahoja ja tavoitteita koskevia täydennyksiä ja korjauksia.

HYVINKÄÄ *h*

Hyvinkään kaupunki
PL 86 / Kankurinkatu 4-6
05801 Hyvinkää
p. 019 459 11*

